T. Bartholin

THOMÆ BARTHOLINI HISTORIARUM ANATOMICARUM RARIORUM

Centuria I et II.

HAGÆ COMITUM
Ex Typographia ADRIANI VLACQ.

Auguſtiſſime Rex

DANIÆ, NORWEGIÆ, &c.

D^N. FRIDERICE III.

Pie, Felix, Invicte,

DOMINE CLEMENTISSIME.

GRatias Majeſtati Tuæ pro incolumitate patriæ & literarum noſtrarum agere ſicut neceſſarii officii & ſubjectiſſimæ devotionis, ita audaciæ foret inſolentis. Enimverò neque ingentibus Tuis in exulantem ferè patriam meritis verba ulla invenio quæ ponderi ſuo ſufficiant, & tantam Majeſtatem nullam facilè oratio aſſequitur. Sed quia in Regio & avito ſolio voti magis ſubjectorum ratio & voluntatis verſatur, quam impar excelſæ Majeſtatis laudatio, ingrati famam aut indulgentiæ Tuæ

ſeveritatem , dum gratias votis expleo,& ſubjectiſſima voluntate imperii Tui æternitatem veneror. Receperunt à Majeſtate Tua literæ noſtræ fidem , & fauſtis bonorum omnium acclamationibus, Daniæ Tuæ procuraſti quicquid ubique generoſum vel gignit natura , vel efformat induſtria. *S*ciant præſentes & ſequuturi , ita demum inter mortales virtutem affluere , amari pietatem , torpentes Muſas excitari , ſi in Palatia admittantur , & ex Principum moribus ſubditorum virtutes fluere. Conſurgunt in Majeſtatis Tuæ venerationem Cathedræ noſtræ , quibus Auguſtâ Tuâ præſentiâ non ſemel ſalutare ſidus illuxiſti. Vidit Auguſta ora Anatomicum Academię Tuę theatrum & obſtupuit, teque præſente naturæ exultantis ſentiit facilitatem. Æternam ſtudiis noſtris

ſtris auguramur felicitatem ,quibus favet Majeſtas, & audentius Naturam didicimus ſollicitare, ſui prodigam, quia Reges amant. Divinos gratus favores excipio & exoſculor, mecumq; ordo literatus, etiam poſterorum nomine, quibus utraque Reſpubl. Tuo, Rex Magne, auſpicio emendata tradetur & perfecta. Aſſurgimus venerabundi, & genua Tua inceramus. Pedibus Tuis Muſas noſtras innocentiſſimas advolvimus, quarum utilitati in perpetuum conſuluiſti, ut in futuri currentiſque ſeculi invidiam animos de Tua Majeſtate ſecuros erigamus. Nos colimus, nos amamus, magna noſtri fiducia, majore tamen Tui, qui ideò Rempublicam regis, ut hæc ſolus merearis. Quidquid igitur diligentior cura longo ſeculorum & naturæ ſilentio hactenus obliteratum

 nobis

nobis aperuit, quidquid infracto ſtudio invenimus, ad aram Auguſti Tui Nominis & Throni Regii æternitatem ſuſpendimus. Sint quanquam pro magnitudine Majeſtatis Tuæ minora omnia, dignum tamen erit Tui Numinis benignitati, perpetuo favore in Regio Tuo Lycæo nata & adulta clementer tueri, ne unquam perfidæ invidiæ ſuccumbant. Tibi, Inclyte Rex, rariſſimo Regum exemplo, & invidendo cœlorum pignori, quod nobis exorata diu Numina concrediderunt, rariora Naturæ ſpectacula ſubmiſsè offero, refero propria, quæ ſerena manu in Auguſto Muſæo & verè Regio non ſemel exhibere infra Majeſtatem non putaſti. Quia majora non poſſum, reddo Tibi, Rex, tua, qui omnia mea cum Reipubl. ſalute Tibi Patri Patriæ, incolumitatis noſtræ ſtatori,

ri,

ri, ſemper debebo. Per Tuam Te Majeſtatem rogo, indulge clementer immodico fortaſſe voto, ut literarum noſtrarum & Naturæ honorem auctori ſuo commendem. De cætero indulgentiâ Regiâ & clementiâ inæſtimabili tanto utar modeſtius, quanto pleniorem quotidie experior. Deus Te nobis præſtet, Friderice Auguſte Principem, Te ſemper optavimus, Friderice Auguſte, Te Reſpublica requirebat, Tu verè Princeps. Sis felicior Auguſto, ſis melior Trajano.

Serus in Cœlum redeas, diuque
Lætus interſis populo Danorum.

Hafniæ Cal. Jan. Æræ Chriſtianæ
cIɔ. Iɔc. LIV.

Sereniſſimæ T. Majeſt.

Subjectiſſimus

THOMAS BARTHOLINUS.

SI tantum apud mortales præcepta poſſent, quantum exempla, operam certè in hoc opere luderem. Cæterum arti noſtræ evenit, quod hominum moribus. Magis illi exemplis flectuntur præeuntium, quam præceptis, & ſapientiam vitæque innocentiam ex ſapientum exemplis metiuntur; hæc oculis obvia facile perſuadent, illa, niſi exemplis præcipientium jungantur, precium ſui amittunt antequam impreſſa ſint veſtigia. Ars Medica præceptorum diu laboravit multitudine, quibus imbuti immerſique difficilius ad verum eluctantur. Exemplorum apud multos uſus exolevit, qui certiſsimam obſervationum fidem lubricæ rationi & natis in cerebro præceptis ſubjiciunt. Falluntur hi niſi fallor ego, & vanâ artis ſpecie, velut ægri ſomniis, deluduntur. Ad experientiæ normam, fallere neſciæ, exigenda ſunt præ-

cepta,

cepta, ut vel immota firmentur, ſi naturæ conſentiant, vel corrigantur, ſi ſolam pro ſe habeant auctoritatem. Fuere non pauci qui rem iſtam æquiore lance expenderunt, & in exemplis occupati magna nominis celebritate majoreque literariæ Reipubl. commodo poſteris profuere. Plura tamen reſtant, quæ ſcire expedit & videre, antequam perfecta Medicæ artis & fida oculis ſcientia exſtruatur. Plerique enim in conjecturis & majorum dictatis, velut veterno ſepulti, placidè acquieverunt. Ego verò, ut cœptam olim publicum juvandi voluntatem in exemplis quoque exercerem, inter mille occupationes publicas, quæ me opprimunt, & luctum domeſticum quo undiquaque affligor tam diuturna chariſſimæ conjugis ægritudine, quam triſti recordatione fratris deſideratiſsimi Jacobi Bartholini, *Profeſſoris Sorani deſignati, quem verum candoris, pietatis & diligentiæ exem-*

 plar

plar imvida nuper fata nobis & publico eripuerunt, denique valetudine prorſus proſtrata, ne ullo aut hujus injuriæ, aut illorum acerbitatis, aut iſtorum multitudinis ſenſu tangerer, Anatomicas hiſtorias celerrimo calamo, clariſſimorum Virorum ſuaſu, & urgentis Bibliopolæ rogatu, tanto libentius in chartam conjeci, quod hactenus in patria tot Viris inclyta utiliſſimam hanc artis noſtræ rationem viderim neglectam. Simplici & incompta dictione res ſum perſequutus, ut viſæ ſunt & actæ, ſine pompa aut fuſiore epicriſi, quam, neceſſariam licet, temporis operæque parcus doctiorum induſtriæ reliqui. Sunt hic ex infima plebe complures à ſplendida purpura remoti, ſed ab illuſtri cauſa perpetuitatem merentur. In pleriſque fidem meam obſtringam, oculos manuſque oppignerabo, pauciſſima ad auctores ſuos relegabo, qui de dubiis rogentur. Nomina multorum ſine invidia

aut

aut contemptu, quorum cauſas procul habeo, nonnunquam ſilentio involuta leguntur, quod ſe nominari æquo animo non omnes patiantur. In reliquis ita me geſſi, ex Hippocratis jurejurando, ut quæ inter curandum, aut medicinam minimè faciens, in communi hominum vita, vel vidi, vel audivi, quæ in vulgus efferri non decebat, ea arcana eſſe ratus, ſiluerim. Hanc inſtituti conſtantiam quiſquis æſtimaverit, quiſquis candidè laudaverit, ad reliquas Centurias edendas animum eſt additurus, ſi Deus valetudinem, ſi negocia ocium per vices indulſerint. Interea, mi Lector, vale, ſummumque inter homines, quibus nuda virtus placet, certamen puta, ne quid diu lateat, ſeculis profuturum. Hafniæ XXVIII. *Decemb. anni jam exeuntis* cIↃ. IↃ. CLIII.

Cata-

Catalogus Operum
THOMÆ BARTHOLINI
hactenus editorum.

1. *Anatomia Parentis Novis obſervationibus & figuris locupletata. Lugd. Bat,* 1641. *apud Fr. Hackium in* 8. *Hanc Germanico idiomate edidit* D. Simon Pauli, *Hafniæ in* 8. 1648.

2. *Anatomia ſecundùm locupletata. Lugd.Bat.*1645. *apud Fr. Hackium in* 8. *Gallicam* D. Abrahamus Pratæus, 1646. *Pariſiis divulgavit, in* 4.

3. *Anatomia tertiùm ad ſanguinis Circulationem Reformata cum novis Iconibus. Lugd. Bat.* 1651. *apud Fr. Hack. in* 8. *In Belgicam linguam transtulit* Thomas Staffart, *ediditque Leidæ* 1653. *in* 8.

4. *Anatomica Aneuriſmatis diſſecti Hiſtoria, Panormi apud Alph. de Iſola.* 1644. *in* 8.

5. *De Unicorun Obſervationes Novæ. Patavii apud Iul. Crivellarium* 1645. *in* 8.

6. *De Monſtris in Natura & Medicina. Baſileæ apud G. Decker,* 1645. *in* 4.

7. *De Angina Puerorum Epidemica Exercitationes. Lutetiæ apud Ol. de Varennes,* 1646. *in* 8.

8: *De Latere Chriſti aperto Diſſertatio. Lugd. Bat. apud Io. Maire,* 1646. *in* 8.

9. *Antiquitatum veteris Puerperii Synopſis. Hafniæ apud M. Martzau.* 1646. *in* 8.

10. *De Luce Animalium Libri* 3. *Lugd. Bat. apud Fr. Hackium,* 1647. *in* 8.

11. *De*

11. *De Armillis veterum Schedion. Hafniæ apud M. Martzan*, 1647. *in* 8.

12. *Anatomicæ Vindiciæ contra* C. *Hofmannum. Hafniæ apud eundem* 1648. *in* 4.

13. *De variis Reipub. Chriſtianæ morbis. Hafn. apud eundem*, 1649. *in* 4.

14. *Cygni Anatome ejuſque Cantus. Hafniæ apud G. Lamprecht*. 1650. *in* 4.

15. *Collegium Anatomicum Diſp*. 18. *adornatum. Hafniæ*, 1651. *in* 4.

16. *De Cruce Chriſti Hypomnemata* 4. *Hafn. apud M. Martzan*. 1651. *in* 8.

17. *De Lacteis Thoracicis in Homine brutiſque obſervatis Hiſtoria Anatomica. Hafn. apud M. Martzan*. 1652. *in* 4. *Londini apud Oct. Pulleyn*, 1652. *in* 12.

18. *De Lacteis Thoracicis Dubia Anatomica. Hafn. apud eundem*, 1653. *in* 4.

19. *Vaſa Lymphatica nuper in animalibus inventa. Hafn. apud* P. *Hakium*, 1653. *in* 4.

20. *Paralytici* N. T. *Medico & Philologico Commentario illuſtrati. Hafn. apud M. Martzan*. 1653. *in* 4.

21. *Hiſtoriarum Anatomicarum Rariorum Centuria Prima & Secunda. Hafn. apud* P: *Haubolt*, 1654. *in* 8.

22. *Epiſtolæ & Epigrammata variis in locis edita.*

Plura ſequentur.

VIRO

VIRO IMCOMPARABILI

THOMÆ BARTHOLINO

Med. Doctori & P. P. novum opus edenti.

EXcutiat Natura ſinum: quæ denique reſtant
Barthline auſpiciis non patefacta tuis?
Omne patet cœlum, ſeries patet abdita rerum
Omnis, & arcanis ſymbola clauſa notis.
Te duce nil terris fas eſt mortale recludi,
Nil pigro abſtruſum delituiſſe ſitu;
Te duce, quicquid obit, quicquid lethale per orbem
Pullulat, ad vitæ ſemina prima redit;
Te Medicina ducem, ſibi te facundia poſcit,
Illa ſibi totum flagitat, iſta ſibi:
Ingenio, rerum per amœna, per aſpera ferris,
Materieſque arti non placet una tuæ,
Sive Machaoniæ laſſarunt vulnera vires,
Seu tenerum blando concinis ore melos,
Seu pubeſcentum decus & nova gloria campi,
A te Flora ſuas quærit & auget opes,
Seu relegens patriæ paßim miracula terræ,
Condis inexhauſtæ nobile mentis opus,
Ille tuus, quicquid natura recluſerit, aut ars,
Eruit, ingenio ſuppeditante, labor.
Qua gradimur, monumenta, tui, fructumque laboris
Aſpicimus; quicquid diſcimus omne tuum eſt.
Sic Boreâ poteris, gelidâque habitare ſub Arcto,
Quaque patet mundum demeruiſſe tibi:

Iamque

THOMÆ BARTHOLINI
HISTORIARUM ANATOMICARUM RARIORUM
CENTURIA PRIMA.

HISTORIA I.
Vagitus Uterinus.

OPeris hujus exordium vagitus erit, qui nativitatem omnium ſtatim excipit & antevertit ſæpe. Quotquot ſumus nuper nati initia vitæ deflemus, & contracto vultu triſtia futuri temporis fata præſagimus. At præcedere naſcendi horam, vagitumque edi in utero inter rara Naturæ numeratur. Exempla peregrina afferam, pariter & domeſtica. Duo habet *Andreas Libavius* part. 2. ſing. de Argentinenſe & Rotenburgenſe. De illa ita ad eum perſcripſit D. *Leonardus Doldius*: Cum Argentinæ nuper apud fratrem agerem, certò relatum eſt, uxorem ſartoris in vicinia illius fœtum utero adhuc geſtantem hunc ipſum

 vagien-

vagientem cum aliis audiviſſe, non procul abſente partus tempore. De Rotenburgenſi ad Jubarim idem ſuperaddit: In noſtro oppido Anno 1596. 12 Nov. qui fuit ante partum quadrageſimus ſecundus, parentes fœtus feminei vagitum vicies perceperunt, & ſequenti quoque die bis, mortua in partu mater, filiâ adhuc ſuperſtite. *Livius* Princeps Romanæ hiſtoriæ conditor, infantem in utero matris Jo. triumphale narrat clamaſſe. *Mart. VVeinrichius* c. 26. de Monſtr. auctor eſt in urbe Breſla infantem triduo antequam ederetur in lucem, nullo ad exitum parato aditu, flere auditum eſſe. Refert *Cauſſinus* L. 3. Hierogl. §. 2. ex dieb. Canic. coll. 4. de infante nato in Raſcato duobus cornibus monſtroſo, ploratum 14. diebus auditum antequam naſceretur. In Miſnia & Rotwilæ ad Nicrum idem accidiſſe Anno 1546. ante bellum Germanicum, quod inter Carolum Quintum & Principes Imperii exarſit, prodidit *Iobus Fincelius*. Numerum vagientium ſua obſervatione auxit diligentiſſimus *Sennertus* L. 4. Prax. p. 2. S. 2. c. 8. fuiſſe nempe Calendis Mart. Anno 1632. in oppido Wittebergenſi feminam, tum ultra undecimum menſem gravidam, quæ ipſa, ut & maritus ejus, infantem aliquoties ante partum plorantem audiverint. Et ſuperiori anno in ſuburbio feminam filium peperiſſe, qui triduo ante partum ploraverit, & annum tantum vixerit. In uxore D. Monæi, & D. Salmuthi, & D. Groenevvolti

nevvolti ſimilia notát *A. Deuſingius* de fœt. gen. p. 3. S. 1. §. 49. Ipſe aliorum vagituum ero teſtis, mecumque multiſcius *Salmaſius*, qui eorundem meminit in Reſp. ad *Beverovicium* de Calculo p. 198. Verſabar tum in Belgio 1640. quum prope Veſaliam de femina quadam ferebatur, quæ tum per triennium integrum uterum geſtarat, cujus fœtus à multis fide dignis vagire dicebatur. Alia Nobilis femina Leydæ narrare ſolebat, uxorem fratris ſui cum inſtaret tempus ejus partitudinis, dum eſſet in lecto marito accubans, accidiſſe vagitum infantis in utero adhuc conditi, obſtupefactamque excitaſſe virum dormientem, qui & ipſe capite intra lectualia poſito eum audierit, mulierem verò perterritam paucos poſt dies enixam eſſe. Hæc alii Soles ſubminiſtrarunt. Urbs noſtra ſicut laudatis civitatibus nulla recedit, ita nec inſolentis hoc naturæ prodigium ignoravit. Taceo priora tempora quæ memoriæ noſtræ ſe ſubduxerunt, & Chriſtiani 2. Regis Danorum vagitum, quem utero materno clauſus ediderat, ut teſtantur Annales noſtri. Conſtans fama eſt, idem aliis contigiſſe, adhuc ſuperſtitibus.

Notum cunctis inquilinis & communi ore percrebuit, ineuntem annum 1648. ſimili augurio initiatum. Uterum jam ab octo menſibus geſtaverat uxor naturæ prope templum Holmianum bono corporis habitu prædita, nec annoſa. Supervenit autem ultimo geſtationis termino,

quod nec ipſa ſperaverat, nec alii. Secura de partus felicitate mulier, dum feſta ſolennia exſpectat, pridie Natalium Servatoris, & Calendarum anni ſequentis, & Epiphaniarum, totidem vicibus fœtum ſecretis ſuis concluſum tanto ſono clamare audivit, ut à vicinis exaudiretur: Ad inſuetum vagitus exemplum concurrunt catervatim & vicini noti & ignoti alii rei novitate exciti. Sive ad congerendam multitudinem & domus vilioris precium, hæc aſtu confinxerit, vulgus enim, ut *Tacitus* loquitur, ſuperſtitioſum plus plerunque fingit, quam invenit, quod omnia mira credat quæ tuguriis minus ſint frequentata: ſive veræ naturæ fuerit oſtentum, ad omnes ſanè rei auditæ pervenit admiratio. Mulieris interim cuſtodiam accuratam imperat ſapientiſſimus Magiſtratus, ut de vagientis nativitate certius deinde conſtaret. Fama interea mendax quæ eundo creſcit, varia parturientis fata divinat, judiciiſque præmaturis naturæ tempus antevertit. Aliis monſtrum enixam horrendum biceps, aliis utraque manu ferulas monſtrantem fingentibus. Ita ſapere ſibi quiſque videbatur antequam eſſet neceſſe, idque à natura exigere, quaſi in conſilium vocati, quod nunquam intenderat. Monſtrorum numero abundamus, nec portenta voto ſollicitanda, quæ in foro quotidiè oculis obverſantur. Natura ſapiens invidit immaturis divinationibus parem votorum ſucceſſum, ut ſe & potentiorem votis no-

ſtris oſtenderet, & minus quam mortales monſtroſam. Inter varias igitur exſpectantium ſollicitudines tandem maturo partu prægnans ſana ſemellam ſine vehementi dolore enixa eſt, ſanam beneq; conformatam adhuc cum matre ſuperſtitem. Atq; ita falſa monſtri exſpectatio exſpiravit. De fide hiſtoriæ nemo ambigat. Ego, qui rumori parum credere ſoleo, pro certo affirmare poſſum, talia narraſſe Matrem; ſed an vel illa finxerit quæ nunquam audivit, vel ſomniaverit quæ vigilans voluit, cogor ignorare, quia hic quæſtus illi fuit multo uberrimus. Sententiam ſuper hac re ab amicis rogatus, non dubitavi pro Natura pugnare. Averſatus enim ſemper ſum miracula, ubi ratio naturam inducit & experientia. Vagitus vel verus eſt vel vagitui ſimilis. Vagitum æmulari poteſt quivis vel ſonus vel flatus in utero prægnantis concitatus, qualem paſſim Autores noſtri deſcribunt. De Uteri inflatione nullum dubium. In ipſis autem gravidis hunc ſonitum audiri, eadem ſuadet ratio, majorq; ob clauſum uterum neceſſitas. Exempla quoque acclamant. *Dreſſerus* p.646. Chron. Sax. C. *Gemma* 7. Coſm. annotavit, Anno 1555. in Thuringia duobus diebus in partu laborantem mulierem, 26. Junii hora tertia matutina puellam peperiſſe, moxq; edito partu flammam ex utero egreſſam magno ſonitu inſtar bombardæ maximi fœtoris. His addantur ſimilia ex noſtro Lib. 1. *De Luc. Anim.* C. 18. De Margaretha

uxore Georgii Wolzer refert *Matthias Cornax* Enchir. Conſ. cum partus tempus adeſſet, in ipſo pariendi conatu fragorem quendam in ea increpuiſſe ſonorum, à quo vivacitas infantis amplius deprehendi non potuit. Credamus autem verum fuiſſe vagitum. Hujus cauſas dabimus naturales, Inſtrumenta nempe & aërem. Soni inſtrumenta in embryonibus tam ſunt perfecta, præſertim partui vicinis, ut omnes ſtatim ac nati ſunt, vagitum edant. Aer verò tantillus vel per venas ſubminiſtratur, vel tranſpiratione inducitur, vel in ſanguine concitatur ſpumoſo, vel per uterum inverſo prope partum fœtu ingreditur. Patulum quippe eſt os embryonis, & ore alimentum in utero trahit, quod *Hippocrati* olim viſum, nuper ab *Harvejo* fuſius probatum de *Gen. Anim.* Exerc. 57. & à nobis *de Lact. Thorac.* 10. Incitantur ad vagitum ob doloris quemcunque ſenſum; ſive uteri anguſti, ſive dentium prurientium, ſive extinctæ matris. Ita ægrè ferebat Wittebergenſis ille fœtus undecimi menſis inducias. Altera Veſalienſis impatientior trium annorum moræ erat. Monſtrum Yſtadienſe cum dentibus natum, dolore in utero ad vagitum fuit compulſum. De vagitu pueri extinctâ matre recitat hiſtoriam *Io. Matthæus*, Quæſt. Med. 5. Weiſſenburgi uxor Simonis Kreuter in nonum menſem gravida, ſupervenientibus pariendi doloribus exſpiravit: cumque adſtantes putarent, fœtum quoque exſpiraſſe

ſpiraſſe in utero, mortuam matrem more ſolito in terram poſueruut. At verò poſt aliquot horas vagitum audiunt. Accurrentes matrem quidem mortuam, filiolam verò optimè valentem ad pedes matris devolutam reperiunt. In noſtra femina, fœtus robur & magnitudo, alimentique largioris & liberioris ſpiritus deſiderium, loci anguſtia, & ad exitum ſperatum denegata primo conatu auxilia, brumæque humidioris injuriæ, mater gravidationis ſuæ negligentior cuſtos, & expedita conformatricis promptitudo, vagitum extorſere, quemadmodum his aliiſque de cauſis in ovo, ſolidâ teſtâ munito, pullum pipire ſcimus. Unde fruſtra ſunt ſuperſtitioſi quidam, qui ex vagitu hoc, quem naturalem diximus, Reipublicæ malè ominantur. Non vagitus, ſed peſſimi mortalium mores, & divorum contemptus Reſpublicas evertunt. Vagientes & ſibi & matri & Reipublicæ ſubinde felicia portendunt. Sibi, quia robur indicat & perfectas ad partum accelerandum partes, doloreſque judicandos. Matrem bonæ ſpei eſſe plenam jubet vagitus, vivere fœtum & ad promovendum partum ſic ſatis eſſe validum. Reipublicæ & Principi fauſta eſt acclamatio. Sic ille vagiens apud *Livium* Jo. triumphale ceciniſſe fertur. Quod ſi ſiniſtro augurio auditi nonnunquam ſint vagitus, caſu potius adſcribendum quam conſilio Naturæ. Emendentur in melius mores, me ſponſore, nulli vagitus nocebunt.

HISTORIA II.

Anatomæ Hydropicæ.

MUlieris Hydropicæ in vico S. Petri habitantis abdomen in tantum excrevit, ut ulnæ noſtratis cum quadrante altitudinem æquarit, maximè ad ſiniſtrum latus vergente tumore. Ex aperto poſt mortem abdomine ſangnineum ſerum fœtens mediam Tonnam implevit, quam cadaveri ſubjeceramus, quo exhauſto detumuit. Omentum & peritonæum putridum fruſtillatim excerpebantur. Inteſtina omnia ad dextrum hypochondrium erant detruſa, ut initio inteſtinis caruiſſe apparuerit, ſiniſtrum verò aqua ubertim repletum. Hepar à nativa bonitate nihil defecit, at lien minor. Chirurgus Paracentheſin inſtituerat, ſed abdominis muſculos non pertranſiit vulnus, ut ſecantibus nobis viſum. Sectioni mecum adfuit *D. Henricus Fuiren*, Conſobrinus fraternis mihi nominibus amandus.

HISTORIA III.

Bubonocele Lethalis.

FEmina 40. annorum in vico Laurentii Biórnii curæ meæ olim ſubjecta, ex oneroſa ſitulæ aquâ plenæ geſtatione, de dolore inguinum conqueſta

queſta eſt. Huic ſucceſſit Bubonocele ſiniſtri lateris, quæ brevi poſt ruptâ tunicâ prorupit, ex qua profluxerunt omnia alimenta aſſumta & lumbrici: Vulnere eo ſolidato, remanſit Bubonocele, ſed cum dolore ventris diu perſeverante flatibuſque continuis aggravato. Urgebant maximè illi quando decumbebat, redeuntibus nempe ad interiora inteſtinis. Exiſtimavit animalculis impleri ventrem huc illuc liberè divagantibus. Ego verò tactu percepi flatibus ex obſtructione aliquot dierum deberi hoc tormentum, cui matutinis quoque horis vomitus ſuccedit. Injecto clyſtere, ſublata obſtructione, ſedatiſque doloribus, recurrebat tamen per vices ſolitas tumor ſenſibilis cum murmure, quumque in abdomen ſe recondit, murmure præſente, valdè torquebatur; à cruciatibns verò libera erat, quando ad exteriora magna ſui mole relabebatur. Antequam reponi inteſtina commodè poſſent, futuriſq; malis provideri, auctor fui ut diſcuſſis flatibus inteſtina diſtendentibus, expurgarentur fæces, putredinis fomes. Lumbricos enecandos & educendos remediis huic peſti dicatis tam interioribus, quam exterioribus. Cæterum nimia in abſentem maritum pietate, qui aulæ negociis impeditus aberat, omnia in adventum ejus differre conſtituit, quo poſt octiduum reverſo, eadem veſpera ad plures, doloris vehementiâ, miſera abiit.

HISTORIA IV.

Ovum peperit Mulier.

PArtus Humanus ſæpius ab ordinaria Naturæ lege recedit, monſtraque ſubſtituit. Nota res omnibus. Sed ovum ex utero loco fœtus humani excludi, hactenus inauditum. Hujus tamen mirandi partus exemplum 1638. Norwegia noſtra ſuppeditat. Anna quædam Amundi filia, uxor Gudbrandi Erlandſonii, quæ ſæpius ante humanos fœtus feliciter enixa fuerat, gravida iterum maximis doloribus bina ova peperit gallinaceis ſimillima. Fractum ex illis unum. Alterum verò ad ſummum Virum D. *Olaum VVormium*, decus Academiæ, tranſmiſſum, in cujus Muſæo cunctis exhibetur viſendum. Tam ſimile gallinaceo, quam ovum ovo, niſi quod non ita candidum ſit propter temporis diuturnitatem, & contrectantium manus. Non ignoro fidem huic partui denegaturos plurimos, qui vel non viderunt ovum, vel obſtetricias manus parturienti Annæ non commodarunt. In rei igitur veritatem teſtes advocamus fide dignos & religioſos, qui ſignatis literis teſtantur, quod breviter nos retulimus. Ut conſpectior ſit fides noſtra, operæ pretium duxi autographum illorum, linguâ vernaculâ apud laudatum *VVormium* aſſervatum, hic tranſcribere:

Nos

Nos infraſcripti Ericus Weſtergard, Rotalph Rakeſtad, & Thor Venes, coadjutores Paſtoris in Parochia Næſs, notum facimus omnibus, quod Anno 1639. 20. die May ex mandato Domini Præpoſiti in Romerige Dn. Pauli Tranij Paſtoris in Niæſs, inveſtigatum iverimus partum monſtroſum in Sundby, quem peperit honeſta femina Anna Amundi filia, uxor Gudbrandi Erlandſonij, quæ hactenus mater fuit XI. liberorum, inter quos ultimus editus eſt Anno 1638. 4. Martij. Hæc verò Mater ægrotare cœpit Anno 1639. 17. maximiſque cum cogeretur ventris doloribus, ad ſe vicinas vocavit, conſilii capiundi cauſa, ſed eodem die circa veſperam, iiſdem præſentibus ovum peperit gallinaceo prorſus ſimile. Quod cum fregiſſent feminæ præſentes Anna Grim, Elin Rudſtad, Gyro Ruſtad, Catharina Sundby, vitello & albumine communi ovo prorſus reſpondere animadverterunt. Hinc 18. April. circa meridiem adſtantibus iiſdem ſecundum peperit ovum, figurâ nihil prorſus à priori differens. Retulit verò mater, feminæque præſentes id confirmarunt, dolores hujus partus graviores fuiſſe omnibus quos in aliis perpeſſa erat puerperiis, qui etiam lecto eam detinebant, pari temporis tractu. Hanc fuiſſe tam matris quam adſtantium confeſſionem, in præſentia Dn. Præpoſiti ſigillis noſtris teſtamur, in Parochia Næſs, anno & die ut ſupra.

(L.S.) (L.S.) (L.S.)

Ovum

Ovum hoc pro Magico habet Magnus *Vormius*, quippe aſtu Dæmonis multa aliena in corpore humano & inducuntur & formantur. Primò autem dubium mihi eſt, an ex utero prodierit, vel alvo, quod forſan non ita accuratè diſcernere potuerunt nec puerpera ipſa inter tot dolores, nec adſtantes feminæ. Dubitandi ratio hæc eſt, quod ex alvo nonnunquàm ova viſa prodire. Refert enim *Salmuth*. Cent. 2. Obſ. 7. per clyſterem ex femina quadam Lipſienſi rejectam maſſam quandam, inſtar ovi gallinæ, ſed cruſtæ admodum mollis, in qua aperta vermis biceps, oculis micantibus linguam vibrans. Ex falſa forſan impprægnatione conatu vehementi ovum in inteſtinis genitum per alvum excluſit. Quod ſi revera ex utero provenerit, notum conceptum humanum ovo eſſe ſimile ſi cruſtam excipias, quod pſaltria illa apud *Hippocratum* docuit, & eruditè ab *Harvejo* Lib. de Generatione animalium probatum. Potuit autem irritus eſſe hic conceptus, propter eaſdem cauſas, quas in aliis conceptibus afferunt Medici. Meduſæum caput, ſeu monſtrum ex humano capite undique capillorum loco, & barbæ anguibus horrente, in ovo gallinæ inventum recenſet *Paræus*. Cujus generationis duplicem imaginatur ſibi rationem Cl. *Licetus* lib. 2. de Monſtr. c. 87. ſive quod homo ad eam dementiam pervenerit, qui gallinæ Venere abuſus fuerit; ſive quod gallina alicubi terræ nuper impactum virile ſemen devo-

devoraverit, menſtruum ſanguinem, ac ſerpentis ova comederit, gallove rabido ſuccubuerit.

HISTORIA V.

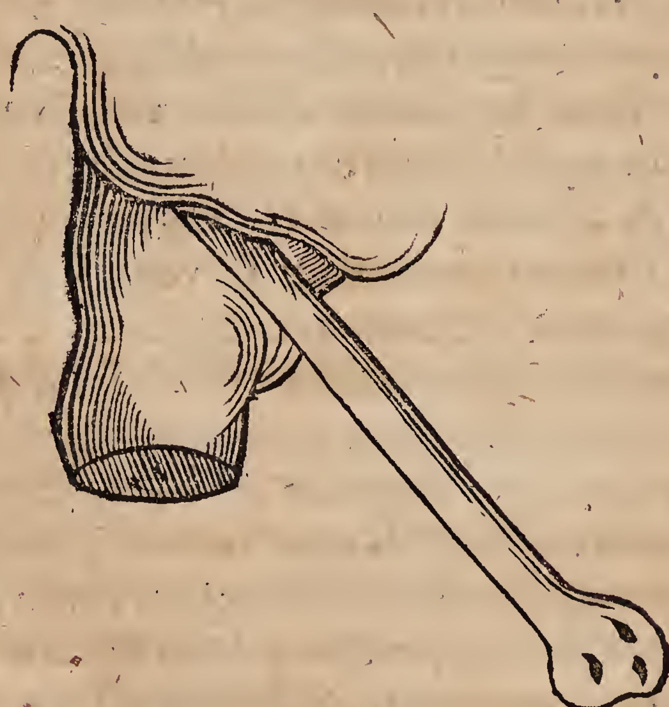
Anatome ſolennis 1649.

QUum Menſe Martio in Theatro noſtro Academico præſentibus Auguſto Danorum Rege *Friderico III.* Domino noſtro Clementiſſimo (cui ex animo precamur, ut ſic ullum Dii ament, quemadmodum ille nos) Regni Proceribus, & ſpectatoribus omnium ordinum honoratiſſimis, cadaver virile pro ſolenni Anatome diſſecarem, boni habitus & robuſti, inter alia ſingularia inveni in ſiniſtro cordis ventriculo tria fruſtula adipoſa & lenta & candicantia, ex nimio, ut arbitror, cordis calore & ſanguine unctuoſo efficta: Præterea valvulam in vena Emulgente dextra nullam, & quum omnes partes tam interiores quam exteriores ſanæ eſſent, ſolos pulmones flaccidos torridoſque coſtis adhærentes. Hepar ſupra modum magnum, libras civiles tres, lienem vix Uncias XII. cum dimidia pendentem. Pulmones ideo credidi vitium contraxiſſe, quod frequentior Nicotianæ uſus, deſtillationes ex capite ad hos concitarit. Nec noxa ulla nigrorisve ullum veſtigium in cerebro apparuit, quanquam nimia Tabaci ſuctione hic homo apud plurimos innotuerit.

HISTORIA VI.

Anomalus tumor oblongus in inguine puellæ.

OBerrabat hic ad ſtipem colligendam puella, nata Neoburgi Fionum, à me diligenter examinata. Habet hæc jam à ſeptem annis tumorem anomalum cum apendice oblonga inſtar colli anſerini fibroſâ, femini dextro adnatum. Caput ipſum tumoris, ſimile puerili capiti, inſenſibile, ex carne informi, cum cute rubicunda, collum

verò femini annexum, ſenſu exquiſito prædítum, velut nervoſum. Tribus abhinc annis abſciſſum fuerat,

ſuerat, capite informi & collo ad pubem uſque penitus ablato, vulnuſque ſolidatum; ſed poſt paulò ſpecie verrucæ iterum protuberavit, ut jam ad mali granati magnitudinem caput excreverit. Reddituta lotium ad dextrum latus tumorem removet obſequentem, quia à ſiniſtris pudendum. Caput inciſuras quaſdam oſtendit, oculos, & naſum exprimentes, ut multis primâ fronte impoſuerit infantem ea corporis parte ſibi adnatum, quo etiam titulo ſtipem emendicavit. Foramen in capite ori æmulum, pervium viſitur, unde humor ſtillat, quo obturato, quod vitio corporis ægri ſubinde evenire narravit, morbis infeſtatur. Subſidet idem & extenuatur cœlo pluvio aut nebuloſo, dolorque urget collum, quod verſus inguina intumeſcit. Tumoris iſta rudior icon.

HISTORIA VII.

Mercurius ex mamma cancroſa ſtillans.

OCcultus cancer dextram mamillam honeſtiſſiſimæ Matronę Helſingorenſis invaſerat. Biennio exacto in manifeſtum tumorem attollebatur. Conſultus Medicus Eruditiſſimus laminam plumbeam imponi coutinuoque geſtari ſuaſit, alternis diebus Mercurio leviter oblinitam, ſequutus

tus exemplum *Galeni*, Guidonis, Paræi, aliorumque. Aſſiſtentium verò culpa evenit, ut laminæ nimio Mercurio oblitæ plus damni quam commodi ægræ attulerint. Crevit interea cancer, & ad ſuppurationem pervenit, unde uſus laminæ improbatus. Rupto ex ſe tumore ceſſarunt nonnihil cruciatus, ſed vehementiores mox redierunt & pungitivi in omnem dimenſionem aucto cancro. Admirationem meretur, quod ex Carcinomate Mercurius ſenſim & ſatis magna copia exſtillarit per laminam olim imbibitus, qui vicinas partes ſuo ſplendore inumbravit, imò ex ſcapulis integra cute exſudarit. Auream ego laminam imponi juſſi, quam Mercurius ſequi ſolet, & ulceri auream turundam.

HISTORIA VIII.

Monſtrum Yſtadienſe.

HOneſta Matrona Maria Jacobi, uxor Jani Jacobi Yſtadi Scanorum enixa eſt 3. Dec. 1649. puellam monſtroſa facie. Corona caput cingebat carnea, ſanguine plena in cirrhos intorta, in ſummo capite clauſa mitrę inſtar. Ex ſiniſtra gena propendebat congeries flavorum pilorũ. Aures latæ, ſed triangulares. In occipite alia corona eminebat huc illuc moveri apta. Frons nulla. Oculi nuces juglandes æquabant, ut à ciliis tegi nequiverint.

In-

Incurvus naſus & ad latus alterum intortus. Os rotundum ſemperq; hians, duobus dentibus molaribus ornatum. Vagitu horrendo grandiorem mentiebatur ætatem. Cætera optimè conformata. Teſtabantur præterea domeſtici, ante partum vagitum ter edidiſſe, modò ſubmiſſo, modò elato ſono. Poſtridie nativitatis exſpiravit. De horum fide *M. Andreas Nicolai* Yſtadienſis Paſtor, & *Dn. Iacobus Iani*, conceptis verbis teſtantur.

HISTORIA IX.

Caprimulgus.

TRes infantes Paſtoris Fionenſis Lyckiſholmi, quod nobile eſt prædium Perilluſtris Cancellarii Regii Dn. *Chriſtiani Thomæi* Sehſted, Equitis Aurati & Senatoris Daniæ Ampliſſimi, Mecænatis noſtri, in cubiculo conſueto dormientes, inſueto ploratu & inquiete non ita pridem turbantur, quod ſe mulgeri à quodam ſentirent: Puerorum ſuſpicionem firmarunt papillę diligentius à Parentibus tractatæ, quæ lactantis feminæ in morem eminebant. Ad averruncandum faſcinum hoc, alexipharmacis amariſque aliis illitæ fuere papillæ. Hinc umbilicus illorum tam vehementi ſuctione atterebatur, ut non tantum manifeſtè promineret, ſed & oris ſugentis magnitudinem impreſſo velut veſtigio monſtraret. Extra

cubiculum hoc delati infantes ab omni amplius ſuctione immunes requieſcebant, præſertim ulnis geſtati. Ferunt conclave illud infeſtum exciſo ſambuco exſtructum eſſe, quod pro omine infelici vulgus noſtrum interpretatur. Noſtrates hujuſmodi ſuctores Wetter vocant, quibus nævos ſubinde in ſcorbuticis erumpentes adſcribunt. Ferè his ſimiles ſunt ſtriges veterum, de quibus *Ovidius* l. 6. Faſt:

Nocte volant, pueroſque petunt nutricis egentes,
Et vitiant cunis corpora rapta ſuis.
Carpere dicuntur lactantia viſcera roſtris,
Et plenum poto ſanguine guttur habent.
Eſt illis Strigibus nomen: Sed nominis hujus
Cauſa, quod horrenda ſtridere nocte ſolent.

Et Caprimulgus, qui *Bellonio* l. 1. Obſ. c. 10. cuculi in Creta eſt magnitudinis, capris infeſtus, ut ex uberibus lac nocte exſugat. Unde ad ſpectra tranſlatæ voces. Coptis Βεgνελια, h. e. Mater puerorum, Caprimulgus appellatur, qui inſidiatur pueris dormientibus, teſte *Kirchero* part. 3. Lex. Copt. Hebræis *Lilith*, quod apud *Eſaiam* c. 34. 14. *Pagninus* ſtrigem reddit, *Danica* verſio Wätte, melius quam *Hieronymus*, qui Lamiam voluit, planè diverſi à nocturnis inſidiatoribus generis. *Rabbinis* Lar familiaris, & ſpectra nocturna. Judice *I. Laur. Anania* l. de Dæmon. dæmon eſt femina quæ infantibus inſidiatur. Occurrunt illi hodie Ebræi his verbis in pariete ſcriptis, *Adam, Chava,*

Chutz

Chutz, Lilith. h. e. procul hinc eſto Lilith. Mulierculæ ſuperſtitioſæ noſtrates ſtatim antequam infantem nuper natum in cunis reponant, huic Caprimulgo occurrunt allio, ſale, pane & chalybe, vel inſtrumento inciſorio ex chalybe, ſive in cunis poſito ſive ſupra oſtium. Certè de allio prodidit *Q. Ser. Sammonicus*, ad ſtriges conducere. Sed de infantum faſcinis, nos datâ induſtriâ egimus in *Antiquitatibus* Natalitiis.

HISTORIA X.

Glis à puerpera editus.

FEmina quædam primaria ante annos non ita multos Helſingoræ, de tempore partus certa, ad puerperium omnia componit, conducta obſtetrice, inſtructis cunis, adornatis crepundiis, faſciolis ligatis, votis Genitæ Manæ nuncupatis. Sed tumidus venter ultimo menſe ſubſidere viſus, quem tamen, ne famam de ſe ſparſam imminueret, farctis veſtibus in ſolitam amplitudinem auxit. Inſtante partus momento, prægreſſis conſuetis parturientium doloribus, enixa eſt animalculum gliri grandiori ſimillimum, quod magno adſtantium feminarum ſtupore ingenti celeritate antra cubiculi petiit, nec amplius viſum. Nolim certam feminarū fidem ſuſpectam reddi, quia monſtroſos fœtus multorum experientia confirmat. Videantur

tur Obſervationum libri, inprimis *Salmuthi* Cent. 1. Obſ. 62. 66. *Zacuti* lib. 2. Obſ. ad 140. aliorumque longâ ſerie hîc neutiquam advocandi. Narravit mihi Baſileæ Iohannes Naborowsky Nobilis Polonus, Amicus magnus, vidiſſe ſe in patria piſciculos duos ſine ſquammis à Muliere editos, qui ſimulac ex utero prodiiſſent, in aquis vicinis aliorum piſcium more natabant.

HISTORIA XI.

Anatome Olai à lingua bubula ſuffocati.

SUeno Olai Vardbergenſis, juvenis robuſtus, ſed pallido faciei colore, annorum x i x, in familia Arnoldi Bernhardi Scribæ Curiæ Hafnienſis, cum in cœna convivis juſſu hoſpitis inſerviret, linguæ bubulæ fruſtulum in patina reſiduum clam & feſtinanter ori injecit, unde ſtatim vox ſublata & reſpiratio, nec caro deglutita conatu ullo aut vi ulla potuit elici. Antequam advocatur Chirurgus, ſtrangulatur. Poſtridie cadaver apertum fuit, me, D. Fuirenio, & duobus Chirurgis Martino Sixio, Chriſtiano Wineke præſentibus, aliiſque Medicinæ candidatis, inventumque eſt fruſtulum illud linguæ bubulæ pondere Unciæ unius cum dimidia, inter Epiglottida & laryngis rimulam ſe inſinuaſſe, totamque laryngem obturaſſe

raſſe tam arctè, ut vix manu eximi potuerit, unde mirum non eſt ſubitò & vocem ceſſaſſe & periiſſe reſpirationem. Oeſophagus quanquam ex vicinia comprimentis carnis anguſtior fuerit, ex ventriculo tamen potum regurgitantem per os nareſque defuncti admiſit.

Pulmones à naturali defecerant ſtatu, colore lividiores, & flaccidi, unde color lividus faciei, & dubio procul exiguum vivendi ſpacium ſuperfuiſſet, quanquam voracitas defuiſſet. Hepar ſolidum, & liene duplo majus.

Quia autem eodem die ante fatalem cœnam & biberat liberalius, & cibum ſumpſerat, credidi viſuros nos venas lacteas. Nec ſpes me aut opinio fefellit. In aperto enim meſenterio viſæ illæ hinc inde diſperſæ lacteo colore & ſucco, ſed numero pauciores ob cœnam parcam. Cætera indagare religio adſtantium vetuit.

HISTORIA XII.

Fœtus in utero exſiccatus.

ATtigerat paupercula femina Helena Mauritii filia Eggelſtedi in Parœchia Thoelange Scanorum geſtationis ſuæ terminum, nempe hebdomadas quadraginta, accitaque obſtetrice Benedicta Andreæ Suenonis Lucinam invocavit. Inter has autem curas & apparatus, tumor ventris remiſit,

remiſit, nec ullum fœtus vitæ indicium dedit, ut ſenſim gracileſcens puerpera exſtinctum in utero fœtum ſuſpicaretur. Tranſactis dubia ſollicitudine hebdomadis novem à definito partus tempore, infantem ſequioris ſexus peperit omnibus membris perfectam, ſed carne omni nudatam, ſola cute cum oſſibus reſiduis. Faſſa eſt, ſe octo ante puerperium diebus languidam in furnum irrepſiſſe, ibique nihil tale cogitantem in partu fuiſſe deprehenſam præſentibus in eodem tugurio mulierculis Bodilda Olai Jani, Chriſtina Jani Medes vicina, Helena Petri Aaſteds, & Benedicta Andreæ Suenonis obſtetrice, quæ jurejurando hæc viſa ſibi confirmarunt. Obſervavit autem Helena, de qua loquimur, extinctum fuiſſe in utero embryonem 18. hebdomadibus, novem ante partus legitimam horam, & totidem poſt, atteſtantibus Matronis illi familiaribus, inprimis Conjuge M. Andreæ Nicolai Paſtoris, qui ipſe & fœtum exſiccum vidit & ad ſepulturam procuravit.

HISTORIA XIII.

Guttæ ſanguineæ ex gena manuque menſtruatæ.

HOneſtiſſima & ſpecioſæ formæ Femina, mihi nota, habitu plethorico, & à copia ſanguinis dolo-

doloribus capitis ſæpius afflicta, quia ordinatus ſubinde menſium fluxus parcior juſto eſt, ſæpius facto experimento obſervavit, ſi menſtruorum tempore leviter cutem ſiniſtræ manus aut dextræ genæ fricet, guttulas ſanguineas cum impetu ſaltuque prolici. Ne falſi arguar, quanquam perſpecta mihi in his ſit referentis fides, amando lectores ad *Salmuthi* Cent. 3. Obſ. 18. ubi maculas rubras, morſibus pulicum ſimiles in utraq; manus volâ copioſè erumpentes in honeſtiſſima quoque Matrona P.A.D. annotavit quotieſcunque fluxus menſtruus inſtaret. Facilè igitur in noſtra ob cuticulæ ſubtilitatem & ſanguinis calidioris copiam attritu calidæ manus pori dilatantur, provocaturque fluidus ſua ſponte cruor.

HISTORIA XIV.

Anatome puellæ nuper natæ Anni 1650.

EXpoſitam in Templo B. Virginis puellam nuperrimè natam, & à Matre Medea pejore, invidente alienam fœtui vitam, cui propriam in utero conceſſerat, obtorto collo jugulatam, in Theatro noſtro Anatomico publicè in Conſeſſu plurimorum Menſe Martio diſſecui, ut diſſimilitudinem nuper natæ ab adultis demonſtrarem ſpectatoribus. In hac plurima notabam, lectorum oculis haud indigna.

1. Funiculus ulnæ noſtratis longitudine adhuc cum vaſis umbilicalibus pendulus perviuſque ſanguine recenti ſtillabat.

2. Urachus impervius ſtilum nec à ſuperis nec inferis admiſit.

3. Copioſa in abdomine pinguedo candicans & in thorace.

4. Nulla ſub recto muſculo vaſa mammaria aut Epigaſtrica.

5. Nullum planè omenti veſtigium, quia nullus illius in embrione uſus. Quanquam enim ventriculum & inteſtina publico coctionis munere defungi admittamus, à membrorum tamen complicatione, & uteri calore foveri poſſunt.

6. Ventriculus vacuus juglandis nucis capacitate. Vas breve nullum conſpicuum.

7. Inteſtina tenuia, inania & contracta, flavo colore tincta qua veſiculam bilariam tangebant.

8. Cœcum inteſtinum oblongum & intortum, ſed teres, apertum quidem ſed ſine excremento.

9. Valvula coli manifeſta, circulo membraneo colon ſpectans.

10. Colum inteſtinum cum recto repletum tumidumque erat excrementis nigris craſſiuſculis, prope ileon flavis. Meconium dicuntur hæc excrementa, quæ à tertia coctione non prima cum Authore libri *de Carnibus* deducit *Aquapendens* l. 2. de Form. fœt. at *Riolanus* l. 6. Anthrop. à melan-

melancholico lienis ſanguine derivat. Poſſe tamen ex prima coctione in ventriculo inteſtiniſque ſeparari, alibi probavimus, ſiquidem chylum ipſe fœtus in ventriculo aſſumptum conſumat.

11. Pancreatis ductum, niſi per fibrillas, nequivimus diſcernere. Cohærebat ille duodeno oſculo ſuo, quod adacto ſtilo ex duodeno inveni quidem, ſed ob valvulam penetrare non potui.

12. Lien exilis, ventriculo par.

13. Hepar mole ſua univerſum ſub diaphragmate ſpacium implebat.

14. Veſicula fellis oblongior quam capacior, colore à bile alieno.

15. Succenturiati renes, ſeu Capſulæ atrabilariæ grandiores, renibus pares, ſed triangulares, totæ excavatæ capacitate latâ cum humiditate ſeroſa & ſanguinea, adipe pauciori quam renes, donatæ.

16. Aberat arteria ſpermatica dextra, ſiniſtra ab aortæ trunco ortum trahebat.

17. Nullæ in mammis adhuc glandulæ, ſed pinguedo ſola, cum papillæ rudimento.

18. Renes ex plurimis glandulis majoribus diſtincti, ſed obſcurius, quod fœtui eſſet ſolet proprium.

19. Pericardium copioſo liquore cruento refertum.

20. In corde anaſtomoſis inter venam cavam & arteriam venoſam ampla & manifeſta. Sed canali-

naliculum non inveni quanquam diligenter quæſitum. Forſan, quia amplior anaſtomoſis ſola ſanguini in ſiniſtrum ventriculum devehendo ſufficiebat.

21. Thymus ſupra cor triplici glandula majori eminebat, per quas vena cava adſcendens ferebatur. Fulcrum enim eſt vaſorum, & ſiquidem in ipſis glandulis diſſectis nulla vaſa magna conſpiciebantur, difficilè creditu eſt ibi ſedem effervescentiæ in ira eſſe.

22. Pulmones utrinque in tres lobos diviſi, ſed ſiniſter pulmo demiſſior. Colore vario flaveſcente & candido, non rubro. Variis denique filamentis Mediaſtino alligati.

In ſceleto differentiam non addo, quia ſæpius hæc demonſtratur, & *Anatome* noſtra *Reformata* paſſim proſtat.

HISTORIA XV.

Maculæ in corpore menſtruatæ.

SCorbuticam puellam curavit nuperis annis feliciſſimus *D. Olaus VVormius* in ædibus Claudii Corvini Prætoris urbis Hafnienſis, cui menſium tempore, ubicunque oſtiola venarum in manibus, facie, labiis, aliisve partibus erant, maculæ nigro purpureæ piſi inſtar eminentes emergebant, menſtruis ipſis ex voto fluentibus, hiſque

hiſque finitis evaneſcentes. Pro Scorbutica ab illo feliciter ſanata eſt.

HISTORIA XVI.

Menſes ex pedibus fluentes.

ANcilla Viri cujuſdam apud nos Reverendi & Clariſſimi, operibus culinariis defatigata in pedum tumorem incidit, quo rupto, diligenter expurgato ulcere, convaluit. Inſtante verò menſium periodo ſolitâ, ſponte ſua tumor rurſum diſruptus, ſanguinem copiosè profudit, quod ſæpius eodem modo contigit. Sanguis quippe, qui propter vaſorum uterinorum obſtructionem, à conſueta via fuit excluſus, aliam elegit eamque ob tumores prægreſſos debiliſſimam. Solet ita natura unius defectum alia ratione compenſare, præſertim in evacuatione feminis ad ſalutem neceſſaria. Memini I. *Dominicum Salam* Patavii Theoricum ſummum mulierem quandam Plethoricam per ſectionem ſalva tellæ curaſſe, cui ex angulo oculi fluebant menſtrua. Similia nerrat *Mercatus* l. 1. de M. M. c. 7. & *Dodonæus*, qui Obſ. c. 15. per lacrymas vidit emanare. Per dentis alveum aliæ purgatæ mulieres ſi credimus *Heurnio* & *Hollerio*, perque os obſervante *Benivenio*, per vomitum, teſte *Salmutho* Cent. 2. Obſ. 18. & nares. Ex digito manus apud *Valeſium* & *Mercatum*, pedis apud *Zacutum* in Obſ. denique per urinam

urinam & animam & anum, ſicut memoriæ poſterorum prodiderunt *Platerus* l. 3. Obſ. *Salmuth.* Cent. 3. Obſ. 36. ne alios numero plures afferam. Patent in omnes partes vaſa ſanguinea, & ductum jubentis naturæ, ſi opus, libenter ſequuntur.

HISTORIA XVII.

Lac in ſanguine puellæ.

PUella quædam nubilis ſuppreſſis menſibus laborans lac ſolitas huic ſexui delicias hauſit. Advocatus ego ad provocandos menſes venam Saphænæ incidendam curavi, inſtante nempe ſolito fluxus tempore, intermedio verò venam cubiti. Hanc antequam ſecari ſibi permitteret, pridie lac more ſolito ſumpſit, unde in ſanguine pelvi excepto, lac loco ſeri conſpiciebamus. Exiſtimabam putridi ſanguinis hoc eſſe indicium, ſimile enim ſerum ſæpiſſimè in ſanguine ſcorbuticorum obſervari: Sed ipſum me in viam reduxi. Si credimus Practicis, lacteus hujuſcemodi in ſanguine color ex putredine, calidi nativi notat extinctionem mortemque præſentem. Puella autem noſtra optimè convaluit. Periculum prætereterea diſſuavit D. Jacobus Janus Archiater Regius, Amicus ſuſpiciendus, qui ſimile lac in alia puella affirmavit ſe obſervaſſe. Igitur quantum

com-

conjectura aſſequor, ex lacteo thoracico ramo prope jugulum ramulus ſive in arteriam ſive venam cavam implantatus lac iſtud hauſtum ad venæ ſectionis locum cum ſanguine potuit deferre.

HISTORIA XVIII.

Pulſus arteriarum, Carotidum auditus.

PAlpitationis cordis tam ſubinde intendi, ut ab adſtantibus pulſus ejus exaudiatur, aliàs obſervatum fuit. Mulier juvencula Hafnienſis omnibus virtutibus inſtructiſſima, Affinitatis vinculo mihi conjuncta, continuis ſubinde capitis doloribus divexata, pulſum arteriarum Carotidum in capite adeò ſenſit aliquando vehementem, ut è longè diſſito loco ſonus, horologii inſtar, audiretur. Ex errhinis multum ſublevata quidem, ſed auditus ferè remanſit difficultas, Cauſa autem flatibus adſcribenda, ſanguinis copiæ, cum arteriarum duritie.

HISTORIA XIX.

Vomitus ſanguinis in Prægnantibus.

NOtæ mulieres mihi nonnullæ optimi alioquin habitus, ſed plethoricæ; quæ quoties uterum gerunt, toties moleſtiſſimis vomitibus nau-

nauſeabundæ non cibos ſolum & quicquid aſſumpſerunt, ſed ipſum ſanguinem magno conatu rejiciant. Dubium de ſanguine, unde emanet. Forſan in ſanguineis abundans cruor & à nutritione fœtus ſuperfluus, quum per uterum intercluſus ſit exitus, ſuperiora petit, quemadmodum per os, nares, oculos, extremoſque artus menſtruum ſanguinem expurgari ſcimus. Vel quod ab utero diſtento lien comprimatur, exprimaturque per vas breve ſanguis ad ventriculum. Verior autem ratio eſt, meo judicio, quod in ſummo vomendi conatu venulæ quædam in faucibus rumpantur. Nam ferè brevioris colli feminas huic vomitui cruento obnoxias obſervavi. Et plerumque exigua ſanguinis copia cernitur. Novi Viros qui venulis his ab acri ſanguine ex jugularibus venis à calido capite redeunte eroſis, cruentam ſæpe ſalivam ſine vomitu aut tuſſi exſpuant, nullâ aut in ventriculo aut pulmonibus noxæ manifeſtâ ſuſpicione.

HISTORIA XX.

Lactis ex nimio vagitu defectus.

IN Vico S. Petri mulier annoſa habitat, duodecim liberorum Mater, qui omnes tamen fatis conceſſerunt. Nullis enim per biduum ſuperſtes vixit, excepto unico, qui quinque attigit hebdoma-

domadas. Cauſam repentinæ omnium mortis in nimium vagitum conjicit ipſa Mater, quo & ademptum ſibi in mammis lac queritur, & vagitu perſeverante cum lactis defectu deficere quoque vitam. Vagitum autem à Caprimulgis inductum ſuperſtitioſa credit. Cæterum feſtinanti morti debentur, quod non benè nati ſint, nec Diis ridentibus. Sunt pueri qui interni corporis quodam vitio ob occultos dolores tam diu miſeris ejulatibus vagiunt, donec inedia confecti, vel convulſione, vel denique alio infortunio animam tenellam emittant. Lactis autem in uberibus defectum & mœror animi, & vigiliæ, & intermiſſa ſuctio provocant.

HISTORIA XXI.

Vomitus cruentus inſtante morte.

PUellulus ſemeſtris ævi, conſanguineus meus, matre febri ardente detenta natus, excoriatione totius coporis à primis incunabulis perpetuò ferè vexabatur, quæ per vices ſedata, recrudeſcebat, donec interioribus ardore eodem æſtuantibus miſerè tandem, immaturo fato, ſummo Parentis præclari cordolio ad vitam meliorem tranſierit. Id ſingulare fuit, quod ſanguinis copiam per os reddiderit antequam beatam animam efflaret. Nempe nimio æſtu acribuſque humoribus didu-

diducta vaſa pulmonaria facilè extremo illo mortis niſu ex corde onerato & ſe liberare annitente purpuream animam emiſerunt. Aliam à capite hæmorrhogiam in Apoplecticis obſervamus, de qua alii.

HISTORIA XXII.

Luxatio coſtarum ſponte ſanata.

OPtima Natura medicatrix, vias curandi ſine ratione invenit, ubi nullæ ſunt. Filius minorennis Viri Religioſi & Clariſſimi, ab interno fluxu ſiniſtras coſtas inferiores diu habuit luxatas, ut viſu tactuque facilè malum diſcerni potuerit. Varia Medicorum & Chirurgorum remedia ſprevit ſemiluxatio, quibus tandem ita attritæ fuere vires pueri, ut febricula ſit accenſa. Per μετάστασιν circa ſpinam eodem latere dolente puſtula erupit, qua rupta ſenſim tantum peccantis materiæ, (luxationis cauſa) evacuabatur, ut coſtæ luxatæ ad ſolitam articulationem ſua ſponte redierint, ulcere per ſe ſanato & puero optimè convaleſcente, ſicut ex optimo Parente accepi, rerum Medicarum haud imperito.

HISTO-

Historia XXIII.

Anatome ſteatomatis prope veſicam.

BArtolus Olai civis Haſnienſis in platea Boreali anno ætatis 36. circa inguina in hypogaſtrio ſiniſtro tumorem geſtavit exiguum, qui ſenſim tractu temporis in magnam molem excrevit, durus ad tactum & inæqualis, donec urinæ ſequeretur ſuppreſſio, maximo ægri incommodo & dolore ad decem nonnunquam protracto dies. Fruſtra variis adhibitis medicamentis, quæ ſors obtulerat aut amicorum conſilium, modò calculum pellentibus, modò ſerum educentibus, univerſum corpus extenuatum præter ſiniſtrum pedem tumidum, tandemque cum urinæ incontinentia diem ſupremum miſerè clauſit. Tumoris in vivo varius perhibebatur ſtatus, modò enim ſurſum vadere viſus, modò deorſum, modò tribus locis diſperſus, unde ſuſpicabantur æger & aſſiſtentes viva animalcula interius condi. Quem ſcrupulum viduæ ut eximeremus, precio & pollicitationibus cadaver 3. Febr. 1651. aperui præſentibus D. *Henrico Fuiren*, *Marco Schmid*, *Michaele Lyſero*, *Nicolao Veſtio*, aliiſque Anatomiæ peritis.

Primò in hypochondrio ſiniſtro verſus inguina tumor palpantibus patebat ingens ad umbilicum uſque protenſus, & undique durus, niſi quod um-

bilicum verſus punctum molliuſculum ſuppurationis quam præ ſe ferret ſpeciem. Pes ſiniſter cum crure tumidus, reliqua omnia membra extenuata.

In aperto abdomine ſani muſculi, ſed peritonæum putridum ſine ullo omenti veſtigio. His remotis prope ſiniſtrum veſicæ latus tumor ipſe comparuit capitis virilis magnitudine, firmiter veſicæ adnatus, recto inteſtino & oſſi pubis, ut ſine læſione partium illarum ſeparare fuerit nobis impoſſile. Externa forma oblongior & ovalis, ſed inæqualis cryſtallorum inſtar vel matricis calcedoniorum, ſplendens velut glacies. Interior facies ſolida ſine cavitate erat. Hinc inde tamen exilibus meatibus ſerum continentibus pertuſa, cavitaſque una ſuperiori parte ſanguine plena, qua mollities externa fuerat. Subſtantia ſteatomatis mollis butyro congelato æmula, ſed prorſus ſingularis, non cartilaginea, non adipoſa, non glanduloſa, non carnoſa. Vitreæ pituitæ concretæ haud abſimilis. Oſtetrix quædam, quæ ſpectatum venerat, uberibus vaccæ comparabat. Exiſtimabam primo intuitu veſicæ eſſe appendicem, qualem in *Caſauboni* cadavere *Thorius* deſcripſit, ſed cavitas deerat, nec ulla cum veſica illi intercedebat communio, præter adhæſionis. Veſica ad latus dextrum lotio turgida. Eâ diſſectâ grumos quidem ſanguinis in fundo invenimus, nullum autem ad ſteatoma communem ductum. Mirum

rum autem non eſt, quod ſuppreſſione urinæ miſer æger laboraverit. Ab incumbente enim gravi ſteatomate orificium veſicæ comprimebatur. Reliqua inteſtina ſurſum erant protruſa. Lien exilis. Cætera ſcrutari per præficas non licuit,

In externis ſteatomata deſcribit *Severinus* de abſc. l. 3. diverſi ponderis. Nulla ferè notat in internis, nec tantæ molis, ſicut noſtrum. *Fallopius* non malè originem horum refert ad ſiccam pituitam, qualis hæc videbatur, & melancholiæ portionem, de quo videatur idem *Severinus* l. 3. c. 4. Idem *Fallopius* in ſteatomate à ſe aperto, medio liquorem quendam cryſtallo & adamante lucidiorem reperit. In noſtro cryſtallus videbatur concreviſſe, ut *Tumor Cryſtallinus* appellari poſſit, referebatque exactè ſplendentem vaſorum Lymphaticorum, à nobis inventorum, faciem. Unde materia hæc ſit congeſta, non æquè manifeſtum. Non videtur per tranſudationem à veſica aut Meſenterio, quia craſſior eſt liquor hic, niſi à partium membranoſarum frigore ſit condenſatus. Forſan per arterias Iliacas depoſita fuere excrementa ſanguinis. Corruptus enim ſanguis atrophiam induxit. Hinc pes ejuſdem lateris intumuit, repletis venis adſcendentibus ſanguine pituitoſo, & per ſteatoma retardata non nihil ſanguinis circulatione. Ex meſenterii glandulis excretum in abdomine ſteatoma lib. XVIII. obſervavit *Tulpius* lib. 2. Obſ. c. 32. An vicina vaſa Lym-

 phatica

phatica noſtra; copioſè circa pelvim veſicæ ſparſa congeſſerint cryſtallinum liquorem, vel rupta fuerint; Eruditis relinquo dijudicandum.

HISTORIA XXIV.

Vulnus Ventriculi.

PUuella grandiuſcula Fridericiburgi in ædibus Materteræ ſuę improvido bombardæ minoris globulo à juvene fortè bombardam exploraturo petitur. Vulnus ſiniſter latere ad ventriculum penetrat, unde dolores maximi, vomituſque cibi in cœna nupera ingeſti. Turunda vulneri immiſſa fuit longiuſcula, quæ cum extraheretur, adhærentia folia viridia ex acetario ejuſdem cœnæ aſſumpto, ſecum ducebat. Sequenti manè dolorum ſatura obiit.

HISTORIA XXV.

Naſus duplex.

ADvenit Hafniam ex Scania Mulier cum filiola bimula, elegantis quidem formæ, ſed naſo deformi. In dorſo naſi prope oculorum confinia carnoſus tumor adnatus cernebatur, qui ſecundi alicujus naſi ſpeciem referebat. Exilem tumorem ex utero materno exportarat, qui aucta deinde

deinde ætate per arterias ibidem conſpicuas incrementum ſemper cepit. Urgebat Mater ſectionem, me repugnante, partim ob oculorum viciniam, partim denique ob teneram ætatem.

HISTORIA XXVI.

Cancer genarum.

EX Provincia Selandiæ noſtræ Steffnsherret/ ad nos delata puella octo annorum à cancro miſerè in genis deformata. Siniſtram genam totam cum media naſi parte conſumpſerat, ſiniſtramque maxillam ſuperiorem pariter & inferiorem exederat. Diuturna opera Chirurgus Coagianus eo rem jam deduxerat, ut ceſſaverit gangræna, curatumque ſit ulcus malignum. Sed omnes internæ oris partes patulæ conſpiciebantur, lingua extabat abſente maxillæ fruſtulo, unde loquela impedita, & alimenta liquida inſtillari debebant. De reſtauranda parte conſultatum fuit. Chirurgiam Curtorum, neceſſariam quidem, tentandam tamen non exiſtimabam, quod ſcarificandæ eſſent partes recenti gangræna adhuc crudæ, quocunque irritamento facilè reditura. Labia utrinque hiantia fibulas averſabantur, partim quod muſculus naſi orbicularis eo in latere defuerit, partim quod nimio à ſe ſpatio genarum muſculi & labiorum diſtarint. Foramen enim patulum

facilè latam manum admittebat. Meum igitur conſilium fuit in tanta loquelæ alimentorumque aſſumendorum difficultate, ut artificio quodam deficiens pars in maxillis reſarciretur, ſive gypſo ſive lamina aurea argenteave inducta, ad formam malarum & maxillarum efficta, ut os eo loco patulum claudi poſſet, & lingua haberet ad quod pro voce formandâ articulatâ allideretur, adeoque externæ injuriæ aliæ averruncarentur.

HISTORIA XXVII.

Lac in Virginibus.

NUperis annis in Blekingia Scaniæ Provincia Puella quædam nubilis ſtupri accuſabatur, expoſitiqui infantis mater traducebatur. Videbatur ſuſpicionem conceptam lac augere, quo mammæ ſororiantes diffluebant. Illa verò ad cauſæ æquitatem & innocentiam provocatura, unico argumento judicum ſententiam ſuſpendit. Naturalem enim ſibi lactis eſſe proventum prætendebat, & à primis incunabulis ſemper familiarem. Puellæ fidem firmavit frater illius minorennis, qui pari ubertate turgidas lacte papillas produxit. Magiſtratus juſſu res ad Medicos Hafnienſes devoluta eſt, qui & exemplis & rationibus inducti virginibus nonnullis incorruptis lac aſſeruerunt, adeoque puellam intentato crimine liberandam

uno

uno ore cenſuerunt. Qui lactantium Virorum & puellarum hiſtorias amat, *Anatomen* noſtram *Reformatam* adeat, ubi plura ejus ſenſus retulimus.

HISTORIA XXVIII.

Hydrocephalus.

IN Comitiis Hafniæ 1650. celebratis Janus quidam puer annorum quinque, Patre Jano Jani in Inſula Danorum Samo natus, ulnis Matris Annæ Nicolai difficulter geſtatus à nobis diligenter viſus fuit. Erat puero tantæ molis caput, ut tria adultorum ſuperarit, in circumferentia ulnam æquans cum quadrante, duaſque ſpithamas altum. Frons adeò elevata, ut oculorum orbitæ mediam faciei partem occupare viderentur. Nulla verba articulata proferre, nec ciborum quidquam maſticare potuit, quia ſuperior dentium ſeries longè ab inferiori propendebat. Os perpetuò madebat ſero copioſo affatim ex capite affluente, unde continuâ ſiti æſtuans injecto potu recreatur. Nec pedes ſuſtinendo corpori pares erant, optimè alioqui conformatis membris reliquis, niſi quod doleant ad tactum pedes, & clamore inſigni contrectantium manus deprecetur. Accuratè autem caput expendentibus, Hydrocephalus apparuit, ſimilis illi quem *Severinus* de Abſceſſibus depictum exhibuit. Hunc tamen

caput minus eſt rotundum, angulis in fronte hinc inde protuberantibus. Suturæ laxatæ omnes, à ſummo capite ad occiput, & in utroque capitis latere. De ſimili Hydrocephalo videndus *Smetius* l. 10. Miſcell. pag. 578.

Matri pauperculæ, quæ undecim liberos ſine labe tali pepererat, quum hunc utere gereret, præter conſuetum morem gravia omnia evenerant, uteruſque adeò intumuit, ut prono in terram corpore progredi fuerit coacta. Natus verò nuper infans ſequuturæ infelicitatis ſignum dedit. Caput quippe in acutum ſuperius adſcendebat, quod faſciis ligaturiſque ad ſanam formam reducturi, dolores infanti miſello auxerunt. Spretis igitur vinculis omnibus in omnem partem ſua ſponte caput ſe dilatavit.

HISTORIA XXIX.

Linguæ in variolis Uſus.

LInguæ humanæ & ſalivæ inſolitum uſum non ita pridem muliercula propalavit. Occupaverant variolæ Epidemicæ univerſam faciem tenelli filii Pl. Reverendi & Clariſſimi in urbe noſtra Viri, & oculis minitabantur exitium. Fruſtra aliis tentatis, Nutrix dolore infantis commota & commiſeratione, lingua propria oculos pueri lingebat, ſicque reſeratis oculis, abſter-

abſterſaque ſanie convaluit infans morti antea relictus, & publicis ex ſuggeſtu precibus expiatus.

Historia XXX.

Abſceſſus in Spina.

PUer annorum quatuor, cum Matre, auxilii cauſa ad nos Hafniam venit. Artus inſigni atrophia marcidi, vix pollicem meum craſſitie æquant. Capitis informis magnitudo Hydrocephalum, ſi ſupervixerit, niſi me fallit augurium, brevi minitatur. His malis accedit abſceſſus in ſpinæ dorſi & lumbaris confinio prægrandis. Mater ſollicitis precibus, quod hinc omnem malorum cauſam evacuari ſperet, apertionem abſceſſus flagitat. Diſſuaſi ego, mecumque Chirurgus experientiſſimus Martinus Sixius, imminere enim, illo aperto, vitæ periculum. Illa contra impatiens longioris moræ, omnia malle, quam diuturnos filii cruciatus ſine auxilio protrahere. Præmiſſo igitur Prognoſtico, ita volentre Matre, ſcalpello apertus fuit doloroſus tumor. Multo pure cum ſanguine profluente, caput viſum detumeſcere, ſed tertio die exſpiravit. Credo abſceſſum iſtum ad ſpinalem medullam perveniſſe, cerebrique corrupti fuiſſe productionem.

HISTORIA XXXI.

Purulentus Capitis Tumor.

PUella XV. annos nata textoriam artem in ædibus fabri lignarii Haſniæ exercens, non tam Hydrocephale, quam Pyocephale laborare videbatur. Caput tumidum inprimis in ſincipite, & ad tactum molle. Palpebra dextra ſuperior eodem humore inflata oculum tegebat. Chirurgi ſervus tumidæ palpebræ emplaſtrum impoſuit, quo ruptus abſceſſus magnam purulentæ materiæ, candidæ & craſſiuſculæ copiam, menſuram integram de facili implentem, profudit. A meridie vocati D. *Simon Paulli*, Ego, & Mag. Martinus Sixius, plus expreſſimus puris ſanguineo colore tandem tincti, unde dextra capitis pars viſa detumeſcere. Quantum oculis diſcernere potuimus, à pericranio cutis piloſa erat divulſa, communiſque ſinus à loco pone aurem dextram ad dextram palpebram commeabat, quia illâ parte compreſsâ pus copioſius per palpebræ foramen egrediebatur. Narrabat puella diebus XIV. hunc congeſtum eſſe abſceſſum ſanis ſenſibus, ſine ulla præcedente cauſa ſibi cognita.

Ex re nobis viſum fuit, propter oculorum viciniam, ne his natura aſſueſcat, ut abſceſſus in adverſa capitis parte aperiretur, poſt ſiniſtram au-

rem

rem prope Parotides, quo aliàs excrementa ſolent à Natura amandari; nullum ibi læſi muſculi metum, & fluitantem interius materiam intento quaſi digito viam monſtrare. Interea arcto vinculo conſtringendam palpebram malè affectam. Aperto loco auris ſiniſtræ, præter ichoroſum ſanguinem nihil admodum prodiit, ſed ex externo oculi angulo pluſculum puris, unde petiis conſtricta loca vicina, ut ad poſteriora capitis contenti humores deducerentur. Hinc & ſiniſter frontis tumor remiſit, & pro lubitu palpebram antea collapſam impeditamque aperiebat, metu læſi muſculi levatoris ſublato, ſenſimque omni materia purulenta evacuata, ad ſanitatem priſtinam ęgra rediit.

HISTORIA XXXII.

Anatome ſolennis 1651. *ſuſpenſi furis.*

ANatomen Virilis cadaveris Helſingoræ ob furta ſtrangulati menſe Februario & Martio publicè in Theatro Anatomico repetii, hominis certè proceri, ſanguinei, habituque corporis robuſto. Notatu digna hæc inveniebantur.

1. Pyramidalis muſculus ſiniſter, major dextro.

2. Nulla inter vaſa Mammaria & Epigaſtrica Anaſtomoſis.

3. Peri-

3. Peritonæum pinguedine hinc inde conſperſum.

4. Omentum, ad pubem uſque univerſum abdomen, omniaque in eo excepto hepate, tegit, inſinuatque ſe inteſtinorum gyris, profundius tenuia involvens. Uncias XII. cum dimidia pendit.

5. Muſculi Recti ex unica coſta vera oriuntur, tanguntque leviter alteram, qua muſculo ſerrato ſubſternuntur, nothas nuſquam attingunt.

6. Nigrore conſpurcatus ventriculus, qua lieni vicinus vas breve excipit.

7. Vas breve duplex, ad ramum ſplenicum tendens.

8. In duodeno vena duodena conſpicua.

9. Meſocolon ampliſſimum alligans colon ubique & rectum, ab Omento diſtinctum.

10. Jejunum plenum.

11. Pleraque inteſtina rubicunda, carnis inſtar. Longa 19. Ulnas, quum ipſum cadaver trium eſſet ulnarum, adeoque ſexies præter propter corporis æquabant longitudinem.

12. Cœcum 8. digitos transverſos longum.

13. Pancreas tres palmos longum, ultra duodenum extenſum, & ad lienis latus ſe reflectens. Unde ductus ejus novus longiſſimus, ubi ad duodenum pervenit, patebat quidem orificio ſuo in duodenum flavo colore tinctum, ſed ultra ad longiorem pancreatis appendicem progrediebatur,

ibi-

ibique in duplicem ramum dividebatur, donec ad extrema deſineret. Par circa lienem ratio.

14. Lien parvus, & orbicularis, non longus.

15. Hepar mole maximum, V librarum cum dimidia.

16. Renes duos palmos longi, lati digitos quatuor.

17. Capſula atrabilaria dextra pyramidalis, ſiniſtra triangularis obtuſior, ampla cavitate donatæ. Illa venam à Cava, hæc ab Emulgente arteriam mutuabatur.

18. Arteria ſpermatica utriuſq; lateris ab aortæ trunco, à quo hæmorrhoidalis externa deſcendebat. Vena utraq; ab Emulgente, ſiniſtra major quam arteria, cum infinitis anaſtomoſibus. Vena hæmorrhoidalis externa ab Emulgente ſiniſtra.

19. Media veſicæ membrana planè carnoſa, ut muſculi meritò nomen mereatur.

20. Circa urethræ exortum abſceſſus ſanguifluus comparuit.

21. Veſiculæ ſeminales variis implicitæ gyris, inſtar inteſtinorum, ſed diſtinctis capſulis cavis, quæ continent humorem liquidum craſſum, nempe ſemen, quod decimum poſt diem obſcurius evaſit & craſſius.

22. Coſta tertia thoracis dextra craſſitie duas alias æquabat, verſuſque ſternum bifida, ubi foramen in duplici diviſura effecit.

23. Copioſiſſimus in Mediaſtino adeps.

24. Pe-

24. Pericardium firmiter undique annexum cohærentibus membranis ipſi Mediaſtino.

25. Muſculus ſerratus anticus minor thoracis, nullas ſerratas monſtrabat diviſiones.

26. Vena ἄζυγος ab exortu deorſum per medias dorſi vertebras labitur, & utrinque ramos intercoſtales ſpargit.

27. In Pleura pinguedo copioſa ſecundum coſtarum numerum, quam venæ tranſeunt.

28. Cor X. digitos tranſverſos longum, ubique & circa baſin & conum adipe refertum.

29. In arteriolis à corde parum remotis truncumq; aortæ tranſcendentibus, inter tunicam externam & internam ſanguis concretus craſſuſque, & niger inſtar Aneuryſmatis ibidem collectus.

30. Inter venam arterioſam & arteriam magnam canaliculus conſpicuus calami ſcriptorii denſitate, ejuſdem cum arteria ſubſtantiæ, non pervius.

31. Pulmones grandes, variegati, cœrulei, rubore inſperſo, marmoris inſtar, leves & ſpongioſi, ſanguine ſpumoſo tam pleni, ut non tantum externæ venæ tumidæ ubique in membrana apparerent, ſed in diſſectione cordis demonſtrantem me ferè impedirent.

32. Natta in capite. In hac denſo involuco aperto latebat farinacea materia. In aliis Nattis ex ſe ruptis, purulentam obſervavi.

33: Cartilagines laryngis ferè oſſeæ.

34. Ple-

34. Plexus Choroides præter vaſa habebat plurimas veſiculas.

35. Ventriculi cerebri multa aquæ copia abundabant, ſicut & nervorum principium ſpinam ingreſſurum.

36. Nervi optici in exortu manifeſtè cavi, ſtilo pervii & oculis:

37, Proceſſus cerebelli vermiformis obtuſus vixque apparens.

38. Clavus in pedibus folliculo conſtabat cum tenui liquore ad articulum apertus.

HISTORIA XXXIII.

Calculi ex naribus & Pulmonibus.

LApillos in variis viſceribus generari exempla teſtantur, apud Practicos obvia. Nobis de capite & pulmonibus jam erit ſermo. In Dania noſtra Virgo Nobilis ex naribus calculos emunxit forma & magnitudine dactylorum. Ita narrante Matrona Nobiliſſima & Eruditiſſima *Brigitta Tottia*. Ex capite prodiiſſe id fuit indicium, quod hanc plerunque excretionem dolores capitis præceſſerint.

Mulier alia non infimæ conditionis cum tuſſi lapides ex pulmonibus expuit, à me apud *D. Thomam Bangium*, Theologum Summũ, viſos. De tuſſi lapidea videatur *Zacutus Luſitanus* l.1. Prax. Adm. Obſ.

Obſ. 95. 96. & calculis in Pulmonibus *Platerus* l. 1. Obſ. *Dodonæus* c. 23. Obſ.

HISTORIA XXXIV.

Sudor arenularum.

ILluſtris quidam Vir, Regius in Selandia Præfectus, calculo & Arthritide, domeſticis hoſpitibus, ſæpe obnoxius, ſubinde in largiſſimum ſudorem ſolvitur, quo non ſerum exſudat, aut ſueti per poros liquores, ſed, quod mireris, manipuli arenularum, quas inducta manu abſtergit. Quotidianum id nobili Viro, & à Medicis ſaluti illius excubantibus viſum perſæpe, teſtis mihi eſt fide digniſſimus *D. Olaus VVormius.*

HISTORIA XXXV.

Dentes continui.

TAm rarum credo in Anatome, continuum unumque in ore reperiri dentem, quam ſeriem triplicem. Utriuſque tamen prodigii naturalis proſtant exempla. Ferunt Herculem triplicem dentium habuiſſe ordinem. Conſtans fama fert, in Ludovico XIII. Rege Galliarum, duplicem in una maxilla ſeriem, loquendi promptitudinem impediviſſe. Simile de Mantichora prodit

Solinus.

Solinus. Lamiæ in Muſæo exuvias ſuſpenſas poſſideo, cujus fauces quinque dentium acutiſſimorum & contrario ſitu ſibi obverſantium, ordo diſtinguit. Lupo marino non extrema tantum maxillarum acutis dentibus ſunt aſpera, ſed molaribus palatum interius infra & ſupra armatur.

Dens continuus ſoluſque non ita tritus. Imperante Divo *Chriſtiano IV.* cujus glorioſos annos dum introſpicimus, quid immortalibus factis meritus ſit, non interrogamus: Ex Groenlandia cum claſſe Regia barbari quidam illius terræ frigidæ incolæ Hafniam advecti, ut ignota jam lingua noſtratibus innoteſceret. Inter hos barbaros quidam unum continuumque dentem totam extremitatem maxillæ implentem curioſis exhibuit ſpectandum, ſicut locuples teſtis mihi eſt *D. Thomas Finckius,* Avus omni veneratione honorandus, in cujus ædibus ſępius crudis carnibus patrio more veſcebantur. De Pyrrho idem accepimus, quod os continuum pro dentibus habuerit, exili notâ diſcriminante ſingulos.

HISTORIA XXXVI.

Teſticulus in abdomine latens.

VIſa mihi in urbe noſtrâ muliercula tenuioris fortunæ, tribus infantibus divitum oſtia ſollicitans, quorum unum in tergo geſtat, alterum

uberibus appendit, tertium manu ducit. Primus quem in dorſo excipit, quanquam ætate reliquos ſuperet, ad greſſum tamen eſt impeditior. Cauſa tardioris inceſſus videtur in teſticulum alterum conjicienda, qui à prima nativitate abdominis interiori cavo incluſus, foris cerni nequit. Teſtem in inguine latente deſcribit quoque *Platerus* lib. 2. Obſ.

HISTORIA XXXVII.

Pterygium ſingulare.

DIuturna indicis digiti exulceratio in Illuſtris Viri generoſo filio, barbitonſorem diu exercuit, emplaſtris timidis inſiſtentem, quibus pus nec imminui potuit, nec expurgari. Non infelici mulierculæ remedio tandem curatus digitus & abſterſo pure ſanatus. Remanſit tamen nudi oſſiculi prominentia, quam *Carolus le Sage* Chirurgus Regius apprehenſam forcipe ſtatim ſine dolore ſequacem extraxit, impoſitoque cerato facilè patulum in digito hiatum clauſit. Credidi extremi articuli oſſis eſſe partem, ille in ulcere enatum os ſuſpicabatur. Firmavit opinionem meam impeditior digiti motus, de quo æger querebatur. Articuli autem defectum in motu quocunque unguis ſupplevit. A Panaritio ſeu Pterygio vulgari eo differt diſcrimine, quod nulla unguis hic facta ſit jactura.

HISTORIA XXXVIII.

Singularia multa in Anatome ſecunda 1651.

CApite truncatum Menſe eodem Martio, pro Anatome Auguſta, juſſu Regio adornanda, eviſceravi. Vir fuerat melancholicus, firmo tamen corporis habitu & ſucci pleno. Niſi grave ſit lectori, quæ tum obſervavi in homine hoc ſingularia, præſentibuſque ſpectatoribus demonſtravi, iterata lectione hic repetat:

1. Abdominis pinguedo pallida accuratè univerſum ventrem inveſtiebat, tranſverſos digitos duos denſa.

2. Lien exilis rotunduſque, qualem in priori notabam.

3. Pancreatis ductus eodem oſculo in duodenum patebat, quo cholidochus, ſed amplo.

4. Omentum amplum, priori par.

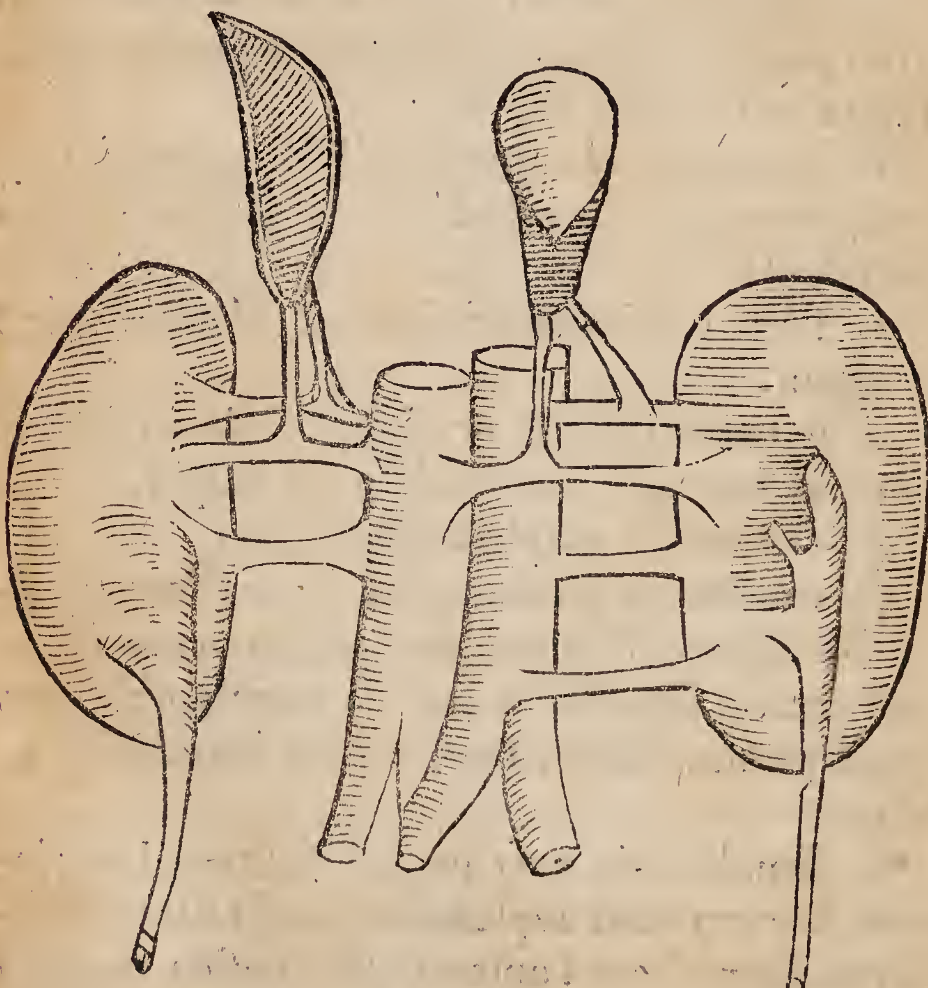
5. Inteſtinum cœcum quinque circiter tranſverſos digitos aſſequebatur. Apertum muco excrementitio ſcatebat craſſo, cui vermis oblongus tenuiſque immixtus, & oſſiculum halecis cernebatur.

6. Emulgentia vaſa præter ſolitum luxuriabant. Dextra vena duplex, ſimplex ſiniſtra. Arteria emulgens dextra unica, ſiniſtra trifida, quarum infima ab Iliaco ramo dextro oriebatur.

 7. Pro-

7. Producti ab anteriori renum parte Ureteres triplici ramo poſt exitum diviſi. Unde & confuſa ferè caruncularum ſubſtantia propter varium Ureterum luſum.

8. Capſula atrabilaria dextra major & longior, duplici cavitate ampla, una rotunda, altera ad latus oblonga & anguſta : Siniſtra latior ſed brevior. In utraque cavitate parietes tingebantur nigrore quodam.

Ut

Ut clarius ad oculum omnia pateant, figurâ feſtinanti hæc exprimi curavi.

9. Per ſpinam naſi muſculus extendebatur ſecundùm illius longitudinem, nuſquam ante à me viſus. Videbatur propago & appendix carnoſa muſculi frontalis, hoc enim elevato movebatur ille.

10. Muſculus labii ſuperioris longus ab oſſe Jugali ortus appendicem quoque mittebat ad alterum ejuſdem labii muſculum cum naſo communem.

11. Inter muſculos radii duos illos parvulos *Caſſerii* non inveni, negatos quoq; à *Riolano*. Unum tamen vidi triangularem à ſummo cubito ortum & deſinentem circa medium ejuſdem carnoſo fine & anguſto, qui nullius muſculi cogniti fuit portio, quos omnes diligenter ante ſeparavi.

12. In minimo digito pedis flexorem muſculum obſervavi ſingularem, longum & teretem à tibiæ capite exortum, duobuſque tendinibus circa inſertionem diviſum.

13. In lumbis juxta muſculum Pſoas, alius muſculus comparuit à nullo hactenus obſervatus. Ex parte majori muſculo Pſoas ſubjacebat, ſed exterius ad latera magis vergens. Initium idem cum majore Pſoas, carnoſum, inſerebaturque carnoſus in ſuperiorem oſſis Ilii marginem poſterius, ubi Iliaci interni eſt ortus. Exiſtimavi uſum hujus eſſe, ut pulvinaris inſtar majori ſubſterneretur, ſiquidem os Ilii ex ſe immobile,

 vel

vel ut os idem ſuſtineret, ne nimium ſtante homine oneri eſſet.

Tantam muſculorum ubertatem & varietatem non memini in alio unquam me vidiſſe. Homo verò hic, dum in vivis erat, compacta membra motuum agilitate facilè & cum robore verſabat. Et ne ſpermaticorum vaſorum diverſitatem fruſtra credamus fuiſſe, homini audio jocum *Plautinum* convenire: *Quicquid amavit, amavit teſtibus præſentibus.*

HISTORIA XXXIX.

Bibo Melitenſis.

NOn ſemel cum ſtupore vidi Bibonem quendam Melitenſem, Petrum nomine, qui paſſim publica artificii ſui dedit ſpecimina. Hic epotis 20. vel 30. aquę cyathis pro lubitu ſpectantium celeriter revomuit, & inſtar ſalientis ex ore frontis modò ſingulos cyathos ordine replevit, modò univerſam aquam ad pedes 20. & amplius rejecit. Præterea, pro cujuſque ſpectatoris arbitrio, non aquam tantum limpidam reddidit, ſed variis coloribus & ſaporibus differentem, modò aquam Roſarum, Sp. Vini, vinum Hiſpanicum, rubrum, album, &c. ſinguloſque cyathos ſingulari ſuique generis potu implevit eodem vomitu. Fatebatur autem jejuno ventriculo vel vacuo felicius ſuccedere expe-

experimentum, ſi enim poſt prandium ſtatim vocaretur à Magnatibus, cogi ſe prius ingeſtum cibum removere antequam ventriculum tanta copia aquæ replere poſſet. Expreſſurus hoc modo hauſtos liquores, ſola manus preſſione, abdomini vel thoraci, rem confecit. Ut magiæ ſuſpicionem evitaret, publicèq; artem quæſtuoſam exercendi impetraret licentiam, & Pontifici Maximo Urbano VIII. Romæ, & Cardinali Richelio Pariſiis, & Principi Auriaco Hagæ ſecreta ſua revelavit. Paſſim alii artificium hoc imitati ſunt, ſed non pari ſucceſſu & dexteritate. In Belgio feminam Ebręam ea quoq; arte nummos vidi collegiſſe. Alius Belga nuper Hafniæ eundem vomitum exercuit, Sereniſſimoque Regi artis ſuæ datis ſpeciminibus, publicè ſoluto precio cunctis proſtabat. De artificii ratione ſæpius orta mihi dubitatio, & multum ſe curioſi torſerunt. Duo enim concurrunt, quæ miranda videntur. Primò vomitus voluntarius, deinde varia liquoris evomiti tinctura.

Vomitus ex motu ventriculi voluntario pluribus familiaris, ſi vel duplex ſit ventriculus, ut in ruminantibus, vel ventriculi membrana exterior, quam in vomitu principem concurrere exiſtimant quidam, carnoſior ſit. Duplicem ventriculum non credo habuiſſe Bibonem, partim quod non ruminarit, partim quod removere coactus fuerit ante, omnia in ventriculo contenta, quàm denuo biberet. Igitur carnoſa fuit ventriculi ſubſtantia,

& muſculoſa, non membranea, ut pro voluntatis imperio moveri potuerit. Ita ſuſpicatur quoque *Petrus Caſtellus* Prof. Med. Meſſanenſis, Amicus meus, pluribuſque deducit Lib. 1. Emet. c. 8. Certè nonnullos novi, qui fumum Nicotianæ liberaliter deglutitum, quando volunt, impreſſa hypochondriis manu, revomunt. Notus hoc artificio Nauta Hafnienſis. Romæ quoque in foro Navonæ viſus mihi perſæpe Perſa quidam, qui omnibus ſpectantibus Tabaci fumum copia ſatis magna ingeſſit, & quando jubebatur, pleno impetu ex ore rejecit, etiam ſpiritum vini, quem in precium ſpectaculi perſolvimus, ſuperbibiſſet. Huic igitur & Biboni Melitenſi ventriculus motu voluntario ob muſculoſam ſubſtantiam moveri potuit.

Major de liquorum variorum tinctura difficultas. Fuere qui crederent, vitra hujuſmodi coloribus fuiſſe imbuta. Ille verò Melitenſis non tantum cyathos aqua diligenter eluit, ſed à ſpectatoribus cyathos recepit, ut ſine fraude ſe agere teſtaretur, & guſtandos liquores prębuit quos evomuerat. Aliqui putarunt, veſiculas in ore certis locis recondi, plenas aquis coloratis, quas edoctus ſit pro lubitu dentibus premere & aperire. Alii aliam rationem commenti ſunt. Nam aquam colore vini rubri evomiturum credunt præpotaſſe extractum ligni Braſiliani, quo, aquæ mixto, color vini rubri inducitur: Eundem autem liquorem jam tinctum ſi vaſculis aceto vel limonum ſucco

per-

perunctis excipiatur, evaneſcere rubicundum aquæ colorem, & ſubluteum reddi, viderique vinum generis alterius. Denique alii, qui per rimam occultam, fraudem furtivis oculis ſpeculati ſunt, pro certo mihi affirmarunt, non eructari ex ventriculo varios liquores bibitos, ſed continuum ulcus in palato ſervari, fontanellæ inſtar, per quod ſecundum colli ductum plumbeum canalem ad inferiora deducit, veſtibus tectum, cui canali varias veſiculas alligavit diverſis liquoribus repletas, ex ore per tubulos preſſos exſilientibus. Canalem ut commodius tegat ex collo deſcendentem, thoracis ſeu colli veſtimentum elatius gerere. Nec improbabile eſſe, ut fucum adſtantibus faciat, poculum unum ſolum vel alterum aquæ haurire, cæteros verò cyathos quos ſimulat ſe evacuare, ita eſſe conflatos, ut vacui licet, videantur tamen ob craſſitiem, aqua pleni. Quidquid ſit, ſiquidem artificium ſolis Magnatibus detegunt, liberè nobis conjectandi relinquent poteſtatem, & de fraude ſuſpicandi. Quanquam enim bibitum liquorem pro arbitrio poſſint rejectare, nunquam tamen inducar ut credam liquores diſtinctis coloribus aut in ventriculo tingi, aut ſeparatos evomi.

HISTORIA XL.

Capilli virides.

NUllos in corpore humano enaſci pilos viridi colore enitentes hactenus credimus. *Cardanus* culpam refert in pilorum denſitatem lucidi coloris minus capacem. Sed & flavi ſunt multorum, & virides Pſittacorum plumæ. *Scaliger* credit propius ſe ad rationem accedere, quod color quilibet non conveniat cuivis plantæ, ideoque nec pilis. Cæterum nec hic color ab homine eſt alienus. Humiditates nonnullæ corporis ſunt virides, ut bilis porracea & viridis, cur non excrementa humorum, quales pili, ſimili colore lucerent? Bina apud nos extant exempla. Pluribus abhinc annis nequitia barbitonſoris, Nobilis cujuſdam barba & hoc & aliis coloribus fuit infecta & defædata. Vidi ipſe in urbe noſtra Virum, viridi capillitio luxuriantem. Et ferè virides efficiuntur metallorum fuſoribus, quibus hic fortaſſis adfuerat: Nonnunquam ab inſita bile. Ita de Antonio Maria Catabeno narrat *Marcellus Donatus* in Hiſt. Med. ob ætatem grandem cano, plurima bile ſanguini permixta in corpore redundante, non ſolum cutis auriginoſum colorem incurriſſe, ſed & canos luteo colore ad viridem inclinante productos.

Historia XLI.

Pilorum abſciſſorum cum vivente conſenſus.

AN vivant pili, & totius corporis more nutriantur, diſputant Phyſiologi, & Anatomici, qui videantur. Quanquam verò nec vivant nec viventis corporis more alantur, ſingularem tamen inter ſe alunt conſenſum, ſympathia mirabili, quæ omnibus cognato genere intercedit. Hujus rarum in patria habuimus non ita pridem exemplum. Ex vulnere capitis cæſim facto cutis capitis piloſa Viro cuidam fuit detruncata. Curato vulnere piloſam illam cutem exſiccatam idem aſſervavit, ſuorum æſtimator. Vergente deinde ætate cum ſano capite & vivo aut calveſcente aut caneſcente, capillitium quoq; exſiccatum, ciſtæ incluſum, & pilos canos oſtendit, & tandem, ſicut poſſeſſor, calvitiem. Si meæ relationi fides deneganda, Magnorum illam Heroum teſtimonio firmabo, qui ſe nominari, quando opus, forſan æquo animo ſunt laturi. Partis vivæ cum alia conſenſum Chirurgia Curtorum docet. Ineſt & vitâ caſſis ſympathiæ commercium. Quo fundamento nititur Tranſplantatio morborum. Vulgus ſuperſtioſum ſedulò cavet, ne vel ungues vel pilos refectos obvios cuivis linquat, poſſe enim mago-

magorum arte, vivis corporibus, ex quibus ſunt decidua, illos morbos induci, quos excrementa patiuntur. Sed hæc illis relinquamus, quibus nullum ſtabile judicium. Illorum enim, ut eleganter Octavius apud *Minucium Felicem*, prout infida ſuperſtitio ſpargitur, ita dubia opinio facilè diſſipatur,

---

HISTORIA XLII.

Puellæ hirſutæ & barbatæ.

PUellam ſex circiter annorum Hafniæ vidi, & poſtea in Belgio, quam Parentes circumfe- bant, & cuivis ſoluto precio monſtrabant, toto corpore hirſutam, piliſque candicantibus horrentem. Ex aurium quoque cavitate interna cirrhi longiores propendebant haud inelegantes, mentum barbatum pilis ejuſdem candoris, manum tranſverſam demiſſis. In prædio Nobiliſſimæ Matronæ Elinæ Marſuin in Fionia noſtra, non diſſimilis mulier degebat pulchra facie, ſed barbâ prolixâ flavente & lunatâ. Viſitur Bononiæ in Muſæo *Aldrovandi* effigies feminæ, ſimilis Helveto maximè barbato. In Gynecæo Archiducis Auſtriæ viſa quoque pridem juvencula 30. annorum, quæ à teneris annis ante menſium eruptionem barbam Viri in morem promiſſam cum myſtacibus alebat. Alioquin glabro feminæ nitent men-

quia

to, quia ut *Tibulli* illud paucis mutatis uſurpem lib. 1. El. 9.

Carior eſt auro virgo, cui lævia fulgent
Ora, nec amplexus aſpera barba terit.

Et menſtrui ſanguinis opportunitate excernuntur excrementa, quæ in Viris per barbæ ubertatem abſumuntur.

Historia XLIII.

Pili in nonnullis valdè prolixi.

HAbent pili certum in pleriſque creſcendi terminum, in nonnullis mediocritatem excedunt. Uxor militis Dani in bello Cæſariano crines pubis tam hábuit prolixos, ut pone tergum potuerint complicari. Alvarus Semedus Luſitanus Pater Soc. Jeſu, Procurator Japonenſis & Chinenſis, Romam pridem redux, barbam ad pedes protenſam geſtabat, baltheo majoris commoditatis gratia ſubinde conſtrictam. Effigiem qui amat, reperiet Erudito illius libro de *China* præfixam. *Iohannis Pierii Valeriani* Vir hic meritiſſimus Apologia pro uberrima barba indigeret, niſi Cynicus præiviſſet apud *Lucianum*, qui Theſeum laudat, quod barbamque & comam habere ei placuerit, nec ei ſolum, ſed & veteribus omnibus, quorum nullus ſuſtinuiſſet crinem deponere, nihilo magis quam Leo quiſpiam ſe tonderi. In uni-

univerſum verò idem negat ſe æmulaturum ſeculi hujus homines, qui poliunt & lævigant ſingulas corporis partes, ac ne ſecretiorem quidem ullam, ita ut Natura inſtituit, ſe habere ſinentes.

HISTORIA XLIV.

Arenarum eſus.

PRimarii Civis Hafnienſis filia, tenera adhuc ætate, libenter arenas clanculum ingerebat devorabatque ſicubi arripiendi dabatur occaſio. Solo inſuper lacte ſitim ſedabat, ſpreta cereviſia domeſtico potu. Hinc morbo oborto ex imbecillitate ventriculi hujuſmodi rebus non aſſueti, per tubulum cantharo infixum cereviſiam ſaccharo temperatam ſugendam dedit Mater, de ſalute filiolæ ſollicita. Potum vomitus excepit, quo duriuſculam maſſam excrevit, ex arena & lacte firmiter invicem compactam. Sic ſana, adhuc magno Parentum gaudio ſuperſtes vivit.

HISTORIA XLV.

Anatome Aurigæ ſubitò in curru exſpirantis.

ANno cIↃ IↃCLII. principio Februarii menſis ob inconſtantem aëris temperiem, multi in urbe inopinata morte ſubitò exſtinguuntur. Inter hos auriga *D. D. Iohannis Reſenij* tum Theologi

Summi.

Summi, mox Selandiæ Epiſcopi, in curru exſpiravit. Nomen juvenis erat, Æſchillus Erici, nati tum annos XXX. Longo autem tempore conqueſtus fuerat de abdominis doloribus ad jugulum adſcendentibus, ut ſubinde ſe crederet ſuffocari, nec levamen ante ſenſit quam preſſè thoracem & abdomen manu comprimeret, vel oppoſito fulcro ſublevaret. Inſperatæ mortis inveſtigaturus cauſam, conſenſu Heri, præſentibus ipſo Venerando *Antiſtite*, *D. VVormio*, M. Joh. *Reſonio* juniore, & *M. Lyſero*, cadaver aperui, & ſequentia notavi:

1. In abdomine omentum invenimus putridum, cum ingenti fœtore.

2. Hepar ingentis molis, ut utrumque hypochondrium ferè impleverit, colore ſano, ſed duriuſculum, inprimis ſub enſiformi Cartilagine.

3. Lien exiguus infra ventriculum, fibris membraniſque mirum in modum vicinis partibus connexus & implicitus. Figura ſingularis. Referebat enim renes bubulos vel ſuillos, quatuor vel quinque lobis diſtinctus.

4. Ren ſiniſter cætera ſanus, incumbentis lienis impreſſum ſervabat veſtigium. Liene uterque major.

5. In abdomine inter membranas pleraſque hinc inde veſiculæ à flatu excitatæ.

6. Cœcum inteſtinum in ſiniſtro hypochondrio, colo adhærebat.

7. In thorace pulmones ſicciores, ad livorem tenden-

tendentes. Siniſter mediaſtino adnatur. Prope gulam & dorſum inflammati, ſicut & ipſa gula, unde vivus poſt cibum ſumptum de dolore ibidem loci ingenti non immeritò conquerebatur.

8. Cor inuſitatæ magnitudinis & quovis bubulo majus.

9. Dextra cordis auricula ampliſſima, ſex digitos tranſverſos lata, ſanguine turgida. Siniſtra verò contracta, vix nucem æquans minorem.

Patet hinc facilè mortis cauſa. Pulmones enim exſucci ad motum inidonei per venoſam arteriam ſanguinem non admiſere per circulationem hac iturum, unde ſtagnans in ventriculo dextro & auricula dextra hominem ſuffocavit. Quo acceſſerunt flatus ex abdomine, qui preſſo diaphragmate & anguſtato corde, ſpiritum intercluſerunt.

HISTORIA XLVI.

Vermes ex Phtiſico.

DEſperata Phtiſi diu preſſus Vir Nobilis, tandem fatis ceſſit. Ex ore naribuſque defuncti corporis, innumeri prodierunt vermiculi rubro capite, quos ex pulmonibus corruptis emanaſſe ſuſpicor, vel veſicula ſingulari, cui in vivo homine incluſi fuerant. Ferali arca concreditum cadaver iiſdem vermicellis ſcatebat, cunctis ſtupentibus.

HI-

HISTORIA XLVII.

Vermium Vomitus.

NAuſea & ad vomitum facilitas Mulieri Helſingoranæ per tempus aliquod fuit moleſta. Lacticiniis præparandis & pro menſa adornandis occupatæ aliquando, ſponte ſe vomitus obtulit, qui urgere magis, quò lacticiniis propiores eſſent vultus. Prodiit eo vomitu frequenti nauſea intentato, vermis longior, rubra ut videbatur lingua, quem ad ſterquilinium prius condemnavit terrore percita, quàm accuratius poſſet examinari. Excreto eo frequens nauſea ceſſavit.

HISTORIA XLVIII.

Ex caſu mors.

PRolapſus ex tecto novi Sphæriſterij Hafnienſis Architectus Valentinus, ad contignationum prominentias dextrum thoracis latus offendit, unde ſequenti die mortuus. Nulla in corpore univerſo contuſionum aut fracturæ veſtigia apparuere. In ſolis coſtis dextris obſervatum leve indicium. Sine omni dubio, caſu iſto violento preſſæ coſtæ, vaſa cordis, pulmoneſq; ita attriverunt, ut motus ſanguinis circulandi fuerit impeditus;

vel ſanè ex ſpirituum in capite confuſione, & ſanguinis ad ventriculum nobilem protruſione, Apoplexia orta, quemadmodum puerum illum Eutychum in Actis Apoſtolorum, eo modo exſpiraſſe credimus.

HISTORIA XLIX.

Urina ex inguine profluens.

ALius Juvenis Gymnaſij Otthoniani alumnus olim ex columbario trium contignationum decidens, hypogaſtrium in lateres ſubjectos impegit. Quo caſu, ſive veſica ſive Ureteres fuerint læſi, poſt urinæ ſuppreſſionem, tandem ex inguinibus ſua ſponte apertis, urina ſpacio decem & quatuor dierum fluxit copioſiſſimè, donec interiori vulnere, quodcunque fuerit, naturæ providentiâ, ſolidato, urina conſuetam urethræ viam capeſſeret. Ab illo tempore benè valere hominem, amici ejus & commilites mihi affirmarunt.

HISTORIA L.

Os in corde Phtiſici diſſecti.

RUſticum valetudinarium & toto corpore emaciatum Hafniam ſuperioribus annis miſit Illuſtris Matrona, *Brigitta Tottia*, rarum ſexus illius

lius exemplum, ut quando naturæ morbidæ debitum perſolviſſet, aperto cadavere cauſa morbi innoteſceret. Imaginatus enim ſibi Ruſticus fuerat, in pratis dormienti inſectum aliquod per os intraſſe, ex quo ventris Tormina ſint ſubſequuta, & ſiniſtra valetudo. Revera autem Phtiſi laborabat. Poſtridie adventus, ante ullum medicamentorum uſum, fatis conceſſit. In aperto cadavere hæc obſervata:

1. In epiſtrio aperto prope lineam albam, heterogenea inter peritonæum & muſculos liveſcens excreſcentia erumpebat; diſſecto verò peritonæo ſatis valido, mediocris ſeri copia, non graveolentis effundebatur.

2. Omentum uſque adeò tenerum & contractum, deſtitutum propemodum omni pinguedine, nullis refertum glandulis, ut duriuſculè tractatum, fatiſceret illicò.

3. Hepar prægrande & florido nonnihil colore. Veſicula fellis diſtenta ſeroſo magis quam bilioſo ichore.

4. Lien pugni in modum contractus, prætumidus, fæculentiſſimo ſanguine refertus, oppidò ſcirrhoſus; Pari conſtitutione Pancreas, ſed ſubalbicans adhuc.

5. Ventriculus valdè contractus, vix duarum librarum potulentæ materiæ capax. Inteſtina explorata, pellucida, nihil præter aquoſa continebant.

6. Thorace aperto, non minor ſeroſorum vis, imò major quam ex aqualiculo, ubertim ſcaturiebat, ſed non ex utroque latere. Obſervabatur enim dextram thoracis partem, ſiniſtram abdominis pejus habere. Nam quamvis tam dextra quam ſiniſtra pulmonum pars hinc inde liveſcentibus maculis, variegata pictaque eſſet: Tamen ſiniſtra horum libera, libero motu moveri potuit, dextra verò penitus dextræ pleuræ annata firmiſſimè erat, ita ut vix digitorum manuumque opera à pleura divelli poſſet.

7. Spatium quod inter pulmones & diaphragma vacuum interjacet, in ſiniſtra quoque thoracis parte vacuum, ſed in dextra ſeroſis limpidis liquoribus ſcatebat.

8. Cor tam erat vaſtum, ut ſæpe in bobus non majus ſit aut ponderoſius, cujus dextra auricula pyris volemis longè major. Siniſter ventriculus nondum diſſectus inſolito durior ad tactum erat, hinc ſuſpicio nata iſtic loci cartilaginem deliteſcere, ſimilem iis quæ in cervorum cordibus reperiuntur: Nec ſpes fefellit, nam ad radicem aortæ cartilago, triquetra & propemodum cordis picti figuram repræſentans, vel literæ Y, inventa fuit. Spongioſum verò nonnihil eſt os, & friabile calculis nonnullis per urinam excretis, haud abſimile.

9. Pericardium ne guttulam quidem ſeroſi humoris continebat.

Os

Os hoc cordis inſolitum in Muſæo ſervo, dono *Simonis Paulli*, meritiſſimi in Theatro Anatomico prædeceſſoris mei, qui rariſſimæ diſſectioni 5. Oct. 1642. Hafniæ præfuit.

Historia LI.

Variæ in ſuturis Capitis obſervationes.

PRæter oſſa illa parva in ſutura Lambdoidea, à me in Anatome Reformata, in æternam magni inventoris gloriam, Wormiana nuncupata, alia obſervavi in variis craniis, quæ in Muſæo meo ſuſpenſa aſſervo, ubi variè quoque ludit Natura tam in numero ſuturarum, quam formâ.

In prima calvaria oſſiculum conſpicitur in confinio ſuturæ ſagittalis & Lambdoideæ, quem locum triangulare ſibi ſolet eligere. Eſt illud oblongum non triangulare, quinque circiter eminentiis donatum, quod undiquaque ſuturis circumvallatur.

In eodem cranio ſagittalis ſutura, aliàs ſagittæ inſtar recta, obliqua viſitur non ſolum prope Lambdoideam, ſed & prope coronalem, ubi oſſiculum ſingulare conſtituit.

In alio cranio furis à me diſſecti, duplex eſt ſutura Lambdoidea, & inter utramque Lambdoideam ſita ſunt oſſa ſatis magna, quatuor conſpectiora, ita tamen ut occipitis os præ reliquis pro-

mineat, magiſque protuberet quam ſincipitis oſſa. Non memini ſimile cranium aut vidiſſe, aut ab aliis accepiſſe. Sutura Coronalis in alio cranio utrinque verſus os temporum includit os orbiculare, quod inſulæ inſtar, ſuturis tanquam mari cingitur. Ubi notandum quoque inter hæc oſſicula & oſſa temporum non extendi ulterius coronalem ſolito more, ſed eſſe abruptam, quaſi munimenti inſtar aut Caſtelli oſſicula hæc ſuturæ apponantur. Tanta cum ſit ſuturarum diverſitas, oſſiumque inter ſuturas ſitorum, non miror à ſuturis deceptum *Hippocratem*, & ſubinde in vulneribus cranii infelices eſſe Chirurgos noſtros.

In ſutura ſpuria temporali viſitur quoque oſſiculum tale, ſimili ſutura ſpuria incluſum. Suturæ ipſæ veræ tam habent diverſos in ſingulis craniis ductus gyroſque, ut non facilè differentiam illarum deſcribere valeam. Quædam ſerras ſive dentes ſimplices æmulantur, eoſque vel breves vel oblongos, vel incurvos vel rectos, vel acutos vel obtuſos, vel latos. Quibuſdam dentes mirè inter ſe ſunt contexti, latèque invicem implexi. Nonnullæ infinita oſſicula rotunda, arenarum in modum, gyro involuto complectuntur. Sed hæc in diverſis craniis, quæ poſſideo, facilius intento digito monſtrare poſſem, quam lectorum oculis ſubjicere legenda.

Historia LII.

Vomitus miraculoſus rerum Variarum.

Mirandum profectò caſum referam cujuſdam puellæ præſtigiis, ut videtur, Dæmonis in Norwegia irretitæ.

Puella Anna Erici circa feſtum Martini 1649. domo hora ſeptima veſpertina egreditur cum conſerva Birgitta Jacobi, negocia matrisfamilias expeditura. Vix pedem extulerat, quum in area viſum illi fulgus oculos perſtringere, cui, quamvis ſereno cœlo & quieto, turbo ſociabatur. Perterrita conſervam acclamat, ſe ægram fatetur. Vix eloquuta in lipothymiam incidit, dumque humi ſternitur magna ante os muſca videbatur volitare, & per fauces urgere deſcenſum. Infertur in ædes pro mortua, & Epilepticorum inſultus imitatur. Morbi idea inprimis rara. Quandocunque paſſa eſt hoc ſymptoma, placidè inter domeſticas operas in ſyncopen lapſa, continuis horis aliquot occluſo ore recubuit quieta, oculiſque clauſis, & elevato thorace morientium ſuſpiria videbatur trahere. Paucis hebdomadibus ante Paſchatis feſtum, dolor acerbiſſimus dextrum manus pollicem invaſit, qui deinde ad univerſum tranſiit brachium, donec foramine in dextra mamma aperto ſedaretur.

XXVIII. Aprilis ſequentis Anni, Dominica Miſericord. poſt meridiem, magnam ſanguinis nigri copiam evomuit, mox acuti ligni fruſtulum, cærulei panni ſerici laciniam filo viridi conſutam, in qua tria plumbi fruſtula recondebantur, vitri fruſtula duo, tres amygdalæ, tria fiſtulæ Nicotianæ fragmenta, ſilices præterea albos. Oculati teſtes præſentes erant Janus Olai, Eraſmus Eggelbertus, & Brigitta Canuti.

XXIX. April. ſubitò rurſus veſpertinis horis, miris comprehenſa angoribus, alia præſentibus Paſtore loci, ejuſque conjuge, Guldbrando Annevoldi, Toſtelo Annevoldi, & Paulo Olai, eructavit, nempe ſpinam, marſupium lineum crinibus humanis conſtrictum, in quo fruſtulæ aliquot carnis crudæ recentiſque reperiebantur acutis lignis hinc inde inſperſis, duas deinde ſpinas acutas, mox atram glebam cum lapillo candido, & corrigiam ſemidigitum longam. Hinc ad quartam ſequentis diei horam ſine cibo requievit. Reverſa ad ſe, advocatoque Presbytero, rurſus evomuit ligulam lineam digiti longitudine tribus nodis, in quorum medio acicula hærebat intorta cum palea bifida, in altero quoque acicula incurva. Succeſſit poſtea alia palea luto illita, cui lamina ſtanni erat inducta.

II. Maij circa veſperam præſentibus Theodoro Bermandtz, famulo Locotenentis Bockor Kuhwurchels, Thuano Chriſtierni, Brigitta Canuti & Jo-

& Johanna Budeis, vomitu prodiit lapis pondere Drach. 3.

III. Maji in præſentia Paſtoris ejuſque uxoris exſpuit peram coriaceam crinibus humanis circumductam, pulvere pyrio repletam. Omnes autem vomitus ſummi dolores comitabantur.

VI. Maji ad noctem uſque 20. & 21. Junii mediocri uſa valetudine, ad domeſticos labores prompta rediit. Sed exinde rediere anxietudines, jactationes, & dolores, unde circa diluculum ſiniſtra mamma exulcerata multum profudit cruoris.

Tertio poſt die ſacra ſynaxi ſummâ devotione uſa, querebatur ventum quendam vi pectus penetrare quoties ſpiritum duceret, unde ſpem concepit brevi ſe morituram. Requievit, & brevi finito ſomno adſtantibus dixit, promiſſam ſibi in ſomniis quietem ad craſtinam diei horam ſeptimam, & tandem ſanitatem, nec ſe dubitare quin Chriſtus filii Centurionis Archiater, eadem potentia morbum præſentem tollere & velit & poſſit. Ita in ſequentem lucem ſomno reddita, ſed cum ſtertore velut in agone conſtituta. Excitata mammam ſuam obſervavit à priori ulcere prorſus ſanam, nec ullum cicatricis relictum ſignum, niſi leve veſtigium cruciatim inductum ab acicula, hunc in modum ✝. Hinc lecto relicto promptè negociis domeſticis ſe accinxit.

XIV. Junij ſana alioquin, lectum repetere fuit coacta circa crepuſculum. Mox duo ſiniſtræ mammæ foramina ſanguinem confertim effudere. Hinc in ſequentem diem ſummis doloribus affecta quievit. Interea promiſſa ipſi fuit ſomnianti ſanitas horâ ſextâ, ſenſitque in gena ſiniſtra & mamma impreſſum digiti cujuſdam veſtigium. Poſt ſextam horam reviſit illam Paſtor cũ uxore dormientem, qui mammam ſiniſtram ſanam animadvertunt, relictamque duorum quaſi digitorum impreſſionem, per quinque quoq; dies perſeverantem. Convaluit his viſis & res ſuas curavit.

XIX. Julij manè oppreſſo corde tentationes mali ſpiritus exaudire ſibi videbatur ad deſperationem incitantis, cui tamen maſculo reſponſo, plena fide & in Deum fiducia ivit obviam.

XXIII. Junii inſtantes prævidit tentationes, quas animoſè precibus cum Preſbytero fuſis ſuperavit. Poſtera die apud ſe deprehendit luctam boni malique ſpiritus, Satanamq; duorum dierum inducias adhuc expetere; ſed reſponſum à Deo fuiſſe, horam duodecimam migrationi eſſe deſtinatam. Hinc à malo anxiè vexata, hinc inde vermicelli inſtar jactata, victrix tamen in hæc prorupit verba: Neque vita, neque mors, Angeli aut Dominatus ſeparabunt me à dilectione quæ eſt in Chriſto Jeſu Servatore meo. Poſtea quieti traditam inviſit paſtor, viditque in ſiniſtra gena expreſſam hanc crucis figuram:

Ejuſ-

✠

Ejuſdemque aliam in mamma. Ipſa quoq; excitata audiviſſe ſe referebat ex ore cujuſdam: Ego ſum verus Iſraëlis Medicus. Poſt horam rurſus benè valuit.

XIII. Auguſti in culina veſpertino tempore in caput illius fruſtulum terrę decidit, in qua planta virens quinque foliis ſemidigitum alta, cum geranii ſpecie, quam Storckeneb vocant, & alia floribus violaceis.

XV. Auguſti circa diluculum inſolitam ſenſit virium debilitatem, unde timoris plena Preſbytero advocato fuſis lacrymis referebat ſibi in ſomnio ſignificatum eſſe, ſiquidem dura mortalium ſint ad mandatum Dei, Euangelii, miniſtrorum Divinorum obſequia, in ſe ſingulare exemplum hodie eſſe ſtatuendum, lacrymas quippe ſuas in cruorem eſſe mutandas. Dum igitur in ſpectaculi fidem advocantur vicini, antecedente ingenti anxietate, lacrymæ ipſi confertim erumpunt horæ quadrantis medię ſpacio, moxq; ex oculis ſanguis exſilit, qui abſterſus ſępius, ſtatim fluxum repetiit. Deinde ex radicibus unguium ſanguis erupit maximo dolore, deniq; ex apertis mammis cruor ſat copioſus emanavit. Horę ſpacio hæc terminabantur præſentibus viginti teſtibus, qui actum cum illa jam certò credebant. Sed ſedatis nonnihil ſymptomatis præſentes ita affatur: Mortalibus auctor ſum, ut me ſibi proponant exemplum, & pœni-

pœnitentia delictorum, dum licet, ducantur ſeriâ, ne ſimilia his aut majora, vindictamque Dei experiantur. Quod ſi v: abjurato Diabolo vitæque impiæ nuncium remiſerint, & Deo piè vixerint, germinabunt flores foliaque illorum in æternum.

His ita actis ſomno & quieti redditæ mamma penitus perſanata, aliquot tamen diebus dolore in mamma oculiſque perſeverante.

De horum fide teſtatur propria manu Dn. *Paulus Nicolai Friis*, loci Paſtor 17. Aug. 1650. ex ædibus Paſtoralibus Lumbs in Guldbrandsdalen, & rei actę hiſtoriam ad Superintendentem Chriſtianenſem, *M. Henningum Stockfleth* perſcripſit, qui, ut ad plures fama perveniret, eandem ſummo Viro *D. D. Olao VVormio* Hafniam tranſmiſit. Cui volupe, ſimilia admiranda apud *Benivenium* Obſ. Med. c. 8. & *Henricum ab Heer* Obſ. Spad. c. 8. 13. &c. alioſque repetat.

HISTORIA LIII.

Lacteæ Thoracicæ in Anatome Virili 1652. *primum quæſitæ & inventæ.*

IN Theatrum noſtrum Anatomicum XIX. Februarii illatum eſt cadaver Infanticidæ, ad rotas alioqui condemnatum, ſed clementi indultu Sacræ Regiæ Majeſtatis DN. FRIDERICI III. Domini noſtri Clementiſſimi, furcæ permiſſum,

ut lacteos ductos novos commodius obſervaremus. Quod ut aſſequeremur, quarta ante ſtrangulationem hora cibus datus potuſque. Cadaver ſcorbuticum videbatur, melancholicum, & atrophiæ proximum. In carcere quoque malè tractatum. Pedum enim digiti Pernionibus pleni, & pollex ſiniſtri pedis gangræna affectus, quam ſuæ ſpontis Natura à ſana parte cœpit ſeparare. Glandulæ in inguinibus duræ tumebant, bubonum inſtar. Et in diſſectorum thoracis muſculorum ſpaciis ſerum fluebat copioſum. Crura maculis liveſcentibus ſcorbuticis ſcatebant, quales in pulmonibus quoque nobis apparebant. Alioquin Pulmones ſpongioſi & flaccidi, marmoriſque in morem variegati.

Pinguedo aut parca aut nulla in thorace & abdomine. Omentum putridum.

In meſenterio magnus Lactearum venarum numerus per omnia inteſtina, etiam cœcum ſparſus. Glandulę lacteæ innumeræ per totum meſenterium diffuſæ. Prope hepar ſibrillæ ſplendentes multæ portam comitabantur, quas tum lacteas credidi, jam lymphaticas.

Reclinatis ad latus inteſtinis, vidi Novum Receptaculum Lacteum in ſuo ſitu ipſis vertebris lumbaribns inſtratum inter cavam deſcendentem & aortam in angulo fere, quem Emulgens dexter cum cava efformat. Candidum illud, exque eo rami lactei ad meſenterium & pancreas ejus derivati.

vati. Ablatis prorſus inteſtinis & cavâ ad ſuperiora reclinatâ, & aortâ quoque ad latus nonnihil diductâ, apparuit Receptaculum non unum, nec una cavitate præditum, ſicut in brutis, ſed ex glandulis duabus longioribus, invicem ſuperpoſitis, variiſque lacteis ſurculis commeantibus ultro citroque. Fibrillis aortæ adhærent, à qua tamen poſſunt ſeparari. Inferior candida, ſine cavitate manifeſta, ſubſtantia glanduloſa, ſuperior altera rubicundior, ſine dubio morbi vitio corporiſque cacochymici, quales rubræ glandulę plures ſub iliaca arteria infra conſpiciebantur. Ex utraque diffundebantur rami lactei ad arteriam Emulgentem. Loco elatiori ſupra vertebram lumbarem primam alia glandula erat globoſa & candida, ex qua ad priores ramuli quoque diſtribuuntur.

Ex tribus hiſce glandulis lacteis rami majores emergunt ſurſum per diaphragmatis regionem circa ſpinam adſcendentes, aortamq; arcto nexu comitantes. Subinde uniuntur in itinere, præſertim circa vertebram primam lumborum, duodecimam dorſi, & undecimam, ubi ſolo ramo contentus lacteus ductus inter aortam nominatam & intercoſtales ramos venæ ἀζύγου, adſcendit. Denique circa axillarem venam inſertionem obſervavimus triplicē in ſiniſtro latere, in dexto nullam, quia ibi longior à corde venę eſt diſtantia, hic non item. Inſertio hæc candicantibus venis ſub coſta prima remotâ claviculâ conſpicua erat manifeſtiſſimè.

Extra-

Atrabilaria Capſula ſiniſtra digiti longitudine, cavitatem habuit, quæ vel XII. piſa caperet, nigro ſanguine plenam.

In corde arteriæ venoſæ tricuſpidibus valvulis ad ſingulas fibras cartilaginoſæ portiones ad robur apponebantur.

In aperto cranio ſupra duram Matrem prope falcem adnata erat excreſcentia piſo major cartilaginea, quæ in cranio veſtigium ſui impreſſerat.

Inter duram Matrem & piam in vertice lacuna viſebatur rotunda digiti capacitate, ſero plena.

Ventriculi cerebri ſani quidem, ſed ſero ſcatentes.

Ut ad oculum ſingula pateant ſubjungimus Figuras.

Figurarum Explicatio.

FIG. I. *Receptaculum ſeu compages novarum glandularum in ſuo ſitu exhibetur, eique annexa.*

a Hepar.
b Ventriculus reclinatus.
c Veſicula fellis.
d Inteſtinum duodenum.
e Pancreatis pars ſub duodeno, ad quam ſparguntur rami lactei ex glandulis Receptaculi.

f Glan-

f Glandulæ lumbares Receptaculi in ſuo ſitu junctæ.
g Inteſtina ad ſiniſtram revoluta.
h Ren dexter.
i Ramuli lactei ex glandulis in Pancreatis ſuperficie ſparſi.
k Coſtæ aliquot prominentes.
l Venæ cavæ deſcendentis truncus.
m Emulgentes venæ.

FIG. II. *Externa in alio capite humano lactearum inſertio viſitur.*

a Tripartita lactearum thoracicarum in axillarem ſiniſtram inſertio.
b Axillaris vena integra.
c Vena Jugularis externa.
d Clavicula ſiniſtra.

FIG. III. *Glandulæ novæ lumbares ſeparatæ, earumque rami lactei ad axillarem, exemptis viſceribus, monſtrantur.*

a Glandula ſuperior lactea nova.
b b Glandulæ duæ inferiores ſeparatæ, ramiſque lacteis invicem conjunctæ.
c c c Rami lactei ex glandulis adſcendentes.
d Solitarius ramus thoracicus.
e Emulgens arteria dextra ad ſiniſtrum reflexa, ad quam rami lactei ex glandulis progrediuntur.

ff Re-

Fig. I.

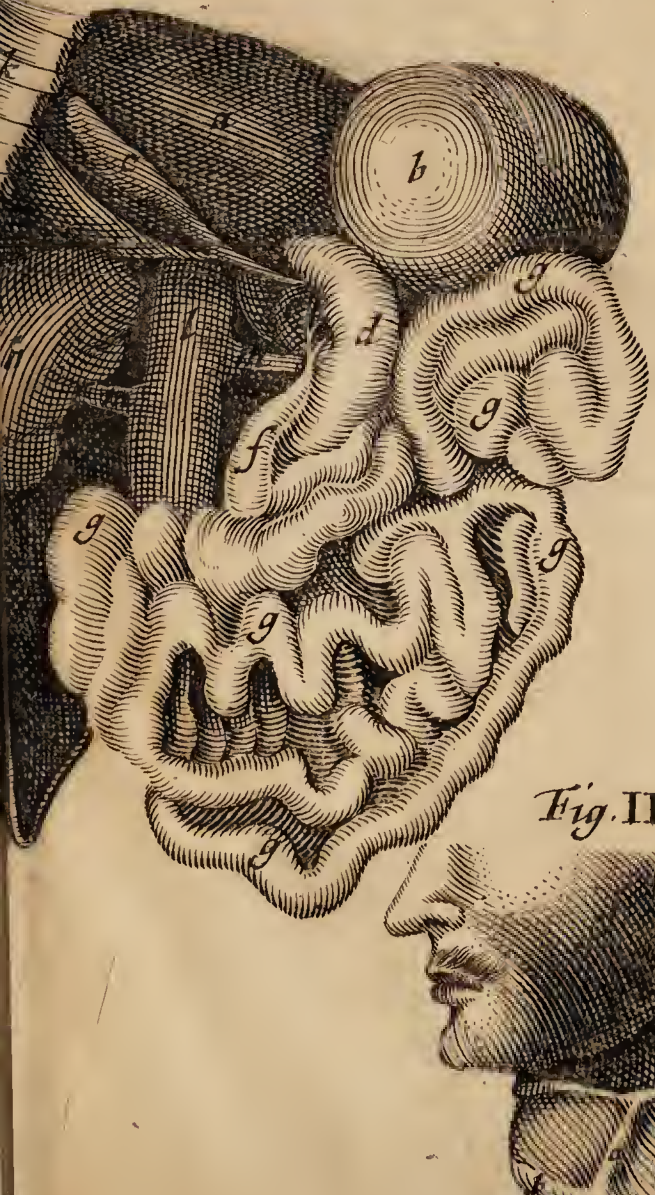
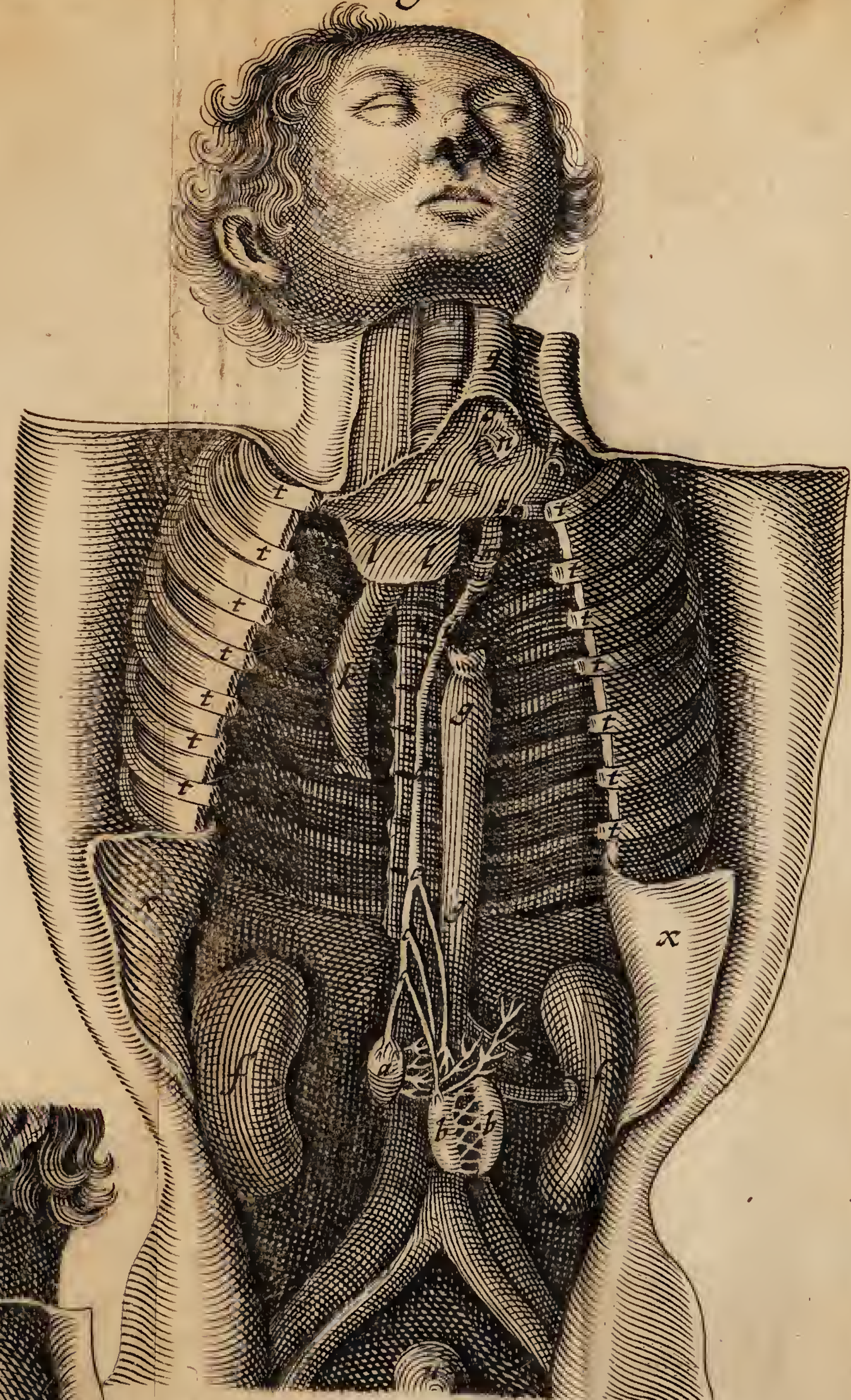

Fig. II.

Fig. III.

ff Renes.

gg Arteriæ truncus deſcendens infra cor abſciſ-ſus.

h Spina dorſi.

i Lactea thoracica ad ſiniſtram ſubclaviam ſub arteria ſubclavia repens.

k Oeſophagus dextram verſus nonnihil reflexus.

l Glandulæ Thymi, quæ thoracicam lacteam abſcondunt teguntque.

m Arteria ſubclavia abſciſſa.

n Valvula lacteæ thoracicæ, & interna lacteæ inſertio.

o Valvula jugularis internæ.

p Axillaris venæ expanſæ & per longum diſciſ-ſæ interior facies.

q Jugularis vena interna.

r Jugularis vena externa.

ſ Axillaris venæ ad brachium progreſſus.

t Coſtæ utriuſque lateris.

u Veſica in ſuo alveo.

x Diaphragma utrinque reſectum.

HISTORIA LIV.

Lactearum Thoracicarum in alia Anatome Furis 1652. ulterius demonſtratio.

FUr Juvenis, boni habitus, ante fatalem chordam meo monitu, cibo vinoque fuit ad ſatieta-

 tem

tem paſtus. A meridie ejuſdem diei XXIV. Martii, in Theatrum Anatomicum importatus cultri noſtri aciem experiebatur.

1. Ad inquirendos canales lacteos digreſſus, ſeparatis viſceribus infimi ventris, reclinatoque dextro rene, inveni ſicut in priore, glandulas ſub appendice diaphragmatis pinguedini immerſas. A ſuperiori ramus protendebatur craſſiuſculus ad ſuperiora, cui ſe adjungebat alter ab inferioribus prodiens, ſicque junctim inter aortam & venam ἄζυγος gradiebatur ſolitarius, donec ad ſiniſtram declinaret claviculam, ubi ſub arteria ſubclavia & thymi glandulis ſe abſcondebat. Inflatus verò folle, apparebat manifeſtior, flatumque in axillarem venam ſiniſtram expulit. Apertâ igitur axillari, vidimus oſculum ejus unicum ſub internæ jugularis ingreſſum, & valvulam circularem tenerrimam oſculo præfixam, quæ pro vario flatus impulſu modò elevabatur modò concidebat. Reliqua quę de Lacteis Thoracis primi in homine obſervavimus, operoſius in Hiſtoria noſtra Anatomica de *Lacteis Thoracicis* publicè diducta Lector curioſus inveniet.

Præter hæc alia in ſubjecto ſano notabamus.

2. Hepar maximum arctiſſimè reni dextro ejuſque capſulæ adhærebat, nec non diaphragmati, & coſtis.

3. Veſicula fellis vacua, colore tamen ſuo flavo infecerat vicina inteſtina.

4. Ex-

4. Externos thoracis muſculos ſeparantes, vidimus ex mammariis effluere bilioſum ſerum cum ſanguine, ſed ab hoc ſeparatum.

5. In Thymi carnoſioris diſſecati medio cavitas inſulpta ſatis conſpicua & capax.

6. Cor maximum, bovino nulla parte cedens. Pulmones ſani & cætera viſcera, Renes inſolitæ magnitudinis, & omnia ferè conſpectiora.

7. In cerebro ſinus tam ampli, inprimis ſuperior falcis, ut vel digitum admiſerint.

8. Muſculus Pſoas minor comparuit majori inſtratus, cujus principium carnoſum ſed anguſtum, finis in longum tendinem deſinens.

HISTORIA LV.

Monſtrum humanum Preſtenſe.

IN civitate Præſtôe Provinciæ Selandiæ natum eſt 1646. 19 Junii monſtrum ex femina paupercula & honeſta, quæ per plures annos cum marito piè vixerat, multoſque liberos ſanos adhuc ſuperſtites genuerat, poſtridie poſt ſacrum lavacrum denatum. Ex ore amplo duæ prominentiæ ſurſum deorſumq; protendebantur ſibi utrinq; occurſantes, quibus omnis ex uberibus nutricis matriſve ſuctio impediebatur. Compreſſus naſus, frons lata, clauſi oculi. Crines in capite intorti. In occipite rotundus orbis exſtabat, medio puncto cœ-

 ruleo,

ruleo, inſtar operculi figulini & colorati. Quotiens reſpirabat, intus foriſque movebatur orbis, ſine dubio propter copiam arteriarum hiante cranio in maſſa hac carnea diſperſarum. Variis coloribus circulus iſte diſtinguebatur, flavo, viridi, cœruleo, candido, & rubro, qui omnes in defuncto nigricabant. Colores ambiebant thori ſeu eminentiæ acutæ candidis punctis inſperſis.

HISTORIA LVI.

Aliud Monſtrum Velingenſe.

ALius prioribus annis Vælingæ oppido Scaniȩ noſtræ puer vitam iniit in ædibus vicinis Paſtoris Dn. Stephani Olai, parentibus tenuioris quidem ſortis, ſed honeſtis piiſque, Patre Jano Benedicti, Matre Bodilda Jani, cui univerſum occiput cruentum, oculi bovinis majores, in medio frontis ſiti, aures Aſininis ſimiles, fune circa collum inflexo. Reliquæ corporis partes nihil monſtroſi alebant, quemadmodum publicè teſtati ſunt *M. Iohannes Arnoldi* de Fine Præpoſitus & Paſtor Helſingburgenſis & Dominus *Stephanus Olai* Paſtor Vellingenſis.

HI-

Historia LVII.

De Fungis Cerebri.

FRacto vel contuſo cranio fungi nonnunquam ſeu tumores laxi, molleſque adnaſcuntur. *Ingraſſias* de Tum. p. n. tr. 1. c. 1. fieri ſcribit non ſecus ac fungus in lucernis hyemali tempore in elychnii vertice: Diſcooperta enim revelataq; cerebri membrana, quædam prius ſubſtantia goſſipinæ lanuginis imaginem repræſentat. Deinde verò per halitum diſcuſſi vapores, fumiq; ob aëris frigiditatem in ea ſubſtantia conglobati paulatim ab interiori calore deuruntur, ſiccanturque donec fungo quoq; ſimilis ſubſtantia appareat, alteratam eſſe ab aëre membranam ſignificans. Alia ſimilitudine generationem fungorum illuſtrat *Iohannes Langius* lib. Epiſt. Med. 6. quemadmodum in ſtipitibus arborum humores ſemiputridi per corticem extuberantes, in fungos coaleſcunt: Sic vulnerato cranio, humores cerebri affluere, (qui teſte *Alexandro Aphrodiſæo*) oſſis frigore condenſati in ſpeciem fungi concreſcunt. Sunt fungi qui ſine noxa vitæ & emergunt, & decurtantur. *Cornarius* ad l. 1. Dioſc. civis cujuſdam meminit, cui ex fiſſa calvaria ſex fungi in capite nucum regiarum magnitudine enati, geſtatique per annos 40. è quibus demum tres ſua ſponte deciderunt. *Schenc-*

kius quoque l. 1. Obſ. 5. refert ſe fungum mediocris caſtaneæ magnitudine ex capitis contuſione ad pubertatem uſque circumtuliſſe, qui deinde facilè ſcalpendo avulſus cute capitis poſt febrem ſua ſponte diſruptâ. Vincturæ preſſum tabeſcere monet *Paræus* l. 9. Oper. Chir. c. 19. Quomodo verò fungus rectè ſit tractandus, docet *Hildanus* Centur. 1. Obſ. 15. Sed curationem reddunt difficilem, ſi inſigni cranii vulnere læſa ſit membrana cerebri, vel ipſum cerebrum.

Extra portam Orientalem Hafniæ cum aliis ejuſdem familiæ â nefario ſicario vulnerata 1649. puella 4. annorum ingenti in capite vulnere proſtrata, cum inſigni cranii contuſione & fractura, patente cerebro, curatur à Chirurgo Urbis *VVilhelmo*, artis ſuæ haud imperito. Exactis ſex hebdomadis, me præſente, labia vulneris livida apparuerunt, fungique duo protuberabant nigricantes, cerebri in formam, anfractuoſi. Periculum abeſſe Chirurgus opinabatur. Ego vero ſphacelatam partem videns, malè ominabar. Fungorum fruſtula ſine dolore reſciſa. Sed paucis interjectis diebus, vulnerata obiit.

HISTORIA LVIII.

Fungus Cancroſæ Mammæ.

NUnquam ſatis demirari poſſum miſerandum cancrum, mammam ſiniſtram Marronę optimæ

mæ Hafnienſis, multis nominibus mihi quondam amiciſſimæ, occupantem. Enimverò poſtquam ex occulto tumore aucta indies magnitudine, exulceratus erat cancer, omnia auxiliorum ſprevit genera, quæ partim ex Methodo, partim Empiricorum ſuaſu fuerunt adhibita, unde brevi in tantum excrevit, ut ſummo perpetuoque ægræ dolore, univerſam ferè mammam ſiniſtram infecerit, largiſſimo ſubinde ſanguinis ſeroſi & melancholici, quo abundabat, fluxu interveniente. Labra ulceris inverſa & tumida fungi inſtar creſcebant, hianſq; ulceris orificium claudebant. Omni conatu fungo removendo intenti neque internis quidquam, neque externis promovebant. Cauſticis tandem indolentibus fungoſam carnem imminuerunt. Sed citius ferè renata, quam ablata, ſemperque recens ebulliens priorem mole ſuperavit; donec capitis mediocris magnitudinem aſſequeretur. Superat admirationem, quod fungus cancroſus in tantam molem unius diei ſpacio potuerit creſcere priori per cauſtica nuper exſtirpato. Variâ erat & indecenti formâ, valdeque inæquali ſuperficie, pro inordinata humoris atribilarii ebullitione, quæ quaſdam tuberis partes altius elevabat, quaſdam humilius, ut verè hydræ capiti aſſimilari poſſit, in unius enim particulæ abraſæ locum, plures fungi ſuccedebant, quibus hinc inde conjunctis informe cancroſi fungi genus mammam deformabat. Superveniente denique hæmorrhagia

 exul-

ex ulcere profundo, ad ſternum penetrante, fractiſque duorum ferè annorumdolore viribus, placidè, multum à nobis deſiderata Matrona, exſpiravit.

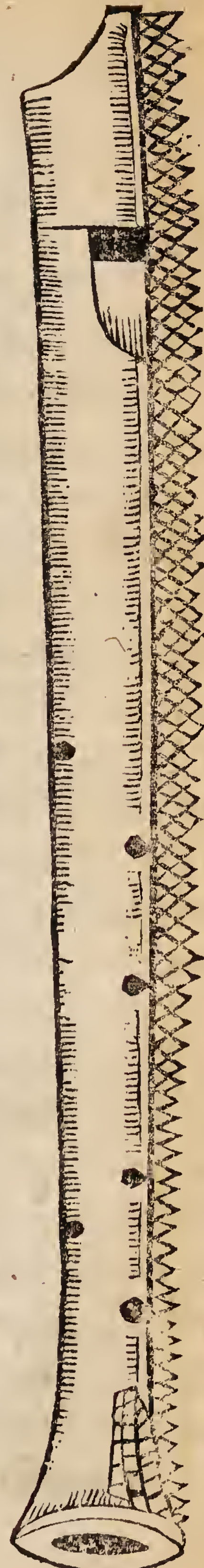
HISTORIA LIX.

Fiſtula deglutita tertio die per alvum excreta.

MUſicæ peritus Scholaris quidam Coagianus, Nicolaus Eraſmius, animi recreandi gratia, ante oſtium hoſpitii ſui 1646. tibiam inflat ſeu buxum, ſeptem octove digitos transverſos longum. Accedens commilito, tibiæ poſſeſſor, inſtrumentum repetit. Ille verò non commotus monitis, in incepto perſiſtit. Hinc commilito aſtu fiſtulam apprehenſurus, fortè manu vehementius adacta in gulam per fauces tibiam intruſit, ut extrahenti digito amplius apprehendi non poſſet. Sanguinis ex faucibus ſtillicidium ſequutum. Poſtea quum vario conatu nec extrahi poſſet, nec deglutiri, tandem tamen in ventriculum delapſa, dextrum latus videbatur obſediſſe. Unde doloribus feſſus lectum petiit, & ſine alimentis tres dies noctesque inſomnes tranſegit, latere dextro dolente, cui tibia inhærebat. Tertio die circa quartam horam pomeridianam ſine medicamentorum ſtimulo, per inferius guttur ſeu alvum ſua

ſponte

ſponte prodiit. Sedati ſubitò dolores, ut noctem ſequentem quanquam jejunus, pauco ſumno interpunxerit. Poſtridie ſanus ludum repetiit literarium, indeque octava hora redux potiunculam panis & cereviſiæ ægrè deglutiit propter fauces, quas tibia tranſierat, excoriatas. Poſtea planè convaluit, nullo in ventriculo aut faucibus nocumento, propria hæc confeſſione & firmavit & manu ſubſignavit. Tibia nihil damni in corpore paſſa, ad D. *VVormium* Venerandum Senem, tranſmiſſa, quam mihi aliiſque luſtrandam tractandamque non ſemel in Muſæo conceſſit Vir omni elogio major. Inteſtinorum gyros & anfractus ſinuoſos, octo digitorum tranſverſorum fiſtulam ſine offenſa pertranſiiſſe, profectò miror. Quanquam autem involuta ſint inteſtina, diſtendi tamen poſſunt & tranſeuntium commoditati variis formis inſerviunt. Nec à fiſtulæ glabræ lævitate ullum tunicis interioribus in robuſto juvene periculum.

H I-

HISTORIA LX.

Empyema in thorace puellæ.

POſt catharrum diuturnum thoracis ſiniſtra pars in puella ſexenni Margaretha Munckia adeò intumuit, ut anterius & poſterius æquali tumore emineret, cum doloribus ingentibus & inquietudine. Utroque loco & antico & poſtico Apoſtema minabatur. Hinc conſilio communi *D. VVormi, D. Mothi* & meo, à Chirurgo *Martino Sixio* Emplaſtrum maturans illi in pectore parti applicatum fuit, qua maximè mollior protuberat. Maturo tumore pectus ſcalpello apertum mox infra papillam ſiniſtram, unde puris viridis fœtidique tanta effluxit copia, quæ librarum duas menſuras impleret. Tumor pectoris illicò remiſit, ſomnuſque nocte ſequenti quietior, & decubitus facilis in oppoſito latere antea denegatus. Hæc copiâ, hocque colore pus fœtidum bis in die ſpacio XIV. dierum evacuabatur. Segnius fluens promovebatur excitata tuſſi, & prono corpore. Interea per ſyringam cum melle roſato hordei decoctum injiciebatur ad thoracem mundificandum, & potio vulneraria cum pulmonicis præſcripta, quod ſiniſtrum pulmonem longo defluxû apoſtemate occupatum magna eſſet ſuſpicio. Tandem ternis menſibus ea curâ continuatâ, quanquam

quam levata doloribus videretur, ciborumque rediiſſet appetitus, recurrente tamen ſemper tuſſicula ſicca, quam liquidi potus cujuſcunq; guttulâ ſtatim ſedebat, in diarrhæam tandem octo dierum ſoluta eſt alvus purulentam & cruentam, admixtis ſubinde grumis parenchymate pulmonis ſimilibus. Pectus hac via per materiæ evacuationem naturalem expurgatum credebatur, curatumque Empyema. Sed ſpe fruſtrati ſunt Parentes, & puella ſanitate. Tanta quippe evacuatione proſtratis viribus, accedente pedum & faciei inflatione, ſenſim contabuit.

Historia LXI.

Secundinarum Puerperæ Anatome.

PLacentam uterinam ſeu Uterinum Epar diligenter in puerpera 1650. cum Umbilicalibus Vaſis examinavi. Breviter hic ſignabo quæ mihi obſervata memini.

Placenta ipſa uterina ex fibrillis infinitis vaſorum erat contexta, quibus ſanguis inſtar parechymatis concreverat, qui facilè ut in aliis, poterat fricando ſeparari. Inæqualis diverſæque hinc inde conſiſtentiæ. Glandulòſa erat in tumulorum ſummitate, circa extrema ora attenuabatur, craſſior in colliculorum medio. Nam figura ipſa quidem circularis ſed inæquali circumferentia, in qua quinq; ferè obſervabantur prominentię juſta ſerie

à ſe

à ſe diſtantes, in quarum medio ſpacio chorion membrana craſſior viſebatur. Qua uterum ſpectabat aſpera erat & rimarum plena, eôque loco inciſa, fibras infinitas oſtendebat ad venarum truncos tendentes. Longitudinem pes unus in diametro metiebatur. Altera pars ſecundinarum Membranæ ſunt fœtum involventes. *Amnios* tenuis immediatè fœtum cingens, alba erat, mollis & tranſlucens, paucis arteriolis & venulis donata inter duplicaturam ejus diſperſis. Cohærebat Chorio ferè ubique, ptæſertim in extremitatibus, circa placentam & in placentæ medio, ubi vaſa umbilicalia prodibant. Adhibita tamen diligentia à Chorio facilè ſeparavi, & exſiccavi. *Chorion* amnio ſubjiciebatur orbiculari forma, ad modum placentæ. Epatis uterini cavam inferioremve partem obvolvebat, ſe ad illius capacitatem extendens, cui etiam vaſa uterina firmiter connectebat. Interior facies glabra, ſed aſperior qua placentæ agglutinabatur.

Vaſa Umbilicalia, arteriæ nempe & venæ, in placenta variis ramulis diſpergebantur, interque ſe copulabantur per anaſtomoſes, quas hic diverſas obſervavi. Modò enim ramuli venarum & arteriarum ſe tranſcendebant crucis in modum tam interni quam externi: modò per inſertionem jungebantur; modò ad latera congrediebantur; modò cochleari figura intorquebantur. Minimi vaſorum ramuli in majores compingebantur, eodem

dem modo uniti, ſed obtuſioribus anaſtomoſibus, donec arteriæ ad quatuor ramos redigerentur, vena autem ad duos, qui in truncos ſui generis è placenta emergentes, coaleſcebant,

Ita quidem in corpore placentæ vaſa ſe habebant. Extra placentam verò omnia conjuncta in funiculo contorquebantur, ordinata circum volutione, quemadmodum ſtrias in cornu Monocerotis videmus produci, quod oppoſita candela vel diei limine manifeſtius ápparebat. Tranſparebant in hac convolutione hinc inde noduli & maculæ ſanguineæ, in venis præſertim. Ad hæc ſpithamæ intervallo, mirabilis aderat textura, quaſi confuſi eſſent gyri. Præterea in exteriori tunica funiculi infinitæ ſecundum longitudinem inciſuræ conſpiciebantur, ſanguine tinctæ. Funiculus in univerſum tres ſpithamas æquabat, craſſitie digitum. Reliqua non addo, quæ communi Anatomicorum ore ſunt decantata, & in Anatomiis extant.

HISTORIA LXII.

Mumia Danica.

BItumine, Aloë, Myrrha, Croco, Cinamomo aliiſque cadavera humana olim condita, & à putredine conſervata, præſertim apud Ægyptios veterum plurimi tradiderunt, & recentiorum. Teſtantur

ſtantur Mumiæ ex Ægypto hodie allatæ, quæ ſeculis plurimis incorruptæ perſtiterunt. Vidi Patavii ſplendidam hujus generis Mumiam, unguibus auratis, & paſſim proſtant. At ſine conditura conſervari cadavera, non ita obvium quotidie. Feriis canicularibus 1649. cum amicis ex urbe noſtra profectus, in itineris tractu, ſepulchrum inviſi *Ioannis VVenſtermanni*, Viri quondam Strenui & Generoſi, 50. abhinc annis & amplius ſepulti, multorum diverſis narrationibus celebratum. Buſtum illius in ſubterranea templi cella ſub altare exſtructum. Templum vicinum eſt Nobili ejus prædio Oelſtrup, cujus fundi jam Dominus eſt Nobiliſſimus Vir *Lago Bilde*. Apertum monumentum ingreſſi, invenimus cadaver, tot annis ibi ſepultum, integrum, & Mumiæ inſtar induratum, pernę fumo induratę ſimile, carne cum cute exſicca firmiſſimè ſalvis oſſibus adhærente. Color mumiæ hujus obſcurior, odor rancidus, pondus exile, ut ab anicula decrepita portari, & manibus ſpectantium attolli poſſit facillimè. Barba rufa, crineſque decurtati. Aures integræ, ſed torridæ, lingua ſicca inter dentes ex ore prominens. Quia obœſo fuerat corpore, cutis hinc inde corrugata cernebatur, ſicca ubique, niſi in dextro humero, ubi oleaginoſus humor lardo æmulus exprimi potuit, quem ſequentibus tamen annis exſiccatum alii narrarunt. Quanquam pedibus extremis corpus truncatum ſit, juſtæ tamen eſt ſtaturæ. In ea-

dem

dem crypta requieſcit conjunx ejus Chtiſtina Beck, denata demum anno 1630. An hæc incorrupta quoque adhuc ſuperſit, incertum, quia arca feralis corio tecta integra viſitur, quum duæ marito computruerint cum veſtibus ſepulchralibus. Quid putredinem ab hoc cadavere inhibuerit, ignorare cogor. Vulgus iſtius loci vel à Rege occiſum, vel cum uxore diſcordem vixiſſe fabulatur. Sed paſſim apud nos hujuſmodi Mumias terra condit, vi morbi defunctas. *Platerus* in Quæſt. Phyſiol. nulla corpora in terris putreſcere, ſed potius in ſicco elemento conſervari exiſtimat. Ratio hic diverſa, quippe in crypta ſubterranea, non terram cadaver tangit, ſed capulo includitur, ubi à calore putredinali facilè diſſolveretur. *Io. Sperlingius* in Anthropol. Phyſica, violenta tantum morte extinctos putredine vitiari credit. Cœterum cur externæ cauſæ magis accelerent putredinem, quam lenti morbi & putridi, cauſam nullam video. Certè ſuſpenſi fures in patibulis rarò putreſcunt, potius ita exſiccantur ab externo aëre & ſole, ut Mumias referant. Quidquid ſit, Mumia noſtra tot annis ſalva manſit, ſive loci ſiccioris beneficio, ſive inſita naturæ benignitate. Locum conferre ad citam tardamve corruptionem, non eſt dubitandum. Ita in Cœmiterio S. Innocentii Pariſiis humata corpora 24. horarum ſpatio abſumuntur, oſſibus ſolis relictis. Toloſæ contra in fano quodam crypta eſt, in qua humati per 600.

amplius

amplius annos illæſi superſunt, cum pilis & cute candida, ut Nepotes avos ſuos longa ſerie dinoſcere poſſint. Inſito quoque corporibus balſamo plurimum deberi, perpetuæ lucernæ fidem faciunt. Et optima ſucculentaq; conſtitutione Venſtermannus præditus fuiſſe videtur. Denique certa nonnullorum veſpillonum obſervatione accepi, cadavera æſtivis calidiſque menſibus defuncta, citiſſimè putreſcere, contra illa quæ hyeme terræ mandantur. Quam differentiam ex morbis quoque ſeu acutis ſeu chronicis pollinctores obſervant, à ratione haud alienam.

Historia LXIII.

Anatomes Publicæ 1652. *Obſervationes.*

FAvente aëris frigore, ſtrangulatum cadaver virile Menſe Decembri publicis diſſectionibus deſtinatum aperui, ſpectatoribuſque innumeris præter conſueta naturæ oſtenta, hæc demonſtravi inter ſecandum obvia:

1. Recti muſculi abdominis binas tantum interſectiones habuere ſupra umbilicum terminatas. Circa enſiformem cartilaginem tertia media inceperat, mutila adhuc & in medio muſculi deſinens.

2. Pyramidales exiles carnei toti, ſine funiculo ad umbilicum protenſo.

3. Omen-

3. Omentum ſubtile & curtum pauca pinguedine obſitum.

4. Cœcum inteſtinum nuſquam comparebat. In Volvulo retrahi in Ileum vidit *Hildanus*, hic nullum illius veſtigium quocunq; oculos cultrumq; verteres. Quia uſus exiguus, illo commodè carere poſſumus.

5. In Angulo medio à cava & Emulgente ſiniſtro efformato aderant tres glandulæ Lactiferæ olim nobis obſervatæ, nullo ſucco plenæ, quia ante ſupplicium non fuerat cibatus. Hinc ventriculus plenè vacuus.

6. In hepate dextrum latus coſtis adnatum erat, & tunica eo loco ſine parenchymate, venis tamen transparentibus.

7. In liene parenchymate ſuo ſeparato, poſt *Highmorum* diligentiſſimum Anatomicum, vidimus, præter arterias, fibrillas infinitas, quas non potuimus ad arterias aut venas referre.

8. In vacuo ventriculo ſerum ſanguineum natabat. Latus rubicundum, qua vas breve inſerebatur. Vas ipſum breve ſimplex in liene terminatum.

9. In thorace dexter pulmo arctiſſimè coſtis odnatus erat totus, uti & mediaſtino, & diaphragmati. Diaphragma quoq; dextro latere coſtis largius accreverat, quam in oppoſito.

10. Mediaſtinum & Pericardium una erat membrana, nullamque inter illa diſtinctionem

 depre-

deprehendimus. Videtur ſimile quid vidiſſe *Columbus* l. 15.de Rar.in Anat.in pericardij defectu. Vidi & ego aliàs in agnello pericardium ſiniſtro cordis lateri adhærens, & utramq; membranam ſiniſtro pleuræ lateri adnatam, deorſum protruſo pulmone & diaphragmati incumbente.

11. In thorace Lacteus Thoraricus ductus circa ingreſſum in axillarem multiplex conſpiciebatur.

12. Glandulis ſub lingua inter membranas immixtum erat oſſiculum exiguum, ab omni parte liberum.

13. Proceſſus Vermiformis in cerebello nullus, ponſq; Varolij obtuſioribus eminentiis duabus conſpicuus.

14. Minor Pſoas majori incumbebat, ut ſupra quoque viſum.

15. Serratus muſculus anticus major longius protenſus ad coſtam primam, ut novum muſculum Rhomboidem mentiretur.

16. In dextri brachij carpo decem oſſa, in altero tantum octo.

HISTORIA LXIV.

Vermiculi in cerebro.

VErmes quacunq; corporis parte enaſci ſatis notum. Ex naribus emungi exemplo probabi-

babimus. Catarrho moleſto poſt febriculam vexatus Vir Magnus O. W. patriæ orbisque ornamentum, cum frequenti dolore capitis poſt cibum ſumptum ingraveſcente, ex naribus emunxit vermiculum. In cerebro ab humorum putredine generatum extra omnem dubitationis eſt aleam. Pilulis Cephalicis levamentum ſenſit, & parco fumi tabaci uſu. De ſe idem narrat *Smetius.* l. 10. Miſc. p. 582. *Tulpius* de verme digiti longitudine l. 4. Obſ. c. 11. In Ozæna in aliis quoque vidi. *Benivenius* Exempl. Med. c. 100. in Cephalalgia acuta palmo longiorem obſervavit, & *Zacutus* l. 1. Adm. Prax. Obſ. 6. Siquidem autem ex naribus cum muco emunguntur, in cerebro generatos ſuſpicamur. Ne gratis id dicamus, vermes in cerebro natos magnorum teſtimonio producemus.

Lutetianæ puellæ, in vico Delphino, annorum 12. curatis variolis, tantus capitis dolor ſupervenit, ut trium menſium curriculo nec dormire quiverit, nec requieſcere, nullas dolore inducias concedente. Tandem cum rabida obiiſſet, ſtatim aperto cranio depræhenſa fuit univerſa cerebelli ſubſtantia in dextro, à reliquo corpore ſejuncta, nigrâque tunicâ involuta. Rupta tunica nigra vermem vivum piloſum, duobus punctis ſplendidis loco oculorum, prodidit latentem, ejuſdem ferè molis, qua reliqua cerebelli portio, qui duarum horarum ſpacio ſupervixit. Ano-

mali hujus abſceſſus oculatum teſtem laudo *Guidonem Patinum* Medicum Pariſienſem Eruditiſſimum, Amicum veteri candore & conſtantia honorandum, quod ipſum in Exercitationibus meis de *Angina Puerorum* olim profeſſus ſum. Pulchrè has obſervationes confirmat *Hollerius* l. 1. de Morb. Int. c. 1. qui audiri meretur: Quibuſdam, inquit, vermes generantur in cerebro. Id rarum eſſe ſcripſit Avicenna, quod tamen memoria noſtra viſum. Et cuidam Italo ex frequenti odoratu baſilicæ herbæ natus ſcorpio in cerebro, vehementes dolores longos, ac mortem deniq; attulit.

HISTORIA LXV.

Vir ſine pene & podice.

MUlti in ipſa nativitate ſexum dubiis genitalibus tegunt, & obſtetricibus imponunt, maresq; cum ſint feminas ſe ſimulant, vel verſa vice. Utriuſq; caſus exemplum ad manus eſt.

Nata non ita pridem in Fioniâ noſtrâ puella præ ſe pueri ferebat ſpeciem, quia propendens clitoris membri virilis ſimilitudinem monſtrabat. Hinc maſculum Eraſmi nomen infanti inditum. Cum ætate verò exſiccatâ prominentiâ & contractâ, apertius ſexum profeſſa Annæ nomen priori adjunxit, vocataq; fuit Anna Eraſmia, ma-

ter

ter demum liberorum. Non abſimile vidit *Plate- rus* lib. 2 Obſ.

In Latio me præſente vagabatur Vir quidam annorum tum 40. robuſto corpore & ſic ſatis ſano, qui ab ineunte ætate ſine podicis penisq; nota vixerat. Quum nec pro mare nec femina à parentibus haberetur, huic tamen vicinior videretur ob virilis membri defectum, pro femina ſacro baptiſmatis lavacro immerſus Annæ nomen obtinuit, retinuitq; per reliquæ vitæ decurſum. Vigeſimo quarto demum ætatis anno largior barba genas inveſtiens inter viros aſſeruit. Notanda in hoc prudentis Naturæ providentia, quæ, certis quanquam obſtaculis impedita & anum pervium negaverat, & ductum urinarium, alio tamen medio Viri neceſſitatibus conſuluit. Nempe duriores alvi fæces certis periodis finitaque ventriculi concoctione, per cornu ori impoſito evomuit, quarum fœditatem ſaporiſque moleſtiam grato potu aquave diluit, quam in hunc uſum perpetuò ſecum circumferebat. Lotium ex pila quadam fungoſa circa locum umbilici abſentis enata, velut per ſpongiam ſtillando reddidit, & pro lubitu, velut lac ex papillis, expreſſit. Cætera ſanus, nec feminas averſatus.

Frequens alioquin fæcum per os eſt excretio in Ileo, ſeu miſerere mei, impedito nempe per inteſtina tranſitu. *Hildanus* in Obſ. Chir. & *Salmuth* Cent 1. Obſ. 88. fæces alvi per umbilicum

 videre

videre excretas *Horſtius* Pater in Epiſt. Med. ſ. 19. feminam narrat, quæ ex vulnere pudendi clauſas illas partes habebat, per triennium materiam aqueam ſingulis diebus per vomitum eructaſſe. *Rufus Epheſius* de Ren. Aff. quendam obſervavit, qui 12. annis urinam per inteſtinum longanonem reddiderat. Ex ano evacuata urina fuit apud *Benivenium* Obſ. c. 7. Pene abſumpto ex ulcere urina prodiit, quod *Platero* l. 2. Obſ. & l. 3. credimus. Adeò diligenter unius rei defectum alia ſimili compenſat Natura, nunquam magis æqua, quam quum maximè iniqua.

HISTORIA LXVI.

Frater pectori fratris connatus:

LAzarum Colloredo Genuenſem Hafniæ primum vidi, deinde Baſileæ 28. Annos natum, ſed utrobiq; cum ſtupore. Fraterculus huic Lazaro in pectore erat adnatus, ſi rectè conjeci, oſſe xyphoide utriuſque cohærente. Pes ſiniſter ſolus illi dependebat, duo brachia, tres in manibus ſingulis tantum digiti. Veſtigia pudendarum partium comparebant. Manus, aures, labia movebat, in thorace pulſus. Excrementa nulla minor frater excernit niſi per os, nares, & aures, nutriturq; eo quod major aſſumit. Unde partes animales & vitales diſtinctas habebit, quum & dormiat, ſudet, moveatur, quando major vel vigilet, vel

vel quieſcat, vel ſiccus eſt. Uterq; etiam ſuo nomine ad baptiſmatis fontem inſignitus fuit, major Lazari, minor Ioh. Baptiſtæ. Naturalia verò viſcera, ut hepar, lien &c. utriq; communia erunt. Oculi clauſi ferè Ioh. Baptiſtæ, reſpiratio minor, admotâ enim plumâ parum movebatur, admota verò manu exilem halitum calentem deprehendimus. Patulum ferè illi & hians os, dentibus prominulis, ſaliva perpetuo ferè madens. Caput videbatur ſolum omne alimentis in ſui augmentum abſumere. Prægrande enim & majus quam Lazaro, ſed deforme, capillis ſupino ſitu dependentibus, Barba utriq; crevit, ſed Baptiſtæ neglecta, Lazaro compta. Erat autem Lazarus juſtæ ſtaturæ, corpore decenti, moribus humanis, & ad aulæ morem ornatus. Inducto pallio fratris tegebat corpus; fovebatque, nec monſtrum intus condi primo alloquio diceres. Animo ubiq; præſenti videbatur, niſi quod de fato ſubinde ſollicitus, mortem fratris timebat, quod ſe fætore & putredine exſtinguendum quoque præſagiret, hinc magis in curando fratre quam ſe laborabat. Rariſſimi Monſtri effigiem à vero haud abludentem lectorum oculis ſiſto.

HISTORIA. LXVII.

Cor biſidum.

CHriſtophorus Gióe, Vir Nobiliſſimus, pro-

vecta ætate rerum rariorum erat amantiſſimus, & ſecretis Medicinæ apprimè deditus. Inter alia ſingularia, quæ humaniſſimus ſuis colloquiis nonnunquam interſpergebat, narravit mihi, in Norwegia pridem à ſe viſum latronem qui pœnas ſcelerum luebat. Quum extenteraretur à carnifice, cor habuiſſe ſingularis figuræ, mucrone non acuto, ut fieri ſolet, ſed bifido ut diſtincti ventriculi menifeſtius externa facie apparuerint, dexter nempe & ſiniſter, interjecto hiatu.

HISTORIA LXVIII.

Diabetes Calculoſi.

INgens tormentum calculus, corporis noſtri carnifex, præter alia ſymptomata, quibus miſeros homines torquet, Diabeten non rarò provocat. Nolo aliorum exemplo fidem mereri confeſſam, quia ipſe hic ero exemplum. Enumerat miles ſua vulnera. Nemo ægrè feret, me mea lectoribus proponere, ut partim nativitatis meæ, partim lucubrationum damna videant, & quia gratis non vixi, condoleant.

Superiori anno calculoſa veſicæ diſpoſitio me per vices reviſit, cum gravi circa perinęum dolore, & dextrum teſticulum, aliiſque conſuetis malis. Urina tamen pro mejentis arbitrio, prompta erat ad obſequium. Notabam, poſt potum vini Rhenani, quem ſalutis cauſa mediocri poculo

culo hauſi, redditam eſſe urinam vino epoto tam ſimilem, ut pro vino ipſo harum rerum ignaro potuerit propinari. Manſitq; ſine ſedimento ullo incorrupta per dies pluſculos. Poſtero die ſedimentis craſſis & viſcoſis rubriſq; ſupernatabat bilis ſeu urina ad bilem accedens. Tertio arenulæ quędam rubræ prodierunt. Quarto ſedimentum pituitoſum, & viſcidum. Denique remittentibus doloribus viſa fuit urina rubra quidem, ſed laudabili ſuſpenſo.

Bibi Iulepum ex Ad. Cort. fab frag. cum ſyr. de Althea Fern. & parum Sp. Vitriol. deinde lac amygd. dulc. cum ol. amygd. dulc. demum à Caſſia, quam acueram Reſina Ialappæ, octies benignè ſum purgatus.

De vino quod dixi per deabeten reddito, confirmant alii. Narravit nobis Patavii *Benedictus Sylvaticus* Practicus ſummus, vidiſſe ſe mejentem vinum rubrum eo colore & odore quo fuerat hauſtum. Difficile hic verſabuntur in eruenda cauſa, quibus ignotæ ſunt lecteæ in homine glandulæ, renibus vicinæ. Nos quædam in *Lacteis Thoracicis* tentavimus.

Historia LXIX.

Pes ſponte deciduus.

Ex opere hortenſi pes puellæ extra portam Borealem ſphacelatus, media linea à ſana

parte diſtinguebatur. Chirurgis in reſcindendo crure difficilioribus, ſiquidem tenuioris fortunæ puella laboris precium non poſſet ſolvere. Natura operarii vices ſupplevit. Pes enim ſua ſponte ſecundum lineæ à Natura deſignatæ ductum, decidit. Nulla hæmorrhogia ſubſequente, optimè convaluit, & oſtiatim oſtenſo pede deciduo ſtipem collegit, quemadmodum mihi eſt teſtis *D. Olaus Wormius*, nunquam ſatis laudandus.

HISTORIA LXX.

Flamma ex Ventriculo.

FLammam in ventriculo ex nimio Spiritus Vini hauſtu excitari, nec à ratione nec experientia alienum. Lugduni ad confluentem Araris & Rhodani, quum mulieris cujusdam cadaver cauſam mortis inveſtigaturi Medici reſeraſſent, ingens ex ventriculo prorupit flamma univerſum ventriculi ambitum occupans, mox tamen extincta. Ad *Renatum Moræum* ſummum ſcholæ Pariſienſis decus perſcripta fuit hiſtoria, ex cujus magni Viri ore hanc habeo. Cauſa flammæ credebatur Spiritus Vini largius à muliere iſta ſorptus, vel calidior Theriaces aqua, quam Medicis ſuadentibus ægra ſumpſerat.

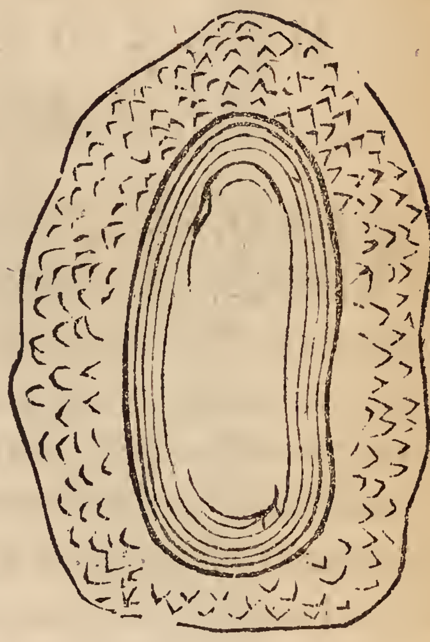
Polonum Equitem tempore Reginæ Bonæ Sfortiæ ſumptis duobus ardentis vini Cyathis flammam evomuiſſe, exindeque combuſtum, ex

Parentis

Parentis ſui *Everhardi Vorſtii* ſchedis mihi narravit Patre Magno Major filius *Adolfus Vorſtius* floræ Leidenſis genius. Similem caſum Senatui Academico *Hafnienſi* propoſitum meminimus.

HISTORIA LXXI.

Calculus magnus feminæ.

ELiſa Iani, uxor Rotarum artificis extra portam Orientalem diu acerbiſſimi calculi doloribus exhauſta, tandē inſignis magnitudinis calculū excrevit, & remittentibus nonnihil doloribus, perpetuo deinceps urinæ fluxu involuntario, ob læſum veſicæ Sphincterem, miſeram vitam traxit, vertente anno finitam.

Lapis, quem juſta magnitudine adumbravi, duriſſimus, in medio candidior, circa limbum obſcurus, circa medium glaber, circa extrema aſper à compage arenularum arctiſſimè adnatarum. Figura nuclei dactily, ſed ovi gallinacei magnitudine, & compreſſa. Inducitur exterius alba lamina, interior verò ſubſtantia ex variis

arenulis

arenulis guttuliſque petrificatis compacta. A tempore excretionis magni calculi, prodierunt ſenſim infiniti alii lapilli, candicantes, piſi magnitudine, ex quorum compage major ille conſtare videbatur. Calculum ipſum magnum in Muſæo ſuo ſervat D. Henricus Fuiren, qui calculoſæ dolores aptis ſubinde medicinis lenivit.

HISTORIA. LXXII.

Calculi alii ex alia femina.

ALia Mulier adhuc ſuperſtes in vico S. Petri tres ex veſica excrevit calculos diverſæ magnitudinis & formæ. Unum triangularem, nonnihil ad latera inæqualem & minorem. Alterum pyri forma aſperiorem, in quo aſperæ partes candidiores, obſcuriores glabræ. Tertium longiorem cortice quam in reliquis duriore, ſed medulla friabili. Omnes colore nigricanta adſperſos.

HISTORIA. LXXIII.

Omphalocele rupta cute.

BErgis Norwegorum mulier à partu difficili non in omphalocelen vulgarem incidit, quod ſæpe contingit, & exemplum hic Hafniæ habeo;

Pag. 169

Fig. 1

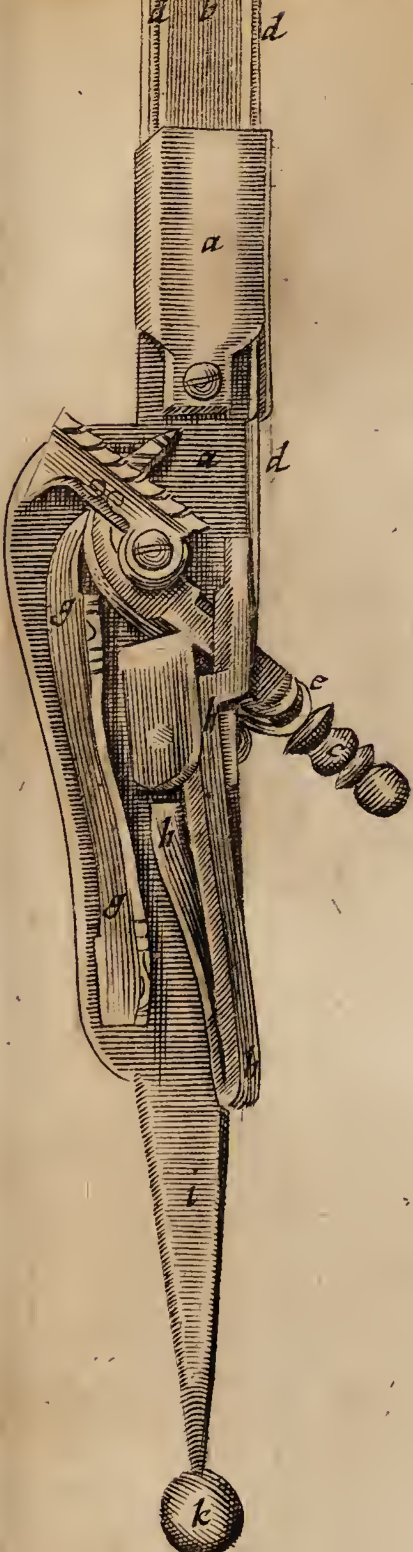
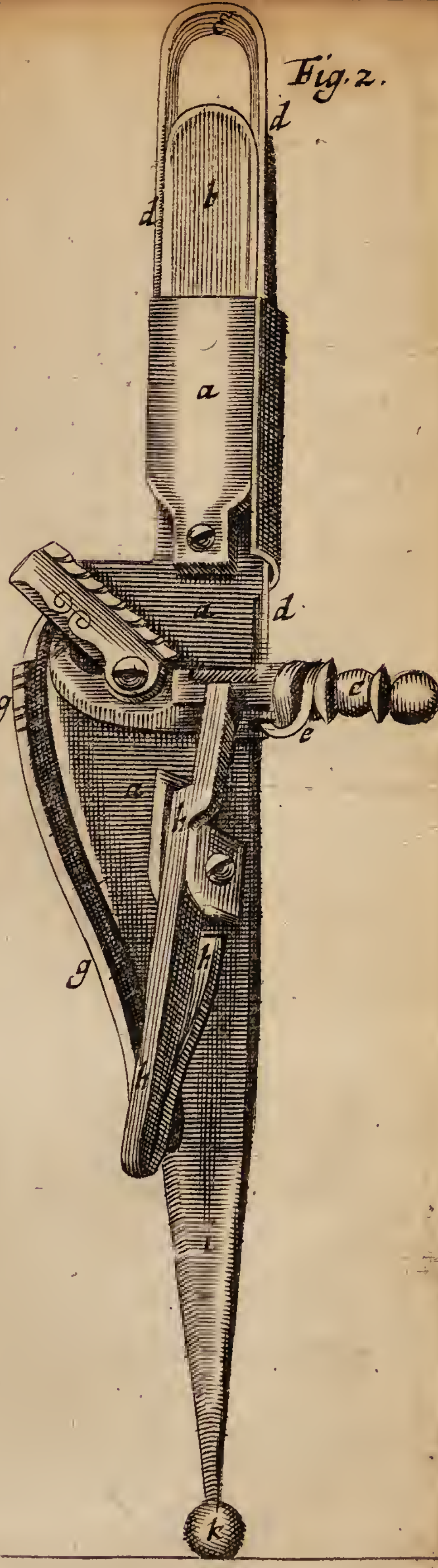

Fig. 2

habeo ; ſed ex umbilico planè rupto inteſtina omnia propendebant nuda & circa cutem conſolidata cuncta exiguo relicto foramine. Nuda iſta inteſtina quotidiè fovebat oleis & pinguedine obducta cum ſacculo, hocq; pacto diu miſeram vitam protraxit, ſicut bona fide mihi retulit *D. Ottho Sperling* Medicus πολυμαθής ejus tum urbis Practicus Eruditiſſimus.

Historia LXXIV.

Caſu laxatio brachii reſtituta.

PRæfectus quidam prædii Scanici, Ericus Chriſtierni, pede in glacie gliſcente ſiniſtrum cubitum luxavit. Barbitonſor imperitior fracturam ſuſpicatus, cura fracturis ſolita magnum ægro dolorem & brachii inflammationem concitavit, & luxationi gangrænam induxit. Quibus ſymptomatis invaleſcentibus Chirurgus peritior Martinus Sixius advocatus, luxationem quidem animadvertit, ſed ob graviora ſymptomata reponere minus ex re judicans, ad gangrænam ſedandam omni ope convertitur. Interea excidit corrupta emortuaq; caro, ulcus ſanatur, & cubitus luxatus ſine motu perſiſtit. Anno ſequenti nihil de brachio luxato cogitans Præfectus, ex equo præceps labitur, luxatumque brachium terræ contractu & alliſu in locum articuli reſtituit, ſicque convaluit.

HISTORIA LXXV.

Ex notis Chymicorum vitæ periculum.

Filiolus Conſulis Roêſchildenſis lumbricis laborans, Medico curandus traditur, qui ad expellendos enecandosque lumbricos præſcripſit Mercurii vivi drachmam unam cum aqua graminis, Signum autem Mercurii ☿ apud Chymicos receptum, expreſſerat. Pharmacopæi ſervus Mercurii ſublimati ſignum ratus, ſublimatum aquæ graminis mixtum in vitro ægrotanti miſit. Offerenda erat mane offa, quam diſtulit Mater, partim quod præſago malorum animo infans ipſe repugnaret, partim quod noctem quietam habuiſſet, jamq; jentaculum appeteret, partim deniq; quod circum ſpecta Mater Mercurium crudum à Medico præſcriptum in vitri fundo non inveniret. Inter has dubitationes commodum advenit Medicus, qui nihil de bona Pharmacopæi fide dubitans, quanquam à Matre monitus, vaſculum agitat, potionem percolat, & bina percolati cochlearia puerulo exhiberi juſſit. Sumpto medicamine brevi poſt exſpirat infans, palato illius undique per ſublimatum incruſtato. Erroris ſibi conſcius Pharmacopæi ſervus fuga ſe ſubduxit. Medicus verò in jus à mœſtiſſimis Parentibus trahitur, reúſque homicidii peragitur, Clementiſſimo

tiſſimo juſſu Sereniſſimi Regis noſtri devoluta res ad Medicam Facultatem *Hafnienſem* ; quæ auditis in Conventu Academico utrinq; diſſentientium partibus, Pharmacopæi ſervum principem mortis auctorem judicavit, ſiquidem fugâ delictum confeſſus eſt , & in literis ad Eſaiam Fleiſcher Pharmacopolam urbis *Hafnienſis* primarium faſſus erat, Mercurium ſublimatum vivo ſe ſubſtituiſſe, & ſi ſcrupulum ipſi feciſſet ſchedula Medici potuiſſet præſentem Medicum de dubio ſigno Mercurii conſulere. Quam Medicorum cenſuraum in Comitiis proximis Rex Sereniſſimus & Regni Senatores confirmarunt. Sedulò igitur propter imperitos Pharmacopæos feſtinantes cavendum , ne ſignis hujusmodi Chymicorum utatur Medicus, maximo ægrorum damno, & proprio periculo , præſertim quum feſtinans manus facilè lineolam producat & ex levi notulæ diſcrimine maximum vitæ diſcrimen accerſat.

HISTORIA LXXVI

A frigido clyſtere mors.

CIvis quidam Chriſtiano *Hafnienſis* in tonſtrina raſuræ ſubjectus, inter reciprocos ſermones, conqueritur de metu imminentis morbi, propter laſſitudinem ſpontaneam & alia quæ forte

forte ſubjecerat : Barbitonſor operam ſuam ultrò offert, & clyſtere ſe huic periculo obviam iturum ſpondet. Ipſe clyſterem præparat, frigidumq; injicit. Civis frigus ſe in inteſtinis ſentire monet, rogatq; ut clyſterem calidum ſubſtituat. Ille perinde eſſe ſive calidus ſit ſive frigidus, credulo ægro perſuaſit. Cæterum diſcrimen eventus oſtendit, ſummâ enim virium imbecillitate preſſus, clyſterem reddere neq; alio calido clyſtére provocatum potuit. Poſtridie æterno frigore obrutus, eſſe deſiit.

HISTORIA LXXVII.

Vulnera Cordis.

JUvenis petulans ineunte hujus anni vere *Hafniæ* nauclerum, alioquin amicum, domeſticis Oenopolæ negociis diſtrictum, cultro transfixit, inter tertiam & quartam coſtam ſiniſtram. Vulnus ſub ſterno ad cordis penetravit ventriculum dextrum, ut aperto poſt mortem cadavere patuit, foramine anguſto & obliquo. Læſus tamen non ſolum ex ſuburbio domum pedibus ivit, ſed per quinq; dies ſupervixit. Quantum conjectura aſſequor, propter anguſtum obliquumq; cordis vulnus, concidentibus labiis, circulatio per tot dies perſtitit interrupta.

Sereniſſimus Rex Daniæ FRIDERICUS III. im

III. in ſylva Fridericiburgenſi anno præterito venatione regias curas interpungens; ſclopeto cervum trajecit, qui vulnere recepto prius paſſus 50. confecit quam concideret. Extractum à venatoribus cor obſervavit D. *Iacobus Ianus* Regius Archiater, tum præſens, per utrumque ventriculum ponderoſo globulo trajectum, ut trium digitorum apices admitteret. Externa vulnerum cordis exempla in *Anatome Reformate* congeſſimus, nec jam actum agimus.

Historia LXXVIII.
Mulieres Cornutæ.

PRimæ cuidam in patria noſtra feminæ carnoſa in medio frontis excreſcentia tantum ex continua contrectatione augmenti ſenſim cepit, ut proboſcidem galli Africani propendulam exæquarit. Filo conſtrinxit Martinus Sixius, Chirurgus noſter peritiſſimus, donec contabeſceret, renatamque corroſivis penitus extirpavit.

Purmerenti in Septentrionali Hollandia paupercula mulier Margaretha Mainers ſeptuagenaria degit, quæ viginti retrò annis, ex mœrore prodigi filii tumorem primo in dextra capitis parte ſupra muſculum temporalem obſervavit, qui in cornu tandem excrevit digitos XII. longum caprini cornu craſſitie, duritie, & ſimilitudine. Ex temporũ ferè regione ſeu ſincipite emergens reflectitur, incurvaturque, ſurſumque ſum-

mum caput petit, cui ſe mobile applicat, ut commodè vitta tegi poſſit & occultari. Ad radicem rubet cutis, & prurit, ſiq; rudius tractetur ſanguinem prolicit. Inter caput & cornu olim vix digitus inſerebatur, nunc totam manum admittit, quia continuò creſcit. Inviſi ipſam 1646. & ſtudiosè luſtravi, hancq; feminæ grandævæ imaginem per pictorem expreſſi.

Alios cornutos utriuſq; ſexus paſſim viſos & lectos in Obſervationibus meis Novis *de Vnicornu* deditâ operâ ſignavi, quo curioſum Lectorem remitto.

HISTORIA LXXIX.

Melancholicorum figmenta.

MElancholicorum proprium eſt non timenda timere, & fingere quæ nec picta uſquam ſunt nec ſcripta. Plebejus apud nos Vir ſanguine melancholico turgens, naſum ſibi in eam magnitudinem excreviſſe imaginabatur, ut publico abſtineret, ne naſus à tranſeuntibus conculcaretur. Inſignis Amſtelodamenſium Poëta nates credidit ſibi eſſe vitreas timuitque rupturam ſi conſideret. Alius ibidem primæ dignitatis ſenior, clavum ſuſpicabatur ſe deglutiviſſe, quum amiſſum nuſquam reperiret, valdèq; eo infixo ſe torqueri. Ad mentem ſanam rediit vomitorio exhibito, cui eructato clam Medicus clavum immiſit.

immiſit. In Anglia quidam mejere noluit, ne ſanguinem univerſum corporis per urinam excerneret, hinc filo penem arctè per dies aliquot conſtrinxit, quo tumido parum à morte abfuiſſet, niſi à fratre vi vinculum fuiſſet ſolutum. Vidit iſtum & familiarem novit *Samuel Collinus* Anglus Med. D. amicus meus Monſpelii intimus. De Philodoto veteri Medico notum, quod capiti ejus qui caput amputatum ſibi credebat, pileum impoſuerit plumbeum, cujus gravitatem ſentiens melācholicus, caput ſe recepiſſe putavit.

HISTORIA LXXX.

Splenetici Anatome.

PEtrus Andreæ Abelgaard Vir cælebs, rufus, trigeſimum ætatis annum ſupergreſſus, portæ Boreali vicinus, ſiniſtri lateris dolore & tumore multorum annorum decurſu emaciatus Icterico haud videbatur abſimilis. Ciborum erat appetens, ſed urinæ laborabat difficultate. Conſilio plebejorum amicorum potu liberaliori ægritudinem moleſtam depulſurus, ſex cereviſiæ pottas uno ſpiritu eduxit, unde nigræ materiæ ſupervenit vomitus, quem æquo excipiebat animo & fidenti, ratus cognitâ hinc morbi cauſa, facilem Medicis patera viam ad curandi Methodum. Sed ſenſim triduo elapſo mortalitatem exuit. Ante fatalem halitum ob ſphincteris veſi-

cæ reſolutionem, urina, antea parca, copioſè & ſine difficultate effluxit.

Poſtridie mortis, nempe 21. Ian. currentis anni 1653. conſenſu amicorum & ſplenetici ultimâ voluntate, cadaver aperui, præſentibus D. *Simone Paulli*, M. *Lyſero*, *Iacobo Holſtio*, *Henrico Martino à Móinichen* Medicinæ Candidatis, aliiſq;. Quæ præter ſolitum viſebantur, hæc erant:

1. Omentum exile, Meſenterium pingue ſatis, Inteſtina tenuia flavo colore tincta omnia. Hepar à rubore naturali parum deflectens.

2. Veſica bilaria pallida, tunica craſſiori. In apertâ ſerum nudum nullâ bilis tincturâ. Plena quoque grumis nigricantibus, lapilliſque piſorum magnitudine, qui viam obſtruxerant quo minus bilis hac expurgaretur, adeoque in corpus univerſum repulerunt.

3. Lien inſolitæ molis, longitudine duarum ſpithamarum, ſupra renem ſiniſtrum ad os uſque. Iſchii ejuſque cavitatem extenſus. Pondus quatuor libras æquabat Civiles. Color varius. Albicabat qua parte coſtas attingebat, tunica craſſiſſima candida, corio bovino ſimilis, ut levi operâ manu ſeparari à parenchymate potuerit, & exſiccari. Exſiccata autem tunica quam in Muſæo aſſervo, gluten ſiccum per omnia refert. At illa parte quæ corpori obverſa erat, membrana ſubtilior nigricabat. In ipſa ſubſtantia ſteatoma erat, infarctum, adipoſa materia conſtans, nucis magni-

magnitudine. Parenchyma reliquum ſatis ſanũ. *Columbus* l. 15. Anat. quoque vidit lienes XX. lb. pondere, quos cartilago exterius obvolvebat.

4. Adhærebat lien firmiſſimè diaphragmati, ut difficulter ſeparari potuerit, unde ſpirandi difficultas, quam ambulaturus fuerat expertus.

5. Vas breve varium, nam quatuor venæ amplæ ex ramo ſplenico tumido prope lienem productæ, in ipſo ventriculo longius protenſæ ſanguine ſcatebant. Hinc vomitus ille niger pleriſq; ſpleneticis, huic homini familiaris.

6. Pancreas ſanum. Vicina huic erat glandula parenchymati lienis ſimilis, quam lacteam in ſanis fuiſſe credo.

7. In abdominis cavo ſeri cruenti portio quædam.

8. Renes utrinque nigricantes, intus nihil monſtri alebant. Dexter hepati per peritonæum adnatus, ſiniſter lieni eodem modo ſubjectus. In pelvi ſiniſtro parum hærebat puris.

9. Reclinatis inteſtinis & retractis inveſtigaturi in alveo veſicam urinariam, prima fronte vidimus nullam. At ſeparatâ peritonæi duplicaturâ prodiit poſt Cataracta latens. In ipſa enim duplicaturâ, ubi libera ſolet habitare, ab omni parte peritonæo accreverat. Unde tunica propria membranoſa potius quam carnoſa, expellere urinam vix potuit.

10. In thorace & pericardio moderata cruenti

ſeri copia. Cor totum quaſi adipe obſitum molliuſculo, ſerum bilioſum continente. Pulmones liberi quidem à coſtis, ſed candicantes & exſucci.

HISTORIA LXXXI.

Macula in pede Epilepticæ.

PEr inferiorum partium conſenſum elevatis vaporibus convulſiones Epilepticas ſuſcitari, prodiderunt multi. Manifeſtum autem in artubus ſignum comparuiſſe, non ita pervulgatum. Curæ meæ ſe concrediderat nuperis annis Mulier honeſtiſſima, ſanguinis vinculo mihi conjuncta, convulſionibus Epilepticis per vices obnoxia. Ceſſaverant illæ quidē nuptiarum diebus ſed deinde redeuntes in ipſo puerperio miſeram deprehenderunt. In ipſo inſultu feliciter ſanam puellam enixa eſt, adhuc ſuperſtitem & bene valentem. Tandem multis adhibitis remediorum generibus, ſpaſmus ſolus dextri pedis crurisq; ramanſit, quem hactenus exſtirpare nequivimus, quo minus quotidie ſæpius recurrat. In ipſo curationis curſu ſingulare obſervavi, charta dignum. Viſa enim eſt ſæpiſſimè in dextro pede extremo digitos verſus macula nigricans rotunda magnitudine Thaleri Imperialis, quæ ante ſpaſmi paroxyſmum erat manifeſta, ſed ſine dolore, ceſſanteque ſpaſmo evanuit. Suſpicabar quod

quod res erat, malignam materiam vaporemq; ex pede extremo nervoſa cruris pedisq; principia in oſſe ſacro infeſtare, ſpaſmumq; concitare. Unde huic parti maculoſæ intentus, ſcarificationes, & balnea, & venæſectionem & cucurbitulam ſiccam in malleolo hujus pedis procuravi, ſed omnia incaſſum, quia & diuturna conſuetudine occaluerat malum, & profundiores egerat radices.

HISTORIA LXXXII.

Tumor in pede Epileptici.

AFfinis maculæ Tumor in pede Epileptici aliquando obſervatus, qui ad cerebrum mediis viis infectis, convulſionis materiam tranſmiſit. Præfecto prædiorum Nobilium Illuſtris Viri Dithlevi Alſeldt de Lindow, imminente novilunio digitus minimus dextri pedis intumuit manifeſto rubore, qui adſcendebat per internum cruris latus ad inguina, eaq; ingenti dolore afflicta in parem tumorem elevabat. Huic tumori paroxyſmus Epilepticus ſucceſſit è veſtigio, prioribus partibus detumeſcentibus & ſanis. Quam viciſſitudinem ſingulis menſibus ſtata lunæ phaſi ſervavit Convulſio. Advocatus D. *Paulus Moth* Regius nunc Medicus magnæ experientiæ & judicii, amicus meus Præceptoris loco honorandus, tumido digito pedis cauterium po-

tentiale applicuit. Vis quinq; tranſierant horulæ, quum in circumferentia cauſtici ichoroſa materia per poros exſtillaret, ubertim mox ſequentibus diebus effluens. Eſcharam quarto die excidentem copioſiſſimus ſequutns eſt fluxus, tumq; & tumor in pede & inguine conſuetis vicibus remiſit, & deinceps paroxyſmus emanſit. Fontanellam tamen patulam, ſuaſu laudati Viri, continuò geſtavit.

HISTORIA LXXXIII.

Monſtrum humanum ſine cerebro &c.

IN Diœceſi Norwegiæ Bergenſi, in Provincia Tiuguns, natum eſt monſtrum 1639. menſe Decembri, pauperculis parentibus & honeſtis, patre Olao Olai, matre Anna Andreæ, qui inter ſe conjugalem vitam 18. annorum decurſu placidè tranſegerant. Nata Puella erat vitalis, ſed vix horæ mediæ ſpacio ſupervixit. In ore gerebat pudenda virilis ſexus. Oculi parvi & eminentes piſcium inſtar. Naſus rubens & catelli in formam exilis. Aures quaſi decurtatæ. Fronte carebat & cerebro, cujus locum occupabat caro informis rubra, inſtar mitræ foris producta, mobilis ut detrahi & reponi pro arbitrio poſſet.

Viſum id à ſe monſtrum teſtantur Paſtor loci Dn. Chriſtianus & Ericus Ivari in Leganger,

quem-

quemadmodum ad M. *Ludovicum Munthenium* Epiſcopum olim Bergenſem ſignatis literis ſcripſerunt.

HISTORIA LXXXIV.

Tridui ſomnus febrem curat.

MUlieri Slangendorphianæ febre detentæ continua cum graviſſimis ſymptomatibus, vigiliis, deliriis, inquietudine &c. quum alia ſecundum Methodum adhibita nihil profuiſſent, ad ſomnum & quietem inducendam pilulam ex tribus Ladani Opiati granis confectam exhibuit Magnus Doctor noſtor, *Olaus Wormius*. Senſit illico vim medicaminis ſalutarem mulier, unde *Haſniam* redux Wormius, illius rogatu, tres alias pilulas miſit, hac cautione, ut pro neceſſitate unam tantum ex illis deglutiret. Paruiſſet libenter huic conſilio febricitans, niſi anicula, quæ viſitatum venerat, tres ſimul ſumendas pilulas perſuaſiſſet, quippe ſe 16. pilulis vix moveri. Ita ignara pilularum diverſarum ægrota, magis aniculæ fidens quam experto Medico, omnes pilulas tranſmiſſas aſſumpſit & triduano ſomno nunquam interrupto quievit. Perpetuo ſomno ſepulta credebatur. Sed natura malo conſilio ſuccurrens triduana requie febrem extinxit. Somno enim excuſſo benè valuit, febre abſente, ſymptomatibuſq; remittentibus, niſi quod de virium quereretur imbecillitate.

HISTORIA LXXXV.

Turbulentæ Melancholici imaginationes.

BOnarum literarum ſtudioſus, non uno nomine mihi charus, corporis conſtitutione melancholicus, mœrore ex morte ſororis fractus & lucubrationibus attritus, de Diaboli inſidiis apud me conqueritur. Affirmat ſentire ſe malum ſpiritum per anum ingredi cum vento ſurſumq; in corpore ſuo repere donec caput occupet, ne ſacris ſolita devotione vacare poſſit; eundem verò eadem via deſcendere & exire quando ad preces & lectiones ſacras accingitur. Ante hæc ſe inaudita lætitia fuiſſe perfuſum ex aſſiduis precibus & vigiliis, ut concentum etiam cœleſtem exaudiverit, ſpretisq; mortalibus omnia in pauperes erogaſſe: nunc defervente pietate ob nimium cibi apetitum, ob turbatum iſto vento cerebrum, cujusdam in cerebro vocem ſe exaudire, Βλασφημίαν exprobrantis, tundentes pugnos ſe ſentire, & fœtorem ante nares obverſantem.

Melancholia Hypochondriaca optimum juvenem tentari ſine dubitatione divinavi, ex recenſitis ſignis, murmure, phantaſia turbata, totius corporis temperie, vita anteacta, vigiliis, lectionibus nimiis, mœrore &c. Unde præmiſſis de Divina præſentia & potentia, deq; Diaboli vilitate

vilitate exhortationibus, bono animo eſſe juſſi, viam me nullo negocio certis remediis venienti inpoſterum hoſti interclusurum, corpuſq; cacochymicum ita medicaminibus præparaturum, ne ſedes amplius commoda malo ſpiritui ſit futura. Inprimis ſolitudinem diſſuaſi & vigilias nimias, quibus ſe macerat, auctorq; fui ut amœnioris ingenii contubernalem ſibi adſciſceret, qui per vices, ſacris meditationibus depoſitis, tempus hilariori colloquio falleret. Interea exhibui quæ peccantem in abdomine humorem melancholicum præpararent, expurgarentq;, ſanguinem fæculentum detraxi, vires refeci protritas, & viſcera roboravi. Quibus id effectum, ut ventris murmura ceſſarint, ſedata ſit mens & compoſita, nihilq; amplius moleſtiæ Dæmonem faceſſere faſſus ſit.

HISTORIA LXXXVI.

Homo ex capra genitus.

IN Diecœſi Bergenſi, oppido Skaanewiig circa Dominicam Quadrageſimalem 1640. capra peperit fœtum humana facie, brachiis, oculis, naſo, ore, genis, fronte & flavo capillo capitis, planè his partibus ſimilem fœtui humano, niſi quod ungulæ in digitis manuum pro unguibus eſſent. Summa, ſuperior pars corporis à diaphragmate hominem perfectum exprimebat. Inferior verò informis

informis veſicam referebat. Poſteriores tamen pedes cum ungulis diſcerni poterant. Ungulæ non ad abdomen inflectebantur, aliorum brutorum more, ſed rectæ extabant, non nihil ad dorſum reflexæ. *Hoc* ſolo loco humanam larvam depoſuit. Facies enim ipſa nullis horrida pilis, rubra & candida pulcritudinis palmam cuivis feciſſet dubiam. Omni carebat vita infans, ut vero vicinum ſit, definitum geſtationis tempus Matrem antevertiſſe. Monſtri hujus hiſtoriam Dn. *Elias Andreæ* Paſtor ibidem ad M. *Ludovicum Munthenium*, quondã Epiſcopum Bergenſem, ut acta fuerat & viſa, ſincerè pertextam transmiſit.

HISTORIA LXXXVII.

Vomitus ſanguinis in Spleneticis.

SPleneticus, intimâ mihi & nativâ amicitiâ conjunctus, in vomitum ſanguinis incurrit adeò copioſum, ut aliquot menſuras noſtrates liquidorum, quas pottas vocamus, ex liene dolente projecerit. Ex tanta evacuatione collapſis viribus, & viſceribus malè affectis, intumuit lien, duritiemq; acquiſitam tactu prodidit. Inflatum mox abdomen univerſum Aſcitidem invexit. *Dodonæo* ſi credimus Obſ. Med. c. 26. tales plerumq; poſt paulo moriuntur. Superis debemus beneficium, quod purpurea anima migrationem

Pag. 114.

tionem diſtulerit. Quamquam variis tentatis hydragogis, per alvum, per urinas, per ſudores, inunctionibus, emplaſtris, ſuffitibus, clyſteribus, ſuppoſitoriis, aliiſq; nihil primo profecerimus: tandem tamen ſola ſtuffa ſicca accenſo Sp. Vini, & abdomen ſubſedit, & lien detumuit, redeunte poſtliminio ſanitate.

Sequenti anno circa idem tempus hybernum, colicus dolor intenſiſſimus ab eodem humore melancholico tam torſit illum crudeliter, ut nec ſtanti, nec cubanti, nec ambulanti nec ſedenti ulla eſſet torminum remiſſio. Remiſerunt tamen & hæc clyſteribus & fomentis. Tertio anno eadem fatali tempeſtate redit vomitus ſanguinis tam largus, ut octo pottas noſtras puri ſanguinis & floridi rejecerit, animaq; in labiis, pulſu intermittente, & viribus penitus proſtratis, hærere videretur. Cordialibus adſtringentibus & Diætâ uſus, tandem ſine aliis ſymptomatis gravioribus convaluit, Pater jam trium liberorum.

HISTORIA LXXXVIII.

Ranula ſub Lingua.

BAtrachium ſeu Ranula ſub lingua, quæ inter abſceſſus à *Celſo* noſtro l. 7. c. 12. refertur, modò tam duram compactamque ſuo folliculo materiam includit, ut ferri levi vulnere non cedat,

dat, ſed ferro candente ſit abſumenda, ſicut vidit *Tulpius* l. 1. Obſ. c.52. modo mellea veluti materia inde exit, acceditque ad meliceridis naturam, docente *Aquapendente* in Oper. Chir. modò prænigra, quam in infantula obſervavit *Severinus* l. 3. Abſces. c. 7. modò candicans pituita ovi albumine non abſimilis prodit, cujus nuper habuimus exemplum.

Iuvenculæ uxori molitoris elapſa æſtate poſt febrem Epidemicam ſub lingua congeſtus fuit per μετάστασιν Tumor ovi columbini magnitudine rotundus, durus, rubensq; ut dolore moleſto lingua retrorſum protruſa, & loquela impedita ſit & deglutiendi facilitas. Conſultus ſuper hoc tumore Chirurgus *Martinus Sixius*, apertionem prudenter ſubterfugit, quia abſceſſus necdum maturus, totuſq; rubeus, ſi aperiatur, vel inflammationem vel cancrum, minaretur. Interea per D. *Iacobum Suabium*, Practicum urbis Eruditum, corpus debita methodo fuit preparatum. Tranſactis hebdomadis ſex ad nos venit, ut præſentibus Medicis, Chirurgoq; ranulæ huic conſuleretur. Vocatus & ego vidi Ranulam pallidiorem, digitiſq; utrinq; appoſitis deprehendi ſuppuratam eſſe, materiamq; in tunica craſſa fluctuare, unde apertionem ſuaſi. Levi ſcalpelli inciſione ruptâ tunicâ, quà à venulis libera conſpiciebatur, profluxit ilicò ovi albumine ſimillima materia quantum cochleari non ita anguſto excipi poterat.

poterat. Detumuit ranula, & paucis inde diebus, in altero latere nova inciſione pertuſa, parem ejusdem liquoris copiam egeſſit, ſicq; libertati ſuæ reddita lingua & loquelam & deglutitionem more ſolito promovit.

HISTORIA LXXXIX.

Urina Verminoſa.

EX difficili partu diu variis ſymptomatibus afflicta conjunx civis Hafnienſis, tandem fatis urgentibus ceſſit. Deperdita per vices reſpiratio, quam difficillimè revocabat, inter maxima fuit mala. Mulieres adſtantes cor aquis ſubmerſum credidere. Mirabilius autem erat, quod urina planè fuerit cruenta, vermibuſq; craſſiuſculis referta, ſive ex uteri ſive veſicæ quocunq; affectu. Obſtetricis Catharinæ ſuſpicione, vermes à corrupto fœtu prodierunt, cui etiam interceptam reſpirationem refero acceptam. Certè & in utero potuerunt generari, & in matula. Nam à materia putrida etiam extra corpus urinæ vermes ſubinde producuntur.

HISTORIA XC.

Vermiculi Hydropicorum & Febrientium.

QUum ſuperiori anno plurimas Quartanas

Hydrops in multis Hafniæ preſſo pede ſequeretur, uxor Nicolai Finckii Hydropica, pedesq; & crura tumens, conſilio Cl. *Wormii* noſtri pulverem purgantem hydragogum ex guttæ gummi gr. VII. in cereviſia aſſumit. Sine moleſtiâ tres aquæ pottas per alvum excrevit, cui globuli immixti erant vermibus exilibus viventibus pleni.

In febribus nonnunquam vermes quoq; cum fœcibus prodeunt, quod ſub judicationem commodum pronunciat *Hippocrates* de Iudicat. Tam vivi exeunt quam mortui. Mortui ſi ſint in febre benigna, bonum, in malignâ malum portendunt. Ibi enim naturæ & in expellendo & enecando robur indicant; hic verò materiam adeò monſtrant malignam ut vermes ipſos ſuffocare valeat, quod *Benedictus Sylvaticus* Veteranus Patavii Practicus, nos docuit.

HISTORIA XCI.

Naturæ in promovendo partu neceſſitas.

QUantum in partu promovendo momenti afferat Naturæ auxilium, nuper docuit puerpera *Hafnienſis* in meritoria cella prope portum habitans. Enixa eſt primo puerulum, ſed imperitia obſtetricis in partu mortuum. Tertio inde die alter ſolitis parturientium conatibus partus imminebat. Mortui tamen fœtus in utero ſigna videbantur manifeſta. Unde puerperæ hu-

jus

jus prævidebant exitium, quæ ad auxilium confluxerant, unicumq; in extractione particularum auxilium exiſtimabant ſupereſſe. Speculo uterino dilatantur genitales viæ, & forcipibus extrahitur lacerum mortui fœtus brachium cum altera ſcapula. Sed ulterius progredi non potuerunt. Renitebatur puerpera tot cruciatibus defeſſa, & ipſæ pudendæ partes tumidæ omnem operationis commoditatem præſcindebant. *H*inc ſibi relicta puerpera, ut vires recolligeret & naturam quiete interpoſita commodam ſollicitaret, partesq; alias occultandæ impoſitis fomentis detumeſcerent. Nocte ſequenti, nullis preſentibus, dolores ex utero & conatus vehementes oborti, quibus ſine ullius ope & ſecundinæ & fœtus mortuus excluſus fuit. Mortalitatem tamen proximâ exuit hebdomadâ.

HISTORIA XCII.

Anatome puerperæ.

INfanticida femina ſexta poſt partum hebdomade comprehenſa, capite patratum ſcelus expiat. Iuvencula, parvæ ſtaturæ, obœſa, & ſana mihi ad Anatomen Auguſtam, Reg. Maj. juſſu conceditur. XII. Febr. 1653. ſummo urgente frigore Anatomen ejus exorſus, ſeparata cute, & pinguedine, muſculos abdominis transverſim ad peritonæum usq; diſſecui, quia partes

fæmininas ſolas demonſtrare Principe inſtituto intenderam. Prius tamen in Recto muſculo inverſo anaſtomoſes inquiſivi inter vaſa Mammaria & Epigaſtrica, ſed nullas inveni, nec vaſa præter ſolitum diſtenta, quanquam recens eſſet à partu, lactansq;.

Peritonæo aperto, non comparebat uterus primâ fronte, ſed veſica lotio tumida conſpectum illius adimebat, ſub qua delituit uterus durus ſatis & conſtrictus, ut mirari ſatis nequiverim tam brevi poſt partum tempore contractum. Magnitudine vix pugnum æquabat.

Poſtridie ablatis inteſtinis, in quibus lacteæ adhuc venæ conſpiciebantur cum glandulis lacteis, vaſa generationis feminina in corpore exhibui ſpectanda.

Colon inteſtinum antequam in Rectum deſineret, ſatis anguſtum videbatur, magnæ verò portiones pendulæ pinguedinis adhærebant hinc inde tunicis inteſtinorum externis.

Vena ſpermatica dextra à trunco, ut & arteria, in medio itinere anaſtomoſibus invicem junctæ. Antequam teſticulos ingrederentur variis anfractibus eleganter implicabantur, quos diligenter à membrana peritonæi tanto libentius ſeparavi & diſtinxi, quod id in nullis Anatomicorum iconibus viderem factum.

Teſticuli utrinq; ſatis magni, externo lævore nihil virilibus cedentes, ad uteri latera ſoluti,

niſi

niſi quia utero & Tubis connectebantur. Simplici tunica reſectâ, copioſum ſerum effluxit, nonnihil quoq; materiæ craſſioris, inſtar puris. Ex ſplendidis veſiculis per teſtium ſubſtantiam hydatidum in modum diſperſis, liquor dictus manavit, cavitate manifeſtâ relictâ. Inprimis conſpicua erat veſicula magna prope meatum cœcum qui uterum ingreditur. Sunt præter veſiculas majores exilia corpuſcula conglobata inſtar ovorum formicarum vel Erucarum. Meatus ad uterum cœcus nulla ratione pervius.

Separata tubæ tunica exteriori, inquiſivi in nervum interiorem, inveniq; ab utero ad mediũ tubæ corpus candidum rotundum oblongumq;, ſed non pervium; ſicut quibuſdam viſum, inde autem à medio continuabatur in eodem membranæ involucro filamentum illud rotundum ſed craſſius & rubicundius ad finem uſq;. Diſſectum emiſit liquorem ſimilem illi, qui ex teſticulis fluit, ut ſeminales veſiculæ eſſe videantur.

Rotundum uteri ligamentum adſcendit ad latus oſſis pubis, & oſſi anterius inſeritur prope commiſſuram, fine anguſto, nec ad totum crus expãditur, aut anſerini pedis in morẽ diffinditur.

Clitoridis leve veſtigium macula duriuſcula & rubicunda ſupra nymphas conſpicuum. Nymphæ contractæ. Carunculæ quoq; obliteratæ, niſi orificio veſicæ appoſita. Vagina diſſecta ad uteri orificium ſine rugis ſolitis. Externa pudendi labra ſatis hiabant.

 Uteri

Uteri orificium arctiſſimum, durumq;. Uterus ipſe craſſus & fungoſus, vix pomo excipiendo capax. In ipſis parietibus craſſis foraminula utrinq; patebant ſeu acetabula, quibus per fiſtulam inflatis, elevabantur vaſa teſtibus ſubjecta, ſeu alter Tubæ inferior ramus, ex vaſis deferentibus ortus.

Muſculo Pſoas majori incumbebat minor alter ſæpius nobis obſervatus.

Separata cute Thoracis, circumfuſa pinguedo tegebat univerſam mammarum regionem, exceptis papillis, ubi glandulæ nudæ conſpiciebantur. Pinguedine ablata manifeſtius glandulæ comparuere exiguæ infinitæ hinc inde albicantibus lineis inſperſis, nec majoris glandulæ aut vola aut veſtigium. Papillam lactei Tubili ſatis tumidi lacte decem, circuli inſtar, ambiebant, quorum ſinguli in varios ramos diviſi progrediebantur deſinebantq; in glandularum extrema. Exhibemus hic Tubulorum Lacteorum iconem non ubivis obviam.

Venæ rubentes non viſæ, niſi quod ex pinguedine circumfuſa exiles quidam ramuli exirent, & ex pectorali muſculo circa medium, venæ ramus major glandulas ingrederetur ex thoracica.

Siniſtram mammam ex lacte coagulato apoſtema occupavit, quod ipſa natura exiguo facto foramine cœpit expurgare. Glandulis igitur ad pectoralem uſque muſculum remotis, inter has

&

& muſculum dictum magna puris copia ſinum efformavit, illæſo muſculo. Pectoralis uterque in medio ſterno conjunctus continuuſque, tenui linea candicante diſtinguente utriuſque fines. Remoto pectorali venæ præter ſolitum copioſæ tumenteſque thoracem externum perreptabant, ad lactis fortaſſe generationem,

Aperto thorace pericardium pinguedine totum ferè obſitum.

Dextri pulmonis ſuperior lobus coſtis adnatus, colore marmoris variegato.

In Cerebelli ſubſtantia diſſecta obſervavi candidum ventriculi nobilis parietem extendi in ipſum Cerebellum baſi latiore, unde oriuntur varii illi ramuſculi elegantes quibus mollis & cinerea ſubſtantia lamellarum, velut parenchyma inſpergitur. In exortu verò hujus baſeos apparent ſtriæ candidæ, quæ per medium ſecto cerebello, æmulâ figurâ digitos quinque expanſos referunt, quod hactenus neſcio an ab ullo obſervatum.

Laterales ſinus cerebri ampli lata cavitate ad os petroſum pertingunt, antequam ſella equina exſurgat, imprimuntque ſui in occipite veſtigium. In hanc cavitatem venæ Iugulares internæ ingrediuntur, ſinibuſque continuæ, ſinus venarum eſſe expanſiones perſuadent.

HISTORIA XCIII.

Convulſio & Paralyſis febrem ſolvit.

NIſi *Hippocratem* l. 4. Aph. 29. & 66. de Epigeneſi interpretemur, actum erit de ipſius auctoritate, & falſa erit experientia. Ipſe enim l. de *Iudicat.* § ult. & 6. Aph. 26. febrem ſolvi ſuperveniente convulſione & tremore dictat. Nam μετάστασις hæc bona. Convulſioni id accidit, quod rigori. Solvit febrem 4. Aph. 58. quia per μετάστασιν fit, auget & mortem infert Aph. 46. qui ἐπιγένεσις advenit, & febre permanente, & debili ægro. Critica iſta μετάπτωσις tranſlatæ febrilis materiæ, relicto foco priori, ad cerebrum, Haſniæ Mulieri honeſtiſſimæ ſalutaris fuit.

Cognata mea flore ætatis ſuæ febre Epidemia Tertiana, ſuperiori anno graſſante, corripitur. Septimo die ſeu paroxyſmo quarto menſæ accumbens derepente, ceſſante febre, Convulſio levis & lingua Paralyſis ſupervenit, ut nec fari nec audire, nec rationis ulla proferret indicia, ſenſu tamẽ & motu reliqui corporis ſalvo. Quarto inde die, per vomitum præcedentem, expurgata morbifica materia, & loquela ſenſim rediit, & ratiocinatio, cibiq; appetentia, dolore capitis remanente, qui ſudoriferis & purgantibus citò ceſſit, nec recordari potuit illorum quæ acta fuerant.

erant. Exinde per Dei gratiam, valetudine utitur ſatis proſperâ.

HISTORIA XCIV.

Carnea in utero Excreſcentia.

EXpleto geſtationis tempore Femina *Hafnienſis* haud ſortis infimæ, fœtum eniti uullo conatu potuit. Exſtinctus embryo, miſeræ quoq; matri acceleravit interitum. In aperto cadavere inventus quidem embryo, ſed adnata uteri orificio carnea excreſcentia viam occluſit, omnemq; egreſſuro exitum intercepit. *Hinc* ſuffocatus embryo, denegato ad vitam meatu, fruſtra laborantem Matrem aurâ malignâ infecit.

HISTORIA XCV.

Quartana Triplex.

TErtianis Quartanæ intermittentes frequenter ſuccedebant Hafniæ 1652.1653. hybernis menſibus, pluvia ventoq; ſævientibus. Simplices Quartanæ primò multos ſexus utriusq; invadebant; in quarum paroxyſmis id notavi ſingulare, non quarto ſolum die incertis horis rediiſſe, ſed quartum quemcunq; paroxyſmũ fuiſſe graviorem, horrore, dolore capitis dorſiq; vomitu, nauſea, ventris torminibus, cordis anxietate, ſiti aliisq; ſymptomatis. Simplices illæ in duplices

tranſierunt. Sæpe quoq; in Triplices Quartanas mutatæ ſingulis diebus recurrentes. Obſervatum tamen Triplices Quartanas febris plerunq; terminum finemq; anteceſſiſſe, materia nempe febrili ſolutâ & ad motum concitata. Vidi ſexto paroxyſmo Triplicem Quartanam finitam lubrica alvo ſuperveniente ante paroxyſmum, in ipſo, & poſt. In multis ſimplicem typum reſumpſit & ad annum ſequentem per vices recurrens protrahebatur, cujus domeſticum habeo exemplum, ubi neglectis aliis id tantum agi potuit, ut quod diu ſuſtinendum erat, corpus facilè ſuſtineret.

Triplicem Quartanam videtur agnoviſſe *Celſus*, l. 3. c. 15. ubi monet *ne qua cruditas in quotidianam id malum vertat*. De continua quartana exponit *Ronſſeus*. Nos commodius in partes noſtras trahimus, quo curatio tendit cap. 17. tradita.

HISTORIA XCVI.

Embryonis motus à febre retardatus.

TArdius movetur in utero fœtus, ſi uterum gerens prægnans febre corripiatur. Motum enim celerem vires utriusq; promovent, in febre fractæ.

In vicinia noſtra febricitabat gravida mulier, jamq; hebdomadæ ſeptem & viginti effluxerant flaccido ventre & ſine ullo concepti fœtus certo motu, ut ſenſim de graviditate cœperit dubitare.

Exinde

Exinde tamen obſcurus embryonis motus deprehenſus ad ſeptimam usq; hebdomadam, qua tenerrimum in lucem edidit puerulum, anguſtæ manicæ includi aptum. Secundinæ exſangues, hepar uterinum ſpongiam parvam exſiccam referebat, & vaſa umbilicalia exſanguia, quæ nullo vinculo obſtetrix noſtra Catharina conſtrinxiſſit, niſi flatuum habuiſſet rationem. In ſolitum igitur tumorem venter gravidus diſtendi non potuit. Fœtus tamen vitali luce donatus, & benè antea nutritus videbatur, & motus tarditatem poſtea expeditiori compenſavit.

Historia XCVII.

Mola in utero Puellæ ulceroſo.

PUella 13. annorum Otthoniæ labente anno ex ſcala in ſubterraneam cellem delapſa, nihil mali experta fuit, præter dolorem colli, mox poſt ſedatum. Emerſit tamen in dorſo dolor poſt aliquot hebdomadas, quem ſenſim in hypogaſtrio tumor inſequutus. Adhibita in conſilium obſtetrix, inſpecto corpore puellæ, gravidam pronunciat. Morbo interim correpta, nihil proficientibus remediis, auctâq; indies ægritudine incognitâ, octava hebdomada ad meliorem vitam tranſiit. Mœſtiſſimorum Parentum rogatu cadaver aperit Chirurgus Joachimus Bonſackus,

præſentibus D. Stephano Ram & D. Jacobo Otthеſen Medicis, ut mortis tumorisq; cauſa innoteſceret. Statim diſſecto abdomine uterus prodiit, ovi gallinacei magnitudine, ulceribus plenus, ſed ſine pure aut fœtore. In ipſa autem uteri cavitate nihil inventum, præter fruſtulum carnis ſpongioſæ & putridæ, libras quatuor cum media pendens. *Hepar*, lien, reliquaq; viſcera nullum vitium viſa contraxiſſe.

HISTORIA XCVIII.

Gigantum Oſſa.

QUanquam Gigantum nationem vix invenias, qua patet orbis; ſunt tamen & fuere hinc inde inuſitatæ magnitudinis homines, monſtris juſtius annumerandi. Juvenculam in Gallia vidi XVIII. annorum, molis Giganteæ, ſed parentibus pumilibus natam, cujus unica manus tres viriles facilè exæquabat. Non minorem Zelandem à Guilhelmo Bono Hollandiæ Comite ad nuptias Caroli Pulchri Regis Franciæ adductam refert *Bertius*. Indos quosdam Elephantis tanquam equis uſos quidam prodiderunt. *Pigafetta* in America apud Canibales à ſe viſum narrat, qui ſupra multos homines à cingulo eminebat. Fit mentio crebra Gigantum in ſcriptura ſacra, qui *Nephilim* dicebantur, de quibus diſputant Eruditi, videndæque de hoc

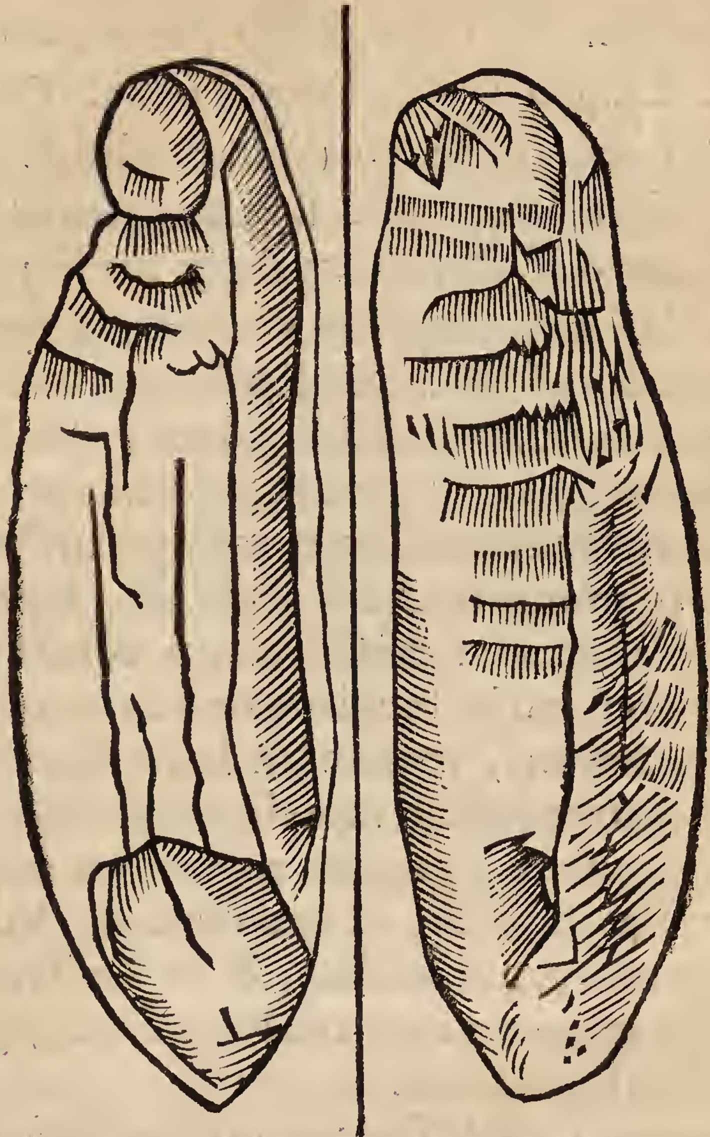
hoc argumento Diſſertationes *Iacobi Boulduci*, *Thomæ Bangij*, *Goropij Becani* aliorumque. Sicut ab inopia materiæ ſeminalis ſubinde infra Pygmeorum menſuram arctantur nonnulli, ita ex materiæ ubertate in immenſam molem alii creſcunt. Ne dubitemus, integra corpora Giganteæ magnitudinis ex buſtis ſuis eruta teſtantur Annales. In Creta terræ motu rupto monte, inventum corpus ſtans, XLVI. cubitorum teſtatur *Plinius*. Quanquam alii Codices majori veri ſpecie XVI. legant, quod *Io. de Laet* Viro magni judicij quoq; arridet. Pallantis corpus ad muros urbis erectum, pinnas illorum vertice tetigiſſe ferunt. In Dania noſtra paſſim in collibus campiſque tumuli extant cincti lapidibus, quos Gigantum fuiſſe communis eſt fama, licet urnas ſepulchrales tantum effoſſi tegant cineribus repletas. Sunt & ex ornamentorum reliquiis de Gigantibus conjecturæ. Annulos habet in Muſæo Magnus *Wormius*, qui nobis pro armillis ſufficerent. Ipſe fibulam æream baltheo infibulando aptam poſſideo, dono D. *Iacobi Matthiæ*, Epiſcopi Arhuſienſis laudatiſſimi, Sororii mei honorandi, quæ in Cimbria eruta ejus ponderis eſt & magnitudinis ut maximi Gigantis uſibus dicatã nemo ambigat.

Oſſium autem particulæ hinc inde productæ, certius nobis de Gigantibus præbent indicium, ſiquidem nec alterius animalis eſſe poſſint, nec in terra temporum diu-

diuturnitate aucta credamus. Calvam in Africa effoſſam ambitu ſuo duodecim ſpithamas æquaſſe refert *Magius*. Mola genuum in Ajacis cadavere diſci magnitudine erat apud *Pauſaniam*. Nullum ferè Muſæum Giganteis dentibus caret. *Auguſtinus l. de Civ. Dei*, dentem molarem cujuſdam in Vticenſi littore vidit, & cum illo alij, tam ingentem, ut ſi in noſtrorum conciſus minutatim fuiſſet modulos, centum potuiſſet efficere. *Lud. Vives ibidem* D. Chriſtophori dentem molarem pugno majorem deſcribit. Vidi hujus nominis quamplurimos, ſed partim equinos, partim bubulos, partim arte effictos. Certius igitur argumentum Canini erunt, qui cum mandibulæ parte in Cimbria noſtra fuere effoſſi Anno ſeculi ſuperioris 1561. in oppido Blandterob quum fundamenta Turris jacerentur. Maxilla hæc longitudinem unius ulnæ ſeu cubiti cum octava parte æquabat in univerſum, ſed ſpacium alveolis dentium dicatum tres tantum quartas ulnæ aſſequebatur. Unicus dens caninus in Muſæo Wormiano adhuc ſupereſt, qui per manus quaſi poſſeſſorum poſtquam erutus, primo ad Gorrichium Reſſuingenſem, mox Epiſcopum Alburgenſem M. Iacobum Holmium, deinde ad M. Chriſtianum Iohannis ejus ſucceſſorem, donec hujus dono ad Cl. *Wormium* noſtrum tranſierit.

Dens iſte longus eſt quatuor tranſverſos pollices, craſſus unum cum medio. Ex qua dentis magni-

magnitudine, ſi juxta proportionem æſtimanda ſit reliqui corporis gigantæi magnitudo, quem-

admodum hunc calculum ſubduxit M. *Chriſtianus Iohannis*, Mathemathum in hac Academia olim Proffeſſor, poſtea Alburgenſium Epiſcopus, exſurget maxillæ circumferentia ulnarum 1$\frac{1}{2}$ capitis 2$\frac{3}{4}$ Ulnarum, colli unius ulnæ & trium quar-

quartarum, à ſumno vertice ad imum menti uln. $1\frac{1}{4}$ Latitudo inter humeros duarum ulnarum & dimidiæ. Auris longitudo $\frac{1}{8}$ ulnæ, latitudo $\frac{1}{8}$ ulnæ. Lingua lata $\frac{3}{16}$, longa $\frac{3}{8}$ ulnæ. Oris latitudo $\frac{1}{4}$ ulnæ. Pedis unius, ulnæ unius & quartæ partis ulnæ longitudo. Brachii extenſi à ſupremo humero ad extremum digiti medii $3\frac{5}{8}$ ulnarum. Altitudo Gigantea circiter cubitos 9. ſeu ulnas noſtras Selandicas. Reſpondet hæc dentis ſupputatio triplici ad hominem juſtæ ſtaturæ proportioni; cujus plerunq; altitudo trium eſt ulnarum. Dentis hujus verò ad dentem hominis vulgaris proportio benè tripla eſt, ſi parci eſſe velimus. Regis Baſani OG lectus, cujus fit mentio Deuter. 3. in longitudine tantum cubitos habebat novem, quatuor in latitudine; vero ſimile autem fit lectum capaciorem fuiſſe ipſo Rege. Crurum ex gigantum corporibus magna ubiq; exſtat varietas, ut & coſtarum. Vidi oſſa crurum non pauca Melitæ, & in Sicilia, monſtrorum gigantumq; olim feraciſſima, quæ vel ter noſtra ſuperabant.

Platerus l.3. Obſ. Lucernæ vidit oſſa Gigantũ, ex quorũ proportione depingi Sceleton curavit decem & novem pedes longum. Ne animalis alicujus credamus oſſa fuiſſe, præter procerã iſtam ſtaturam nullo animalium generi convenientem, quatuor oſſa invenit, quæ in homine tantum eã formâ deprehenduntur, nempe pollicis os infimum,

mum, molam, calcis os, ſcapulas cum clavicula.

HISTORIA XCIX.

Galli ovipari Anatome.

GAllus annoſus in Arce Regia *Hafnienſi* ovum reddidit minus ovo gallinæ, ſed columbino majus, oblongiuſculum, candida duraq; teſtâ & liquoribus ſolitis pellucidum. Aulici omnes ore uno comprobabant nullam avem aliam in illo gallinario ſuſpectum ovum reddere poſſe. Accedebat aliorum fides, qui ſæpius hujusmodi ova à gallis in urbe reddi aſſeverabant. Comparata huic ovo Centenina diverſitatem non ſpernandam monſtrabant. Illud majus, oblongius, & candidius, ponderoſiusq;, hæc rotunda, parva, ſubobſcura, & leviora comparebant. Unde quin Galli veri verum fuerit ovum dubitare non auſim, quum Maximo Regi imponere impune nec licuerit nec libuerit ulli. Placuit igitur clementiſſimè Sereniſſimo Regi, ut X. April 1651. gallum hunc oviparum in arce exenterarem, & interiora ſcrutarer.

Deplumato gallo, in abdomine aperto nullum aut uterum aut uteri analogon inveni, in quo aut ova conciperentur aut continerentur. Teſtes aderant humanis majoris, ſemine turgentes, hepati prope diaphragma vicini, & utrinq; venæ magnæ adjacentes, ex quibus vaſa deferen-

tia

tia ad caudam usq; deducebantur elegantiſſima, ſed anguſta, ſpeciem aſperæ arteriæ referentia. Caudam permeabant ad Proſtatas, ſupernè uropygio, ubi penis adhæret, appoſitas. Proſtatam ſiniſtram tantum habebat, dextra deficiente.

In ventriculo carnoſo ſaburra reperta. Vaſis deferentibus incumbebat Rectum inteſtinum, ad anum deſinens, nec alia via patebat ulla.

Ubi autem concipi formatique ovum in gallo potuerit, videre acies oculorum nequivit, nec qua via redderetur, niſi vel ventriculum vel inteſtina eligamus. Ouropygion ineptum, & ventriculus carnoſus ſalebroſus auguſtuſq;. In inteſtinis nihil comparuit quod ſuſpicionem augeret. Suſpicatur quidem *Aldrovandus* ex putrido ſemine ovum galli conflari; ſed ſi viam quæramus, qua in inteſtinum ſemen perveniat, juxta hæret. Dicerem Proſtatam deficientem in ovi hujus generatione abſumptam fuiſſe, niſi multa obſtarent: Mobilis enim non eſt, ſed loco fixa, & uropygion ſanum. Quanquam vel maximè vinculis fingamus ſolutam, quo modo inteſtina pervadet. Si aliquid in re obſcura divinandum, ſiquidem de ſuppoſitione certi ſimus, ſuſpicarer à copioſiſſimi ſeminis vaporibus ex teſticulis ad inteſtina per vicinos poros patulos exhalantibus ovum conceptum fuiſſe, & per anum redditum. Seminis enim retenti magna vis, & fumi ad reliquum corpus evaporantes, tantum per

poros

pores valent, ut totam corporis temperiem immutent, ut in Eunuchis, & caſtratis, & acerbiſſima ſymptomata inferant virginibus illiſque qui diu Venerem habuerunt iratam. In ventriculo vel inteſtinis formari poſſe, aliqua habeo indicia. Nam tam hæc & ille ſemen complecti poſſunt & calore fovere, quam uterus, qui nudi recipientis rationem habet. Extat hujus rei exemplum apud *Salmuthum* Cent. 3. Ob. 94. de femina, ſutoris uxore, quæ fœtum in ventriculo conceptum per os enitebatur. De inteſtinis vix dubitarim, quum in hoc gallo rectum inteſtinum in fine fuerit tumidiuſculum, ubi increverat ovum. Teſta externo frigori debetur, vel internæ cauſæ condenſanti. Nam ova gallinacea teſtâ ſuâ munita in corpore aliàs ſæpe deprehendi, antequam eſſent reddita. Nec huic conjecturæ deſunt exempla. Viſum enim ovum per alvum excretum, de quo *Hiſt.* 4. *Centuriæ* Primæ, diximus. Et fœtus in inteſtino Turſionis mihi viſus.

Diſſectioni hujus Galli ovipari præſens erat D. *Simon Paulli* Anatomicus Eruditiſſimus, qui elegans ipſius Galli ſceleton Regio Muſæo, verè Auguſto, poſtea ſubmiſſè dicavit.

HISTORIA C.

Abſceſſus in muſculo piloſus.

Miles præſidiarius quidam in Caſtello Helleſponti Danici 1649. cum uxore ſacra uſurus

ſynaxi, ut feſtum majori celebraret ſolennitate, ex carnario bovinæ carnis fruſtum ex Glutiæo muſculo deſumptum, emerat ſaleque per aliquot dies maceraverat. Quum coctam carnem menſæ ſuæ imponeret, diſcindere particulam nequivit. Diligenter igitur reſectis mollioribus, exemit duriuſculum quoddam corpus cultri aciem eludens. Folliculus erat profundè carni immerſus in quo crines rubri variè impliciti latebant. A ſagis inductum miles credebat. Cæterum in quavis corporis parte quum pili generari poſſint præſente materia apta & efficiente, cur de muſculis dubitamus. Multa fateor Dæmonum præſtigiis ſimillima inducuntur corporibus, quemadmodum ſupra Cent. 1. Hiſt. retulimus, & ampliorem fidem faciunt *Aug. Thonerus*. Lib. 4. Obſer. Medic. Obſer. 1. de Mal. *Hier. Iordanus* de eo quod in morbis eſt Divinum, *Ioan Guiotus* in Hiſt. puellæ Catharinæ le Blanc, aliique: Cæterum cavendum ſedulo, ne Naturam Diabolo ſubjiciamus, aut inſolita omnia cauſæ ſupra Naturali adſcribamus Folliculum cum carne indurata monſtravit mihi Cognatus meus honorandus D. *Petrus Ionas Chariſius*, nomine Sereniſſimi Regis Danorum apud Belgas Fœderatos nunc Reſidens.

Tho-

THOMÆ BARTHOLINI
HISTORIARUM

ANATOMICARUM RARIORUM

CENTURIA SECUNDA.

HISTORIA I.

Orbis Piſcis Anatome.

ORbem piſcem utriuſq; ſexus verno tempore in portu Hafnienſi frequentem, & multorum menſis expetitum, non ſemel 1649. exenteravi. *Geſnero* lepus vacatur marinus, qui appictâ figurâ non male piſcem expreſſit. *Cluſio* in Exot. orbis ranæ rictu. Danis noſtratibus Steenbiid mas, femina Quapſee. Iſlandis Romaſſve/ à colore ventris, cui alga rubra adhæret.

Differunt inter ſe mas & femina 1. *Magnitudine.* Ille minor, hæc & major & craſſior. 2. *Colore*, obſcurior hujus eſt cutis, clavis albicantibus & ad nigrorem declinantibus aſpera, circuluſque ſub mento pallidior. Illius contra clavi ad rubo-

rem accedunt cum eodem circulo. 3. *Vaſis* generationis poſtea explicandis. 4. *Carnis* conſiſtentia, huic flaccidiore, illi ſolidiore. Unde ad cibum delicatioribus expetitur ille, decemque aſſibus venit, hanc vix duobus ſolidis dignum pauperiores emunt. 5. *Hepar* fœminæ pallidius, mari rubicundius & miniaceo colore eleganter conſpicuum.

In utroque obſervatione digna fuere:

Ventriculus bifidus infinitis vaſis Gaſtricis ſtipatus. Inteſtina gyris innumeris, ſicut in terreſtribus, circumvoluta. Meſenterium meſeraicis vaſis refertiſſimum, & lacteis candicante ſucco turgentibus, quæ glandulam lacteam hepati vicinam tranſeunt, videnturque prima fronte in tertium hepatis lobum molliorem ingredi, quod figura in *Anatome* mea *Reformata* adumbravi. Inciſæ venæ ſcalpello, & ipſa glandula candicans, candidum ſuccum abundè ſuppeditant. Quæ ad oculum demonſtravi præſentibus Anatomiæ Peritiſſimis Viris D. *Olao VVormio*, D. *Otthone Sperlingio*, D. *Simone Paulli*, D. *Henrico Fuirenio*, D. *Ludovico Pouchio*, aliiſque.

Inteſtina ipſa in ſterquilinium abjecta, cum reliquo exenterati piſcis corpore, ſemi putrida in tenebris ſplendent, fulgoremque vicinis reflexione communicant, humore lucente digitis adhærente; quo lucernæ vice utebatur famulus noſter.

Veſica renum infernæ parti cohæret, altera parte

parte peni & inteſtino recto, vel pudendo feminino. Penis pergit ad cavitatem quandam, quæ in lactes deſinit, ſicut pudendum femininum ad ova. Uterus venis donatus plurimis.

Hepar maximum in ſiniſtro latere, in dextro minor lobus. Maribus color croceus & miniaceus, feminis pallidus. Si contundatur in adipem largum reſolvitur.

Appendices ventriculi multæ, curvæ, chylo plenæ, & circulari tractu ambientes duodeni principium.

Diaphragmate pertuſo cor apparet inter mediaſtinum, & branchias, quarum ſeries ordinatas ingreditur arteria ex corde ſimplici, diviſa ſuperius in duos ramos, utrinque unum, qui iterum in alios ſurculos diviſi ad extrema uſque fila branchiarum punctatim deferuntur.

Exortus ſpinalis medullæ in cerebro bifidus. Circa initium calamo ſcriptorio incumbit corpuſculum variis venulis, ut rete mirabile inſtructum. Succedunt duo cerebri corpuſcula rotunda majora medio loco, ante quæ duo alia tenuiora viſuntur. Si invertatur, ſubjacent alia duo corpuſcula, cerebelli inſtar, quibus remotis, in corpuſculis mediis ſuperioribus duo ventriculi rotundi videntur inſculpti, cum plexu Choroide elegantiſſimo & ſubtiliſſimo. Ex medio horum foramen in calamum ſcriptorium tendit. Ex duobus mediis oriuntur nervi optici magni infra anteriora corpo-

ra reptantes. Deinde ex latere ſuperiore nervorum duo paria ad ſupernas oculi partes & palpebras diffunduntur. Ex poſteriore corpore oritur unum par intra caput diſſeminatum. In anteriori cerebro nervi ſunt olfactorii, quam reliqui obſcuriores, veſtiti membrana variegata, qui in narium foramina deſinunt.

Spina dorſi à dextris ſecta habet medullam membranæ variegatæ incluſam. Verſus ſiniſtram ampla vena ſpinam percurrit, per ſingulas vertebras ramulum trajiciens, & dividitur in duos ramos, ampliſſimus unus ad caudam deſcendit, alter ad latera anteriora. Exiles nervi totidem prodeunt, quot vertebræ. Vena inferior ſpinæ circumvallatur cartilagine, medullæ inſtar.

Tres dentium ſubtiliſſimorum & acutorum ſunt ordines. Non igitur caret orbis dentibus, ut tradit *Geſnerus* & *Schonweldius* in Piſc. Balthicis, nec aſperum, ut ferunt habet palatum.

HISTORIA II.

Vituli ſceleton ex utero vaccæ.

IN Bubili M. *Ioh. Huſwigi*, Paſtoris Fridericiburgenſis Reverendi 1649. evanuit vaccæ domeſticæ geſtationis onus, cunctis ſtupentibus, finitiſq; conſuetis menſibus ſubſidit abdomen, nec vitulus uſquam viſus. His tractu temporis oblitis,

macta-

mactabatur in uſum culinarium vacca, inventaque ſunt in vulva vaccæ oſſa omnia vituli exſicca & omni prorſus carne ſpoliata, quorum maximam partem ad me miſit frater chariſſimus M. *Alberthus Bartholinus*, in Muſæo meo adhuc monſtrandam. Caro dubio procul vel per putredinem abſumpta fuit vitulo mortuo, vel ſi gravia ſymptomata metuimus, per vulvæ calidioris exſiccationem.

HISTORIA III.

Silex in muſculo bovino.

QUum in Regio Armamentario Hafniæ ex annona militari nautis diſtribueretur caro bubula, quidam ex illis famelicus domum reverſus in fruſtulum incidit, quod cultro perrumpere non potuit. Pars muſculi Glutæi majoris fuerat. Quo minus autem cultro pateret, obſtitere duo ſilices oblongiores, in muſculo parum à ſe invicem diſtantes ſuaq; membrana incluſi, quorum unus pyramidalis extrema parte acutus, altera obtuſus, alter ſine angulo. Uterque duriſſimus nihil à vulgari ſilice differens. Quomodo interiorem muſculi ſubſtantiam pervaſerint, cum ignorantiſſimis juxta ignoro. An lapſus bos circa littora ſilices clunibus intruſerit? An ibi generati? Certè rarenter in animalibus ſilices reperiuntur, quan-

quam calculi alii in quavis parte animantis & nati ſint & inventi, in muſculoſa tamen ſubſtantia hactenus non viſi. Dolum ſubeſſe Nauta ſuſpicabatur, ut pondus carni ab Annonæ ſtructore augeretur. Alii ſuperſtitioſi in omen rem inſolitam vertere. Sed nec dolo nec arte nulla impactos carni fuiſſe ſilices, tunicæ indicant ſeu folliculi quibus incluſi ſunt, & ſinus carni inſculptus ad accuratam ſilicis magnitudinem, ut Abſceſſus ſingularis ſiliceus nominari poſſit. Ipſos ſilices videndi cupidis Muſæum Wormianum monſtrabit. Memini *Io. Dom. Salam* Patavii retuliſſe mihi, calculum in muſculo ani in fiſtula extractum à ſe eſſe, ab aliquot annis ibi latentem.

Historia IV.

Singultus IV. *annorum.*

AUſtriacus Juvenis annorum XIX. poſt febrem in ſingultum incidit continuum æqualemque, qui quatuor annorum ſpatio tam illi fuit moleſtus, ut & prandia & ſomnos interpellaret. Tanto ſtrepitu ventriculus ad ſingultum movebatur, ut canis latrantis inſtar à tranſeuntibus in vico exaudiri potuerit. Viſus nobis fuit Patavii 1643. perſæpe, quo ſanitatis cauſa venerat, ut curę artiq; *Io. Dom. Salæ* Patavini Profeſſoris & Practici feliciſſimi, quem in Praxi ducem tum ſequebamur, ſe

ſe committeret. Habitâ de raro affectu Conſultatione, judicata fuit cauſa vel materia acris, biliosa ex capite totove corpore continuè defluens ad os ventriculi, vel tumor aliquis ventriculo incumbens, quia in perpetuo ſingultu cauſa æqualis permanens quærenda, quum nihil aliud in excretis videretur. Juvare poſſent ſpinæ dorſi introrſum vergentes, prementeſque os ventriculi. Omnia longâ Methodo ad extirpandum affectum adhibita, quæ non vacat jam recenſere, nil quidquam profecerunt, niſi quod ſomno mane levatum ſe ſenſerit.

HISTORIA V.

Fungus in Pede.

R. P. Antonius Brigandus Meſſanenſis, Soc. Jeſ. Neapoli 1643. tumorem in dextri pedis digito ſecundo habuit cum dolore ingenti. Præmiſſa Uſtione lenta per filum, cauſtico aperuit tumorem *Marcus Aurelius Severinus*, alter Chiron, hoſpes tum meus. Confeſtim prodiit fungus rotundus, circularis umbellæ inſtar, cum pediculo ſub viridi ac marcido, quo indies ante creviſſe videtur putridâ materia attracta. Dura illa materies, & apprimè oſtracoſâ radices quam plurimas reliquit, quæ ſalutem remorabatur. Fungoſi pedunculi extremum in tendinem qui digitum indi-

 cem

cem attrahit, altè erat defixum, unde cruciatus homini. Prçterea cum os indicis medium contritum fuerit languore longo, nunquam tamen cõparuit ſegmentum ejus, quaſi in atomos inviſibile abiiſſet. Curatum deinde ulcus vidi, & ſequenti anno convaluiſſe, ſed ob defectum articuli digitus ſecundus contractus manſit.

HISTORIA VI.

Fruſta carnea ex collo uteri & veſicæ decidua.

ATtrita Puerpera Holſatica duorum dierum conatibus propter partium pudendarum tumorem, & vires deficientes ab incepto deſiſtere coacta, impoſitis ſacculis tumori, & cordialibus hauſtis, quieti & ſomnio redditur. Sequenti, mane fœtum jam mortuum tam feliciter enixa eſt, ut nulla ope indiguerit. Fœtus autem à manibus imperitæ obſtetricis in bregmate & pone aures miſerum in modum laceratus totuſque tuberoſus, ſuſpicionem ingeſſit D. *Paulo Mothio*, qui in auxilium commodè vocatus erat, puerperæ genitalia, de quorum extremis doloribus ſæpius conquerebatur, & fœtorem nec obſtetrix nec adſtantes ferre poterant, miſerè quoque eſſe lacerata. Speculo igitur uterino quum uteri collum dilataſſet

Vir arte & manu promptiſſimus, totum uteri collum ſphacelo infectum deprehendit, urinamque perenni fluxu manantem. Hinc ferro primo aufert quæ ſine doloris ſenſu poterant, deinde gangrænæ ſedandæ & à ſana parte ſeparandæ medicamentis incumbit. In quibus dum per ſeptem dies ſolidos perſiſtit, non ſolum purulenta fœtidaq; materia, ſed integra fruſta graveolentis carnis ex uteri collo prodeunt, quorum nonnulla drachma tres, duas, pluresque pendebant. Ex ſuperiore colli veſicæ parte, quod inprimis notandum, ſeparatum quoque fuit fruſtulum carnoſum,

cui hinc inde lapilli minoris piſi magnitudine rotundi & glabri, ſuis alveolis ſeu ſinubus eminentibus incluſi liberè infixi conſpiciebantur, quod cum reliquis exſiccatum mihi monſtravit Vir laudatus, & hic cum calculis exprimi curavi. Tandem

dem his ſeparatis, per mundificantia & ſarcotica tam benè deſperata Mulier convaluit, ut decurſu annorum duorum in utero rurſum conceperit. Obſervavit præterea in hac puerpera D. *Mothius* cathatere in ductum urinarium, digitoque in uteri vaginam immiſſo, inferiorem colli veſicæ partem cum parte ipſius veſicæ ſphacelo abſumptam.

HISTORIA VII.

Thoracis Hydrops ejuſque Anatome.

THomas Cartier, Notarius in Prætorio Pariſienſi, annos natus 57. temperamento ſanguineo bilioſo, vergente ad atrabilarium, Vir probus & ingenioſus, laborabat tuſſicula & febricula: Utrumque ſymptoma adauctum in eam magnitudinem, ut coactus fuerit decumbere. Febris nocturna gravior cum anhelitus difficultate penè ſuffocante, dolor etiam per intervalla acutus ad latus ſiniſtrum ſupra regionem lienis. Tumor pedum neque die neque noctu deſinens. Adauctis omnibus ſymptomatis ſucceſſit febris aucta, continua, maligna, quæ hominem è vivorum numero ante ſeptimum diem ſuſtulit. Quatuor menſibus ante mortem, erat planè ἄσφυκτος. In diſſecto cadavere deprehenſæ ſunt in toto thorace fluctuantis ſeroſi humoris putris & graveolentis Libræ

bræ Pariſienſes decem: Pulmo totus putrilaginoſus, præſertim in parte ſiniſtra. Lien quoque majore ſui parte putris & fœtido ichore plenus. Ἀσφυξίας nulla alia deprehenſa fuit cauſa, præter decem aut duodecim grumos ſanguinis craſſi, nigri, concreti, collecti & ſtabulantis in ipſo ductu aortæ prope Cor.

Obiit Pariſiis Menſe Octobri 1645. me præſente, ſicut teſtis mihi eſt *Guido Patinus* Doctor Pariſienſis ſummæ Eruditionis, cui hoc aliiſque nominibus plurimum debeo.

HISTORIA VIII.

Partus Cæſareus Mirabilis.

IN civitate Sardam Belgii taurum rufum 1647. quidam colonus Jacobus Egh alebat in paſcuis domui vicinis alligatum. Hic à pueris irritatus, rupto vinculo, ad vaccas confugit. Armentarius baculo ad vincula & locum priſtinum reducturus nil efficit, unde hamo nautili arrepto caput & nares vulneravit, aliiſque verberibus proſequutus eſt. Irritatus Taurus hominem cornubus petiit, totoque in illum impetu facto humi proſtravit. Uxor coloni uterum poſtremo jam menſe gerens, viſo mariti diſcrimine, alio hamo ſuppetias latura accurrit. Taurus relicto Viro ſauciato ad uxorem converſus, illam cornu ſublatam in aëra jaculatur

ad

ad altitudinem unius contignationis, ventremque prægnantem dilacerat. Prodit illicò, ex vulnerato ventre, fœtus cum ſecundinis, & in locum diſſitum uliginoſum projectus cecidit. Ab obſtetrice domum delatus, diligenter curatus & 1. Sept. nomine Paterno baptizatus ſuperſtes fuit. Parentes verò qui vitam dederant, ut hic naſceretur, mox defunguntur. Taurus ipſe cruentus juſſu Magiſtratus 2. Sept. occiſus, eodemque loco humatus, quo duos enecaverat.

In ædibus delati Pater Materque à D. *Ireton* Anglo & *Iano Bernhardi Peg* viſi fuere. Viro duo ſcapulæ oſſa fracta, prope Acromion ſeu ſpinam ſcapulæ, ut & ultima coſta vera prope ſpinam. Vulnus ſupra hypochondrium ſiniſtrum, & in inguine. Contuſa facies, dorſum, alæ, nates & altera linguæ pars. Septima colli vertebra intruſa, totumque penè corpus ſine ſenſu ſine motu. Quanquam athleticus ipſi fuerit habitus, 36. tamen horis inde tot calamitatibus preſſus mortuus eſt.

Mulier ab oſſe uno Iſchii ad aliud vulnerata, per os Pubis ad figuram lunæ falcatæ. Sub cute & peritonæo vulnerato aliud magnum vulnus in utero tranſverſos digitos duodecim longum obſervatum, ex quo infans ſanus prodiit. Uterus tamen intumuerat poſt partum hunc Cęſareum, qui tamen detumuit & contractus eſt, ut orificium vix tres digitos caperet. Sanguis per hoc ſpacio 12 horarum fluxit, deinde à ſanguine grumoſo & in-

indurato obſtructum cernebatur, unde ſurſum adſcendens ſanguis cauſa fuit & nauſeę & vehementis vomitus tam ſanguinis quam aliorũ excrementorum. Inteſtina tenuia omnia nuda, ſed illæſa, nec tumida initio, ſed læſo meſenterio foris prodibant. Obſervatus quoque veſicæ ſphincter læſus, urinam præter voluntatem emiſiſſe, uteri præterea ligamentum membranoſum in anteriore parte ruptum. Mulier ipſa texturæ ſubtilioris ab accepto vulnere horas 4. ſupervixit.

Infans editus ſanus, quanquam labium ſuperius, & abdomen tumidiuſculum paucis maculis cœruleis diſtinctum eſſet, diligenti cura vires cum ætate ſumpſit.

Annales Belgici partum non abſimilem poſteritati prodiderunt. Quum enim Spinola ſtrenuiſſimus Hiſpanorum Dux urbem Bergopſomatem obſidione arcta cinxiſſet, mulier quædam extremo menſe gravida, ad hauriendam aquam egreſſa, ictu tormenti in duas partes fuit diviſa, quarum infima in aquam vicinam deciderat. Adſtantes infortunio iſto viſo, accurrunt, videntq; puerulum ſponte ſua ſe motitantem intra materna viſcera, extrahunt & in caſtra Don Cordua deferunt, omnique cura cuſtodiunt, inde tandem Antwerpiam delatum Infans Iſabella baptiſmatis fonte immerſit, nomenque patris Centurionis Alberti Ambroſii impoſuit.

Vixit Lutetię Pariſiorum Chirurgi uxor, quum ibi

ibi degerem, cui quater & amplius partus ex ventre fuit exciſus nullo relicto detrimento. Certè commoda hæc eſſet via, præſertim arcto nimis uteri orificio, & debili embryone, ſi ſtatim ſector integris adhuc puerperę viribus advocaretur. Sine ullo periculo adminiſtrari operationem rationibus & exemplis demonſtrant *Rouſſetus* & *Raynaudus* de Part. Cæſario.

Historia IX.

Anatome Aneuryſmatis.

NEapoli quidam 1644. Menſe Martio, me ex Sicilia reduce, quum venam ſibi juſſiſſet ſecari, arteriæ paſſus eſt inciſionem. Sequutum Aneuryſma, quo neglecto, abſciſſum brachium. Viſus illo abſciſſo magnus arteriæ hiatus adhuc verſus alias ſuperſtitis. Brachium detruncatum ad ædes M. *Aurelii Severini*, Chirurgi Celeberrimi, delatum cum D. *Ioanne van Horn* itineris tum mei comite, nunc Anatomico Leidenſe peritiſſimo, diſſecuimus. Vix aperta ſcalpello cute, ſanguinis exivit copia nigri, ſed tenuioris. Mox obviam habuimus ampliſſimo ſpacio inter muſculos facto ſanguinis craſſi & in grumos concreti largiorem quantitatem, quæ extra naturale vas effuſa (ſive poſt ligaturam) neceſſario computruit. Ad arteriam ſecandi ordine digreſſi, ruptam eam vidimus

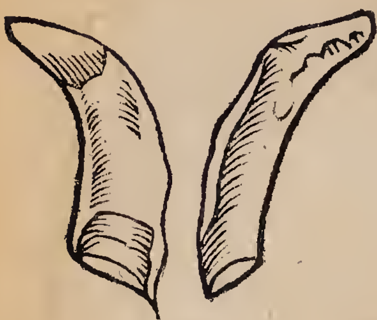
mus & in fruſtula non exigua ita diviſam, ut per partes exſiliret, ea tantum parte integra quæ inferiori loco ſita puncturam effugerat. Nec alia venæ condicio, quæ nuſquam apparuit. Tandem arteria à brachio ſeparata nihil ſani oſtendit præter ſubjectam partem, quæ utramq; tunicam illæſam ſervaverat. In ſana autem arteriæ parte ſinus videbatur, quem valvulam credidi, ſed exitus nullus, niſi oſtiolum putredo abſumpſerit, ſicut abradientibus nobis viſum. Fusè actam rem expoſui ſingulari Hiſtoria de *Aneuryſmate* Panormi edita.

Historia X.

Equus Cornutus.

IN ſtabulo Regiæ Arcis Hafnienſis Equus generoſus viſitur, cui ex helice utriuſque auriculę externę cornu enaſcitur, ſimile calcari gallinaceo, incurvum, & externa facie ſplendorem perlarum exprimens. Cuti adhæret firmiter, cum quo movetur. Singulis ſubinde menſibus, præſertim ſi malè habeat equus, decidit, interdum tertio quoque menſe, deinde iterum ſenſim excreſcit aliud. Craſſius plerunq; eſt ſiniſtrum, ubi circa radicem obſervare eſt modus accretionis per appoſitionē. Cavum interius, inter elegantiſſima cornua meritò numerandum. Duo hujus cornu genera mihi indigno dedit digniſſimus Septentrionis noſtri Monarcha, Fridericus III. Rex ad exem-

plum Regum natus, quorum iconem hic exhibeo.

Rarior in equis cornuum proventus. Cornuti enim plerunq; melancholici ſunt & timidi, ſiquidem rectè à melancholica ſuperfluitate originem & Exoſtoſeos & cornuum repetunt *Galenus* & *Ingraſsias*. Deſcribit tamen *Nierenbergius* l. 7. Hiſt. Nat. c. 2. equum Cornutum in aula Hiſpanica Regis Philippi. In ſtabulo Principis Stiliani ſimilis quoque viſus *Allatio*, & Neapoli *Eliſæo*, ſicut ipſe mihi narravit præſens. Præterea in Technicotheca verè Regia Sereniſſimi Regis noſtri viſitur Cornu equinum craſſiſſimum, fruſtulo Unicornu denſiori haud abſimile.

HISTORIA XI.

Sirenis ſeu Marini Hominis Anatome.

DE Sirenibus varia veterum monumentis tradita extant. Falſa illa partim, partim vera. Haud procul fabulis eſt, quod voces humanas dixerint imitari. At humana facie belluas in mari repertas nolim dubitare. Nolo compilare antiquorum ſcrinia. Plena de Sirenibus ſunt. Inter Recentiores hoc argumentum ſparſim tractarunt *Scaliger* in l. 2. Hiſt. Anim. t. 108. *Rondoletius, Licetus* de Spont. Viv. ort. *Marcus Marci* de Ideis, P. *Boi-*

ſtuan

ſtuan Hiſt. Gall. Prod. T. 1. c. 18. Enchuyſæ in Hollandia depicta viſitur figura cujuſdam Sirenis vi aquarum ad littus olim rejectæ. In ore vulgi noſtri eſt, captam & in Dania Sirenem, loquentem, futura prædicentem, & netricem. Pater Societatis Jeſu ex India Romam redux, ibidem vidit hominem marinum mitra Epiſcopali ornatum, qui captivitatem triſti facie in angulo proximo ægrè tuliſſe, demiſſus verò & mari redditus corporis ſui inclinatione pro libertate reddita bene de ſe merentibus gratias videbatur egiſſe, antequam aquis ſe mergeret, quod narrare ſolebat *Corvino* ſeniori, ut mihi filius Romæ retulit.

Piſces in Oceano inveniri animalia terreſtria quadam ſpecie referentes, certum eſt. Adeſt vulpes marinus, lupus, vitulus, canis, equus, &c. Cur effigiem humanam marinis monſtris denegabimus? Certè & in terra ſimiæ ſunt, quæ rationis expertes & formam externam hominis & geſtus exprimunt. Omnia hujuſmodi marina monſtra ad Phocarum genus referimus.

Seculo quod terimus, prope Braſiliam à mercatoribus Societatis Occidentalis Indiæ captus fuit homo marinus, Leidæque à *P. Pavio* præſente *Io. de Laet* amico meo dum vixit magno, Americanarum rerum & Naturæ ſcientiſſimo diſſectus. Caput pectuſq; ad umbilicum uſq; humanam præ ſe ferebat ſpeciem, ab umbilico verò ad extremos pedes, informis erat caro, ſine caudæ ſigno.

Ne lectori imponere videar, in Muſæo meo inveniuntur & manus & coſtæ, quæ laudati Latii debeo humanitati. Utriuſque iconem cum ipſius Sirenis tam erectæ quam natantis imagine apponimus, ut omnium dubietati ſatisfaciamus.

Manus quinque digitis conſtat, ſicut noſtra, totidemque articulationibus quot noſtra, ſed id ſingulare quod oſſa omnia digitorum ſint latiora & compreſſa, & digitos invicem membrana conjungat, quemadmodum in volatilibus, ut anſere, anate, &c. quæ explicato pede ſe in aquis promovent. Duorum digitorum mediorum extremitas latior, extremorum verò acuta. Radius cubituſque ob natandi commoditatem valdè curtus, vix quatuor digitos tranſverſos longus. Nec amplior humeri ductus. Coſtæ longæ ſatis & craſſæ, humanas vulgares tertia parte ferè ſuperantes.

Ex coſtis globuli tornantur, præſens hæmorrhoidum doloribus remedium, quod experientia laudatus *Latius* obſervavit. Corollæ quoque ex oſſibus hujuſmodi Phocæ Romam delatis carpo applicitæ, hemicraniam ſedant & vertiginem, quę recurrit ſi deponantur, referente mihi Equite Illuſtriſſimo *Caſiano à Puteo* Romana purpura digniſſimo. Idem *Puteus* Eques iconem in Muſæo ſuo mihi oſtendit Sirenis, quæ paucis retrò annis ad Melitenſe littus appulit. Hiſpano quodam narrante, in India viſæ Sirenes membra genitalia muliebria habentes, humanis æmula, ut piſcatores

Sirene.
Manus.
Coſta.
Siren natans.

res jurejurando Magiſtratui ſe obſtringant, ne corpora cum illis miſceant.

Bernardinus Ginnarus l. 1. c. 9. de Indico itinere, edit. Neap. 1641. refert, in flumine vaſto Cuama prope caput Bonæ Spei, videri Sirenes, quæ media parte ſuperiore formæ humanæ ſunt ſimiles, h.e. capite rotundo, ſed immediatè thoraci juncto ſine collo, auribus noſtris planè ſimiles & oculis, & labris, & dentibus. Mammillas preſſas ſubinde candidiſſimum lac emittere.

Differunt hæ Ginnari Sirenes ab hominibus terreſtribus 1. Naſo. Nam illæ licet ambas habeant nares, longius tamen foras prominent. 2. Brachiis, quæ longa ſunt duos cubitos, nulla cubiti diſtinctione aut manuum aut articulorum, ad ſolum nutum apta. 3. Sub cinctura ſeu diaphragmate loco pedum, duæ caudæ piſcium hinc inde in aquis diſparguntur.

De his Piſcibus teſtatur *P. Sacchias* p. 2. lib. 4. n. 276. quod 16. fuerint capti à piſcatoribus Anno 1560. in mari Inſulæ Manariæ, ſeptem mares & novem femellæ. Hos accurato ſtudio obſervarunt P. Enricus Enrici Soc. Jeſ. & Medicus Pro Regis de Goa, qui virtutem dentium & oſſium eandem repeterunt, quæ eſt in Hippopotamo.

Idem *Ginnarus* l. 1. tom. 1. c. 13. repertam etiam Sirenam prodidit in Japponiæ Oceano, ſed tectam carne humana, molli & alba, non ſquamis: Extractam ex rete & aquis, voces flebiles emi-

ſiſſe ad morem feminarum, quendamque commiſeratione commotum gladio illam transfodiſſe.

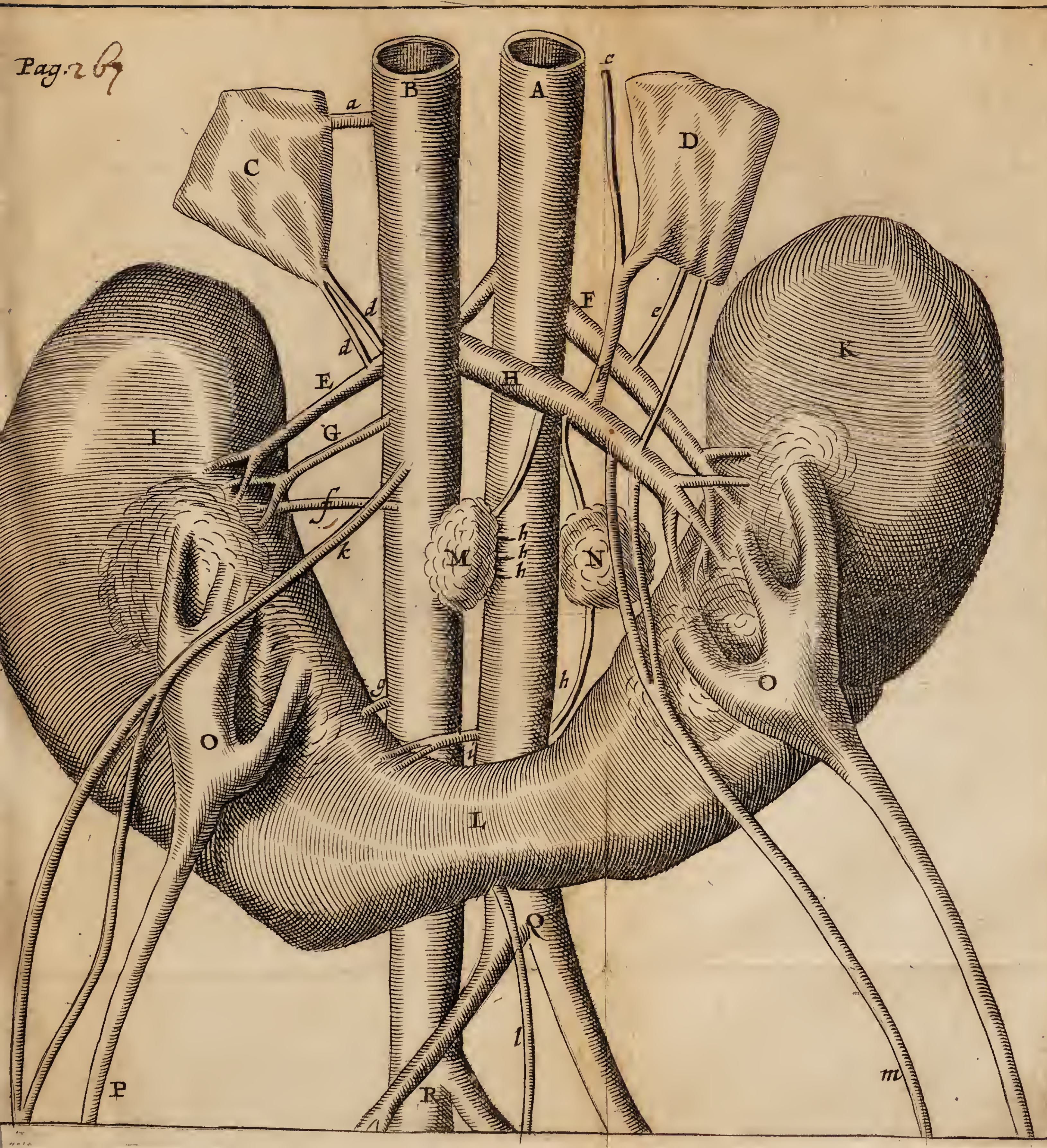
Tanta de Sirenum forma apud antiquos recentioreſque differentia eſt, ut mirum non ſit pro figmentis haberi quibuſdam. Nos oculatas manus habemus, Sireneſque tales demonſtramus, quales revera viſæ. Nec manus aut coſtæ fallunt, quarum icones dedimus, ad ipſam naturæ veritatem confectas.

HISTORIA XII.

Carnes in macello lucentes.

CIrca veris initium 1641. Monſpelli mulier quædam, quum emptam carnem ovillam in carnario propter alia negocia adhuc calore congenito fumantem coquere diſtuliſſet, in tuguriolo ſuo ad ſequentis diei uſum ſuſpendit. Nocte excuſſo ſomno oculos graves huc illuc circũducens, carnem ſuſpenſam media jam & intempeſta vigilia in obſcuro cubiculi angulo ita vidit lucentem, ut totam, qua ſe diffundebat, cellam illuſtriſſimo lumine repleret. Solem in tenebris mentiri videbatur, illique ſuccenturiatas operas præſtare, donec qui adverſa veſtigia nobis premunt ad ſuperos eum remitterent. Attonita muliercula æternos ignes vel defuncti manes in bruto latitantes,

Pag. 267

tes, milleque rerum ſpecies dubio animo volvebat. Modo defraudatum genium querebatur, modò ædiculas pauperrimas vel miraculo illuſtres vel perpetua lucerna auctas ſperabat. Res ad vicinos ſummo mane delata certam ſtupendi miraculi fidem fecit. Hinc ad omnes perlata fama deſiderio videndi cunctos pari ſollicitudine excitabat. Portiuncula autem lucens ad Principem Henricum Borbonium Condæum, Provinciarum iſtarum Chriſtianiſſimi Regis nomine Gubernatorem allata.

Lux effulgens non ignea erat, ſed alba, ſtellarum pallidarum inſtar, nec æqualiter totam carnis pinguedinem irrigabat, ſed hinc inde velut gemmæ lucentes inæquali ſplendore diſperſa. Tempus durationis cum putredine terminatum, cui lux ſenſim extincta ceſſerat. Et notabant religioſi oculatiores in lucis hujus declinatione formam ejus in crucis ſanctæ acumen paulatim expiraſſe & deſiiſſe, quod ſicut pro comperto non habeo, ita quin ex lucis natura fieri poſſit, nullus ambigo; ob radios enim ſcintillantes crucis forma imperfecta non malè exprimitur. Extincta luce tantus per putredinem accedentem ſucceſſit in carne nigror quantus ante ſplendor.

Eadem lux eodem tempore omnem in macello carnem tam bovinam quam ovillam illuſtrabat, & alia animalia ad ollam deſtinata, quod diligenter apud ſingulos inquilinos inquiſivi, ſicut teſtabuntur

tur qui mecum erant *Caſp. Bartholinus* Junior J. U. D. frater chariſſimus, *Iacobus Sena* Belga Med. D. *Samuel Collinus* Anglus Med. D. & alii complures. Cauſa luminis ex inſito naturæ principio petenda, non putredine. Non enim quævis putrida ſtatim lucent, ſed illa tantum quæ innato lumine abundant. Putredo verò externæ cauſę induit rationem, quia diſſolvendo totum, lumen ex carceribus ſuis prodit viſiturque. Innatam autem omnibus rebus, tam vegetabilibus quam animalibus lucem eſſe, Libris Noſtris de *Luce Animantium* evicimus.

Historia XIII.

Cornu in latere ovis.

IN Equili Sereniſſimæ Reginæ Danorum Dn. Sophiæ Amaliæ, præterito anno vidi cum aliis amicis ovem feminam cui in dextro hypochondrio circa coſtas ſpurias ex cute propēdebat cornu prægrande, ſpithamas duas longum. Circa radicem tanta amplitudo, ut vix expanſis manibus cōprehendi potuerit. Color corneus inſperſis hinc inde nigricantibus maculis. Durities in cornubus conſueta. Circa exortum tamen mollius, & tactui cedens, quaſi cavitate ſua aliquid contineret, unde ſtabularii inteſtina ibidem recondi crediderunt inſtar Herniæ. Figura pyramidalis, obtuſo extremo. Creſcere videtur & augeri,

ri, quia laminas habet deciduas. Cuti adnatum huc illuc movetur, propendetq; ponderoſum non ſine animalis moleſtiâ. Aliquoties agnellos pepererat, nuperque duos ſine cornubus. Attrito fortè cornu circa radicem, ruptoque, mortua eſt. Anomalus hic tumor erat quem *corneum* vocarem.

HISTORIA XIV.

Phtiſis ſine extenuatione corporis.

JUvenis quidam annorum XXVI. Epiſcopo Patavino à cubiculis, temperie corporis calida & humida ante annos ſex Pleuriticus, ſoluta per ſuppurationem inflammatione membranæ, ſputum expuit purulentum & tam fœtens ut adſtantes poſſet inficere, cum tuſſe vehementi ſed ſine dolore, cui periodicus miſcetur ſanguis. Febris lenta adeſt, à prandio & cœna ingraveſcens. Cæterum, quod communem Phtiſicorum excedit ſortem, corporis habitus invaleſcit & carnoſior indies evadit, ut etiam Roma cum Epiſcopo reverſus veſtimenta arctiſſima ſibi deprehenderit, uſibuſque ſuis ſine augmento inidonea. Conſultus ſuper hoc affectu. *Io. Dom. Sala*, quem Senem per aliquot tum annos in Praxi ſequebamur, duas nobis dabit rationes, cur more Phtiſicorum non contabuerit corpus, quod 1. Naturalia viſcera optimè ſint conſtituta, ut nutrimentum copioſum corpori ſubminiſtrent, largiorem enim cibum po-

tumque & appetit & facilè concoquit, 2. Firmior corporis conſtitutio tam citò aut cedere Phtiſi aut diſſolvi neſciat. Hinc interdum cibo & potu per annos pluſculos abſtinentes, ob robur corporis non contabeſcunt, imo animalia pingueſcunt.

HISTORIA XV.

Adeps in Cavitate Thoracis.

GEneroſus Vir nocturno tempore in platea Hafnienſi 1651. gladio per latus dextrum transfixo occubuit. Sequenti luce vulneris profunditatem inveſtigaturi Medici & Chirurgi urbis conveniunt. Quartam coſtam acie gladii transverſim diviſam, & pulmonis parenchyma pertuſum obſervant vulnere ſupra cor tranſeunte. Inter pleuram autem & ſiniſtri lateris pulmones dependebat ab axillis magna pinguedinis copia, ordine longo ſecundum rectum thoracis ſitum diſpoſita, pulmonibuſque impoſita. In adverſo latere pulmones fibris thoraci alligabantur.

HISTORIA XVI.

Anatome Xiphiæ.

CAptam in portu Hafnienſi Xiphiam in ædibus Amantiſſimi fratris mei *Bartholi Bartholini* Eloq. P. Regii, 1651. cum D. *Fuirenio* Conſobrino diſſecabam. Femina erat & ſatis vaſto

corpore.

corpore. Icones hujus piſcis exhibet *Geſnerus*, ſed rudes, quia ipſum nunquam viderat. Meliori colore depingunt *Aldrovandus* & *Ionſtonus*, ſed nec ipſi accuratè ſatis omnia. Omnes in cauda peccant, quæ lunata eſt ſeu ſemicirculari figura, ſicut optimè *Bellonius* deſcribit, & roſtrum inferius nimium protendunt, quod curtum eſt. Roſtri deſcriptionem accuratam tradit ex ſceleto ſuo *Io. Cajus* apud Geſnerum, nec in eo occupabor, quia copia illius paſſim haberi poteſt. Noſtrum ad reliquum corpus comparatum, velut tria ad novem erat.

Aliarum partium deſcriptionem, quæ curioſo Naturæ indagatori ſatisfaciat, fruſtra ſeu ab *Aldrovando* exigas, ſeu *Geſnero*, uterque enim aut aliorum fidit relationibus, aut exſiccatum piſcem contemplatus eſt.

In variis aliis partibus errarunt tam antiqui quam novitii Naturæ Interpretes, quod breviter monendum exiſtimavi.

1. *Ariſtoteles* fellis veſiculam inteſtino committi affirmat, quæ tamen hepar longo canale inteſtinis jungit.

2. *Oppianus* gladii acumen extincto piſce ſimul corrumpi prodidit. At acutiſſimam aciem quivis poteſt experiri.

3. *Bellonius* ſquamas latentes ſub cute ponit. Cæterum ſub cute tenerrima expanditur tantum panniculus carnoſus, quo dempto cutis ſervari nullo pacto poteſt. Unde nos cum cute ſeparavi-

mus,

mus, ut commodius exſiccaretur & impleretur.

4. *Geſnerus* narrat, quoſdam voluiſſe unicum tantum inteſtinum Xiphiæ eſſe, recta extenſum. Rectè ille dubitat, quia altum ea de re apud omnes ſilentium. Revera enim inteſtina recta non ſunt, ſed æqualibus gyris intorta, quemadmodum artificialis ille inteſtinorum ſitus eſt apud *Aquapendentem* & *Veſlingium*, ut initiò putaverimus coſtas fuiſſe.

5. *Rondeletius*, Corium caudam verſus ductâ manu læve eſſe teſtatur, aſperum verò verſus caput. Vidimus nos læve eſſe corium Serici inſtar, nocte ſplendens præſertim ubi candicantes maculæ adſperguntur.

Quæ præterea in Xiphiæ ſectione obſervavimus, hæc ferè ſunt:

1. Dentes in palato inferiori medio gulam verſus ſingulares erant, membranæ affixi. Utrinque tres ordines. In ordine primo circa medium palati ſunt duo, major & minor, uterque oblongus & durus, ſaxo æmulus & aſper, nucleum dactyli referens, invicem junctus & palato per membranam. Alter ordo huic per eandem membranam continuus, ad oſſis ſubſtantiam magis accedit, ut & tertius, circa extrema verò cartilaginoſus, mediam ſtellam radiis ſuis exprimens.

2. Bronchiæ octonæ ſunt & duplices, ut *Rondoletius* & *Salvianus* rectè quoque annotarunt: quadruplices credit *Gillius*, quod obſervare non potui, foris aſperas.

3. Co

3. Cor ſub capite ſtatim ſitum, triangulare, unico ventriculo exiguo ſanguine pleno, cui ad latus implantatur vena cava valvulis binis, & auricula magna duplici quaſi burſa propendens flaccida, ſed unico tantum ſinu. In baſi adſtat veſicula illa, magna hic & catilaginoſa ferè, ad cujus exortum binæ quoquæ valvulæ apponuntur, regreſſum impedientes.

4. Coſtas nullas habet, quarum vicem ſupplent pinnæ externæ magnæ ad cordis regionem defendendam.

5. Hepar grande ſatis & exſangue, loco ſanguinis humor craſſiuſculus flaveſcens cernebatur, quo colore ferè totum hepar erat infectum, exteriori facie lurida. In hepate vaſa varia. Inprimis rami craſſi ſucco flavo craſſo pleni, qui in truncum deſinebant, inteſtino conjunctum, & ſupra hos ramos exigua vaſa rubicunda excurrebant.

6. Fellis veſiculam à jecore ſemotam rectè obſervat *VVottonus.* Adhæret tamen per longum funem & canalem, qui ſemi ulnam æquat.

7. Ventriculus bifidus, quorum alter craſſus interius rugoſus, alga viridi refertus, una parte cœcus, cujus extremitas acuminata velut cornu.

8. Lien exiguus, rotundus.

9. Inteſtina ordine in gyrym diſpoſita.

10. Teſtes utrinque oblongi & craſſiſſimi, pugni magnitudine.

11. Fœtus duos nuper formatos in recto inte-

ſtino

ſtino continebat. Nec enim alium uterum invenimus, quam inteſtinum, quod aliis inteſtinis erat continuum. Capitis fœtus rudior forma, oculi magni, & gladii quædam veſtigia cartilaginea. Cor nullum, ſed vaſa candicantia tria, hepatis rudior forma & oblonga inſtar vermium concretorum.

12. Per ſpinam dorſi excurrebat vas ſanguineum ampliſſimum, ſed congelato ſanguine refertum, cujus tunica elegantiſſima nervea inſtar texturæ cruciatæ.

HISTORIA XVII.

Caſtorei vis mira.

NOta virtus Caſtorei in Hyſtericis affectibus & pellendo fœtu. Singularis alia innotuit mercatoribus noſtris in Inſulis Ferröenſibus, Sereniſſimo Regi Danorum ſubjectis. Noxium Cete genus à navigiis ſuis ut arceant piſcatores Ferroenſes, injecto Caſtoreo aquam marinam inficiunt, qua turbata dictum factum, quaſi Caſtoreum averſaretur, Cete fundum petit. Eadem vis & homines apta eſt profundo maris ſubmergere. Egregius urinator quidam in eiſdem Inſulis Caſtoreum fortè ſecum portans, navigio ad res ſuas curandas ſe committit. Naufragium mox paſſus cum ſociis, præter expectationem ſubitò abyſſum maris petiit, aliàs natare doctiſſimus, reliquis comitibus ſalvis,

ſalvis, ſine Caſtoreo navigantibus. Ut fortiſſimam pellendi vim habere videatur? bona fide mihi hæc retulit Ampliſſimus urbis noſtræ Conſul *Chriſtophorus Iohannæus*, ſocer honorandus, iſtarum Inſularum peritiſſimus.

HISTORIA XVIII.

Anatome Viri veneno interempti.

REverendus P. *Io. Bapt. Salice* Canonicus Secularis, & Logices in Gymnaſio Patavino Prof. Amicus noſter, 25. Dec. 1643. horâ quintâ nocturnâ, cum ante binas cænaſſet horas, doloribus ingentibus ſupra umbilicum torquetur cum continuo, inani tamen vomendi deſiderio. Accerſitus qui in proxima camera habitabat, doloribus colicis à flatu infeſtari illum exiſtimans, petroleo abdomen inungit, linteiſque calidis continuò fovet. Irritus tamen cum videretur labor, doloreſque accreſcerent, Theriacam etiam exhibet, eodem ſucceſſu fruſtraneo. Miſerè ſic exagitatus totam noctem conſumpſit ad horam diei decimam quintam, qua non ſine veneni in acetario Capparum aſſumpti ſuſpicione moritur. Poſt mortem corpus univerſum, inprimis facies, abdomen & genitalia flatu mirum in modum intumeſcunt.

Quum in præſentia Vicarii ab urbis Prætore miſſi, cadaver aperiretur horâ poſt mortem ſecundâ, ſtatim immiſſo cultello flatus cum ſtrepitu exſiliit.

exſiliit. Hinc ventriculus viſus eroſus maximiſq; foraminibus pertuſus, cum adjacente colo, reliquis quoque inteſtinis variis in locis perforatis. Unde factum, quod theriacam aſſumptam excrementis alvi permixtam in capacitate abdominis diffluentem viderimus, & non minus exterior inteſtinorum facies, reliquaque abdominis viſcera ſordibus eſſent inquinata. Quæ ſordities, viſu minus jucunda, cognitis veneni certiſſimis indiciis, à reliquorum inveſtigatione curioſos abſterruit.

HISTORIA XIX.

Anatome febre lentâ mortui.

CAdaver Dn. Miron Regii Conſiliarii, febre lenta mortui, & adeò exſicci, ut nec carnem nec pinguedinem habuerit, ſed loco muſculorum fibræ rubentes remanſerint, & oſſa cute ſicca & arida fuerint veſtita, Pariſiis 18. Juni 1639. apertum fuit, plurimis præſentibus, inprimis *Guidone Patino*, quem honoris & amoris cauſa libenter nomino. Viſu digna hæc notabat Vir ille Doctiſſimus.

1. Omentum corruptum, gangrænatum, & totum ferè conſumptum.

2. Ren dexter gangræna correptus, putridus, & nigro colore tinctus, cui impactus calculus in medio, craſſus & longus minimi digiti magnitudine, cujus apex ureteres ingrediebatur, quos ramo bifurcato obſtruxerat. Hic Ren adeò corruptus

ruptus fuit, ut niſi aliunde mors obveniſſet, mortis potuerit ſola eſſe cauſa, ex ſuppreſſione urinæ brevi ſine dubio ſequutura. Alter Ren neque putridus erat, neque ulceroſus; ſed lividus totus propter ſympathiam cum dextro; qui præter figuram nihil reni habebat ſimile.

3. Hepar grande; ſed durum multis in locis; plenum putridis tuberculis deforis, & parvis abſceſſibus interius, ex quibus prodiit materia alba & craſſa ſmegmatis inſtar: Sed magis putrida inferior pars quæ renem tangit, ſuperior coſtis adnata. Color lividus. Sanguis contentus craſſus, lividus & putridus.

4. Lien non valdè vitioſus, ſolo colore livebat, quod forſan vitium ab hepate illuc amplitudine ſua protenſo contraxit.

5. Inteſtina decolorata, inprimis jejunum nigriuſculum & nonnihil ſiccum durumque.

6. Meſenterium conſumptum nihil ſpectatoribus reliquerat præter glandulas nonnullas virides, & pure fœtido planè tectas. Subſtantia ipſa meſenterii videtur in pus reſoluta, quod tribus ultimis morbi menſibus per ventris fluxum evacuaverat. Diſtincta tamen erant vaſa, venæ & arteriæ ob copiam ſanguinis ſtagnantis.

7. Pancreas durum, ſcirrhoſum, & exile.

8. Ventriculo naturalis erat conſtitutio, & veſica lotio plena.

9. Pulmones duo planè purulenti, pleni tuber-

culis nigris & cœruleis, quibus apertis effluxit pus album & ſpumoſum cum ſanguine livido & nigricante, præter partem inferiorem ſiniſtri, quæ tota rubebat, dura & ſicca, cum aquæ rubræ & claræ pinta unica in cavitate.

10. Cor exile & aridum, quale illorum eſſe ſolet, qui febre lenta moriuntur.

HISTORIA XX.

Vegetabilia ex corpore humano.

IN Muſæo *Caſsiani à Puteo* Equitis Romani Illuſtris, inter alia Antiquitatum & Naturæ monumenta, vidi herbæ iconem ex corpore Hiſpani cujuſdam enatæ. Hiſtoriam recenſet *Fortunius Licetus* l. de Spont. Viv. ortu. ſpinæ in corpore germinantis. Inhæſerat nempe ſpina corpori transeuntis, deinde cum corpore nutrita fuerat. Ex occulto ſeminio hujuſmodi ex animalibus vegetabilia emergunt, ſicut plantæ plures in muris, hedera in Cornu Cervi apud *Scaligerum*, viſci in montibus naſcuntur. *Marcellus* Empiricus l. de Med. c. 1. herbam in capite ſtatuæ cujuſlibet naſci ſolitam, decreſcente Luna ſublatam, capitiq; circumligatam, dolorem tollere prodidit. Narrabat mihi Leydæ amicus, ex collo mulieris excreviſſe fruticem. Corallium rubrum ex cranio humano pullulans in Muſæo Piſano vidi. Uſneam ſeu muſcum cranio humano adnaſci vulgò decantatum, ex

Un-

Unguento armario. Eligunt verò Ulneam ex ſana calvaria hominis violenta morte extincti, eaque annoſa, nam in recentibus cadaveribus ſuſpenſis non ita creſcit feliciter, unde capita ſuſpenſorum carnifices ad decem & ultra annos in tilia conſervant.

HISTORIA XXI.

Tophi in animalium ventriculis.

REperiuntur ſæpiculè pili conglobati in ventriculis equorum, boum, vervecum, paſſim obvii, ſphærici utplurimum, glabri, modò externo cortice nigro tecti, modò ſine teſta. Magnitudine varii ſunt. Vidi tophos omnium magnitudinum, ovi columbini exilitate & maximi mali granati amplitudine. Si diſſecemus, artificioſum pilorum contextum deprehendemus, arctiſſimè invicem concretorum. Cauſa concretionis non ita obſcura eſſe poteſt. Ipſi ſibi boves vel equi vel agnelli dentibus prurientem cutem lambunt, pilorum copiam linguę adhærentem deglutiunt, qui muco mixti ventriculo in globulos conpinguntur, primò minores, mox novis accedentibus pilis majores, tandem à calore ventriculi cruſta inducitur. In ovibus Feröenſibus ſæpiſſimè crudorum ſolutorumque pilorum uber eſt in ventriculis proventus, ut mercatores noſtri teſtantur, quia oberrantes in montibus & ſaxis nivoſis per hye-

mem, deficiente alimento, lanam ſibi invicem depaſcuntur. Habeo globulos crinitos aliquot juglandis magnitudine, teſta dura, glabra, & nigra, quales 50. numero in ventriculo vervecis in Iſlandia à mercatore noſtro reperti. Difficulter tantum onus ferunt. Unde equi & boves anheloſi & aſthmatici diu dubia valetudine oberrant. Utuntur his tophis ruſtici veterinarii in Mulomedicina, alii ad dyſenteriam, aliiſque fluxibus. Quod de teſta dura dixi, noli quæſo repudiare. Tam calidus illorum eſt ventriculus, ut non tantum dura multa concoquat, ſed & lapideam duritiem rebus diutius retentis inducat. Vacca domeſtica amici amici mei Helſingorenſis fortè fruſtulum laneæ caligæ, ruſticis nautiſque familiaris, deglutiit, diuq; in ventriculo conſervatum ita arctè compegit, & calore induravit, ut in ſaxeam duritiem facili mutatione potuerit tranſire, niſi mors malleo ſecurique illata diuturniorum moram inviſſet. Extractam caligam velut pice dura illitam & cætera lanæ fila ſolito duriora obſervavi.

HISTORIA XXII.

Linguæ defectus & amplitudo.

SAlmuri ex variolis quidam expuit linguam totam, nec tamen loquendi promptitudinem amiſit, quanquam exacte aliqua literarum elementa proferre neſciverit. Sunt enim literæ, quæ ſine

ſine linguæ alliſu enunciantur, & vel à gutture eructantur, ut A, vel à labiis eduntur, ut B.

Leidæ puella quædam linguam manus magnitudine amplam groſſamque habebat, ut ore vix contineretur. A Medicis reſtituta fuit ſanitas, qui particulas ſuperfluas in extremitatibus abſciderunt, donec ad conſuetam perduxiſſent molem, quod *Ioh. VValæo*, magni judicii, & amico ſemper deflendo, acceptum refero.

Historia XXII.

Vomitus Vermium.

IN Monte Cælio 1642. puer de ventriculi difficultate & dolore conqueſtus, juſſu Medici præſentis oleum cum juſculo adſumit. Concitabatur ad vomitum, prodiitque illico rana viva. Idem ſuperiori anno paſſum colluſores teſtabantur. Ipſe verò id ſibi eveniſſe haud falsò ſuſpicabatur, quod herbas comediſſet ſemine ranarum turgentes.

Alius, Medici loci iſtius filius amicus meus, magna febre diu arſit nec ante ad ἀπυρεξίαν pervenit aut ſoluta eſt, quam per os forte evomuiſſet vermem viridem ſingularis figuræ. *Mindererus* in Chir. Milit. narrat vidiſſe ſe militem, qui ex paluſtri & impura aqua ranas 200. evomuerit. Princeps Neapolitanus in venatione poſt aquæ hauſtum in ſanguinis ſputum incidebat. Ex ventriculo ſputum prodiiſſe ſuſpicio nata. Unde Principem

aquæ majori copia Sueſſanus Medicus implevit, & huc illuc dolii inſtar agitando ad vomitum compulit. Prodiit tunc ſanguinei vomitus cauſa, hirudo nempe quem cum aqua prima in venatione ſorpſerat, quemadmodum narravit mihi *Ioſ. Donzellus* inſignis Medicus & Chymicus Neapolitanus.

Stabulario Illuſtris Herois, tumor in amygdalis excrevit. Quum maturus ferro aperiretur, cum pure, per vomitum fortè ſupervenientem, vermis minimi digiti ferè craſſitie exſpuitur, ulnam cum quadrante longus. Poſt paulò alii ſubſequuti vermes quam plurimi, ſed minores. Quibus excretis ulcereque ſolidato convaluit. Vidit hos, qui ulceri curando præfuit, Chirurgus noſter *Martinus Sixius.*

HISTORIA XXIV.

Dens Ferreus.

DE Aureo dente pueri Sileſii multa multi prodiderunt donec mangonio rem fictam ſerior obſervatio videret. Ferreus, de quo loquor, dens majorem à lectoribus fidem merebitur. Patavii Vir pridem degebat, cui ferreus dens ex maxillis enatus credebatur, varia conjectantium & admirantium diverſitate. *Minadoo* tum ſuperſtiti, mirum id viſum non fuit, quia ut in Macrocoſmo, ita & in Microcoſmo Metalla generentur. At

Io. Dom. Sala, noſter in Medica Praxi Dux, re preſſius inſpecta; vidit in maxilla ſuperiore cicatricem, unde ſtilo ferreo vulneratum olim ægrum pronunciavit, & cuſpidem in dentis alveolum incidiſſe, ibique ab eo tempore dentis ſpecie remanſiſſe. Dentis ferrei mentio extat *Daniel* 7, 7. 19. in viſione quarti Animalis ſævi, & voracis.

Ferrei quanquam non ſint aliorum dentes, duriores tamen ſunt quam reliqua oſſa, ut nec cremari poſſint, nec in cariem reſolvi facilè. Hinc in dentibus latere ſemina futuræ reſurrectionis *Tertullianus* prodidit, & tanta apud vulgus de dentibus ſuperſtitio, ut deciduos ſepeliant. Ex hac dentium ſoliditate ſcintillæ nonnunquam eliciuntur. Sojerus Mercator Amſtelomenſis ditiſſimus, quando ligno dentes ſuos percuſſit, ſilicis inſtar, ſcintillas inde provocavit, quod & à fratre ejus Patavii *Guilielmo Sojero* Literaturæ Græcæ peritiſſimo, & ex filio in Belgio audivi confirmatum.

Historia XXV.

Anatome Turſionis.

Turſionem noſtrates Marſuin vocant, Delphini ſpeciem, à ſimilitudine porci, abundat enim lardo, ex quo liquor ad elychnia educitur, caro verò à pauperioribus loco lardi in cibum venit.

Diſſecui non ſemel feminam, & fœtam, Au-

Auguſto Rege FRIDERICO III. aliiſque ſpectatoribus in Theatro noſtro præſentibus. Figura exactè cum Turſione convenit deſcripto à *Rondeletio* l. 16. de Piſc. c. 10. Interiora viſcera ab humanis non multum differunt, ſi pauca excipias jam ſignanda.

Ventriculus triplex, ſed anguſtis orificiis patentibus. Primus loculus rugoſior & candidior, ſecundus rubicundior, rugis multis ſed magis quam in illo ordinatis. Tertius appendix tantum reliquorum videtur. Inteſtina ut in homine longa & anfractuoſa. Nullum omentum.

Lien ventriculo ſubjectus, ex multis globulis parenchymate lienis rubicundo non diſſimilibus conſtat. Duo globuli maximè conſpicui, nucis avellanæ magnitudinem æquantes, ex quibus vaſa brevia ad ventriculum tendunt.

Pancreas figura triquetra glanduloſum, candidum. Hepar rotundius quam humanum, ventriculum utroque latere amplectens, pallidius, cavâ & portâ ampliſſimis. Veſicæ bilariæ nullum indicium.

Renes ampliſſimi, rubicundi, racemis uvarum ſimiles, infinitis glandulis quadrangularibus & triangularibus diſtincti, quæ membrana tenui invicem junguntur. Renes ſuccenturiati triangulares glanduloſi, ſed ſine manifeſtâ cavitate, proximè trunco adhærentes.

Vaſa ſpermatica cum Varicoſis anfractibus

ad teſtes feruntur, in utroque latere. Sed teſticulus ſiniſter tumidior nucem juglandem facilè æquat, qua parte femina fœtum gerit, ſed ſine humiditate; dexter longior, & tenuior.

Collum uteri amplum, deſinens in pudendum ſupra anum rima triangulari. In ani lateribus duo alia foraminula conſpiciuntur, in quibus glandulæ totidem interitus ad nervos deducuntur.

In ſiniſtra uteri parte fœtus incluſus partui vicinus, maſculus exiguo pene, capite ad os uteri verſo, erecto ſitu, umbilico quadruplici vaſe protenſo, qui in medio itinere dividitur in duos funiculos utrinque ad placentæ latera diffuſos. Uterque funiculus duo habet vaſa craſſiora, in medio tenuior. Placenta exilis concreto ſanguini ſimilis, parietibus chorii agglutinatur. Tenuis Amnios. Allantoides humorem ſeroſum continet, farciminibus incluſum.

Uteri appendix dextra, ſive loculus dexter vacuus.

Diaphragma amplum, pro coſtarum longitudine protenſum.

Cor grandius, humano per omnia ſimile, in medio ſitum, etiam mucrone. In diſſecto quatuor primâ fronte ventriculi videntur, unum cava cum auricula efformat, carnoſa pariete diſtinctum, ſed inferius patulum, qualis paries denſus inter auriculam & aortam in ſiniſtro quoque viſitur.

Pericardium humore cruento refertum.

Pulmones ampliſſimi, ſubpallidi, unico lobo continui, lati ſuperius, anguſtati verò in cavitate inferiori thoracis à longo coſtarum tractu formatà. Nodis durioribus hinc inde exterius inæquales, in quibus folliculi vermibus pleni erant infixi.

Aſpera arteria ampla. Larynx ſingularis figuræ, anſerinum caput refert, quod aperiri claudiq; poteſt, oſſea ferè, & liberè ſuperius patet in ductum qui bifidus fertur ad bina ſpiracula in capite excavata, per quæ ſeu aërem ſeu aquam recipit.

Lingua latiuſcula, ſed palato firmius undique nexa. Sibilum enim Turſio edit, quem piſcatores exaudiunt.

Spiracula illa duo in capite obvallantur gyroſo quodam flexu velut labyrintho, ad aërem vel aquam temperandam.

In thorace adſtat œſophago magno thymus magnus, cordis ut videtur tegmen. Ex hoc thymo utrinque circa mediaſtinum & pulmones diſperguntur glandulæ aliæ quamplurimæ.

Exigua auditus foramina. Cantu tamen & ſtrepitu à piſcatoribus alliciuntur. Æſtate creduntur ſurdi, nec ſtrepitum ſequi, hyeme ſatis auriti.

Oculorum palpebræ anguſtiores, quibus reſectis ſatis magnæ prodeunt oculorum orbitæ.

Oſſi ſcapulæ connectuntur duæ Pinnæ exteriores, venis donatæ & nervis copioſis, quibus innatatione moventur. Separatâ carne ſeu cartilagine,

tilagine; manus humanæ rudem formam exprimunt.

Dentes 46. in unaquaque maxilla, acuti omnes, & ita ſiti ut inter omnes dentes ſpatium vacuum alterius maxillæ dentes excipiat. Vertebræ in univerſum 36. in ſpina dorſi productæ.

Anatome Fœtus maſculi Turſionis.

In diſſecto fœtu, nuper extracto, umbilicalis vena ſtilo pertentata ducebat nos ad venam portam hepatis. Per Urachum pervium ad veſicam ſtilus pervenit. Utrinque more noſtro arterię umbilicales poſitæ.

Renes ſuccenturiati exiles. Teſtes utrinque intra abdomen latitantes cum ſuis Epididymidibus, & vaſis præparantibus, ex quibus ad Epididymida tranſeunt. Inter utrumque teſticulum plexus quidam eſt glandularum exilium, rete in morem involutarum. Ad penis radicem proſtratæ. Penis longiuſculus partim extra prominulus, partim intra latitans, duobus ligamentis nerveis conſtans, uno tenui, altero craſſiore, circa radicem oſſe cartilaginoſo fulcitur, inſtar oſſis hyoidis.

Cor in medio, ejuſque mucro ſub cartilagine enſiformi. Anaſtomoſis venæ cavæ & arteriæ venoſæ manifeſta, ut & circulus membraneus in arteria venoſa. Canaliculus inter venam arterioſam & arteriam aortam maximus, & hanc & illam amplitudine æquans.

HISTORIA XXVI.

Angina Melancholici, &c.

PHarmacopæus vicinus Angelo Patavi 1643. poſt eſum carnis agninæ viſus ſibi eſt fruſtulum in loco ſuperiori dentis ultimi dextri ſeu gingiva dentes excipiente, relictum ſentire, à quo ſenſim inflata gingiva communicatoque tumore cum muſculo buccinatore, dextra gena intumuit, ut os vix poſſet aperire, imò gula clauſa vix deglutiret. Imaginabatur verò ſibi, quippe Melanlancholicus, effaſcinatum ſe ab inimico. Verior cauſa, judice *Sala*, fuit affluxus humorum, indeque orta inflammatio.

Medicus quidam Venetus Eruditus, quotannis ſub caniculâ ſub tecto ſedens toto menſe commorabatur. Metuebat nempe ſibi ne frangeretur ſi in parte ædium inferiore conſiſteret, quum vas teſtaceum ſe crederet. Finito menſe ad mentem ſanam & ſolita officia reverſus eſt.

HISTORIA XXVII.

Nucleus ex Pulmonibus.

MUlier Patavina poſt nuclei avellanę deglutitionem inter ridendum, in tuſſim inſignem incidit, quæ per bimeſtre ſpacium miſerè ipſam vexavit cum febre & totius emaciatione. Medicus vocatus Phtiſin ſuſpicabatur. At ſubacti judicii Vir

J.D.

J. D: *Sala*, febrem animadvertens adeſſe non continuam, nec ſputum cruentum, aut pure inquinatum, ſed reſpirationem liberam à Phtiſi immunẽ pronunciat. Interim de cauſa quadam occulta facultatem pulmonum expultricem irritante ſollicitus, poſt varia quęſita, tandem ex reſponſis ægrę intellexit nucleum eſſe devoratum. Unde vomitorio ex melle roſato cum oleo communi fruſtra exhibito, lambitivum addidit ex oleo Amygdalarũ dulcium ad expultricem irritandam ampliandaſq; vias. Tandem nucleum olim deglutitum adſtante Matre exſpuit, priſtinæque reſtituta eſt ſanitati.

HISTORIA XXVIII.

Tumor uteri gangrænoſus.

FEmina Veneta annorum 40. ex caſu quodam 1643. dolores uteri acerbiſſimos paſſa eſt, adeò graves ut ipſam ſe tunderet milleque modis affligeret. Fruſtra omnibus adhibitis auxiliis, cauſa latente, ſeptimo die dolores cum vita ceſſarunt. Cadaver à *Cæcilio Folio*, Veneto Anatomico, & amico meo veteri, apertum, ſtatim dolorum cauſas prodidit. Uterus quippe capitis puerilis magnitudine in tumorem carnoſum degeneraverat, & gangrænoſum ſine exulceratione, ut diſciſſus pilam æmularetur carnoſam. Cavitas anguſta vix aureum nummum cepiſſet, plena concreto ſanguine. Præterea omentum ligamenti vicem ſuſtinens

nens firmiſſimè externo uteri fundo alligatum erat, quo ſurſum tracto dolores forſan oborti.

Idem in alio uteri tumore teſtabatur ſe os reperiſſe inſtar conchæ, inſignis magnitudinis. Minus etiam os in tumore colli minore.

HISTORIA XXIX.

Viſcera corporis inverſa.

INter diſſectiones 1650. Pariſiis habitas, inſignis fuit una cujuſdam ex reis, qui rhedam Sereniſſimi Principis, Ducis de Beaufort nocturnis horis, furibus aliis ſtipatus, aggreſſus fuerat, & nobilem quendam in ea ſedentem ſclopeto necaverat. Illius ſicarii cadaver fractis membris rotæ impoſitum ad expiationem tanti criminis, conceſſum fuit à Præfecto rerum capitalium Medicinæ Doctori & privato Chirurgiæ Profeſſori, Mag. Petro Reguier, ut in eo Chirurgicas operationes ſuis auditoribus demonſtraret: in quo res adeò mira comperta eſt, ut ſua novitate urbem populoſiſſimam in admirationem rapuerit. Nam poſitum mutaverant jecur & lien, ut hic in dextro, illud in ſiniſtro hypochondrio locum haberent, ut & ſingula vaſa ipſorum viſcerum ſubſtantiam concomitantia, tam in abdomine quam thorace; ipſa quoque cordis cuſpide ad dextram thoracis partem vergente, contra quam fit in aliis. Id ad me perſcripſit

Guid

Guido Patinus Decanus tum Saluberrimæ Facultatis Med. Pariſienſis. Similem ſitum viſcerum obſervatum Romæ 1643. *Petrus Servius* Medicus Doctiſſimus ampliſſimam mihi fidem fecit. *Schenckius* l.2.Obſ.188. Platerum ſimilia refert obſervaſſe.

HISTORIA XXX.

Suturæ capitis eminentes.

IN fatuo Neapoli in Noſocomio Incurabilium cum M. *Aur. Severino* obſervavimus Suturas capitis omnes uno quaſi clivo exaltatas, ac toro ſubli-miore prominentes. In tribus pueris Epilepticis ibidem ſuturæ coronales muri inſtar extabant, ad quas deprimendas Uſtione Arabica per fila accenſa utebatur Severinus, ipſi in Xiphilide, hydrope, ulceribus, tumoribuſque ſummo ſucceſſu cum Ægyptiis uſitata. Ego in conterraneo noſtro Viro ingenii acuti, ſed ſingularis, oſſicula ſuturæ lamdoideæ ita tumentia vidi, ut digitis ſingula diſcernere potuerim, dubio omni procul cerebro huc amandante ſupervacaneas humiditates ſicut in Exoſtoſi, & Xiphilide in tumorem oſſa elevari videmus. Oſſa enim, quia per ſanguinem nutriuntur augenturque, abſceſſus pati poſſunt, & quoſvis tumores.

HI-

HISTORIA XXXI.

Collum uteri concretum.

MAtronæ Fionenſi 1649. in primo partu difficili ita partes pudendæ dilaceratę fuerunt, ut non tantum tardiſſimè curatæ ſint, ſed uterus ipſe prolapſus videretur commodam cum marito copulam impedire. Ad reponendum uterum varia remediorum genera fruſtra ſollicitavit. Obſtetrix immiſſo digito tuberculum durum referebat ſe ſentire, quod digito pertranſire non poſſet, ſicut in prolapſu uterino aliàs fieri ſolet. Hinc ad opem ferendam vocatus D. *Mothius*, magnus Amicus meus, digitum in vaginam uteri vix ultra medietatem ſecundi condili protudere omni conatu & dexteritate potuit, deprehendit enim colli uteri latera omni parte concreviſſe tamque arctè coaluiſſe, ut nec digiti apicem, nec ſubtiliorem ſtilum admitteret. Concreverant enim ægrę incuriâ partes exulceratę, quas natura ante ſeparaverat. Nunquam exinde concepit, aut ſolidâ cum marito gaviſa eſt voluptate, omni nempe ad uterum intercluſo meatu. Mirum tamen fuit, quod ſingulis ſubinde hebdomadis præter voluntatem cum impetu quodam aquę fætentis cochlearia duo ex utero viderentur effluere. Forſan ex veſica, vel, ſi ex utero, per anfractuoſam quandam fiſtulam in colli meatu

meatu relictam emanavit. Lotium commodè emiſit, & menſtrua ſtatis vicibus parcè fluxerunt per venulas extremo collo inſertas.

HISTORIA XXXII.

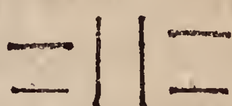
In Boüm Anatome Obſervationes.

ANnoſus Bos in ędibus meis mactabatur 1650. macilentus, ſine omento pingui. Cor multo adipe obſitum in dextri ventriculi pariete medio abſcèſſum habuit pomi magnitudine duobus folliculis incluſum, quorum exterior craſſior cartilagineus, interior tenuior, ex quo ſecto ſerum cum impetu exſiliebat. Nulla tamen vomicæ cum ventriculo cordis communio, ſed folliculus interior pedunculo parieti externo alligabatur. Cor igitur abſceſſus patitur, & alios tumores, ſecus ac viſum *Galeno* l.1. de Loc. Aff. c.5. quanquam non planè negaſſe, ſed diu durare poſſe, pro Galeno reſpondeat *Saxonias*.

In hepate ejuſdem bovis à parenchymate ſeparato obſervavi circa portæ ramos tubercula cum venulis lata & capacia, in quibus præter externam tunicam, interior folliculus conſpiciebatur. In aliis venis capillaribus, circa anaſtomoſes, craſſa quædam & tuberoſa erat caro tendinoſa & fibroſa, hinc quia ſanguis non potuit libero curſu per anaſtomoſin ferri, atrophia ſucceſſit.

In alio Bove mactato inveni in ventriculo vermiculos infinitos tunicæ cruſtoſæ adhærentes, puſillos & curtos, ſed capitibus craſſis, à quorum capitibus ad extremam caudam patulus viſebatur ductus. Æſtas humida & autumnus pluvioſus fænum corrupit, unde putredo in ventriculo vermes generavit.

In alio Bove diſſecto vidi ſanguinem concretum nigrumque in ſiniſtro cordis ventriculo, aliquot Uncias pendentem, qui ſenſim in adipoſam ſubſtantiam albam terminabatur, qualem aliàs in hominibus demonſtravimns.

In ſeparato hepate à ſuo parenchymate, ſæpe ſæpius tam humano quam bovino majore, anaſtomoſes venæ cavæ cum Porta quæſivi, ſed nullas pervias inveni, neque folle, neque ſtilo, neq; cultro. Cœcæ omnes, varii tamen generis, quibus nos primi nomina indidimus differentiamque annotavimus. Prima anaſtomoſis nobis *Parallela* vocatur quando extremi ramuli invicem junguntur rectis lineis. Secunda eſt trunci cum trunco, H, tranſverſo vaſculo intercedente. Tertia *Cruciata*, quando crucis inſtar vel rami truncum tranſcendunt vel rami ramos. . Quarta *Mixta* ex Cruciata & obliqua. Quinta *Obliqua* ſeu angularis, quando obliquis angulis junguntur.

In Vacca prægnante ventriculus anteriore parte car-

te cartilagini enſiformi connatus erat. Præterea in fellis veſicula repertus lapis, Bezoartico lapidi magnitudine & forma non abſimilis, colore miniaceo digitos contrectantium inficiens, per laminas compactus. Ventriculo lien oblongus per membranas adnatus.

In boum capitibus per narium ductum adſcendit vas amplum carnoſum, circa cerebri viciniam in multas laminas duriores cavaſque diviſum. In cerebro cavitas ampla inter proceſſus mammillares & cranium, quæ cum ventriculis nihil habet commune.

De Vitulis in vacca repertis, & vaccæ ſecundinis nihil addo, quia *Aquapendens* l. de Form. Fœt. omnia accuratè exſequutus eſt.

HISTORIA XXXIII.

Piſcis figura Crucis.

PAſſer piſcis 1650. à piſcatoribus Bergis Norwegorum captus, ſignum crucis craſſioris in ventre gerebat manifeſtum, idq; in ſumma cute. Ad uſum menſæ culinæ Dn. M. *Iani Schelderupii*, Epiſcopi Bergenſis vigilantiſſimi, Affinis mei honorandi, inferebatur, ſed ancilla viſo crucis ſigno perterrita, cultrum ſuſpendit, piſcemque illuſtrem plurium curioſitati reſervavit. Anguli crucis & latera æqualia, ſuperficies plana & cum

cute æqualis, ut nec prominere, nec latius diffuſa eſſet. Piſcis totius circumferentia ulnam unam cum dimidia æquabat, longitudo mediam ulnam. In exſiccato piſce diſparuit ferè crux.

HISTORIA XXXIV.

Abſceſſus cerebri.

PUero ſexenni Dordraceno 1646. ex alto baculus in ſiniſtram capitis partem perpendiculariter decidebat, unde fractum ad menſuram craſſitudinis baculi cranium. E parvo tamen primum oſſis ſincipitis foramine cerebrum paulatim prodiit inſtar fungi, donec tandem ſponte decideret. Statim ab illato vulnere convulſus eſt in oppoſito latere, mox in eodem quo læſus, reſolutus, deinde iterum convulſus, donec vulnus & ſymptomata decimo quinto à vulneris accepti die cum morte commutaret, exhauſto uſque ad corpus calloſum cerebro. Miſit hanc ad me hiſtoriam Ampliſſimus Vir D.D. *Iohannes Beverovicius* Senator & Medicus Dordracenus.

In Noſocomio Patavino 1645. caput aperuimus Viri in oſſe temporum vulnerato, qui ſine Delirio, Paralyſi & pulſu febrili, decimo die ſoporoſus deceſſerat. Vulnus ad cerebrum penetraverat, ubi apoſtema excitatum pure copioſo abun-

abundans, vicinis partibus ad nigrorem vergentibus.

Alius Patavii 1644. Procurator Nationis Germanicæ, ex levi capitis contuſione, neglectis per imprudentiam remediorum præſidiis, primò pedum brachiorumque Paralyſi, mox maturo inde fato oppreſſus. In elevati cerebri compage nullum alicujus momenti vitium, præter Abſceſſum in oppoſito latere, comparuit.

HISTORIA XXXV.

Pthiſis à venis.

PHtiſin à toto ſubinde venoſo genere induci planè ſum certus. Sanguinis enim vitium non corpus tantum emaciat, ſed & pulmones, quos in circulatione tranſit omnis, ſine aut horum culpa aut cerebri, ſua acrimonia irritat & corrumpit. In cadavere Phtiſici Lugduni ad confluentem Rhodani & Araris obſervavit *Lazarus Meyſſonnerius* Medicus Lugdunenſis percelebris, venam tantum cavam prope cor obſtructam. Hinc acutus ille Vir Phtiſin ab Ureteribus & renibus deduxit, quam in ſe ſolis curavit diureticis, ut decocto hyperici, &c. non ſaccharo, quod credit diſſolvere potius ſal pulmonum, illorumque unionem.

A quocunque vitio Phtiſis dependeat, pulmones tamen in pleriſque Phtiſicis tandem depravatos

tos obſervavi. Interdum parenchyma planè vidi abſumptum, ſolis vaſis remanentibus. Nonnunquam tanto pure ſcatent, ut calcis inſtar ſint friabiles. Subinde ita induratos inveni & exſiccatos, ut vitri inſtar diffrangi potuerint. Sæpe coſtis viſi tam firmiter adnati, ut motus reciprocus ceſſaverit.

HISTORIA XXXVI.

Gonorrheæ virulentæ ſedes.

GOnorrheæ virulentæ protrahuntur interdum ad 10. annos, quale exemplum Patavii vidimus, in Viro Bergomenſe, cætera ſano, ſed vix oſſibus hærente. Unde in gonorrhæa hujuſcemodi non excerni ſemen, ſed pus ulceris ex proſtratis, vero videtur proximum. Certè in omnibus gonorrhæa laborantibus in Noſodochia diſſectis ulcera reperimus, ſeu callum ulceris præteriti ſignum. Impoſſibile alioqui foret tanto tempore effluvium ſeminis vita ſuperſtite perſtitiſſe. *Severinus* Neapoli in diſſectis invenit inflammationem & abſceſſum in Paraſtatis.

HISTORIA XXXVII.

Anatome Hydropici & Phtiſici.

VIcentinus Architectonicæ militaris Magiſter ex Germania redux pulmones habuit nimio vini potu debiles, unde tuſſis & ſuffocationis metus. Accedebat huic difficultati Hydrops pedum, non abdominis, qui digiti imprimentis veſtigia ſervabant. Varia à *Io. Dom. Sala*, nobis præſentibus, tentata ad pectoris expurgationem ſerique evacuationem, ſed operam luſimus. Aucta enim reſpirationis difficultate ſcarificatiſque pedibus lividis tertia inde hebdomada ad plures abiit. Apertum cadaver x. Junii 1642. affectos locos nobis prodidit manifeſtius.

1. Cordis auricula dextra adeò ſanguine fuit diſtenta, ut capacitate neutri ventriculorum cederet. Sanguis ipſe niger erat & craſſus, & grumoſus, qualis in utroque ventriculo repertus, quanquam in ſiniſtro rubicundior.

2. Pulmones lividi, flaccidi, ſine ſanguine, ſicci magis quam humidi.

3. Dexter pulmo arctiſſimo nexu coſtis cohærens.

4. Inter membranas pulmonum, pleuræ, &c. mucus quidam albus inventus. Serum quoque copioſum in thoracis cavitate, in muſculis externis & in viſceribus.

5. Jecur lividum & ſcirthoſum, parco ſanguine conſperſum. Lien major ſolito, fluccidior, ſanguine nigro plenus, magiſque quam hepar ſanguificationi idoneus.

6. Ren dexter in Ureterum orificio grandem calculum condebat acutum, ſed glabrum, pollicis magnitudine & craſſitie, alioſque alibi minores & arenulas infinitas, quæ cauſa eſt, quod in dextro latere æger fuerit decubitus. Nullam tamen urinę difficultatem experiebatur, ſed dolorem tantum in inguinibus. Dolor à calculo magno. Urina prompta fluxit, quia ſana veſica & ſiniſter Ren ſanus.

HISTORIA XXXVIII.

Caſeus, Placenta, globulus, per vomitum rejecta.

DYſenterica puella civis Hafnienſis lacte caprino, quod huic malo optimum experimur remedium, uſa 1652. ſtomachi gravitatem ſentit cum dolore & anxietudine. Tandem ad vomitum compulſa excrevit caſei duriuſculi fruſtum aliquot Unciarum non ſine ſuffocationis periculo. Illo excreto melius valuit.

Obſervavi & in meæ filiolæ Margarethæ dyſentericæ excrementis viridibus & cruentis ſubinde caſei globulos ex lacte nutricis in ventriculo

coa-

coagulato, unde conſultò lacticiniis infantum ſaccharum miſcemus.

Altera filia natu major Anna Margaretha ſuperata febre Tertiana Epidemia eodem anno, adeò cibum avidè appetiit, ut nullo ferculorum genere ſatiari potuerit, unde venter intumuit. Mox per vomitum difficillimum compactam placentam, quam vola manus vix comprehenderet, quaſi arte Apitiana in ventriculo coctam, uvis paſſulis antea devoratis farctam ægrè exſpuit, ut à ſuffocationis diſcrimine parum abfuerit.

Naturæ hi vomitus ſunt conſentanei. Captum noſtrum ſuperant alia heterogenea ex ventriculis nonnullorum rejecta, quæ Dæmonis præſtigiis & nugis ſagarum, corporibus inducuntur. Singulare exemplum in Hiſt. 52. Cent. 1. conſignavimus. Addam adhuc aliud nudius tertius natum.

Nobilis Matrona Scanica Menſe Novembri 1653. variis doloribus per totum corpus vagis diu emaciata & excruciata ſine cauſa ulla manifeſta, cum frequenti nauſea & vomendi deſiderio, tandem urgente nauſeabundo ſtomacho evomuit globulum cereum nucis muſchatæ magnitudine & forma. Statimque ſedatis doloribus tumultus in ædibus auditus, & felium quatuor in cubili concertatio viſa, quæ facilè perſuadebat ſagarum negocium ibi volvi agique; Globulum Hafniam ad nos delatum vidi hiſque manibus contrectavi. Externa facie eſt glaber, diſſecta per medium cera,

& linum & plumam & aciculam accuratè ceræ permixta invenimus, ſive aſtu Dæmonis globulus ille dormienti Matronæ per œſophagum ingeſtus fuerit, ſive in ventriculo arte magica compactus, certè mali ſpiritus expreſſum artificium ſagarumque opera hinc elucet manifeſtiſſimè. Nobiliſſimus Maritus conjugis injurias ulturus, in jus vocat incantamenti autores, qui optimam uxorem, piam & honeſtam præſtigiis hiſce deluſerunt.

HISTORIA XXXIX.

Pancreas ſuppuratum.

VIr quidam Nobilis Campanus, ſanguineo & melancholico temperamento, dum Lutetiæ morabatur initio anni 1652. incidit in febrem, cum quodam dolore ad dorſum & lumbos, & totius corporis tremore inſolito, (qui poſt paucos dies feliciter deſiit) & fluxu hæmorrhoidali, lento quidem & pauco, ſed dolorifico. Poſt aliquod dies utroque ſymptomate adaucto, Eruditus quidam Medicus ad eum deducitur, cujus auxilium recuſat, nullam à Medicorum præceptis opem ſperans, incurabili quodam, ut ajebat, affectu laborans: Morbum enim magicum eſſe praviſq; magorum artibus ſibi immiſſum, quo abundabat Lotharingia, in qua per aliquot annos militа-

litaverat. Ingraveſcente affectu, & febre incandeſcente accitus D. *Guido Patinus*, medicinam illi fecit, venæſectione iterata & purgatione blanda ex Gaſſiæ medulla, foliis ſenæ, & ſyrupo diarrhodon, eò ægri ſtatum perduxit, ut in convaleſcentiæ ſpem lubens devenerit. Tandem quum vino multo, eoque meraciore uſus eſſet, inſcio Medico, invaluit febris, proſtratæ vires, fætor corporis nulli ferendus, tandem cum ἀναισθησία & fugaci delirio extinctus eſt.

In deſſecto cadavere apparuerunt omnia viſcera nutritia ſupra modum pallida, à veteri intemperie bilioſa, quæ toto vitæ decurſu dominatum obtinuerat, ſed abſque ullo eorum ſubſtantiæ vitio. Ex utroque pulmone leviter compreſſo, ſerum putre & fœtidum defluebat. Subſtantiæ cerebri ſerum multum inſtar ſeri lactis ſubvireſcens innatabat, cujus portio in ſpinam dorſi decidua tremorem illum initio morbi concitaverat. Mortis autem cauſa fuit ingens abſceſſus in toto Pancreate latitans cum multo pure & ſcœtore intolerabili, pure inquam valdè putrido & ſubviridi, cujus acrimonia glanduloſum corpus penè univerſum exederat atque diſcerpſerat. De horum fide teſtem acclamo laudatum *Patinum*, qui actam rem Lutetia mihi non ita pridem tranſmiſit.

HI-

HISTORIA XL.

Caro cocta colore rubro ſudans.

MEnſe Auguſto ſicciſſimo & ferventiſſimo 1652. carnem bubulam planè recentem ſanamque, ſale parum conditam in ædibus noſtris coximus. Poſt primam menſam repoſita fuit in promptuario culinæ vicino, quo alia ciborum genera condi ſolebant. Unus alterque interceſſit dies, quum ad uſus reſumeretur repoſita caro, ſed tota rubebat liquore rubicundo, purpuræ inſtar, exſudante, digitoſque tractantium tingente. Univerſam ita externam carnis faciem obduxerat rubor, eaque reſciſa, interior pars carnis ſana & ſolito more colorata. Repoſita verò in loculamentum, iterum ſuperficie tenus ſimilis tinctura aſperſa comparuit, idque repetitis ſæpius vicibus, donec putreſceret. Cauſa tincturæ non æquè manifeſta. Ad armarium ſeu promptuarium referri non poteſt, quia, ut certus eſſem, mutari locum juſſi, nec unquam id in aliis eduliis ibidem loci repoſitis obſervatum. Nec putredo manifeſta culpanda, quia & recens erat caro, ſaporis grati & odoris conſueti. Nec à ſale exſudante provenit, quia aliâs ſalitæ carnes non viſæ rubere, & columbas recenter aſſas eodem colore aſperſas vidimus. An aëris cœlique calidioris fuerit vitium morbo-

rum

rum putridorum & malignorum hæc æſtate feraciſſimi, ſuſpicari licet. Crudam fuiſſe, cruoremque nondum coctione mutatum dicerem, niſi accurato inſtituto examine planè coctam deprehendiſſem, nihilque ruboris interiori carnis loco, prorſus ſanæ coctæque ſimili, apparuiſſet. Multis magniſque Medicis, qui febricitantem me inviſerant rem ſtupendam monſtravi. Viderunt mecum omnes, & admirati ſunt. Si ſuperſtitioſo eſſe liceret, ſequentis Dyſenteriæ omen crederem, quæ ſtatim ſubſequuta & urbem populoſiſſimam multis funeribus, & domum noſtram infecit.

Historia XLI.

Sine Trepano cranii vulnera curata.

TRepanum fracto contuſoque cranio imponimus, ut partim os depreſſum elevetur, partim ut pus vel ſanguis in dura meninge ſtagnans facto foramine evacuetur. Antiquis uſitatam adminiſtrationem, cum ſucceſſu in Italia vidi adhiberi. Duo tamen exempla à ſe obſervata nobis narravit *Petr. Marchettus* Chirurgus Patavinus dexterrimus, Aquapendentis diſcipulus, in quibus ſine trepano pus evacuatum. Juvenis quidam ex feneſtrâ prolapſus cranium contudit, unde convulſiones ſubſequutæ aliaque ſymptomata. Cutis factâ

factâ inciſione per cranii poros pus exſudavit, ſicut per cutum ſudor ſolet.

Alius puer Nobilis Patavii cranio contuſo, ſanguinem per nares, os & aures emittebat. Trepanum Mater refugit. Itaque neglecto puero poſt 30. dies, abſceſſu in capite orto & imflammatione, pus ex naribus copioſè effluxit. Vocatus demum Marchettus apertionem cranii trepano feliciter quidem abſolvit, ſed, quia 30. dies exceſſerat, mortuus tandem eſt puer, quum quartus dies ex *Hippocrate* non ſit exſpectandus in cranii hujuſmodi vulneribus.

Alia ſoli cœlique noſtri frigidioris eſt ratio, quæ exactum Hippocratici cœli tempus non æquè ſervat, nec generoſas iſtas chirurgias admittit. Frigidior aër inflammationem citam retardat, & corpora robuſtiora depreſſa cranii oſſa, juvante Natura, per ſe conceſſis induciis elevant. Vidi enim profundas cranii contuſiones, ſine trepano, in urbe noſtra reſtitutas, ſolo Emplaſtro Magnetico & de Bethonica applicito.

HISTORIA XLII.

Coutinuus ex utero ſanguinis & aquæ fluxus.

INviſi cum *Io. Veſlingio* Anatomico Summo & Amico heu quondam meo, 1641. mulierem anno-

annorum 40. quæ tum ab annis tribus continuo menſium fluxu laboraverat, quo ceſſante ſequuta fuerat per eandem uteri viam moleſtiſſima aquoſæ materiæ fluxio. Ex continua iſta naturæ evacuatione ita debilitata fuerant viſcera interna, ut hydropem minarentur, propendebat enim crumena quædam flaccida ſub umbilico ubi inter pinguedinem & cutem aqua ſtagnabat. Adhæc uterus continuæ naturæ expulſioni aſſuetus, adhuc ſtatas prolapſus vices ſervabat, ut annulo fuerit involvendus.

Historia XLIII.

Penis Roſmari Vires.

Roſmari & dentes & penis in Muſæo meo viſuntur, ex Iſlandia nobis per mercatores apportata. Penis oſſeus totus ſpithamas meas tres æquat, craſſus pollices duos, utroque extremo tuberoſus & ſpongioſus. Dentes duo ex mandibula ſuperiore dependentes longi quoque & craſſi paſſim extant. Habeo qui in terra calcinati ſunt, medullâ Unicornu. foſſili ſimillimâ, in ſanguinis fluxu adſtringendo utiles. Os autem pudendi ſingulare calculoſis eſſe remedium experientia comprobavit. Pulvis quoque ex eodem partum promovet, & ſecundinam promptè expellit. Quod ſi extrema penis ſpongioſi parte tuberoſa & ſpongioſa

gioſa ſugatur cereviſia, ſtranguriam ſtatim ſedare in urbe noſtra compertum eſt.

HISTORIA XLIV.

Varia Monſtra humana paſſim. obſervata.

HAfniæ 1650. natum monſtrum loco brachii dextri manuſque pedem habebat informem duabus eminentiis donatum inſtar Lunæ corniculatæ, in calceis Gallicis conſpicuæ.

Puellæ ibidem prope hortum Soceri mei à primis incunabulis unicus eſt pes, in altero crus deeſt, quod artificiali pede ſupplet.

Vidi alium hic puerum 1651. digitis in dextra manu carentem, loco digitorum carneæ aderant portiunculæ exiguæ unguiculis ornatæ, inſenſiles, Pollex longior in omnes partes mobilis.

Meſſanæ in Sicilia occurrebat mihi 1644. Vir conſiſtente ætate, cui brachii deficientis loco ſolum os cubiti cum appensâ manu hærebat.

Romæ juvenis mihi viſus, cui labium ſuperius ad dextrum latus inſtar longi roſtri dependebat.

Ibidem cuidam naſus adeò fuit magnus & pendulus, ut velut proboſcis Africani Galli, hinc inde corporis motu commoveretur.

Neapoli mentum dextrum Viro adeò tumebat, ut os in medio faciei ſitum videretur.

Ibidem

Ibidem Senex nobis notus, cui manus dextra digitis æqualibus rotunda & globoſa erat.

Florentiæ ſiniſtrum brachium homini deerat, cujus locum occupabant tres tantum digiti ex ſcapulis dependentes. Similis *Neapoli* mihi viſus qui unicum ſolum digitum vice brachii monſtrabat, pro arbitrio ejus mobilem.

Ibidem in Hetruria Ruſtico in occipite burſa carnoſa capax enata.

Romæ homini palpebræ inverſæ apparebant.

Ateſtæ cuidam manibus deficientibus ungues ex brachio immediatè excreverant.

Enchuyſæ naſutum vidi, cui ex dextra nare propendebat caro magnum polypum ſuperans.

Pariſiis 1645. die S. Benedicti mulier ſexto menſe gravida marem enixa eſt, capite ferè piſcis carpionis, quanquam lingua major, & reliqua in facie plana. A ſummo capite dependebant moles utrinque à lateribus carneæ, ſimiles hepati piſcis.

Patavii in nundinis S. Antonii 1642. vidi infantem duorum annorum, femoribus carentem, qui trunco corporis incedebat. Ex utroque tamen ſtipite parvus digitus emergebat, veſtigium nempe pedum abſentium. Brachia quoque mutila erant ſine manibus.

Ibidem ruſticæ puellæ in indice digito unguis adverſa parte accreverat.

Venetiis in alia puella obſervavi carneam mo-

lem utrinque loco crurum productam, quæ manibus alioquin, pedibus & cruribus erat mutilata.

Ibidem mulieri labia oris ita intumuerant, ut os videri non potuerit.

Hafniæ memini me vidiſſe puerum ſex in manu digitis. Sextus ſuas articulationes, ut reliqui, expreſſas gerebat.

Lugduni Bat. 1638. femina vulgaris conditionis prope templum D. Petri enixa eſt fœtum capite felino, cætera elegantem. Monſtri occaſionem imaginatio dederat, prægnans enim felem in lecto ſuo cum horrore viderat.

Amſtelodami 1637. nata in platea vitulina ſutoris uxori filia capite equino grandi. *Ibidem* alia ferebatur capite ſuillo edita, ſed incertâ famâ.

Lugduni Bat. 1639. Vir degebat annorum 26. literis diditus, qui in manibus duos tantum digitos habebat, eosque craſſiſſimos, cum parva appendice indicis. Elegantiſſima literarum elementa iſtis digitis pingebat, & quævis munia anguſtâ manu obibat. Talem & in oppido vicino vidimus.

Patavii Helveto duo pedis digiti connati erant.

Venetiis puer ſine brachiis omnia pedibus ex terra elevavit, in crumenam ſtipem repoſuit, & pileo obvios ſalutaturus facilè caput detexit.

Hafniæ alius arida manu pedibus cuncta peragebat,

gebat, ſecuri artificioſè utebatur, & natura defectum ſupplente, manibus commodè carere videbatur.

Plura in aliis *Hiſtoriis* ſuo loco retulimus paſſim & in patria & itinere decennali obſervata. Qui operoſam Monſtrorum ſylvam amat, adeat *Obſequentem* de Prodigiis, *Weinrichium* de Monſtris, & *Fortunium Licetum* præclarè hoc aliiſque nominibus de Republica Literaria meritum Senem. Romæ hujusmodi monſtra exponebantur & luſtrata procurabantur, quia nunquam ſine Deorum comminatione fœtus portentoſos naſci ſed mala ſemper Reipublicæ portendere crederent. At eleganter *Seneca* in Hippol:

Monſtra fato, moribus ſcelera imputes.

HISTORIA XLV.

Os in Corde Urbani VIII.

CAdaver Urbani VIII. Pont. Rom. Principis laudatiſſimi 1644. in Auguſto Romæ apertum fuit à *Io. Trullo* Anatomico Inſigni ad pollincturam. Repertum in ſiniſtro cordis ventriculo os triangulare, literam T referens, & quinq; calculi in veſica fellea, ſinguli magnitudine nucis avellanæ, & in renibus multi lapilli exigui. Ex oſſe in corde varia vulgus de tanto Principe ſpargebat, &, ut fieri ſolet, in deterio-

rem omnia interpretabatur partem. Sed frequens id in ſenibus, ſumma Naturæ providentia, ut torpidus alioqui ſanguis velut ſtimulo addito ad motum incitetur. *Platerus* l. 3. Obſ. non abſimile invenit os tribus articulationibus conſtans, & ampliorem fidem fecimus Hiſt. 50. Cent 1. Quicquid *Columbus* l. 7. Anat. contra *Galenum* neget.

HISTORIA XLVI.

Anaſtomoſis venæ arterioſæ in adulto pervia.

IN corde Viri 28. annorum in Patavino Theatro à *Io. Veſlingio* Anatomico Maximo, diſſecti 1642. obſervavimus ventriculum dextrum phlegmonoſo corpore pingui repletum, quod imo cono firmiter annexum, adſcendit ad patentem venæ Arterioſæ ductum, illumque obturavit. In ſiniſtro ventriculo ejusdem ſubſtantiæ minor portio aderat. Ut interceptam ſanguini viam reſarciret provida Natura, patuit anaſtomoſis illa amplo foramine inter venam cavam & Arteriam venoſam, qua ſanguis, ut in fœtu, in ſiniſtrum ventriculum ferebatur; ſive quod Natura coaleſcere orificium hoc non ſiverit, ſive quod leviter coalitum urgente neceſſitate vi reſerarit & ſanguinis impulſu, certè longo tempore materia

teria à phlegmone fuit congeſta; & à calore cordis aſſiduo exſiccata & indurata. Quin mortis attulerit homini neceſſitatem, vix dubito. Febre maligna intra triduum extinctus fuerat, quod aucta per calorem malignum materia, meatum ſanguini liberum interceperit.

HISORIA XLVII.

Spelunca Serpentum Braccianorum.

SPelunca Serpentum ad oppidum Bracciani, vulgo il *Saſſo* dictum, 12. leucis Româ diſtat, multorum narrationibus nobilis. Hanc ingreſſi morbis frigidis detenti, Paralyſi, Lepra, Arthritide, lue Venerea, *H*ydrope, tumoribus doloribuſque, aliis vexati feliciter perſanantur. Nudus æger humi ſe ſternit, nulloque vitæ indicio dato tamdiu quietus cubat donec ex ſuis antris hinc inde prodeant ſerpentes. *H*i hominem arctiſſimè amplectuntur corpore undique circumducto, ſudoremque proliciunt, lingunt & abſorbent, donec omnem ex corpore ægro malignitatem exſuxerint. Cavendum verò ſedulò ne motus ullo indicio ſe prodat æger, alioquin ſerpentes nec ex antris ſerpunt, nec ſi advenerint diu morantur. *H*inc quo quietiores morbi curationem exſpectent, nonnulli Opium aſſumunt, quo remedio etiam timori ſuo conſulunt. Ingrediun-

tur ſpeluncam ruſtici accolæ mercede à viatoribus conducti, ſimulantes morbum, qui referunt primò ex antris prodire Regem quendam ſerpentum coronâ inſignitum, omnia exploraturum, qui, ſi quieta cuncta invenerit, convocat evocatque reliquos.

Ipſe ab itinere deflectens 1644. ſpecum ingreſſus cum comitibus meis optatiſſimis *Io. van Horne* & *Theodoro Fuiren* Conſobrino fraternis nominibus chariſſimo, nullum colubrum offendi, quia ſermonibus ultrò citroque habitis antrum perſtrepebat. Exuvias tamen invenimus frequentes mecumq; extuli noſtratibus ſimillimas, veſtigia quoque lenta & ſalivoſa ſerpentes prodiderunt. Domuncula colli imminet, ubi caveæ binæ XI. pedes longæ, quinque latæ. In parietibus ſpeluncæ nomina ægrotorum leguntur inſcripta & figuræ ſerpentum effigiatæ. Foris grotta viſitur, in qua ſi caput inferas, calorem ſenties à ſulphureis vaporibus excitatum. Editior collis multis quercubus floret, petroſus & orientem ſolem proſpiciens. Serpentes medicati menſe præcipue Majo comparent, ubi efficaciſſimi. Olim feruntur frequentiores ſemper ad ſpeluncam confluxiſſe, ſed ab invidis Medicis antidoto quadam enectos, innoxij cætera ſunt, nulliq; lethales. Unde referunt incolæ non ſerpentes nominandos, ſed peculiare eſſe vermium genus, à Deo huic uſui deſtinatum & in mortalium ſalutem immiſſum.

Læden-

Lædentibus tamen exitium inferunt. Id quidam expertus eſt ſuo malo, qui corpori ſuo hærentem ſerpentem ex ſpelunca celeri aſtu exportavit, ut pectori ſuo ægerrimo commodum applicaret removeretque.

Salutis recuperandæ gratia ſpeluncam hanc adiit prioribus annis quadrigarius Cardinalis Valence, lue Venerea & Arthriticis doloribus miſerè multorum annorum decurſu divexatus, & ſalvus reſtitutis viribus profligatiſque morbis inde eſt reverſus. Senex quidam Podagricus in ſpelunca eadam ſudans, cum ſanitate in gratiam rediit, nobiſque ibidem viſus.

Alius Roſilius Ruſticus quatuor annis aqua intercute immenſum tumens; in ſpelunca ternis diebus per aliquot horas commoratus, ſubitò ſe ſenſit levatum, ventreque detumeſcente ſanatum, quemadmodum ipſe Bracciani nobis præſens bonâ fide confeſſus eſt.

Colubri eſſe ſpeciem exuviæ monſtrant, qua patria noſtra abundat, ut idem remedii genus in uſum noſtrum revocari poſſe non dubitarem, ſi ita domari poſſent. Si quæras, quid colubros ex ſpelunca Bracciana eliciat, verbo dicam: Siccitas eſt ſoli cœlique Romani, qua ad humida corpora impelluntur. Quomodo ſupra nominatos affectus graviſſimos pellunt? ſine dubio attractione humiditatum noxiarum, vel ſui formidine, qua multi perciti ſpeluncam ingreſſi ſudant an-

tequam ullus coluber prorepat. Ita terrore multi & ſudore diffluunt & morbis liberantur. Forſan tranſplantationi morborum hic aliquis locus. Deniq; ſaturi & humiditatibus repleti ſponte decidunt, quemadmodum hirudines, levique corporis agitatione territi antra repetunt. In re difficili qui optimè cōjecerit, optimus vates eſto.

HISTORIA XLVIII.

Lymphaticorum Vaſorum inventio prima.

AQuas in corporibus Animantium agnoverunt omnes, ſed illarum vaſa peculiaria nemo hactenus detexit. Nos *Haffniæ* diligenti opera, & accuratâ manu primi vaſa ſingularia invenimus, quæ *lymphatica* à contento liquore vel *aquoſa* nominavimus. Seriem primæ inventionis ſtrictam enarrabo, Deo & Naturæ pro felici invento vota nuncupaturus.

Lacteas Thoracicas antea inventas demonſtraturus canem in Theatro Anatomico grandem preſentibus D. *Olao Wormio*, D. *Petro Bourdelotio*, D. *Henrico Fuirenio*, aliiſq; Medicinæ Candidatis quarta hora à paſtu aperui die XV. Decembr. 1651. Viſo Receptaculo chyli Pecquetiano aliiſque huc ſpectantibus, ad hepar oculorum cultriq; aciem convertimus. Ecce multi comparebant ductus pinguedini immerſi prope hepar portam am-

amplexantes, non candidi lacteorum more, ſed ſplendentes colore hydatidum. Inter hos unum tumidiorem acie cultelli aperui, vidiq; ichorem effluentem limpidum & aquoſum non candidum. Nihil de novis vaſis cogitans, quanquam lacteas Aſellii eſſe venas humor contentus diſſuadebat, pro lacteis tamen habui, donec nomen ſequuturæ obſervationes mutarent, chylumque evanidum ſeri ſpeciem induiſſe ſuſpicabar quem tam pallidum in Receptaculo & Lacteis Thoracicis ſæpius alias videram. IX. Jan. ſequentis anni 1652. in cane adhuc majore experimentum feci eadem horâ quarta paſto, de aliis ſecurus lacteas ulterius inveſtigaturus. Inſciis oculis iidem ductus aquoſi ulterò ſe obtulerunt annuli in morem portam cingentes, limpida aqua tumentes, qua & Receptaculum & vaſa Thoracica aliàs Lactea ſcatebant.

Vidi hæc, ſed videre me non credidi, quia animo Lacteæ inhęſerant, pro quibus ſingula interpretabar. Sepoſita igitur de aquoſis venis cogitatione, cupido inceſſit Lactearum Thoracicarum faciem & contenta inſpicere quintâ, ſextâ, ſeptimâ &c. à ſumpto cibo horis. Igitur macilentum canem & ſatis magnum, convocatis amicis cum M. *Michaele Lyſero*, Anatomes peritiſſimo, qui per pluſculos annos ſecanti mihi & demonſtranti adfuit, ſeptima poſt paſtum horâ in Muſæo XXVIII. Febr. 1652. exenteravimus, ut

Lacteos Thoracis ductus longiori diſtributionis mora accuratius perſpiceremus. Ventriculus cibo adhuc plenus. In meſenterio candicantes chylo venæ apparuerunt, ſicut in thorace, & glandulæ lacteæ loco Receptaculi plures conglomeratæ, quarum una læſa lacteum ſuccum emiſit. In hepate cum Porta inſerebantur plura vaſa tumentia, non chylo, ſed aqueo liquore per tunicas ſubtiles tranſlucente. Similes aquoſi ductus plurimi viſebantur portam tranſcendere annuli inſtar, & inferius cavæ deſcendentem truncum undiq; amplexari, vergere ſupra emulgentes ad capſulam atrabilariam, infra verò comitari cavam ad ramos Iliacos ad pelvim uſq; ubi veſica deliteſcit. Ligati hi uno loco tumebant inferiora verſus, ſupra prope meſenterium inanibantur, unde & rami lactei circa diaphragma ante candicantes, ſimili aqua implebantur, protruſo lacte, & ex Receptaculo prodiens lacuna, ſupra diaphragma, valdè tumida ſero hoc diſtenta apparebat. Dubitantes adhuc inſolito nobis ſed naturæ conſtantis oſtento, favens Natura vi ad novum vaſis genus perduxit, intentoq; quaſi digito inventum novum obtruſit. Enim verò, quum axillarem venam juxta pedes anteriores ſeparatam ligaremus, apparuerunt nobis iidem ductus aquoſi antea nobis in abdomine viſi, tumentes ſplendentesque hydatidum inſtar, venæ exillari ſuperſtrati, qui ligati pedem extremum verſus

verſus inanes, prope jugulum impleti manſerunt in dextro quoq; latere per omnia ſimiles, quibus cultello læſis, aqua verſus pectoris anteriora effundebatur limpidiſſima. Propter inventũ omni ſeculo inviſum, hecatomben promiſimus, & qui necdum ſatis oculis, experientiæq; alioquin maniſeſtiſſimæ fidebamus, ut perpetuum Naturæ inſtitutum videremus, alium canẽ advocavimus ſeptima ante hora cibatum. Reliquis omnibus miſſis ſtatim ad artus progreſſi & hepar, aquoſa hæc vaſa ſimilem in modum obſervavimus, in hepate variis cum porta annulis connexa, inq; ejus quaſi tunicã immerſa, in arteribus verò cum exillari ramo hederæ inſtar cohęrentia. Repetita inde ſæpe ſæpius in multis canibus inſectione ſive jejunis, ſive cibo repletis, nihil diverſum invenimus, ut conſtantiori jam animo certiſq; oculis perpetuam naturæ legem cœperimus admirari.

Quo certiores & crederemus nos & alii viderent, nec lactantibus gravidiſq; canibus pepercimus. In lactantibus circa Iliacos ramos iidem aquoſi ductus, & in axillaribus viſi ſplendeſcere. In gravidis quoque venas comitabantur vaſa ſplendida, præſertim in abdominis fundo juxta Iliacum & partæ ramum frequentia, imò in fellis veſicula cum venis copioſè externa perreptabant. In his illiſq; per axillarem progredientia vaſa aquea levi inciſione aperuimus. Limpidæ aquæ effluxus ſequutus, qua occaſione fiſtulam indi-

indidimus, ut quo humor ille vergeret, oculis pateret novitati inhiantibus. Immiſſo per fiſtulam ſpiritu movebatur cava prope cor, ipſumque cor, in obverſa verò parte prope extremos artus nullum motum animadvertimus; ſine dubio ob valvulæ impedimentum. Quod ut porrò pateret, in alio cane fecimus experimentum. In pede anteriore alterius lateris conſpicuos hos ductus tumidiores inflavimus, vidimuſque attolli jugularem externam & axillarem. Inde ligato jugularis & axillaris ramo ob ruituri ſanguinis metum, abſterſoque cruore aperuimus jugularem axillaremque. Aperuit ſe illicò foramen ſeu ingreſſus aquoſi ductus ſub majori valvulà jugularis, circa jugularis ingreſſum in axillarem, cui tenuis valvula obtendebatur, modo à flatu immiſſo elevata, modo remiſſa.

Reſtabat dubium, an vaſa noſtra Lymphatica ſeu feroſa ex hepate prodeuntia, eadem eſſent cum Lacteis ibidem ab *Aſellio* aliiſque viſis, ſive an diſtincta ab his conſpicerentur. In hunc finem canis quatuor horis fuit ante paſtus. Aperto vivo abdomine hepar ſtatim velut ad aruſpicinam conſuluimus, vidimuſque ductus noſtros novos annulatim Portam amplexantes, & quinq; ſeptemve ramulis ex hepate egredientes, eoſque ad veſiculam fellis pariter diſperſos, neutiquam candidos, ſed more aliorum in artubus & abdominis receſſibus à nobis viſorum, tranſlucentes

tes limpidâ aquâ. Inter omnes inſignis ramus erat bifurcatus unus ad hepar recto tramite progrediens, nec alterius lacteæ apparebat veſtigium ullum, licet in meſenterio adhuc candicantes lacteæ conſpicerentur. Ratus autem ob operationis tarditatem, oblato impedimento, effluxiſſe chylum lacteum, & ſucceſſiſſe illius in locum aquam, vel lacteas diſparuiſſe, vinculo juſſi venam Portæ cum vaſis his lymphaticis prope hepar conſtringere, ut, intercepto meatu patulo, aquæ curſum obſervarem manifeſtius. Ecce intumuerunt lymphatica hepar verſus ſatis evidente ſenſu, præſertim animali ſub tortura inſpirante, non ita exſpirante. Portæ vena tumida emerſit prope inteſtina, vacua verò qua hepar ſpectabat ex legibus circulationis, quia ſanguis portæ hepati ſolet inferri. Lymphaticæ, cum porta meſenterij anfractibus immerſæ, tantum abeſt in tumorem elevatæ ſint, ut conſpectum noſtrum planè fugerint. Hinc certum indicium deprompſi venas Lymphaticas, pro lacteis hactenus reputatas, ex hepate liquorem exportare, nihil hac via inferre. Et quacunq; hora aperiatur animal, apparebunt ſpectatoribus eadem facie, accuratoq; diſcrimine à lacteis in meſenterio diſcernentur, eodem tempore conſpicuis, quod illa candida planè, noſtra aquei coloris.

Ita novum hoc vaſorum Lymphaticorum genus tot ſeculis ignoratum & abſconditum, in expli-

plicandis affectibus quibuſdam utiliſſimum, nobis primis Hafniæ Natura favente & invitante, ſe manifeſtè aperuit, quod in Dei creatoris laudem, Naturæ nobis amicæ augmentum, mortalium ſalutem, & patriæ noſtræ celebritatem ſine ulla propriæ gloriæ aut oſtentationis profanæ ambitione, ſcripto publico breviter in vulgus Cal. Maj Anni labentis 1653. Hafniæ primum exire paſſus ſum, celerrimo calamo illuſtratum, partim ne Naturæ faventis ſpreviſſe viderer indulgentiam, partim ne inventum noſtrum fama hinc inde divulgatum & à me paucis verbis c.6. & 12. & 15. de *Lacteis Thoracicis* Hafniæ 5. Mai 1652. editis, ſignatum, ſcioli alii ſuffurarentur. Genium enim corrupti ſeculi eſt, aliorum labores in ſe tranſcribere, ſibiq; venditare quod invenire non potuit. Quidquid futurum ſit, innocentia mea & candore me involvam, ſpectorumque Clariſſimorum ſtabo cenſuræ, qui prima inventi noſtri incunabula preſentes in Theatro non ſemel apud nos viderunt & candidè de feliciter inventis nobis applauſerunt. Inter quos honoris & fidei liberandæ cauſa laudo Excellentos Viros *Olaum Wormium*, & *Henricum Fuirenium* Medicinæ Doctores, M. *Michaelem Lyſerum*, & *Wilhelmum Wormium* Ol. f. *Iacobum Holſtium*, *Petrum Schumacherum*, *Georgium Segerum*, *Henricum Martini* à Móinichen, Medicinæ Candidatos, alioſque longiori ſerie, ſi opus, advocandos.

Ut:

Ut conſpectiora ſint nova hæc Vaſa Lymphatica, icone præſente Lectorũ in gratiam ſingula adumbravi ex cane diſſecto, quæ ut diſcernas, reliquas partes literis ſignatas ita diſtingue:

A *Cor in ſuo ſitu.*
B *Vena cava ex corde adſcendens.*
CC *Axillaris vena.*
d *Oeſophagus.*
ee *Iugulares venæ.*
FF *Pulmones utrinque.*
GGGGGG *Hepatis lobi.*
h *Veſicula fellis.*
i *Vena lactea Thoracica axillari ſiniſtræ inſerta.*
K *Arteria aorta ex corde egrediens.*
L *Ventriculus.*
mmmm *Inteſtina ad ſiniſtrum reflexa.*
NN *Renes.*
ooooo *Pinguedo, quam Vaſa Lymphatica penetrant, ſub qua etiam prope Emulgentes Receptaculum ſitum eſt, & hinc inde lacteæ glandulæ.*
p *Arteria Iliaca.*
q *Vena cava deſcendens.*
r *Ureteres circa pelvim veſicæ abſciſſi.*
ss *Pedes anteriores denudati.*
tt *Vena Portæ.*
uu *Emulgentes Venæ.*

Reliqui ductus ſubtiles, venas ambientes & comitantes, literis ob exilitatem non ſignati,

Vaſa

Vaſa Lymphatica nova deſignant. Per axillarem venam C dextram ſimplex ramus, per ſiniſtram bifurcatus, in angulum jugularis *ee* inſeritur. Ex hepatis lobis G G G G G G varij annuli & rami Lymphatici Portam *t* tranſcendunt, & ſe in pinguedinem *oo* immergunt. Exilis quoque ramulus Lymphaticus ex veſicula fellis *h* eandem portam *t* petit, nonnunquam plures. Ambiunt hæ venæ Lymphaticæ Arteriam Iliacam *p* & venam cavam *q* variis gyris, annuliſque, ad ſiniſtrum latus arteriæ oblongiori ramo, hinc inde anaſtomoſibus inter ſe junctæ, quæ per pinguedinem *ooo* in Receptaculum ſeu glandulas lacteas, ſe effundunt omnes. Quemadmodum ab extremis artubus illorumque coctione vaſa Lymphatica ſuperiora ad cor aquam mittunt, ita infra diaphragma quæ viſuntur ex hepate, veſicula fellis, inferioribuſque partibus, ex nutritione ſingularum aquam limpidam per Receptaculum & ductos Thoracicos finita chyli diſtributione vel cum chylo mixtam cordi important, quæ accuratiori ſtudio cum Vaſorum Lymphaticorum uſibus in Hiſtoria hujus argumenti edita perſequutus ſum, ad quam candidum lectorem remitto & rerum novarum curioſum.

Hi-

HISTORIA XLIX.

Capreæ ſilveſtris Anatome.

CApream feminam in Theatro noſtro Anatomico multis ſpectantibus Hafniæ 3 Mart. 1650 vivam diſſecui. In abdomine chyliferæ venæ glandulæque comparebant, obſervatoque in thorace aperto cordis motu & extremo auriculæ dextræ pulſu, hepar reviſimus, ubi nullum veſiculæ fellis aderat veſtigium.

In hepate verò & meſenterio aliiſque locis multæ veſiculæ ſplendentes conſpiciebantur, quæ diſſectæ intra folliculum ſeu tunicam ſingularem ſerum ſalſum ſeu mucilaginem recondebant humoris vitrei inſtar, cum alia flavente ſubſtantia, ut hydropi proxima Caprea viſa mihi ſit, ſive naturæ vitio, ſive quod cicuratum animal eſſet.

Ventriculus ſingularis figuræ, rotundus, cellulis diſtinctus, Pylorus cum ſtomacho ferè jungebatur, extra fundum duæ eminentiæ inſtar obtuſi cornu propendebant.

Capſulæ atrabilariæ rotundæ ſeu figura ovali: cavitas manifeſta, inter tunicam exteriorem & corpus glanduloſum, ſine liquore, quanquam caprea fuerit juvencula. Parietibus tamen adhærebat nigricans materia concreto ſanguini æmula,

quæ abradi potuit, forſan ex cruore melancholico, quo fera animalia abundant.

In cerebro aperto obſervavi ventriculos duos communes laterales eſſe duplicatos, ita ut unus alteri utrinque incumberet, formâ circulari, ſed via extrorſum communis patebat. Ex omnium concurſu tertius vulgò prodiit, in quartum pervius.

Inter duram matrem arctiſſimè cranio alligatam, & piam, veſicula erat ſimilis illis in abdomine deſcriptis.

HISTORIA L.

Salamandræ quo modo ignem perferat.

SAlamandram vivam Romæ alebat *Fr. Corvinus*, amicus meus, nigro colore, maculis flavis, ſtellionis inſtar, diſtinctam, quæ moram duarum horarum in igne perferebat, ſed non ita vehemente. Singulari autem artificio, natura dictante, ignis calorem eluſit. Evomuit enim guttam liquoris, qua ignis fervorem temperabat. Aliàs velut canis ad Nilum, fugiendo ignis flammam humido corpore tranſeunt. Novem hic menſibus in vitro ſine cibo vixit, terrâ tamen cum qua advenerat, alimenti loco utebatur. Ex hac humidum omne exſugebat, qua exſiccata, ſequenti hebdomade eundem liquorem rejecit, iteratiſque

ratiſque vicibus & ſuxit & evomuit. Demum in aliam terram cœli noſtri impoſita, cito mortua eſt. Venenatum eſſe animal, Pater *Henricus Corvinus* Botanicus & Pharmacopæus clariſſimus expertus eſt, quotieſcunq; enim aperto vaſe vitreo propius Salamandram inſpexit; toties capitis dolore ſuperveniente receſſit.

HISTORIA LI.

De Mandragoræ mangoniis.

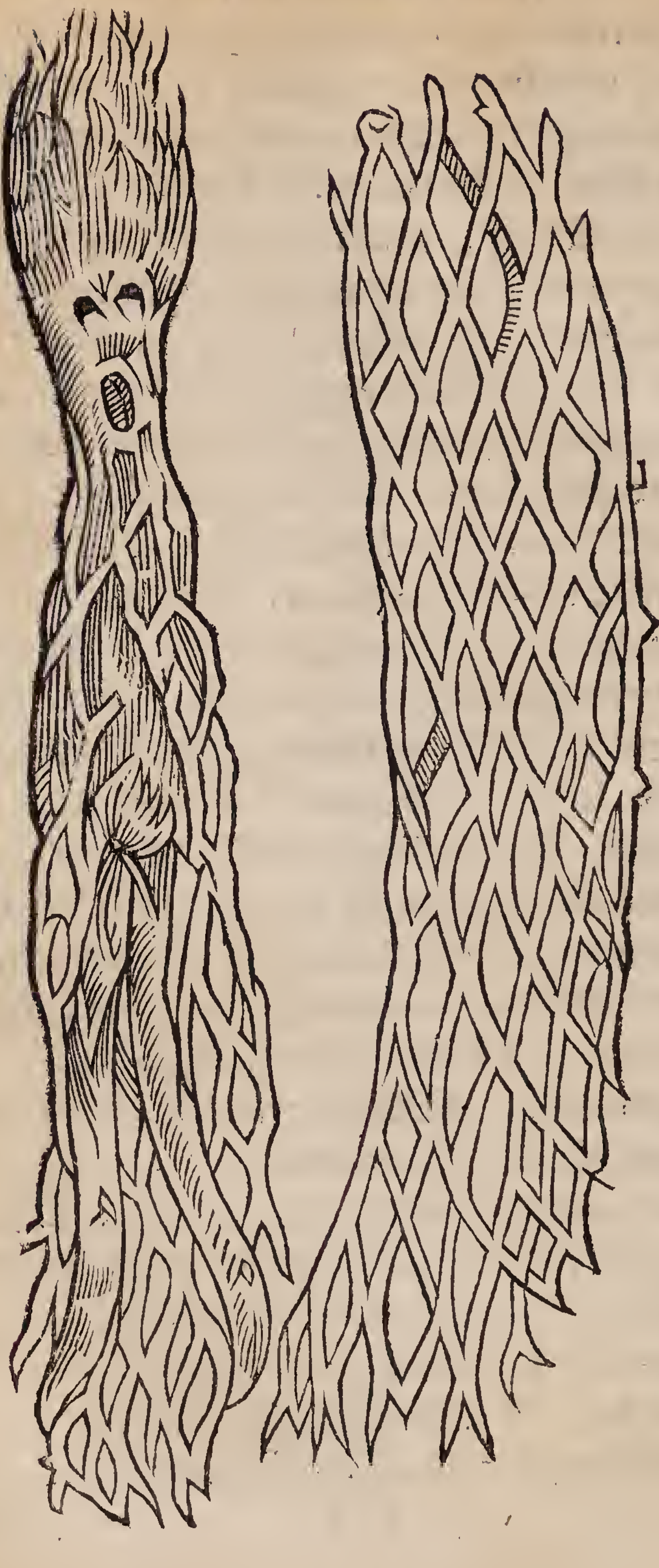
DE Mandragora varia feruntur veterum recentiorumque relationibus nobilitata, humana ſimilitudine egregios effectus producere, felicitatem poſſeſſori, & fecunditatem ſterilibus feminis adferre, quo nomine vehementer à Rachele Iacobi uxore expetebatur *Gen.* 30. mandragoræ pomum; narcotica enim ſua vi & refrigerante æſtuantes uteros & ad conceptum inhabiles in calidioribus regionibus & feminis temperare poſſe ſuſpicatur *Lemnius* de Herb. Bibl. cap. 2.

Exhibet verò Mandragoræ Radix bifurcato ramo deorſum protenſo rudem hominis formam illiuſq; crura duo, ſed ſuperior truncus homini ſimilis non eſt. Mangonio tamen variæ adornantur radices humanam faciem exprimentes, nempe radicem bryoniæ avena inſerta terræ committunt donec foliola progerminent, quæ

exſiccata capillorum formam referunt. Modum aperit *Matthiolus* in cap. 71.l. 4. Dioſc. In radicibus harundinum, bryonium, aliarumque plantarum ſculpunt impoſtores adhuc virentibus tam virorum quam mulierum formas, infixis hordei & milij granis, iis in locis, ubi pilos exoriri volunt: deinde facta ſcrobe tamdiu tenui ſabulo obruunt, quouſq; grana illa radices emittant: id quod fiet viginti ad ſummum dierum ſpacio. Eruunt eas demum, & adnatas è granis radices acutiſſimo cultello ſcindunt, aptantq; ita ut capillos, barbam & cæteros corporis pilos referant. Didicit hunc Mandragoræ conficiendi modum Romæ à circumforaneo, qui magno precio credulis divendebat. Extant binæ hujuſmodi in Muſæo *Imperati* Neapoli egregiè hominem mentientes ex radice Mandragoræ, bryoniæ & avena, ex quibus ars ſupplevit ubi natura defecit. Novum modum non ita pridem *H*afniam invexit mercator juvenis, de quo lectorem monebo, ne decipiatur his aliiſque ludibriis quæ crumenas noſtras ſollicitant. Per publicum tabellarium *H*amburgo miſſam ſibi Mandragoram nobis oſtendit ſub patibulo in *H*elvetia, ut referebat, erutam. Vulgus noſtrum in eadem eſt opinione, ex urina ſuſpenſi hominis ſub natibulo homunculum talem efformari, quem vocant, en Dräffve=Ducke. Idem de ſua ferebat mercator, magnoque precio proſtituit. Caput ſphæricum pro-

prominentiis quatuor oculos,naſum,& os mentiebatur, crinibus oblongis per tergum demiſſis. Corpus reliquum oſſibus, muſculis,articuliſq; animalis alicujus donatum. Sed revera Mandragoræ radix non fuit, nec naturalis compages,animal quippe ex planta quomodo generabitur,oſſibus conſtans? Præterea caput ex radice gallæ effictum oculis patuit, agglutinatum trunco. Id ne animadverteres collo circumduxit collare ex crinibus contextum. Crines appoſiti ex fibrillis radicum exſiccatis,in dorſo enim ſoluti pro lubitu eximi & reponi poterant. Corpus reliquum animalculi cujuſdam erat, quia vera oſſa conſpiciebantur,muſculi & articulationes. Ex exſiccatis muſculis abſciſſum fuerat fruſtulum,quod Epilepſiam in muliere curaſſe ad majorem fidem narrabatur. Re preſſius cum D. *Fuirenio* Conſobrino meo, Botanices & Anatomiæ ſcientiſſimo examinata, ranam apparuit eſſe exſiccatam, & in erectam hominis formam protenſam, quia os ſterni breve, & latum prominet in rana, digiti manus pedumque quatuor tantum, qui in rana longiores, hic decurtati fuerunt & obtuſi. Adhæc facta cum ranæ ſceleto comparatione, abdomen utrobiq; oblongius, & os pubis prominens. Ita detecto fuco ſpe ſua excidit mercator.

Nuper alia Mandragoræ forma, priori longè vero ſimilior & ad vegetabilium naturam propius accedens, mihi viſa apud fratrem D. *Caſp. Bar-*

tholinum Iuniorem. Pro ſecreto hanc poſſidet fuſor quidam æramentarius in mola machinaria Ampliſſimi Viri Henrici Mulleri, eamq; à matre ſibi per manus traditam auro contra æſtimat. Rudius caput & oblongum cum veſtigiis oculorum & oris, crines capitis arctiſſimè connati lanuginem plantarum exſiccatam referunt. Suſpicabar radicem eſſe filicis paluſtris à *Dodonæo* l. 5. Pempt. 3.c.2.delineatam, à qua parum abludit. Ab hoc capitis tubere deſcendit radix ſolida craſſior, quæ truncum corporis exprimit, tandemq; in duo crura dividitur longius demiſſa, pubis verò regionem lanago eadem inveſtit. Atque quod maximè hic ſingulare eſt, tunica rete in morem univerſum corpus inveſtiens, quæ fibris plantæ cujuſdam carne ſeparata aſſimilatur, ex collo enata, ut nulli artificio loco eſſe videatur. Tota hæc compages ex vegetabilium genere conflata prima fronte nullum mangonium præ ſe fert. Si pro Mandragoræ radice habenda non ſit, certè peregrina radix erit, reteque non abſimile ſacco palmæ ſacciferæ à *Cluſio. l.* 1. *Exot. cap.* 2. deſcriptæ, quo nomine quia terris noſtris inſolita, hic depingere operæ duxi precium. Prima icon radicem exhibet, ſuperius tuberoſam, infra in binos ſurculos litera *a* inverſa ſignatos diviſam, cum poſtica retis parte. Altera figura retis anticam partem ex corpore divulſam Lectorum oculis ſiſtit.

HISTORIA LII.

Suppreſſæ Urinæ Anatome.

CIvis quidam Bergamus ad ædem S. Antonii Patavii annorum 49. poſt equitationem urinæ paſſus eſt ſuppreſſionem, cui mox febris, ſingultus continuus, tumor & dolor circa inguina ſucceſſerunt. Accerſito Nurſino immiſſaque in veſicam Syringâ, urina extrahitur. Detumuit quidem venter dolorque remiſit, ſed in collo veſicæ occurrit quoddam obſtaculum. Hinc divinabat *Sala* noſter inflammationem ejus partis, ob quam & febris accenſa & ſingultus ortus propter partium membranoſarum concenſum. Auctis ſymptomatis inprimis urinæ ſuppreſſione, nihil juvantibus remediis poſt quinque hebdomadas 5. Iul. 1643. extinctus eſt.

Aperto cadavere, in veſica tubercula bina utrinque orificio appoſita invenimus, forma & magnitudine teſtium, æqualiter ſe ſupra foramen volventia, quæ cedebant ſyringæ immiſſæ, ſed ſtatim recidebant in priſtinum locum illâ extractâ. Diſciſſa illa nihil puris oſtendebant, ſed ſubſtantiam glanduloſam & candidam, quaſi huc teſtes eſſent tranſlati. Dextrum majus quam ſiniſtrum, hoc tamen ad nigrorem vergebat. Veſicæ inferiorem partem gangræna invaſerat. Tumor

mor igitur ille in vivente apparens, inflationi potius inteſtinorum adſcribendus, quam veſicæ protuberanti. Pus copioſè in urina effluens ex ejuſdem forſan corruptione, vel veſicæ inflammatione vel denique ex renibus traxit originem. Inteſtinum colon dextro latere peritonæo firmiter adhærebat.

Historia LIII.

Atheroma pollicis nodoſum.

INviſimus Patavii Ruſticum 1642. cui ab annis duobus pollex in tantum tumorem excreverat, ut caput hominis exæquaret, & præter unguem nihil digiti conſpiceretur. Ad genus tumoris referri poteſt, quod *Severinus* de Abſceſſ. l. 4. c. 1. depictum Atheroma vocat nodoſum, quanquam nodulos multos in digitis ſingulis, ſed minores, deſcribat. Hujus dextra adeò ponderoſa & plumbea, ut levare illam non poſſet, reliqui vero digiti in Anguſtum arctabantur, ut commodius pollici tumido cederent. Ruſticus 50. annos natus, anomalum abſceſſum neglexerat, jamque gangræna digitum occupavit, ſine ſenſu & motu rigentem. Aperto abſceſſu pus fœtidum magna copia fluxit, oſſaque corrupta eximebantur. Febre accedente, pollicis conſenſit abſciſſionem, ignemque ma-

luit experiri & ſertum quam ulterius ſerpentem gangrænam exſpectare.

HISTORIA LIV.

Novus bilis ductus, & Pancreatis tumor.

IN ſolenni Anatome Patavina 1642. *Io. Veſlingius* accuratiſſimus Proſector, feminam nitida manu & cultro erudito nobis diſſecabat, obœſam & ſic ſatis validam, quam repetita memoria poſteritati tradam. Veſicula fellis nullo bilis colore tincta, liquorem ſolum bili dilutæ ſimilem continebat, cum lapidibus quinque magnitudine nucis avellanæ, figurâ Mathematicorum corpora pentagona repræſentante, quorum ſuperficies exterior glabra, color ſubcinericius, interior verò ſubſtantia ligno putri flaveſcenti perſimilis. His infiniti minores addebantur, figurâ ſeminum Cnici, leves & molles, ut aliam potius quam lapideam præ ſe ferrent ſubſtantiam. Aſperior ex his unus ita os veſiculæ bilariæ clauſerat, ut omnis bili denegatus fuerit tranſitus. Interim provida Natura ad bilem expurgandam alium efformaverat ductum ab hepate prodeuntem, poro bilario à calculis quoque conſtipato vicinum, qui in jejunum inteſtinum terminabatur.

Pancreati adnatus tumor magnitudine ovi gallinacei, duritie teſtæ ovi, quam ſtridore inter diſſe-

diſſecandum prodebat. In aperto tumore, lardo impuro æmula ſubſtantia ſteatoma invenimus, ipſo pancreate majus quod alterâ ſui parte ventriculo adhærebat, vaſis plurimis ex ſplenico ramo donatum. Incubuerat autem ſplenico ramo ex liene prodeunte, unde impedito libero ſanguinis meatu, lien præter ſolitum flaccidus videbatur & parvus. Admirationem noſtram ſuperabat, quod preſſo ſplenico ramo, corpus tamen & benè habitum, & pinguedine ad digiti craſſitiem conſperſum fuerit.

Vena Emulgens dextri lateris duplex, in medio bifurcata & deviſa, utrinq; more ſolito conjuncta. Vena ἄζυγος prope exortum in duos ramos ſatis magnos diſtincta utrique lateri proſpiciebat. Vidi non ſemel duplicem venam ἄζυγος pari paſſu & diſtantia inferiora reptantem. *Iaſolinus* quoque q. 2. de Cordis Adip. p. 23. obſervavit venas ſine pari cum pari, exque ea ramum ad ſiniſtram emulgentem: adeò ludit Natura in ſubjectorum varietate.

HISTORIA LV.

Homo Biceps.

MOnſtrum uno collo biceps maſculini generis menſe Februario 1640. Leidæ in Batavis natum. Alterum caput naturali capiti ſimile, niſi quod

quod os eſſet leporinum, ſine maxilla ſuperiore, unde nec lac ex matris uberibus ſugebat, ſed inſtillatum deglutivit. Dexter oculus in utriuſque capitis confinio conſpicuus â majore capitis appendice tegebatur. Altera auris in occipite in utriuſque capitis commiſſura extabat. Informe alterum caput, naturali majus, unde pondere ſuo ſocium caput deprimebat. Menſium aliquot ſpacio vitæ uſura conceſſa. Eo defuncto vitulus biceps ex vacca redditus, ibidem ſpectandus offerebatur.

Vidi aliud monſtrum, quod bina quidem habuit capita, ſed totidem colla, brachia quatuor, unicuiq; capiti duo dicata, duos pedes univerſam corporis duplicis molem ſuſtinentes. Si longiorem vitam fata iniqua conceſſiſſent, more brutorum pronus incedere fuiſſet coactus, duobus capitibus cum trunco duplicato deorſum pendulis. Coſtæ utriuſq; trunci erant conſpicuæ. quæ intus in hunc modum coibant. < >. In altero hypogaſtrio partes viſebantur excrementis deſtinatæ. duobus foraminulis conſpicuæ. Sceleton hoc ſequioris erat ſexus.

HISTORIA LVI.

Febris Tertiana Epidemia.

ÆState 1652. præter morum & cœli noſtri conſuetudinem calidiſſima & ſicciſſima.

Hafniæ

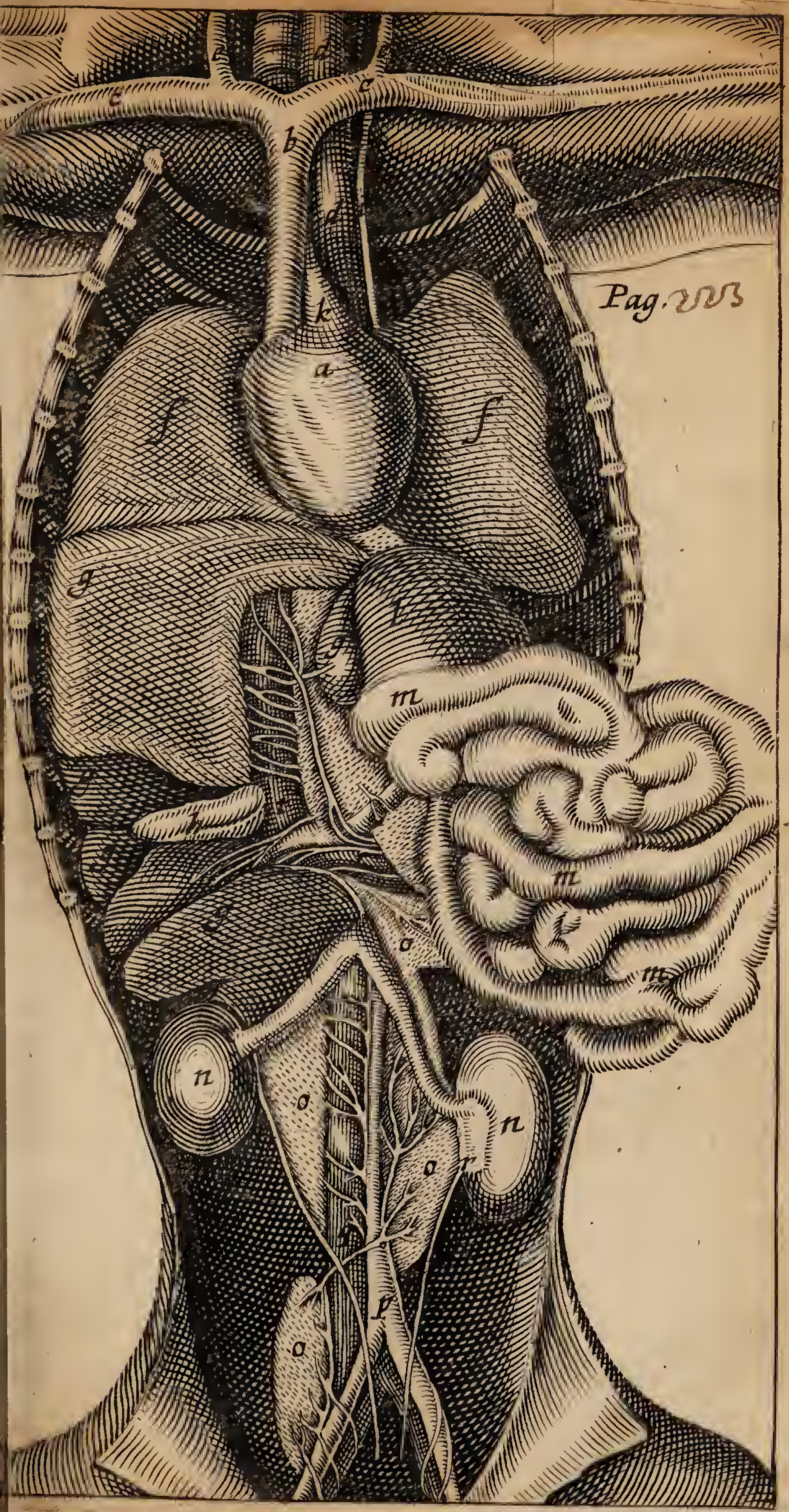
Hafniæ & vicinis locis graſſabatur Febris Tertiana Intermittens Epidemia, quæ multas familias velut conſpiratione quadam invaſit proſtravitque. Varium in hac obſervavimus typum. Modò enim ſingulis recurrebat diebus, modò alternis, modò vaga, ſæpiſſime poſt ἀπυρεξίαν redibat. Symptomata varia comitabantur, ingens capitis dolor, inprimis colli ſeu muſculorum occipitis, lumborum, & dorſi, calor urens, vomitus biliofus, ſitis, inquietudines, nonnunquam deliria, & petechiæ remiſſionis tempore evaneſcentes, & cum paroxiſmo revertentes. Poſt quartum paroxyſmum in plurimis ſolvebatur per ſudorem, in aliis tranſlata materia maligna per abſceſſus colli ſeu inflammationes, per bubones vel tumores pedum & hydropem terminabatur, in plurimis per diarrhæam & dyſenteriam deſinebat, ſubi nulla alia præceſſerat criſis. Multis in hac urbe diuturnus vomitus poſt febrem iſtam remanſit, ut ventriculum in febre hac inprimis affectũ, ſicut in malignis ſolet, non dubitarim. Multi in cenſum Libitinæ venerunt, præſertim petechiis præſentibus, multi evaſere poſt quartum paroxyſmum ſive per criſin ſive decubitum. Malignam ſubfuiſſe cauſam ſubita virium proſtratio indicabat, quæ aliquot menſibus vix potuit reſarciri. Correptus & ego fui cum uxore, filia & univerſa familia. Sudorifera maximè profuere paroxyſmo inſtante cum Alexiphar-

xipharmacis exhibita, præmiſſis ex Methodo præmittendis. Innotuit in horum ſenſu virtus Unicornu noſtri Groenlandici, quod non ſolum mediæ Drachmæ pondere cum aquis appropriatis ante paroxyſmum exhibitum ſudorem largum procuravit, ſed febrem plerumq; extinxit. Expertus id remedii novi genus ſum magno ſucceſſu in plurimis, mecumq; Medici alii urbis noſtræ in artis operibus Excercitatiſſimi.

HISTORIA LVII.

Hermaphroditus.

GRandæva Mulier Hafnienſis duobus Viris robuſtis, & habitu athletico nupta, ſine prole vixit. Ipſa corpore procero & animo virili, nullam viva unquam ambiguæ naturæ ſuſpicionem incurrit. Superiori anno 1652. debitum fatis perſolvit. Dum pollinctores, feminæque cadaver ad ſepulturam lavant, deprehendunt utrumq; in corpore ſexum, naturamq; muliebrem in dextris, virilem in ſiniſtris. Benè mentulatam omnes attonitæ ſtupebant, quæ nihil tale de bis conjuge vel cogitaverant vel inaudiverant, maritis enim robuſtis totiens ſatiata ſatisfecit ſemper. In Saturnalibus Venetiis 1645. infantem vidimus *H*ermaphroditum utroque membro genitali ornatum, ſed ſine brachiis mutilum.

Pag. 223
c
b
d
k
a
f
f
g
m
m
m
o
n
n
o
o
p
o

tilum. Qui Hermaphroditi maris vel feminæ Anatomen deſiderat, *Columbum* l. 15, conſulat, aliaq; de his apud *Caſp. Bauhinum* decus olim Germaniæ legat.

Historia LVIII.

Excreſcentia uteri prolapſum mentiens.

VIdi in Noſocomio Patavino 1641. diſſectam mulierem, quæ prolapſum uteri à partu difficili ante 10. annos paſſa credebatur. Narravit ſe in prato cubantem obſervaſſe deſcendere uterum, gramenq; venari. Ex illo tempore indies crevit ob affluxum ſanguinis, ut diſtentus nigerq; in putredinem degeneraverit. Judicabat Chirurgicas Operationes nobis demonſtrans *P. Marchettus*, non eſſe uteri procidentiam, ſed excreſcentiam aliquam in vagina uteri, adeòq; abſcindendam. Alter Noſodochii Chirurgus familiaris pro uteri ſtetit procidentia, quum excreſcentia ſubitum ortum incrementumq; habere non poſſit. Mulier interim ſecari volens, inter ambigua conſilia, ad mortem properavit. In aperto cadavere, ſatis in trunco obœſo, ſed artubus emaciatis, uterum ſuo loco ſanum beneq; conſtitutum vidimus, excreſcentiam verò ex uteri vagina dilacerata pendulam, cum labiis pudendi, ex lue venerea forſan, inflammatis.

HISTORIA LIX.

Vomica in Thorace.

JOhannes Haxius Holſatus ex gravi percuſſione lateris dextri verſus dorſum in tribus primis coſtis ſpuriis, à qua flatulentus œdematoſus tumor procreatus, per gangrænam & cariem in Leidenſi Noſocomio 1638. extinctus eſt. In cadavere aperto pleraq; ſana, niſi quod in mediaſtini intercapedine vomica exiſteret craſſo pure repleta, ſimiliſq; ſterno ſub pleura inſideret eo loco ubi mediaſtinum connexum erat, vomicâ affectum, ita ut inter ſeſe duæ hæ vomicæ communi aditu paterent. In abdomine magna puris copia innatabat præcipuè ad aqualiculum collecta, quæ ex pinguedine omenti & inteſtinis adnata, per tabificam febrem eliquata fuerat. Quam ſuſpicionem *Otthoni Heurnio* Profeſſori Anatomes, nobis præſenti, auxit reſidua omenti & inteſtinorum pinguedo, quæ diffluens ſimilem ideam purulentæ materiæ repreſentabat.

HISTORIA LX.

Steatoma in utero Apoplecticæ.

IN cadavere muliebri à Cl. *Veslingio*, diſſectori accuratiſſimo Patavii 1644. noſtram in gratiã aperto, ex Apoplexia illiq; ſuccedente Paralyſi tandem defuncto, viſus nobis ren dexter naturalis quidem coloris, ob atrophiam tamen vix quartam ſiniſtri partem æquans. In hujus pelvi calculus continebatur ſubſtantie tartareæ & coloris, in ſinubus verò ſeu cavernis interioribus tam arenulæ per totum renem copioſiſſimæ, quam bini duriores calculi infarcti conſpiciebantur.

Uteri fundo in parte exteriore tumor adnatus magnitudine juglandis, cujus interior facies albicans & pinguis ſteatoma referebat. Aperta uteri cavitas ſimili pinguedine densâ omninò repleta viſebatur, parietibus ejus annexâ. Hinc 40. annorum induciis nunquam concepit.

Aperto cranio repentinæ mortis innotuit cauſa. Omnes cerebri ventriculi concreto ſanguine turgebant, ut ne guttulam amplius exciperent. Sanguis iſte ex rupto plexus choroidis vaſe expreſſus, concretusq; liberum ſpirituum animalium commeatum impediendo, Apoplexiam excitavit, quam deinde Paralyſis ſiniſtri lateris, ad finem usq; vitæ pertinax, inſequuta eſt.

Hanc igitur cauſam Apoplexiæ ſine cauſa negat *Nymmanus* c. 19. de Apopl. quam & *Chifletius* l. 1. dædalm. c. 4. in domina de Leſſey & D. Barone à Bevois obſervavit. De ſinubus exemplum habet *Duretus* in Coac. c. 23. § 1. & in cerebri baſin procubuiſſe ſanguinem *Fernelius* l. 2. abd. Cauſ. c. 15. vidit.

HISTORIA LXI.

De Unicornu Africano.

FRanciſcus Marchio de Magellanes Africanus, nomine Regis ſui Guinenſis ad Curlandiæ Ducem Legatus *Hafniæ* 1652. menſe Octobri ſubſtitit, viſisq; rarioribus in Technicotheca Regia, inprimis Unicornu Boreali nuper ex Groenlandia advecto undecim ſpithamas longo, mirabatur cornu hujus longitudinem, monuitq; diverſum in patria ſua Unicornu reperiri ex genere Quadrupedum ſæpe à ſe viſum, nec de eo in Aftica dubitari. Quia verbis pondus ineſſe videbatur hominis non Barbari ſed Chriſtiani, generi Regis ut ferebat & nepotis, de animali iſto ejusq; cornu diligentius inquiſivi, Sereniſſimo Rege meo clementer jubente, hæcq; ex ejus relatione comperi.

Unicornu quadrupes Africanis illius *Tirè binà* vocatur, h. e. cornutum animal. Velociſſimum animal & ferum in deſerto magno *Canó* Africæ oberrat,

oberrat, unde vivum capi facilè nequit; ſed ſagitis figitur. Cadaver tamen in deſerto reperitur, & in uſum venit incolis, quod cum veterum Monocerote non multum abludit. Ipſe Magellanicus vivum viderat nunquam. Rogavi tamen ut Regis ſui opera ſagittarii conferto agmine emitterentur, quo vel vivum capiatur, vel oſſa, pellis, cranium & cornu ipſum nobis transmittantur.

Magnitudine & forma equum mediocrem exprimit, capite, cruribus & pedibus piloſis, juba brevi vixq; ſpithamam prolixa, cauda equina, ſed non valdè piloſa. Cutis univerſa glabra pilis breviſſimis.

Color in dorſo cinereus, lineâ nigrâ per medium dorſi excurrente, à maxilla v: inferiore ad abdomen candidiſſimus.

In fronte crinium faſciculus viſitur, ex cujus medio excreſcit cornu unicum; cui faſciculus ille pilorum ſemper adhæret, quanquam cornu à fronte animalis ſit ſeparatum.

Cornu ipſum, vix tres ſpithamas ſuperat, 8. vel 9. circiter pollices craſſum in baſi. In apice hujus cornu faſciculus pilorum rubrorum eſt appenſus, pugni amplitudine, quod hactenus nulli Unicornuum ſpeciei proprium audivi vel legi.

Cornu neq; in gyros contortum inſtar Unicornu Borealis, ſed exiguas eminentias habet & inciſuras, quæ à fronte recta linea ad apicem producun-

ducuntur. Color flaveſcens. Cavum circa radicem. Mas ſolus cornu iſto ſolo viſitur, femina in reliquis mari ſimillima ſine cornu.

Africani magnum huic cornu ſtatuunt pretium ob virtutes de cantatas. Contra venena omnia illud exhibent, tam intus ſumptum quam extra. Fera antequam bibat, ſemper cornu aquis mergit, quæ exinde planè turbanter. Unde incolæ cornu adhibituri, apicem cum faſciculo pilorum aquis mergunt, ex quo deinde aquam ſalutis gratia exſugunt. Aqua faſciculo immerſo ebullit, ſicut id omnibus ſiccis uſu venit, Unicornu foſſili, calcinatis cornibus, & de veterum Monocerote fama fert.

Caro Monocerotis Africani non ingrati ſaporis, recenter cocta & comeſta, lepram curat. Pili Caudæ in pulverem cremati, & in vino Hiſpanico aſſumpti, Dyſentericis prodeſt.

Monocerotis hoc genus nunquam deſcriptum aut depictum fuit. Veterum Monoceros cum leone & equo communia habebat multa, nigro cornu. Africanum equo vix diſſimile. Nec Aſinus Monoceros eſt, quem in Africa reperiri *Herodotus* & *Solinus* ſcribunt. Quanquam enim & ibi inveniri Aſinos ſylveſtres & domeſticos bicornes conſentiat Magellanicus noſter, diſparem tamen ab hoc Unicornu faciem demonſtrat. Nec Amphibion eſt Africanum deſcriptum *Garciæ ab Orto* l. 1. hiſt. Arom. c. 14. quia pedes poſte-

poſteriores ſimiles ſunt anterioribus, nec cornu illi eſt mobile. Monſtravi Magellanico ſingulas Unicornuum ex *Aldrovando* & *Ionſtono* figuras, ſed nullam propius accedere affirmavit, quam Equum Monocerotem Tab. X. *Ionſtoni* depictum, niſi quod ungulis ſit ſolidis ſolipes.

Monſtrum credidi, ſed fidem fecit Afer omnia Unicornua hac facie comparere, ſibi ſimillima. Navis præfectus Petrus Schultzius noſtras confirmavit in Africa idem ſibi narratum ſæpius ab Incolis. Ita Africa ſemper aliquid novi. Relationi novæ fidem plenã ſpondemus, quando ex condicto unicornu ipſum ad Sereniſſimum Regẽ noſtrum Marchio Magellanicus tranſmiſerit.

HISTORIA LXII.

Chamæleontis Anatome.

CHamæleontem vidi vivum Romæ apud Equitem magum *Caſſianum à Puteo*, capſulæ incluſum, & Patavii apud Monachum Franciſcanũ ex Ægypto allatum. Animal innoxium, & ſi ad lumen ſolis vel diei opponatur, ferè tranſlucens. Oculorum orbes, quod mirum, in diverſas partes flectit, unoq; momento dextrum oculum potis eſt ad anteriora movere & ſiniſtrum ad poſteriora, imò elevato capite oculorum beneficio tergum ſuum intuetur, quod nobis natura denega-

 vit.

vit. Lingua tam longa, ut longitudinem totius corporis feré exæquet. Complicata illa in ore latet annulorum inſtar, quam totam explicat emittitq; nictu oculi ad captandas muſcas, formicas &c. Muſcæ verò facilè adhærent muco linguæ lubricæ, & ſequuntur captantis ductum. Hinc erraſſe veteres apparet, qui uno ore Chamæleontem aëre ſolo vivere prodiderunt. Ita *Plinius* l. 8. c. 33. ſolus animalium nec cibo nec potu alitur, nec alio quam aëris alimento. Sed nata opinio inde, quod chamæleoni maximus ſit pulmo, unde multo aëre indiget, & humidum animal diu famem ferat. Dentes acuti ſed parvi. Cutem maculæ diſtinguunt, quæ quosvis colores vicinos imbibunt, viridem facillimè & nigrum, difficilius rubrum. Mutatio hæc colorum ſuas habet periodos, ſicut *Io. Veſlingius* mihi retulit, qui plures chamæleones in Ægypto vidit. Nam mane & circa veſperam virides colores oſtendit, circa meridiem ad nigrorem vergit, circa noctem pallet, media nocte candicat. Chamæleonem à nobis Romæ viſum, poſtea mortuum, conſilio laudati Equitis *Puteani*, aperuit Anatomicus Romanus D. *Dominicus Panarolus*, diligenterq; ſingula animalis interiora ſcrutatus eſt, & brevem totius Anatomen vernacula lingua edidit. Obſervavit autem oculos muſculis deſtitutos, motum in omnem partem nanciſci à membranæ corrugatione quæ fibrarum circularium beneficio contracta

tracta oculum trahit quocunq; eſt movendus, ſicut frons alioquin corrugari ſolet. Nervi optici ex cerebro enati ſtatim dividuntur, ut ſinguli ad ſuum oculum vergant, nunquam conjunguntur ſeu confunduntur, quemadmodum in homine. Hinc oculi unius motum alter non ſtatim ſequitur. Laxi ſunt, non tenſi, ut ad poſteriora ſine ruptura reflecti poſſint. Linguam invenit non eſſe aliud, quam canalem convavum in exortu & prope ſinem carnoſum, ſpongioſum, & viſcoſum, in cujus canalis medio tranſit funiculus, qui extenditur & contrahitur inſtar chordæ teſtudinis, inſeriturq; in linguæ finem, quum ab oſſe hyoide ſumat initium. Oſſis hyoidis alia quam in homine fabrica, nam pars ejus extenditur in longum inſinuatque ſe in linguæ concavitatem, ut inſtar gladii in vagina recondatur. Ab hujus oſſis extremo cartilaginoſo funiculus ille oritur linguam retrahens.

Liene caret & veſica, nec igitur bibit Chamæleon, nec mejit, ſed alimenta ingeſta deglutit, eademq; parum mutata per alvum dejicit, ut naturali Lienteria laborare videatur. Reliqua viſcera ab humanis vix differunt. Diaphragma tamen nuſquam in Chamæleone conſpicitur. Pulmones ſatis ſpongioſi, rari & parvi. Viſcera exiguum in abdomine ſpacium occupant, ut abdomen aëre potius plenum videatur, quam viſceribus.

De Chamæleonte cætera videantur apud *Pli-*

nium l. 8. c.33. &c. *Bellonium* l. 2. Obſ. Med. c.34. *Dioſcor*. l.2.c. 97. *Sionitam* in App. ad Geograph. Ubienſem. *Verulamium* Hiſt. Nat. Cent. 4. Exper. 360. *Panarolum* Nel Camaleonte eſaminato, alioſq; paſſim obvios.

HISTORIA LXIII.

Fæces alvi per vulvam excretæ.

UTeri collum tam arctè recto inteſtino nectitur, ut ſine cultro ſeparari nequeat. Hinc læſa alterutra parte utriuſq; excrementa liberè inter ſe commeant. Sæpe evenit, ut eroſo vel abraſo utriusq; pariete carneo, præſertim in partu difficili, alvi fæces per naturalia mulierum expurgentur, quod nonnunquam etiam clauſo ano nativitatis culpa fit *Benivenius* Obſ. c. 86. exemplum habet, & *Dodonæus* in Schol. ad Ben. c. 9. & A. *Luſitanus* Cent. 2. Obſ. 10. & *Mercurialis* l. 1. Morb. Puer. c. 9. & *Sennertus*. Me Pariſiis præſente puellæ cuidã idem contigit, & nuper *Haf*næi in vico viridi puerperæ. Advocaverat obſtetricem non ſatis exercitatam in his ſacris, quæ in difficultate partus conſtitutam, miſerè dilaceravit. Fœtum enim extrahere aggreſſa, linteamine caput conſtrinxit, ut vi ex anguſtiis maternis eliceret. Succeſſit quidem rudior operatio, ſed ſive unguibus ſive fœtus calcitratione, perruptus

fuit

fuit communis paries inter uteri vaginam & rectum inteſtinum. Hinc non ſolum fæces alvi per vulvam prodiere, ſed & lotium præter voluntatem. Sex hebdomadibus hæc via excrementis patuit, quam natura ipſa deinde ſolidavit, & ad anum ſuas remiſit ſordes, lotio tamen adhuc, ob ſphincterem veſicæ læſum, non cogitanti exſtillante.

Historia LXIV.

Scroti in Hydrope periculoſa apertio.

Abbas Cambianus Fontanus in Monaſterio S. Antonii de Vienna Patavii, nobis notus, in eam excreverat corporis magnitudinem, ut partim naturali corporis vaſti habitu, partim hydropis vitio, tonnã noſtram ampliſſimam facilè excederet. Aſcites vaſto corpori adjunctus augebat aqualiculum ex intemperie hepatis natus. Vino enim generoſo libenter delectabatur, & nocte media ad captandum aêrem frigidum ſurgere aſſueverat, fructibusque horariis inſigni voluptate & palati blandimentis veſcebatur. Interim dum remedia per *Salam* noſtrum adhibentur, pedes ſalſis humoribus intumuere, qui & ſcrotum cum glande excoriarunt. Variis non ſine ſucceſſu tentatis, tandem domum raverſus incontinente victus ratione malum revocavit, ſcrotumque ita intimuit ut

 vaſto

vaſto aqualiculo propenderet maximum. Chirurgus ſectione imperatâ vulnus juſto majus fecit & profundius, unde gangrænæ data occaſio. Sentijt poſt ſectionem humorem ad fauces regurgitantem qui loquendi promptitudinem Abbati ademit. Poſt breve temporis intervallum inferioribus partibus à putredine planè nigreſcentibus, è vivis exceſſit.

HISTORIA LXV.

Diarrhæa & Dyſenteria Epidemica.

FEbrem Tertianam Epidemiam *Hafniæ* in æſtate 1652. graſſantem inſequutæ ſunt ſtatim Dyſenteria, & Diarrhæa maligna ſine febre, qua trium menſium ſpacio aliquot millia hominum in urbe occubuerunt. Benignior fuit Dyſenteria, ſed Diarrhæa ſeu fluxus albus pluribus exitioſus. Illa facilius ceſſit remediis, hæc difficulter. Illam enim ex ſanguine, vaſis meſenterii vel apertis vel eroſis, ſedare & adſtringere promptius fuit, quam Diarrhæam ex toto venoſo genere ſeu ſanguine in bilem corrupto, vel ulceribus malignis in inteſtinis excitatam.

In Dyſenteria pura, ex qua eluctati plures nonnunquam ſanguis & per vomitum & ſeceſſum rejectus.

In Diarrhæa maligna præceſſit primum materiæ bilioſæ excretio, deinde ſucceſſere liquidæ, ſeroſæ

ſeroſæ & pituitoſæ humiditates, tum porraceæ nocte dieq; perſeverantes, æruginoſæ, cum ſummis doloribus, torminibus, inappetentia & vomitu, qui circa finem vitæ maximè ingraveſcebat, nunquam ceſſante fluxu. Nonnunquam ſanguis purulentus tanto fœtore præditus excernebatur, ut adſtantes infecerit, meſenteriumq; apoſtematibus refertum certo indicio proderet, atque in his nulli clyſteres potuerunt injici, natura repugnante nec quidquam per rectum inteſtinum admittente. Ætatem puerilem pari violentia invaſit, ut miratus ſim tenera hujusmodi corpuſcula tantæ bilis flavæ & porraceæ eſſe feracia. Senſus reliqui externi & interni ad halitum extremum ſemper ſani.

Ad præcavendum exſtirpandumque malum Epidemium juſſu Regis Auguſtiſſimi, cui ſubditorum ſalus ſemper eſt cordi & curæ, Conſilium vernacula lingua in illorum gratiam edidit Facultas noſtra Medica, legitima methodo adornatum, quibus Medicorum præſentia in tanto Libitinæ cenſu non raro deerat, cujus ſequuti ductum infiniti ex Orci faucibus ſunt erepti.

Certatim tamen vulgus ſibi remedia finxit. Pulte ruſtici uſi, & pomis auſteris, & lacte ovillo, vel ſero ejusdem lactis. Alii panibus rubi fructum nigrum miſcebant. Fuere qui præmiſſis legitimis remediis, in ſedando fluxu ſingularem oſſium quorundam porci uſum ſunt experti,

perti, cum accommodatis Alexipharmacis.

Civis Hafnienſis honeſtus ſecreto ſuo aliquot mille Dyſentericos ſervaſſe ſe gloriabatur. Ad præſervationem vinum vel cereviſiam abſinthites commendabat, non Dyſenteriæ tantum profuturam, ſed & Peſti & febri Petechiali ſalutarem, ſi à jejunis tribus vel quatuor horis ante paſtum hauriretur. Vinum autùm ſeu cereviſiam non ſolo abſinthio, ſed aliis cardiacis & adſtringentibus temperabat, Carduo Benedicto, ſummitatibus centaurii minoris, corticibus Aurantiorum, radice Tormentillæ, Cubebis, foliis Meliſſæ, radicibus Helenii, Angelicæ, calami, & gentianæ. Ad curationem præſentis fluxus ſeu albi ſeu ſanguinei, libram ſemis calidæ cereviſiæ propinavit adultis ægris, cui ſummitates abſinthii & ſal album incoxerat, & nucem moſchatam tritam cochleari ultimo ſuperbibendam dabat; infantibus verò pro ratione ætatis, cochlearia hujus potus tria, quatuor, vel ſex miſcuit. Applauſum à multis meruit hoc ſecreto. Sed ferri non poteſt, quod unico remedio & roborantia & abſtergentia & adſtringentia incluſerit, promiſcueque ſine aliis ex Methodo præmittendis, & Dyſentericis & Diarrhæa maligna laborantibus exhibuerit. Diverſi hi affectus diverſam methodum poſtulant. Alioquin ſal ſeu muriam in dyſentericis laudat *Dioſcorides* l. 5. c. 126. 128. *Galenus* 2. Simpl. Med. Fac. c. 12. & Vinum abſinthio

ſinthio temperatum concedit *Platerus* l. 3. Obſ. p. 871. ſeq. Ita varia varii remediorum genera elegerunt, alii ad adſtringentia ſtatim confugere, clyſteres & purgantia alii damnare, ſingulis ſubinde fortuna adſpirante vel plures eludente, ad Medicorum opem reverſos vel illis ſpretis pereuntes.

HISTORIA LXVI.

Hydrops Thoracis.

IOhannis le Mons Flandri placiâ ſed repentinâ morte extincti cadaver in Noſocomio Leidenſe 1639. apertum, utrumque dextrum pulmonis lobum, ſed præcipuè inferiorem oſtendit nobis conſumptũ, ut ſola membrana externa inferius reſidua eſſet, adeò craſſa ut triplo pericardii craſſitiem ordinariam æquaverit. Non tamen membranoſa hæc tota erat tunica, ſed interiore facie qua pulmones ambiebat, conſiſtentia inſtar ſævi craſſa apparebat, candicans, non abſimilis cartilagineæ coſtarum ſubſtantiæ, niſi quod ob mollitiem digitis contrectata in pulpam reſolveretur. Arctè utroque latere pleuræ adnata, inferiore loco ad diaphragma hidatides aliquot ingentes limpidâ aquâ repletas formaverat, quæ fontis inſtar thoracis dextram partem copia aquarum inundaverant, & Thoracis *H*ydropem acciverant. Pericardium quoque multa aqua diſten-

diſtentum, ultra naturalem excreverat magnitudinem. Cor ipſum longè nativam molem excedebat, flaccidum, nigro ſanguine plenum, in ſiniſtro latere uterque pulmonis lobus videbatur ſanus, Parenchyma quidem conſumptum non erat, color tamen luridus, viſcidaque materia puriformis paſſim inſparſa comparebat.

HISTORIA LXVII.

In Porſis Obſervationes Raræ.

NOlo quæ *Cophon* de Porci Anatomia ſignavit, & *Severinus* in Zootomia, repetere. In nonnullis Porcis in ædibus noſtris mactatis quædam obſervavi, quæ trita non ſunt.

In ſiniſtro porci ventriculo circa conum contextus mihi viſus nervorum elegans, ſeu fibrarum, quæ cum valvulis nihil habent commercii, colligantque carnoſos parietes. In eodem ſanguis concretus adipoſus aderat.

In ſepto cordis hic Hafniæ 1650. plurima foramina piſi magnitudine pervia erant, quæ ſtilum leviter adactum facilè admittebant, deducebantque ad ſiniſtrum ventriculum, ubi tenuis membrana velut anaſtomoſis apponebatur, regreſſum inhibens. Non igitur falſus fuit *Gaſſendus* Vir ſincerus, qui Aquis Sextiis Payanum vidit oſtendentem ſeptum cordis pervium. *Riolanus* certè

Magnus

Magnus ævi noſtri Anatomicus, verſus mucronem pervium conſpexit. *H*inc ſanguinis partem tenuiorem per poros hos ad ſiniſtrum ventriculum ferri ſuſpicor, majorem verò univerſi ſanguinis copiam per pulmones circulari.

In multis porcis 1653. Hafniæ mactatis apparuerunt ova quædam ſine teſta in hepate, meſenterio, & lumborum vertebris appenſa, quæ magnitudine ova gallinacea æmulabantur & ſubventanea viſa, ſed præter aquam limpidam nihil continebant, diutius enim coctis non induratus fuit liquor. Unde abſceſſus credo aquoſos eſſe ſeu veſicas ſeroſas, ex vaſis noſtris Lymphaticis, quæ circa hepar, meſenterium & Iliacos ramos luxuriant, exortas.

Sues prægnantes aliquot quoque 1650. diligenti cultro examinavi. In utero tot cellulæ, quot porcelli, ſed numerus horum numerum papillarum excedebat.

Porcelli longitudine minimi digiti erant, in his omnia cartilaginoſa. Cor benè formatum, candidum, ventriculis excravatum. Auriculæ rubentes ſanguineæ, ſanguini concreto perſimiles.

*H*epar molle & rubrum, inſtar ſanguinis concreti, univerſum occupans abdomen, & inteſtinis ſuperſtratum. Inteſtina ſubjecta candicantia, vermiculorum æmula. Vacuus ventriculus & parvus. Renes majores quam pro corporis pro-

por-

portione. Capſulæ flaccidæ. Cerebrum fluidum & aqueum, ſed venulis conſperſum tenuiſſimis. Oculi grandiores. Reliqua diſcerni accuratè non potuerunt. Situs porcellorum in utero eſt oblongus, prono capite, extenſis pedibus. Ex umbilico tria vaſa umbilicalia diſtinctè prodeunt per transparentem funiculum conſpicua, major vena; laterales arteriæ exiles, diſtinctis deinde ramis per chorion diſperſæ. Amnios tenuiſſima, in qua mucus & copioſum ſerum continetur. Allantoides aqua limpida referta veſicæ oblongæ formam refert, cum collo excrementis viridibus ſcatente. Rectè ab *Aquapendente* depicta, ſed globoſior una parte extrema inſtar cucurbitæ. Chorion carnoſior circa utrumque finem, & in medio, ubi vaſa umbilicalia inſeruntur. Interior uteri ſubſtantia pariter carnoſa, cui chorion adhæret facilè ſeparabilis.

HISTORIA LXVIII.

Epilepſiam Febris ſedat,

EPilepſiam eſſe ſymptomata motus depravati & ſenſus, in confeſſo eſt apud Medicos. Senſus autem tactus non ſemper aboletur. Quanquam enim reverà ſentiant Epileptici externas injurias, non ſentiunt tamen ſe ſentire in ipſius paroxyſmi Vehementia.

In No-

In Noſodochio Hafnienſi puella Epilepticis convulſionibus ſæpe hoc anno 1653. corripiebatur. Noſodochii miniſter fucum ſubeſſe ratus, & ſimulari morbum, fraudem detecturus, carbones ignitos in volam Epilepticæ congerit. Ægra nihil ſentiens, omne carbonum incendium perfert. Hinc tantum in vola manus ab igne vulnus excitatum, ut Chirurgus ſpacio menſium vix potuerit perſanare. Interea febricula Epilepticam invaſit, qua accenſa convulſivi motus poſtea ceſſarunt. Rectè enim *Hippocrates* in Coacis & 2. Aph. 26. Convulſioni febrem accedere melius judicavit, quia frigidos lentoſque humores in nervis farctos attenuat & diſcutit, ſicut *Galenus* commentatur.

Historia LXIX.

Maniacus ſeipſum ſuſpendens.

ARdente febre corripiebantur plures Hafniæ in Autumno 1653. cum petechiis & delirio. Evaſere multi, quidam larga hæmorrhagia narium, nonnulli abſceſſibus in collo obortis, alii tumoribus dolorificis in brachio vel pedibus. Multos jugulavit delirium. Ex claſſe Regia reduces nautæ quamplures febre hac infecti. Quidam ex illis extra portam Orientalem habitans, qui ſti-

pendia 28. annorum in claſſe Regia meruit, ex navi rediens, uxorem febre defunctam amiſit, mox ipſe inficitur, febricitat, & tanto ex petechiis delirio furit, ut abſente muliere conductitia cuſtode, ipſum ſe ſummo mane omnium Sanctorum injecta faſcia ad lectum ſuſpenderit. Hinc delato, ad D. *Mothium* & me, judicio per Admiralium Regium, Virum Generoſum Chriſtophorum Lindenow, honorificè ſepeliendum cenſuimus, nec per plateas more aliorum qui ipſi ſibi violentas manus admovent, eſſe quadrigis trahendum. Sævientis enim morbi fatum, commiſeratione potius, quam pœna dignum. Deliria in febribus petechialibus nihil non committunt, nullo ſupplicio expiandum. Exemplum recitat *Benivenius* Exempl. Med. c. 99. Ad inſanam Viri cujuſdam Nobiliſſimi filiam vocatus adeò furentem invenit, ut dum hinc inde ſeſe violento quodam impetu jactaret, quicquid interim obvium habebat, dentibus arriperet, frangeret, laniaret. Ex quo proprios capillos, brachia & manus, & ſi quid præterea aliud arripere poterat, ita mordicus nullo habito diſcrimine ſuumne an alienum eſſet, apprehendebat, ut niſi ſciſſum ac prorſus laceratum ex ejus dentibus eripi non poſſet, adeò ut vincire puellam oportuerit, ne ſibi aut alteri noceret.

De maniaca muliere Patavii nobis narrabat *B. Sylvaticus*, quæ per plateas ambulans de rebus Venereis ſemper locuta, interdum baculo obvios aggreſſa

aggreſſa eſt. Hæc tandem cum in Noſocomio S. Franciſci detineretur, ab ejus loci miniſtris ſæpius compreſſa convaluit, quia à ſeminali humiditate, diutius retenta & putrida, elevatis vaporibus Mania hæc orta fuit.

HISTORIA LXX.

Grumoſus ſanguis inſtar hepatis per alvum excretus.

CIvis quidam Roſtochienſis per triennium ἀνορεξίᾳ laborans ſæpiusque de torminibus alvi conqueſtus, fruſtra adhibitis variis remediorum generibus, eo tandem 1652. miſeriarum devenit, ut emaciatus vixque oſſibus hærens phtiſici in morem graviſſimè decumberet. Accidit demum ut præſente Medico D. *Sculteto* de maximis angoribus quæreretur, coloreque mutato ſudor erumperet per totum corpus frigidus, aliaque mortem minitantia ſigna apparerent. Cum omnes de vita deſperarent, alvum exonerare cupiit, ſed è lecto ſurgere prohibitus, pelvi porrectâ, per ſeceſſum rejecit fruſtum maſſæ ſanguineæ inſtar parenchymatis concretæ, fibriſque variis venularum in morem refertæ, ut crediderint adſtantes hepar integrum per alvum redditum. Oblongus erat grumus variis quaſi ligaturis diſtinctus. Æger autem dictum factum melius habuit, deincepſque

ex voto convaluit, ſicut per literas ad me perſcripſit Cl. V. M. *Michael Lyſerus*, olim Auditor meus, & amicus perdilectus.

HISTORIA LXXI.

Oculi vulnera.

JUvenis quidam Patavii baculo offenderat oculi angulum, ut relicta in oculo ſint fruſtula lignorum. Sæpius illa extrahere tentaverat *Marchettus* Chirurgus haud ex trivio, & tandem ſanatum juvenem ex Noſocomio demiſit. Reverſus verò poſt aliquot menſes, conquerebatur de tumore in faucibus & palato, quo aperto durum aliquod corpus in palati tumore deprehenſum fuit, quod ligni erat fruſtum ex prioris vulneris reliquiis, huc via incognita protruſum. Tumque ſecuriore recuperata valetudine lignum extractum collo ſuſpendit, urbemque circumiens miraculosè ſe ſanatum clamitavit.

Leidæ alius in oculo vulneratus. Cancro mox in oculo ſuccedente, conſilio *Io. VValæi* Viri Summi per Regium Chirurgum forfice oculus erutus. Primo, ſecundo & tertio die optimè exinde valuit, ſed ſubitò quarto die Apoplecticus mortuus, levi apparente convulſione.

HISTO-

HISTORIA LXXII.

Maculæ Lunares in facie Epilepticæ.

COmitialis Morbus ſeu Epilepſia *Tralliano* & *Cælio Aureliano* non malè *Lunaticus* ſeu *Lunaris* dicitur, ſive quod ſecundum lunæ mutationes invadat, quæ imperium habet in humiditates & cerebrum, ut in vulneribus videre eſt; ſive quod in novilunio concepti & nati hoc morbo corripiantur. Certè ſi radiis Lunaribus quis aperto capite dormiat, Epilepſiam incurrere vulgò perſuaſum. Hinc apud *Matth.* c. 17, 15. puer cujuſdam vocatur σεληνιαζόμενος, lunaticus, qui Epilepticus erat, ut ex ſignis ibidem ſignatis patet. Nam cecidit in ignem & crebrò in aquam, ſputavit, & ſtridebat dentibus. Dicitur quidem ab eodem *Matthæo* v. 18. *Marc.* 9, 17. *Luc.* 9, 39. dæmoniacus ſeu à dæmone torqueri, nam ſæpe conjungitur hujuſmodi lunari morbo dæmon, vel certè à dæmone naturalium rerum ſcientiſſimo & cauſas naturales movente inducta fuit Epilepſia. Sæpe ſæpius quoque dæmonis præſentiam hi inſultus mentiuntur. Vidi Patavii Baronem Germanum Epilepticum à Monachis S. Antonii miſerè flagellatum, quia obſeſſum credebant, ſed nihil illis proficientibus à *Sala* Medico curatum.

Singularem Lunæ cum corpore Epileptici conſenſum in patria noſtra vidi. Filia enim Sophiæ in

horto Regio Fridericiburgenſe. Epileptica, meæ curæ ſubjecta, maculas in facie habet apparentes, quæ pro varia Lunæ phaſi & mutatione, variæ videntur tam colore quam magnitudine. Tantum corporibus noſtris cum cœlo commercium.

HISTORIA LXXIII.

Muris Norwagici, Lemmender, Anatome.

MUres in Norwegia depluentes, quos vulgò *Lemmender* vocant, Bergis nuper Hafniam ad D. *Olaum VVormium* Virum ſummum miſſos, jamque exſiccatos & exenteratos, cum laudato Viro 1651. diſſecui, ſceletonque ex illis in uſum Muſæi Wormiani conſtruxi. In diſſectione occurrebant ſequentia:

Muris univerſi magnitudo glires noſtros æquat. Pellis variegata, flava, nigris maculis diſtincta, adeò tenera, ut citra rupturam ſeparari nequeat, niſi in myſtace.

Dentes inciſorii duo in utraque maxilla. Loco caninorum vacuus eſt locus, quem implet ferè lingua. Sequuntur mox molares, quorum utrinque tres ſunt, totidem alveolis diſtincti, primus latior inciſuris quatuor velut ſerris donatus, quarum in alveolis quoque conſpiciuntur veſtigia, alter tribus, quia minor, tertius totidem,

tidem, ſed arctioribus, quia priore adhæc minor.

Inciſorii inferiores ſub prioribus terminantur. In aliquibus longius prominent, minus in aliis. Protenduntur radicibus longiſſimè incurvi ad molarium principium. In medio latiores & inſtar gladii acuti. In principio ſeu extremitate prima excavati velut cochleare, quo melius fruges arrodant.

Lingua larga longitudine dentes inferiores inciſorios facilè exæquat. Maxillæ inferiori, qua ſuperiori inarticulatur, tres ſunt apophyſes. Os petroſum quaſi carioſum, cultro non difficulter abraditur.

Oſſicula auditus tria exigua, à *Caſſerio* depicta, ſed ſtapedis forma ab illo variat, hic ferè rotunda, medio foramine, in ambitu ſuo ſtellularum velut radios obtinens.

In ore gramina exſiccata unus habebat. Viſcera reliqua exſiccata. An ſimplex illis ſit inteſtinum, ut de agreſtibus ex Medico diſſecante refert *Geſnerus*, dubito. *Severinus* enim in mure diverſum obſervavit *Zootom.* p. 128. Rectum inteſtinum excrementa ſolita continebat.

Membrum genitale foris piloſum, intus cartilagineum, ex oſſe pubis prominulum. Cauda brevior, ſecus ac in vulgaribus, decem tamen articulis conſtans.

Os femoris triplici capite acetabulo ſuo junge-

gebatur. In uno mure crus cum fibula olim fracta per callum coaluerat, forſan cum pluvia impegit in duriorem lapidem, vel tectum domus.

Accuratam hujus Animalis Hiſtoriam pertexuit nuper ſeculi ornamentum *Olaus VVormius*, publicoque ſcripto elegantiſſimo illuſtravit, ad quod Lectores curioſos remitto.

HISTORIA LXXIV.

Onera gravia periculoſa.

ROBuſtus quidam Venetiis diſcedens cum ſarcina mercatoria, quadraginta leucas Italicas uno die pedibus eſt emenſus, reverſus verò ſubito in Hydropem incidit, ut abdomen in molem ampliſſimam attolleretur. Suaſu D. *Ferri* allium in lacte coctum accepit, unde ſubitò venter tumidus concidit, appetituſque ingens rediit, ut ſemper voluerit edere & bibere. Idem tamen remedii genus in aliis non ita ſucceſſit feliciter.

Filius illius Magiſtri Romani, qui artem complicandi lintea exercet, Romæ à ſodale occiſus eſt, quod in dorſum ejus impingeretur tantum ſaccus cineris.

Hi-

Historia LXXV.

Spaſmus ex oculi contuſione.

ADfui 1644. Neapoli puero, qui 15. abhinc diebus ex luſu igneo oculum ſiniſtrum eluſerat & eliſerat, cui deinde ſupervenit ſpaſmus circa meridiem prono capite quaſi in circulum acto cum ſpuma oris aliiſque convulſionis indiciis. In eodem quoque capitis latere verſus Lambdoideam ſuturam tumor adeò dolens emerſit, ut ad minimum digiti tactum exclamaret. Membranæ enim oculi cum pericrania & dura matre habent conſenſum, ut unius irritatio facilè alteri communicetur. Præterea opticorum nervorum origo à Lambdoidea ſutura parum abeſt, quæ per fibrillas membranarum interno cerebro jungitur.

Historia LXXVI.

Anatome Pthiſici.

THomæ Gualtheri cadaver 1638. in Noſocomio Leidenſi tabifico morbo extincti anatomico cultro examinantes, Pulmones vidimus exſangues, ſiccos & conſtrictos, & in dextro latere arctè coſtis adnatos. Cor quoque flaccidum, quia ſanguis omnis ſpiſſior, viſcidior & exuſtus auriculam dextram in præternaturalem magnitudi-

nem diſtenderat. Hepar vitiatum, denſum, exſangue, ſine colore rubeo conſpicuum. Omenti pinguedo à febrili æſtu abſumpta. In Liene denſo & nigricante & digna viſu fuit appendix ovi columbini magnitudine, infra ipſi adnata, exiguis quibuſdam excreſcentiis eidem ad latera adhærentibus. Multa aqua citrina thoracem & abdomen implebat ex δυσκρασία ventriculi cordiſque procreata. Pancreas denſum & compactum, colore cinereo.

In alio ibidem 1639. à *Fr. Sylvio*, Anatomico dexterrimo & amico veteri, diſſecto obſervavimus ſummam pulmonum tunicæ craſſitiem digitum medium æquantem, hepar verò, lienem, diaphragma & inteſtina inter ſe arctius cohærentia, omentum denique planè carnoſum.

HISTORIA LXXVII.

Rara Renum & Capſularum Atrabilarium ſtructura.

NOlim in numero monſtrorum feminam habere. *Ariſtoteles* naturæ aberrationem vocavit. Alii homines eſſe pernegarunt. Omnes in ſexum cognati generis injurii. Valdè tamen in mulieribus ludit Natura, illarumque partibus generationi dicatis. In cadavere muliebri Patavii 1643. diſſecto raram omnino Renum & Capſula-

la-

larum Atrabilarium ſtructuram obſervavimus. Renes utroque latere more ſolito ſiti, in unum concreverant ſupra diviſionem vaſorum in ramos Iliacos. Pelvis ureterum extra renes conſpicua, triplici ramo ex renibus egrediebatur. Capſulæ atrabilariæ quatuor numerabantur. Superior dextra triangularis, ſiniſtra quadrata. Inferiores duæ rotundæ, globoſæ & inæquales, quæ arterias à trunco, venas ab Emulgentibus accepere. Emulgentium venarum numerus inſolitus. Vena dextra emulgens triplex ſed exilis, ſiniſtra ſimplex, craſſior, ſed ante ingreſſum trifida. Arteria Emulgens dextra duplex, ſiniſtra ſolitaria, ſed pari modo ante ingreſſum diviſa. Vena ſpermatica dextra ex trunco orta, in medio diviſa iterumque deinde unita. Vena ſiniſtra duplici exortu inſignis ex emulgente ſiniſtra. Arteriæ ſpermaticæ nullæ. Singularis quidam ramus ex inferiore concurſu renum ad Iliacum ramum protendebatur. Quæ ut clarius demonſtrentur, figurâ adnexâ ſingula ante oculos ponere conſtitui.

A *Arteria magna deſcendens.*
B *Vena Cava deſcendens.*
C *Capſula atrabilaria dextra.*
D *Capſula ſiniſtra.*
a *Vena ex cavâ ad capſulam dextram.*
bb *Venæ ab emulgente ad capſulam ſiniſtram.*
c *Ramulus qui jungitur cum ramulo venæ ἄζυγος.*
dd *Arteriæ duæ ab emulgente arteria dextra.*

e *Ar-*

e *Arteriæ ramus ab emulgente ſiniſtra.*
E *Arteria emulgens dextra ſuperior.*
F *Arteria emulgens ſiniſtra.*
G *Emulgens vena dextra prima.*
f *Emulgens ſecunda.*
g *Emulgens tertia.*
H *Vena Emulgens ſiniſtra.*
I *Ren dexter.*
K *Ren ſiniſter.*
L *Renis utriuſque concurſus p. n.*
M *Capſula atrabilaria prima minor.*
N *Capſula altera minor.*
hhhh *Arteriæ ex aorta capſulis inſertæ.*
i *Arteria Emulgens dextra inferior.*
k *Vena ſpermatica dextra.*
OO *Pelvis ureterum.*
PP *Vreteres.*
Q *Arteriæ in ramos Iliacos diviſio.*
l *Ramus ſingularis ex rene ad venam Iliacam.*
m *Vena ſpermatica ſiniſtra.*

HISTORIA LXXVIII.

Singularia Epilepſiæ remedia.

SAnguinem ex homine ſano decollato hauſtum, Epilepſiæ præſens remedium plurimi commendant. Proprium autem ſorbere ſanguinem nec ita tritum eſt, nec horrendum. *Aëtius*

Tetrab. 2.

Tetrab. 2. Serm. 2. c. 15. ex Didymo refert, ſi magnum pedis ægri digitum diviſeris ex quacunque parte, & deſtillante ſanguine labia ipſius collapſi ſeu Epileptici illeveris, ſtatim excitari. *Io. Langius* lib. 1. Epiſt. Medic. 8. Chirurgos quoſdam carpit, quod quum ſecta vena ſanguinem in lebete ob flatulentum incluſum ſpiritum, contremiſcere vident, vitam cum ſanguine effuſam ſuſpicati, repente antequam tepeſcat, patientem abſorbere cogant. Plurimi noſtratium inter familiaria ſecreta habent ſanguinem ipſius Epileptici. Extrahunt enim ſecta vena brachii in ipſo convulſionis paroxyſmo parum ſanguinis, illumque ovo ſorbili mixtum ægro ſorbendum propinant. Quod experimentum non paucos & in urbe noſtra & extra illam ab inſultu Epileptico ſtatim liberavit, & planè deinceps immunes reddidit. Sed poſt hauſtum liquorem, cordialia, pulverem Bezoarticum aliaque addunt, ut ad ſudorem componatur æger, ita enim à ſanguine proprio materia convulſionis mota & turbata per ſudorem diſcutitur & evacuatur.

Riolanus Pater ſæpe ſe expertum affirmat Epilepticos reſurgere, ſi ter in aurem vulgati verſiculi inſuſurrentur:

Gaſpar fert myrrham, thus Melchior, Balthaſar aurum,
Hæc tria qui ſecum portabit nomina Regum,
Solvitur à morbo, Chriſti pietate, caduco.

Non

Non verbis ſed ſolo halitu oris in aurem immiſſo experimentum ſuccedere expertus eſt Cl. *VValæus*, memini enim illum maxima vi in ſiniſtram aurem Epilepticæ puellæ inflaviſſe, nulloque prolato verbo, imò ne ſono quidem, ægram dictum factum excitaſſe. A flatibus verò ortam Epilepſiam halitus calidus diſcutere potuit, in aliis ſimile tentavi, ſed irrito effectu. Poſſe tamen & verba certo rythmo incluſa ſimile quid ſine ſuperſtitione ulla præſtare, demonſtravi in Commentariis de *Paralyticis* N. T. Nam 1. Varia verborum prolatione aër alteratur, tam ille qui per vaſorum oſcula in cutem deſinentia per tranſpirationem ingreditur, quam in aures, nares, pulmoneſque delatus. 2. Vocibus diverſus efferentium flatus ſeu calidus ſeu frigidus vim imprimit diverſam, quam aſperæ arteriæ reliquorumque vocalium inſtrumentorum diſpar conſtitutio vel acuit vel gravat. 3. Varia verborum prolatione halitus accenditur qui vel ſolus vel rythmis adſtrictus frigida calefacit, & flatulenta diſcutit. 4. Quantum Muſica in curandis affectibus valeat, tam animi quam corporis, Tarantula docet, Rex Saul expertus eſt, & pluribus in Paralytico *primo* & *tertio* probavimus. Sed quomodo flatus vi in cerebrum Epilepticum penetrabit, cum auris interna oſſe undique concluſa minimo foramine ad cerebrum pateat, quod & arteria & vena & nervo repletur. Nodum ſolvit nobis olim laudatus

VVa-

VValæus, quem rebus humanis ereptum ſeriò dolemus. Nempe flatu diſtentum tympanum & auris membranæ fuere, quæ quia eædem & continuæ ſunt cum membranis cerebri, inde cerebrum magis ſublatum & poroſius factum fuit, nervique liberiores evaſere, ut ordinatius moveri ſpiritus potuerint, & melius ſenſus, motus & mentis functionibus inſervire.

Ex Americanis Inſulis cum navibus mercatorum Hafnienſium 1653. Gallus quidam lapidem ad nos attulit, quem precio 1600. Joachimicorum Sereniſſimo Regi noſtro vendendum obtulit, longitudine minimi digiti & craſſitie, glabrum & ex viridi pallentem, de quo ferebat, collo Epileptici ſuſpenſum omnem convulſionis inſultum ſubitò compeſcere & quamdiu geſtetur ſemper impedire. Conquiſiti ſunt Epileptici, hinc inde, ut lapidis decantata virtus probaretur, nec tamen eventus promiſſa confirmavit. Quantum verò oculatiores perſpicere potuerunt, lapis erat Nephriticus, qui an pro Amuleto Epilepſiæ haberi poſſit, facili experimento fiat periculum.

HISTORIA LXXIX.

Cygni Anatome.

CYgnum ab amico mihi miſſum Hafniæ 1649. exenteravi, & interiora omnia Medicinæ Stu-

Studioſis tantò libentius demonſtravi, quod in Zootomia M. *Aurelii Severini*, Amici mei colendi, neglecta viderim vel omiſſa.

Ventriculus membranoſus minor ante majorem, cum œſophago continuus, major carnoſus arenulis lapilliſque ſubinde refertus. Inteſtina valde longa ſunt, & multo adipe pollicem craſſo, qui vicem omenti obit, intecta. Quæ cum multis anfractibus gyriſque haud ſint intricata, ſed ſimplici tantum media ſpira in ſe revolutione reflexa, huic malo volens mederi Natura, cœca duo inter anum & ipſorum initium, injecto recto inteſtino, appendit, quæ anfractuum inteſtinorum defectum compenſarent.

Hepar ingens, tribus, ut in homine, lobis diſtinctum, cum vaſis & veſicula, Pancreas longiuſculum, venis refertum.

Arteriæ aſperæ admiranda ſanè ſtructura. Nam pro colli longitudine deorſum œſophagi comes protenditur donec ad ſternum perveniat, in cujus capſulam ſe incurvo flexu inſinuat & recondit velut in tuto loco & theca, moxque ad fundum ejuſdem cavitatis delata, ſurſum reflectitur egrediturque anguſtias ſterni, & claviculis mediis conſcenſis, quibus ut fulcro nititur, ad thoracem ſe flectit. In quibus autem iſta ſterni capſula ſive vitio naturæ, ſive ætatis deeſt, ſicut in ſceleto Theatri noſtri obſervavimus, aſpera arteria, quia ſe huc inflectere non poteſt, recta brevior aliarum more in-

re in-

re incedit. Antequam autem thoracem & ibi ſitos pulmones attingat, prius laryngem quendam efformat cum oſſe hyoide lata membrana veſtito & muſicorum inſtrumentorum fiſtulam referente, ſuperius lata, ſed anguſtâ rimulâ, inferius verò anguſtiore & depreſſiore. Sub larynge ſeu oſſe hyoideo, antequam pulmones ingrediatur arteria, in duos ramos divaricatur bronchiis non abſimiles, tumidiores in medio noſtrarum caligarum inſtar, ſed quia pulmonibus vicini magis ſunt, anguſtiores. In quibus ab humana differt arteria, quæ quidem in ramos dividitur & bronchias; ſed nunquam antequam pulmonum ſubſtantiam fuerit ingreſſa.

Miranda hæc organorum conſtitutio, & reſpirationi inſervit, & voci. Nam cum in ſtagnorum profundo victum quærat, longiſſimo indiget collo, ne longa mora ſuffocationis incurrat periculum, & ex ea arteriæ portione, quæ pectoris vaginæ incluſa eſt, tanquam ex promo condo ſpiritum ſub aquis haurit. Copioſo etiam aëre opus erat per bifidos ramos, & ad ſublevandum corpus grandius. Os hyoides autem ante diviſorem collocatum ad longioris colli firmitudinem facit, & anguſtiori rima vocem Cygni ſeu ſtrepentem ſonum moderatur.

Pulmo exilis & flaccidus. Cor humano ſimile forma & magnitudine, venaque elegans coronaria extremum corpus percurrit. In dextro ventri-

culo valvula in vena cava circularis una & carnea, reliquæ valvulæ humanis ſimiles.

Vertebræ colli numerantur 23. dorſi ſeptem, caudæ octo mobiles, aliæ enim interiores ſub Iſchii oſſe immobiles, & fixæ.

Os pectoris protuberans cum ſua ſpina. In quibuſdam ſolidum, in noſtro concavum ampla cavitate, mediaque parte poroſum, ut aquam admittat.

Os ſcapulæ oblongum & anguſtum, ut in anſeribus. Alæ os brachii humani æmulum cum cubito. Deinde oſſa duo Metacarpi. Extrema ala quatuor articulis conſtat in rectum protenſis, quorum extremus bifidus eſt, utrinque tamen cohærens, primus maximus. Duo laterales, quorum ſuperior major, in duos item dividitur.

Coſtæ utrinque duodecim, ex plurimis ſimilaribus & muſculis. Illarum duæ ſuperiores ſterno non junguntur, reliquæ novem ſterno arcuatim inarticulantur, in medio cartilagine diviſæ, & inter eas quinque medias apophyſes habent incurvas. Ultima coſtula coxæ ſuperius connata, ejus medio juncta cartilagine, in latum & incurvum finem deſinit, quanquam potius os pubis dicendum, ſuſtinendo abdomini dicatum.

Os cruris femori involvitur ſingulari apophyſi, homini inuſitata. Os fibulæ latiore principio circa medium cruris in acumen deſinit.

Beſlerus nuper in *Regno Animal.* caput Cygni depictum

pictum dedit cum lingua oſſea, qualem in noſtris non invenimus, & oſſe hyoide triangulari, linguæ ſubjecto. Nos accuratam procuravimus Cygni ſceleti, Laryngis & aſperæ arteriæ duplicis iconem, quam in Diſſertatione de Cygni Cantu & Anatome, publicè me Præſide in Academia Hafnienſi à Juvene Literatiſſimo *Ioh. Iacobo Bewerlino* 14. Sept. 1650. propoſita, inveniet Lector.

Historia LXXX.

Monſtra porcina.

MOnſtrum ex ſue 5. Aug. 1648. cum aliis tribus porcellis naturali forma effictis, in Parœchia S. Canuti Inſulæ Boringholmianæ apud Petrum Laurentii in Kiereby natum, caput habebat humanum, amplum os hians, clauſos oculos, latam frontem & copioſum cerebrum, grave & intra cranium mobile. Reliquo corpore ad candorem vergebat, humano æmulum, ſine ſetis. Pedes & cauda genus ſuum referebant, nec à porcorum grege deviabant.

Aliud Hafniæ vidi. Quinque porcellos perfectos primò excluſit ſus 7. Mart. 1648. Halſnæſi in Selandia noſtra. Poſtridie aliud monſtrum ſequutum, quod catellos geminos referebat in pectore ſibi connatos, quatuor utrinque pedibus. Capita duo eminebant adverſo vultu ſibi oppoſi-

ta, alterum nares aureſque canino ſimile, os tamen & oculi ſuilli ex maxilla inferiore dentibus longioribus protenſis; alterum priori haud abſimile, niſi quod roſtro caruerit aperto, cujus vicem ſupplebat foraminulum, ubi tanquam per nebulam dentes transparebant reconditi, & infra utrinque auriculæ.

HISTORIA LXXXI.

Cholericæ Virginis Anatome.

PUella 20. annorum Cholera obiit. Cadaver ad uſum Anatomicum *Adriano Falcoburgio*, Anatomico Leidenſi accuratiſſimo, quem nunquam ſine admiratione vidi ſecantem, conceſſum fuit menſe Februario 1639. Vaſa mammaria diligentius inquirenti nuſquam apparuere. In abdomine multa immutata. Ventriculi fundus tranſverſum palmum infra coſtas ſpurias demerſus, nullo omenti fotu gaudebat, unde ventriculus imbecillis tanta vehementia viventem puellam ad vomitum concitavit, ut revocato omni ad caput ſanguine, poſt mortem rubeus faciei color perſtiterit. Qua etiam vehementia ruptis viſcerum vinculis ventriculus cum inteſtinis fuit depreſſus. Omentum infra ventriculum ad os Iſchii protendebatur. Inteſtinum colon profundius, multis aliàs gyris & circumvolutionibus diſtinctum,

ctum, hic levi inflexione ſerræ dentes æmulabatur. In inteſtinis verò vermiculus rubicundus latitans, corpus verè cacochymicum notabat. Lien dupla magnitudine tumidus à ſolita figura in globum oblongum mutatus videbatur. Meatus cholidochus in plurimos ramulos diviſus multum bilis, ob anguſtiam, regurgitare fecerat,unde moleſtus ille & lethalis bilioſarum humiditatum vomitus concitatus.

Vena ſpermatica dextra ab Emulgente dextra. Arteria ſeminalis ſiniſtra nulla. Nec clitoris in virginali corpore comparuit, nec hymen, quod morbo imputabatur, ſed carunculæ myrtiformes leviter vaginam diſtinguebant. Siniſter teſticulus longior dextro, longiuſque ab utero diſtabat quam dexter.

HISTORIA LXXXII.

Variæ in canibus Obſervationes.

DUm plurimam operam in venarum lactearum & Lymphaticarum inquiſitione impendimus,multa ſe in canibus obtulerunt aliud agentibus, quæ breviter ſignabo prout in mentem calamumque venerint.

Renis dextri parenchyma illæsâ tunicâ externâ à vermibus abſumptum aliquando fuit, quorum duo longitudinem digiti & amplius æquabant.

Semel tres in uno cane renes viſi, altero latere duo invicem ſibi ſuprapoſiti ejuſdem magnitudinis. In rene dextri lateris duo vermes ſalvâ tunicâ totum ſpacium juſto ordine implebant, qui termites diſſecti aquâ repleti erant, ſed ita lentâ ut filamenti inſtar candidi extendi potuerint, ſive ex corruptâ renum carne generati, ſive ab aqua impurâ.

In alterius aorta arteria prope cor ſex glandulas ciceris magnitudine ſine ordine diſpoſitas vidi, quod nec in homine infrequens notavi.

Nonnunquam ſingularem coſtarum cum ſterno obſervavi connexionem, nec enim coſtarum extrema ſterno jungebantur more conſueto; ſed ſuperponebantur.

Non ita pridem in cane porus cholidochus adeò diſtentus apparuit, ut cum inteſtinis amplitudine comparari potuerit, qui in duodenum deſinebat, venulis externè ſcatens, ſicut & veſica bilaria. In aperto poro obſervatus callus cartilagineus circa inteſtini ingreſſum, quo impeditus fuit ad inteſtina fellis tranſitus, unde intumuit, & in homine Icterum provocaſſet. Accuratè videri potuerunt in amplo hoc poro foramina quibus in hepar patet, quæ totidem erant conſpectiora quot lobi hepatis. Exitus cervicis veſiculæ felleæ in communem porum patebat, quo diſciſſo, quia tumidus ampluſque, inquiſivimus an valvula ulla prætenderetur. Sed nullam invenimus. Contenta bilis in poro tenuior, craſſior in veſicula.

cula. Subſtantia pori ſubtilior, denſior veſiculæ.

Lactans canis tres utrinque in abdomine papillas habuit, unam in thorace, ſed exilem. Interiore loco ſub cute piloſa utrinque per totum abdominis latus glanduloſum corpus protendebatur, continuum ferè à ſterno ad pubem, lacte ſcatens venulis ſanguineis hinc inde inſperſis. Inter glandulas quoque & muſculos abdominis ſanguinea vaſa percurrebant à muſculis ad ubera, & cum iis candicantes quædam fibrillæ ſine ſucco, iiſdem gyris & ductibus intortæ.

In cane prægnante brevi paritura, reſectâ cute piloſa cum mammis glanduloſis ſecundum longitudinem protenſis, vaſa mammaria externa glandulas viſa ingredi, quibus ſe lymphatica jungebant. In utero ſeu cornubus uteri octo catelli. Placenta uterina ſingulis circuli inſtar circumtenſa, viridi colore. In chorio humor flaveſcens, urinæ ſimilis, in amnio liquor alius candidior. Catelli in poſtrema hac aqua latent ore aperto, & lingua nonnihil exerta. In ventriculo ſimilis liquor illi qui in amnio, in inteſtinis craſſis ſolida excrementa. Diſſecto catelli thorace, cor pallidum, ſed auriculæ rubentes ultra horam cum dimidia pulſabant.

Ex umbilico catellorum præter umbilicales arterias, venam umbilicalem & urachum, duo alii funiculi minores tenuioreſque ad meſenterium eorundem tendunt, ejuſque centro affigun-

tur, id quod obſervatum quoque *Auzotio* Viro ingenioſiſſimo. Alia in canibus obſervata in Hiſtoria noſtra de *Lacteis Thoracicis & dubiis Lacteis* ſuo loco retulimus.

Historia LXXXIII.

Torpor vagus corporis.

NObilis Bononienſis Patavium acceſſit conſilium pro ægritudine petiturus. Narrabat ſe interdum capitis vexari ſtupore, qui mox in brachia derivaretur, mox femora & pedes, imò ipſa quoque genitalia ita ſubinde torpeſcere, ut niſi manibus ea teneret, ex corpore decidere crederet; linguam præterea adeò nonnunquam dixit ſibi intumeſcere, ut ex ore non poſſet extendi. Medici Bononienſes catharrum eſſe decreverant, ex capite reliqua membra invadentem: Benedictus verò *Sylvaticus* gravis ille ſenex & longa experientia inclytus, cum ſciret catharrum relictâ ſubitò una parte in aliam non ruere, Melancholia laborare pronunciavit, malumque de quo conquerebatur, imaginarium eſſe. Tanti Viri judicium ipſe æger confirmavit ex collegio iſto Medicorum egreſſurus; ſe namque in tantam putavit excreviſſe proceritatem ut vertice trabes tangeret, exitumque iccircò per januam ſibi eſſe denegatum.

Histo-

HISTORIA LXXXIV.

In Agnellis ſingularia.

IN Inſula Bornholmiana 1648. natus in ædibus Petri Ipſens agnellus; cui os ſanguineo colore in maxilla inferiore tinctum erat, cum rubra in naſo macula. Auriculæ clauſæ rubebant, ſed in dextra auricula roſtrum viſebatur incurvum inferiora verſus. Pedes quoque ſanguinei ſupra articulum, poſtica parte latiores cum eminentiis acutis incurviſque ſurſum reflexis ſine ungula. Cætera genus ſuum referebat, niſi quod ſine lana eſſent partes quæ rubebant.

Monſpelii 1641. in corde agnino diſſecto cavam venam vidi duplici ramo, & orificio Cor ingredi, ſed non ita amplo, quia diviſerat conſuetam amplitudinem Natura. Valvulæ horum ramorum ſeu cavæ duplicis difficulter diſcernebantur. Ludit ſubinde & in homine Natura & vaſa ſanguinea multiplicat. Sæpe vidi in homine brutiſque duplicem venam ſine pari, utrinque ex axillaribus productam. Inſignis ille Profector *A. Falcoburgius* in diſſectione humana nobis olim monſtravit prope venam cavam adhuc aliam illi ſimilem, quam pro altera cava habebat.

HISTORIA LXXXV.

Oſſa in diaphragmate & meninge.

De hepatis dolore Anglus quidam 1645. conquerebatur. In cadavere poſt mortem diſſecto hepar maximum diaphragmati arctiſſimè undiquaque connexum apoſtemate laborabat. Sed in diaphragmatis carnoſa parte qua hepati committebatur, os accreverat duriuſculum externa cartilagine tectum.

In ſubjecto virili ob cuſam monetam ſtrangulato 1638. Pariſiis in Collegio Cameracenſi à D. *de la Faye* aperto, omentum in inguen dextrum producebatur, deinde verò muſculo Cremaſteri ita adnatum viſebatur, ut naturalem nexum diceres. Epiplocele enim laboraverat. Uterque quoque teſticulus Hydrocele infectus. Tandem in capite inter duram & piam matres, ſex inveniebantur oſſicula, piæ matri firmiter inhærentia, ut ſine illius ruptura divelli non potuerint. Nulla tamen fractura cranii videbatur, nec ullum illius veſtigium. Horum oſſiculorum duo in ſincipite, utrumque unum, quatuor reliqua duplicaturæ membranarum immerſa latebant. Sive in utero genita aliorum oſſium more, ſive à calore cerebri inſolito deinde efficta, quemadmodum oſſa in cordibus humanis brutiſque indurantur non rarò; certe natura ad robur membranarum

his

his uti potuit: Dura ſunt & aſpera, ſed exigua, quæ inter Muſæi mei numero rariora, & Conſobrino meo D. *Henrico Fuirenio* in illa diſſectione præſenti, refero accepta.

Historia LXXXVI.

Leporis Anatome.

NOn Leo ſum, nec Cervus. Neuter leporem aggreditur. Quanquam enim ſæva illius ora omnes fugiant, tam parvas tamen feras frangere non didicere. Ego inter ferociam & timorem medius, cultro minus infeſto, leporem mortuum venatus ſum, ne in timidiſſimo animali, indigna Anatomico timiditas eluceret. Interiora leporis 1650. ſcrutatus, ventriculum inveni utricularem, oblongum, utrinque globoſum, ſed ſimplicem, cui lien exiguus adjacet nucem parvam vix ſuperans. Quia ſimplex illi unicuſque eſt ventriculus, miratus ſum, quod ruminare poſſit, & inter ruminantia non biſulca numeretur *Levit.* 11, 6. *Deut.* 14, 7. Sed quod ventriculo ſimplici deeſt, ſupplet cœci amplitudo, ventriculi æmula. Cœcum enim inteſtinum ampliſſimum, ejuſque duæ partes. Extrema una clauſa pollices ſeptem eſt longa, unum craſſa, excrementis liquidioribus & candidis repleta, quaſi alter ventriculus, colore exterius glandulam referens: altera verſus Ileon craſ-

craſſior, nigris excrementis turgida, duas ſpithamas longa & amplius, cui prope coli initium affigitur circulus membranoſus glandulæ ſimilis. Colon rugoſum circulis exilibus gyriſque implicatum, anguſtius quam cœcum. In Meſenterio uberrima pinguedo, & circa renes.

Hepar duobus locis cum minimo, ſine veſicula fellis conſpicitur. Hinc verior cauſa timoris, quam vel ex ſanguinis tenuitate cum *Bodino*, vel cordis magnitudine cum pleriſque, *Ariſtotele*, *Galeno*, *Plinio*, &c. deducitur.

Pulmones flaveſcentes, tribus utrinque lobis, majori uno, & duobus minoribus, quibus in medio ſeptimus additur circa dorſum, levis, ſpongioſus. Tantus loborum numerus, tanta levitas fugientem leporem plurimum promovet.

Cor præter corporis magnitudinem ſatis magnum. Ita quoque *Plinius* l. 11. cap. 37. Maximum eſt portione muribus, lepori, aſino, cervo, pantheræ, myſtelis, hyænis, & omnibus timidis, aut propter metum maleficis. Conſentit *Ariſtoteles* & plurimi alii. Sed nec experientia illis favet, nec ratio. Vidi enim in cordatis ſat magna corda, & parva in timidis. Imò cordis magnitudo & facilius circulationem promovet, & ſanguinem accendit, & ſpiritus vitales, ſi ſunt, ſi ſanum cætera cor, generare poteſt. Columbæ ventriculorum carneæ rotundæ, ut in aliis, quibus fibrillæ nervoſæ valvularum attexuntur. Arteriam venoſam

ſan-

ſanguis grumoſus obſtiparat, qui in motus cordis defectu, non potuit ad ſiniſtrum ventriculum pervenire. Auriculæ cordis iiſdem foveis excavatæ, quas in aliis animalibus obſervamus.

Innoxium animal rarò cornubus armatur. Capti tamen ſunt in Saxonia cornuti lepores à *Geſnero* depicti. Vidi alia cornua leporina in Muſæo Regio Sereniſſimi Regis noſtri, & in Muſæo Wormiano ſuſpenſa, quæ raris naturæ luſibus annumerari merentur.

HISTORIA LXXXVII.

Suppreſſus Menſium fluxus.

SUppreſſis mulieri Malmogianæ menſtruis evacuationibus, ingens ſub coſtis ſpuriis dextri lateris oriebatur tumor circa hepatis regionem, de cujus dolore ſæpius antea fuerat conqueſta. Aperto abſceſſu maturo pus effluxit cruentum, percuratoque ulcere, ſana vixit ex voto deinceps menſibus fluentibus.

Neapoli feminam duobus abſceſſibus occupatam inviſi, quæ ex ſolo moſchi odore menſes ſuppreſſos provocavit. Sine dubio gratus ille ſubtiliſque odor uteri ſpiritus excitavit, & vaſorum obſtructionem tenui aura calidaque reſeravit.

HISTO-

HISTORIA XXXVIII.

Inſtrumentum Chirurgicum novum pro uvula abſcindenda.

INcolis Norwegiæ familiaris eſt Catarrhus, qui hyemali tempeſtate ad fauces & uvulam deſtillans hanc in tantam molem extendit, ut ſuffocationis periculum afferat, niſi maturè huic malo ſuccurratur. Confugiunt verò medicamentis deficientibus ad manuum operam, forficeque quocunque obvio tumentem prolapſamque uvulam abſcindunt ſine ullo aut vitæ aut vocis diſpendio. Sanguinem autem profluentem ſtatim ſedant pulte ex farina & aqua. Domeſtico morbo ut occurrant nihil non tentant. In quem uſum Ruſticus quidam Norwegus Canutus Thorberni in Diœceſi Bergenſi, ingenio minimè plebejo, excogitavit nuper inſtrumentum ſingulare, magna celeritate & dexteritate nictu oculi uvulam tumidam exſcindens, quod ad *VVormium* noſtrum Magnum non ita pridem tranſmiſſum operæ duxi precium & Lectorum oculis depictum exhibere & brevibus deſcribere.

Lamina ferrea oblonga, & anguſta unciarum undecim longitudine, in extremo manubrio exornatur globulo ad firmiorem apprehenſionem, paulatim deinde amplior circa medium fermè duarum unciarum latitudinem acquirit, hinc adſcen-

ſcendens quadratam conſtituit capacitatem unius unciæ cum dimidia longitudine, cui inſeritur lignum planum ad linguæ deprimendæ figuram efformatum dolatumque, tres circiter uncias longum, in extremitate rotundum, per ambitum circularem rima præditum profunda pro ferro acuto & incurvo recipiendo, quod ferrum machinis quibuſdam ab altera parte laminæ extendi & exſeri pro lubitu poteſt, ac uvulam abſcindendam comprehendere inter ferri aciem & laminam ligneam. Altera hujus inſtrumenti facies clavum habet mobilem, qui ferreum funiculum una extremitate ſibi annexum extendit vel retinet retractum donec laxari uſus poſtulat. Retinacula duo huic clavo adhærent, quorum unum extenſum firmat clavum, alterum compreſſum laxat.

Interiori facie machinæ bellicæ ſpeciem refert, exteriore verò plana ſpatulæ ſimilis, quæ nonnihil incurva & linguam deprimit & Chirurgi viſum non impedit, imò tegit ſubjectum machinæ clavum & retinacula, ut æger timidus nihil mali ſuſpicari poſſit. Commodum omnino organon & his aliiſque uſibus accommodum. Celſus volſella utebatur, cujus incommoda recenſet *Aquapendens* in Oper. Chir. qui forficulam eligit. *Hildanus* Cent. 2. Obſ. 21. oneroſum inſtrumentum ad uvulam depinxit & deſcripſit, quo tardior fit operatio, ægro non ita jucunda, Chirurgo denique operanti moleſta.

Mo-

Modus applicandi hic eſt: Primò clavo ſublato elevatur quoque ferreus funiculus clavo alligatus, hinc funiculus ſequax ſurſum pellitur, & ex extrema ligni rotundi rima protruditur, ſpaciumque relinquit pro excipienda uvula tumida. Hoc modo præparatum inſtrumentum aperto ore per Chirurgum linguæ ſuperponitur, planâ parte ſurſum vergente, aſperâ verò, ne machinas æger videat, deorſum ſpectante. In Fauces eo uſque protrudatur organon, donec uvula inter ferreum funiculum incurvum acutumque & ligneum circulum comprehendatur. Apprehenſâ uvulâ, digito tangendum eſt retinaculum ſecundum, ut in locum clavus redeat retrahatque annexum funiculum ferreum. Dictum factum concidente clavo & retracto funiculo, acutus ille circulus rimam ſuam repetendo uvulam comprehenſam reſcindit.

Commodum inſtrumentum etiam aliis in corpore tumoribus, & verrucis exſtirpandis, quod incredibili celeritate, ægris nihil cogitantibus, timentibus nil, omnia abſolvit breviſſimè, nihil minus quam rus olet.

Ut rudi penicillo adumbraretur, ſculptorem advocavi. Prima figura inſtrumentum exhibet clavo adhuc laxato & in rima ſua funiculo ferreo latente. Altera clavum elevatum monſtrat, funiculum ſurſum protruſum & ad excipiendam uvulam paratum. Singularum inſtrumenti particularum indicem ſignatæ literæ edicunt.

aaaaa *Fer-*

aaaaa *Ferrea lamina.*
bb *Lignum rotundum.*
cc *Clavus machinæ.*
ddddddd *Ferreus funiculus, circa laminam & lignum repens.*
ee *Ferreus funiculus circa clavum alligatus.*
g *Ferrei funiculi incurva pars, interius acuta.*
f *Spacium inter funiculum & lignum.*
gggg *Retinaculum clavi primum firmans.*
hhhhhh *Retinaculum ſecundum retrahens.*
ii *Capulus organi ferreus.*
kk *Globulus extremus capulo appoſitus.*

HISTORIA LXXXIX.

Rabies Canina.

NObilis Matrona Patavina, uxor Judicis, à cane rabido morſa, per Chirurgum curatur. Poſt quindecim dierum decurſum rabie redeunte aſſidentes invadere conatur. Hinc vulnus denuo ſcarificatum aperitur & diutius apertum conſervatur, ut veneno exitus pateat. Interea cineribus cancrorum exhibitis, cum ſanitate in gratiam rediit. Pulvis quippe cancrorum fluviatilium præſens rabiei antidotum eſt, experientia quoque *Galeni.* Eliguntur autem in Italia non communes *Gambari* illis dicti, ſed qui cancris marinis ſunt ſimiles, rotundi, poſt caniculam collecti & in cineres reſoluti. Hujus cineris accipiunt partes decem, radicis Gentianæ partes quinque, Thuris unam, miſcentque, ut doſis ſit Dragma una vel duæ per 40. dies continuanda.

Nobili Meſſanenſi in Sicilia, Amico meo, canis morſus Icterum intulit, à quo ęgrè liberari potuit.

Neapoli diebus Canicularibus 1644. à cane morſi boves videbantur inſaniæ quoque induiſſe ſpeciem. Unde vulgus Neapolitanum hoc tempore à carnis bubulæ eſu abſtinebant. Inurunt autem Itali canes rabidos ferro candente in fronte, ad modum Signatorii ſigilli oblongi quod clavem vocant. Hic in Dania diebus Canicularibus ob metum rabiei, obvii omnes canes ſolenni more à Coprianis occiduntur.

Mulier Leidæ 1645. à cane rabido morſa in aqua Rheni præterfluentis abluta ſanabatur. Sed curru cum alia comite in civitatem reverſura prope portam vomitu ſuperveniente animam evomuit. Itineris ſocia, quam vomitus venenoſus adſperſerat infeceratque tertio inde die quoque exſpiravit.

HISTORIA XC.

Varii Epilepticorum geſtus.

PUer Tridentinus annorum XV. temperamenti pituitoſi, poſt varios errores, inprimis vini generoſi potionem frequentem, convulſivis motibus divexatus, primum quidem levioribus, noctę ſolum, poſtea vehementioribus etiam die invadentibus. Omnium, finito paroxyſmo, erat neſcius. In hoc cum *Io. Dom. Sala*, Duce noſtro, variam

variam Epilepſiæ faciem obſervavimus. Subinde enim in paroxyſmo mitis manſuetuſque, ſubinde furibundus ut faciem ſibi dilaceraret, nonnunquam ſedendo abſolvebatur inſultus, aliquando ambulando cum manuum jactatione, ut non tam convulſio quam ſaltus videretur, quem ſomnus ferè ſequebatur. Alios convulſos vidi qui brachium ſolum dextrum moverent, cætera immoti, alios alterutrum pedem. Alios ridentes, flentes alios.

Juvencula quædam Arhuſienſis XVII. annorum ad me ſalutis cauſa 1647. acceſſit, quæ oborta circa caput nubecula in motus convulſivos inciderat, ſemperque ferè ad dextrum latus circumrotabatur. Breviſſimos habebat paroxyſmos, ſæpe recurrentes, & cum timore inſolito deſinentes.

HISTORIA XCI.

Vteri lethalis ablatio.

PLurimæ feminæ & diu ſatis & ſatis feliciter ſine utero vixerunt, ſi obſervationibus *Abenzoaris*, *Aginetæ*, *Vieri*, *Zacuti* credimus, imò prolapſum putridumque citra periculum abſciſſum viderunt *Rhaſes*, *Carpus*, *Mercurialis*, *Io. Langius*, *C. VVega*, *Paræus*, *Bauhinus* aliique. *Fernelius* refert viſam à ſe puerperam, quæ una cum fœtu uterum radicitus evulſum abſque vitæ noxa emiſerat. *Saxonias* ſimilia deſcribit. Caſtratas ſues fe-

minas exciſa vel reſciſa vulva refert *Soranus* & *Plinius*, ut gratiores fierent & habitiores.

Nimis autem & difficilem & periculoſam operationem exiſtimo. Enimverò arctiſſimè uterus per ligamenta lata & rotunda oſſibus alligatur, ut ſine ingenti dolore avelli vix poſſit, præterea veſicæ & recto inteſtino firmiſſimè adnaſcitur, quæ ſeparari ſine damno nequeunt. Vaſa præparantia ſpermatica utero, & vaginæ plurima alia inſeruntur, quæ ſine maximis doloribus, hæmorrhagia, & internorum viſcerum conſenſu dilacerantur nunquam.

Si exempla volumus, puerperæ quotidie ſuppeditant. Unum afferre lubet communicatum mihi à D. *Paulo Mothio*, Regio Archiatro & Amico meo nunquam ſine laude nominando. Nobiliſſima Matrona Chilonii Holſatorum quinque ante filiorum Mater, fœtum vivum, quem quadraginta hebdomadibus commodè ſatis geſtaverat, ſemi horæ labore ſine ulla moleſtia feliciter 1642. excluſit, remanentibus tamen more hujus puerperæ ſecundinis, quas cum obſtetrix, ut ſolita fuerat, ſolvere & extrahere conatur, una cum ſecundinis uterum, quanquam inſcia, extraxit. Inter operandum puerperæ ſciſcitanti quomodo negocium ſuccederet, reſpondit, ſecundinam ſe quidem habere, ſed ſubſequi carnis partem ſibi incognitam. Adſtantes feminæ molam eſſe credentes, ſibique ſæpe id eveniſſe, obſtetricem ad extrahendam

dam carnem exſtimulant, quæ omnia etiam validiore manu, irrito conatu & renitente carne juſſa exſequitur. Advocatus D. *Mothius* ſine voce, nutu, & pulſu puerperam invenit, mortuámque verè pronunciat; occupata deinde obſtetricis ſede, immiſſaque ſub lecti ſtragulis manu; ipſum uterum integrum marſupii inſtar propendentem & ab utroque latere perforatum obſtetricis digito, deprehendit, adſtantibuſque monſtravit, verè tum mortuam ſerò credentibus.

HISTORIA XCII.

Anatome Epilepticorum.

EPilepſia per inferiorum partium conſenſum raro ſui in cerebro relinquit veſtigium. Vapores enim cum vita diſſipantur. Cæterum ſi cerebrum ex ſe vitium contraxerit, facilè in diſſectis conſpicitur. *Bontius* Obſ. 1. Med. Ind. in cerebro militis Epileptici ventriculos invenit materia viſcida repletos ac glutinoſa, colore luteo, vitello ovorum ſimili, ſed fœtida. Abſceſſum puris albi ex vulnere vidit *Smetius* l. 10. Miſcell. Corpuſcula tenuia & exilia in ventriculis obſervavit *Ballonius* l. 1. Ephem. Aquam limpidam tenuemque *Hippocrates* de Morb. Sacr. *Volcherus Coiter* in Obſ. *Hildanus* in Obſ. *Thevartus* in Annot. ad l. 2. Conſil. Ballon. *Riverius* Cent. 1. Obſ. 37. Pus in meningibus *Fernelius* l. 2. abd. Cauſ.

 c. 15.

c. 15. *Salmuth.* Cent. 1. Obſ. 17. Cerebrum ſphacelatum *Glandorpius* Spec. Chir. Obſ. 6. Nonnunquam cerebri ventriculi ita collapſi ſunt in Epilepticis, ut ſpirituum non facilis ſit tranſitus liber. *Adrianus Falcoburgius* Anatomicus cordatus ex Noſocomio puerum 16. Annorum in ipſo Epilepſiæ paroxyſmo exſtinctum publicè aperuit, nullamque aliam Epilepſiæ mortiſque cauſam invenit, niſi quod cerebri ventriculi valdè fuerint compreſſi, ſibique invicem ſuperjacentes ſine ulla manifeſta cavitate, in ſupremo verò cerebro prope cranium ſanguinem concretum detexit. Teſtem hujus obſervationis laudo fratrem meum chariſſimum Cl. V. *Eraſmum Bartholinum*, Medicum & Mathematicum inſignem.

HISTORIA XCIII.

Infantes cum Nutricum lacte aſſumpta ſugunt.

De lactis generatione Phyſiologi acriter decertant. De viis Anatomici diſputant pari contentione, quas necdum induſtria humana aperuit. Egimus de viis in *Anatome Reformata* & Hiſtoria de *Lacteis Thoracicis*, nec adhuc ſumus certiores. Certum interim eſt & quotidiana Nutricum experientia firmatum, aſſumptorum damna ſentire infantes, & cum nutritio lacte ex uberibus quidvis ſugere. *Hippocrates* l. 6. Epid. Sect. 5. Mulier, Capra, elaterium aut cucumerem ſylveſtrem

ſtrem comedentes, pueris purgatio. Conſentiunt *Theophraſtus*, *Dioſcorides*, *Varro* & alii. *Proſper Martianus*, Hippocratis genius, in Not. ad Hipp. Romæ exempla vidit. Nam D. Franciſca Uxor Mag. Baptiſtæ de Caſtellis Cementarii in urbe, aſſumpto medicamento purgante, ſtatim mammam porrexit puellæ anniculæ, quam lactabat, quæ adeò fortiter purgata eſt, ut de ſuperpurgatione lethali dubitatum ſit. Matri verò ne ſemel quidem alvus ſubducta eſt. Idem de Domitia de Grifonibus teſtatur, menſtruum illius filium ſæpius cum ſtercore excreviſſe furfures, quum panem furfuraceum comediſſet nutrix. Cavendum igitur nutricibus ſedulò ne vel ſtatim ſumpto cibo; vel purgante medicamento, uberibus infantem admoveant. Nutrix quædam Hafnienſis ad provocandum in mammis lac cereviſiæ largum hauſtum circa noctem ingeſſit, ut ſequente nocte lactationi ſufficeret. Hinc lactans infans, filius Magni in urbe noſtra Viri, uberibus nutricis ea nocte admotus, circa diluculum ſequentis diei toto corpore intumuit & Hydropi proximus videbatur. Tertio inde die ſponte ſua & Naturæ benignitate ſcrotum excoriabatur, evacuatuſque cum conſerentia omnis liquòr abdomen diſtendens, ſicque & nutricis errorem evaſit, & poſtea in patriæ ſpem parentiſque ſolacium adolevit.

HISTORIA CXIV.

De pilis Ciliorum & occipitis.

Τριχίασις ſeu multiplex in ciliis pilorum ordo & faciem deturpat & viſum impedit. Incolis Alexandriæ in Ægypto familiaris hic morbus, ſeu duplex triplexque pilorum in palpebris ordo, qui corneam pungunt ſi oculi claudantur, unde inflammationes oculorum & dolores frequentes. Evelli debent & novi impediendi ne ſuccreſcant. Utriuſque modum tradunt *Hildanus* & *Sennertus*. *Veſlingius*, qui in Ægypto diu ſubſtitit, ut callum poris induceret laminam auream ignitam applicuit, ſicut præſens mihi narrabat.

Neapolitani, ſi extremi in occipite capilli puerulis ſuis cirrhi inſtar promineant excreſcantque, nolunt decurtare. Perſuaſum quippe illis audivi, moriturum infantem ſeu Epilepſia ſeu febre peſtilentiali, ſi pili illi occipitis abſcindantur. De Plica ne verbum addo.

HISTORIA XCV.

Herniarum ſpecies nonnullæ.

OMphalocele communi feminarum parturientium damno ſatis innotuit. At ſupra umbilicum dilatari ita cutem, ut viſcera interiora excipiat, ab uſu quotidiano eſt remotius. Mulier grandæva Hafnienſis, nota mihi, corpore quadrato

drato & robuſto multis laboribus defatigata, ſupra umbilici regionem, mox infra cartilaginem enſiformem tumore exorto & rupto peritonæo, herniam patitur iſtius loci planè ſingularem, quæ quocunque labore incrementum capit. Non tamen æqualis ubique tumor. In medio globulus eminet, quo omentum vel inteſtinorum particulam recipi ipſa credit.

Vidi Neapoli cum *P. Æmilio* & *M. A. Severino* Clariſſimis Doctoribus, corpulentum quendam genio deditum, cui in inguine varix carnoſus tuberoſus propendet, ut abdominis ſuperet amplitudinem, una parte varicoſus duruſque, ex quo puſtulæ enaſcuntur, & ſuppurantur. Inferior pars mollior aquam continere videtur.

Herniosum Venetiis vidi, cui inteſtina ita ſcrotum extenderant, ut magnæ amphoræ inſtar inter crura propenderint. Penis tantum relictum erat in medio ingentis tumoris veſtigium, per quod lotium ſtillabat.

In Conſultatione referebat nobis *Io. Dom. Sala* Patavinus vidiſſe ſe Meſenterium cum inteſtinis tenuibus omnibus in ſcrotum delapſum, abdomenque alterum præ ſe tuliſſe, qua mole compreſſo veſicæ collo, urinæque impedito tranſitu neceſſitatem moriendi ægro eſſe accitam.

HISTORIA XCVI.

Baby Rouſſa, ſeu Porcus Indicus. Et Porci Americani Anatome.

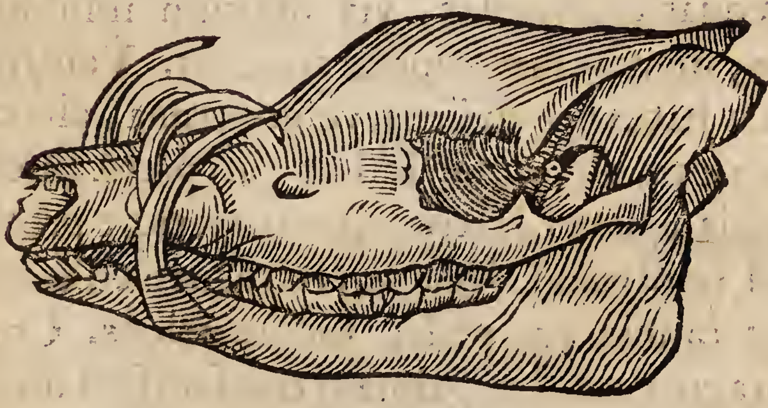
MOnſtrum porcinum in Inſula de Bouro Indiæ Orientalis, triginta leucis ab Amboina vagatur, quod incolæ *Baby Rouſſa* vocant. Caput Porci habet, quatuor dentibus exertis longioribus & incurvis, cornu arietino ſimilibus, quorum duo ex maxilla inferiore prodeunt, utrinque unus; duo verò ex ſuperiore maxilla carnem roſtri porcini perforantes. Reliqui dentes maxillares ſuo ordine diſpoſiti ut in aliis porcis. Animal hoc corpore tenus odoratori cani ſimile, & ſetæ pilos canis venatici referunt, colore criſeo murino, pedes caprini. A nullo hactenus, quod ſciam, deſcriptum eſt animal, cujus cranium quatuor dentibus exertis conſpicuum in Muſæo Auguſtiſſimo Regis noſtri viſitur. Notandum hic in maxilla ſuperiore duas eſſe apophyſes ſingulares ex ipſo cranio extantes, quibus ut alveolis dentes hi inſiguntur. Iconem animalis in Inſula Java Novæ Bataviæ 1. Jan. 1650. depictam, & cranii quod bis Hafniæ vidi, Naturæ Studioſorum in gratiam addendam exiſtimavi.

Lubet hic addere Anatomen Americani Porci, quem Braſilienſes vocant Tajacu Caaigoaru, à *Marcgravio* deſcripti depictique, 1637. menſe Januario à *Falcoburgio* inſtitutam. Porcus iſte ſtatura

Baby Rouſſa.

Cranium ejuſdem.

tura parva eſt, ſetæ longiores quam pro corporis proportione, nigræ, hinc inde maculis candidis diſtinctæ. In dorſi externi medietate, ſive ſuper ſpinam dorſi prope vertebras lumbares, mamma eſt, cujus

cujus circumferentiam aureus ducatus metiebatur, quam porcellis lactandis deſtinatam eſſe ex glandulis ſubſtratis judicabat, in eas enim venæ variæ, eæque ſatis magnæ inſeruntur. Papillarum in ſumine nullum uſum credebat, nulla enim glandula ſubjicitur, nec vaſa ſanguinea comparent pro lacte generando ſufficientia. Sed mammam in dorſo pro umbilico habet *Io. de Laet* Annot. ad c. 7. lib. 7. Marcgravii, ex quo ſæpe obſervavit domi ſuæ humorem aliquem prodire lacti haud abſimilem. Nam cum diligenter inquiſiverit ab iis qui in Braſilia dudum vixerunt, an catulos ſuos illa parte aleret, negarunt omnes, & ſugendum præbere papillis quas ſub ventre habet, affirmarunt. Hepar nullo ligamento ſuſpenſorio continetur, per membranam ſolam vertebris junctum. Caret fellis veſicula. Lien palmas duas æquat tranſverſas, vix digitum minimum craſſus, membranæ adipoſæ annexus. Ventriculus duas habet appendices, velut cornua, alteram in ſuperiore, alteram in infima ejus parte. Inteſtina tenuia ad latus dextrum loco ſuperiore protruſa, ad ſiniſtrum Craſſa inferiore loco collocata. Longa omnia 34. pedes Geometricos. Cor à diaphragmate diſtat palmam tranſverſam unam. Pulmones in ſeptem lobos diſtributi, quorum in utroque latere tres ſiti, ſeptimus verò circa cordis mucronem poſitus, tanquam utrique parti communis.

HISTO-

HISTORIA XCVII.

Criticæ Hyſtericarum Lachrymæ.

SExcentarum ærumnarum mulieri author eſt uterus. Una ſuffocatio uterina pro ſexcentis ſufficeret, qua intercepto ſubinde ſpiritu, mortuis ſimillimæ jacent feminæ. Vidi ſæpe, & ſequioris ſexus miſeram condicionem deflevi, quæ inquilini hoſtis inſidiis totiens exponitur. Natura tamen huic infelicitati ſuccurrit, ab arte Medicorum provocata. Lachrymas in ipſo paroxyſmo obortas, ſuffocatione nihil remittente, quidam obſervarunt. Sed lacrymis fuſis ſolutum paroxyſmum, necdum legere me memini. Sunt tamen in urbe noſtra honeſtiſſimæ feminæ, quibus id ſolenne, ubertim lacrymas profundere, à ſuffocatione hyſterica excitatis. Vapor enim ad diaphragma, & caput ipſum ex utero elevatus, reſpirationem lædens & ſenſus turbans, robore naturæ, ſoluto paroxyſmo, in aquam reſolvitur, & cerebri motu irritato per oculos exprimitur. Ne mihi ſoli credatur, criſin hanc Naturæ aliorum experientiis firmabo.

Nobiliſſimam Matronam Holſatam 1644. ſuæ curæ ſubjectam habuit D. *Mothius*, ſæpe laudatus, quæ cum ſæpiſſimè graviter hyſterica paſſione vexaretur, nullis remediis ſive externis, ut frictionibus, ligaturis, cucurbitulis cum multâ flamma ſine ſcarificatione; ſive internis uti odoribus, graveolentibus, aquis hyſtericis & aliis à paroxyſmo exci-

excitari potuit, niſi ſua ſponte perſiſtente adhuc paroxyſmo in copioſiſſimas ſolveretur lacrymas, quibus paroxyſmus paulatim imminuebatur, tandemque planè ceſſavit.

Simile exemplum Hafniæ 1653. nuper ſuppeditavit Virgo quædam Nobiliſſima, quæ eodem modo acerbiſſimis ſæpe hyſtericis inſultibus exagitata fuit; cui ut in principio & odores graveolentes naribus admoti, & aquæ hyſtericæ exhibitæ, nec non frictiones & pilorum in pudendis vellicationes, inprimis autem majoris digiti pedis dolorifica compreſſio valdè profuere; ita graviore reddito deinde paroxyſmo nihil iſtis effectum eſt, ſed tanquam mortua per tres ferè horæ quadrantes decubuit. Tandem, cum pulſum ſemper adhuc conſtantem, ſed debilem deprehenderet D. *Mothius*, faſciâ validâ digitum latâ medium femur dextrum firmiſſimè conſtringere juſſit, ad cujus ligaturæ dolorificam injectionem corporis levis quædam per intervalla commotio viſa, at paroxyſmo nihilominus obſtinatè perſeverante. Sed relicta in loco dicto faſciâ, poſt horæ quadrantem ſpiritus liberior ferri obſervatus, deinde lacrymæ per genas ſtillare viſæ, & ſtatim caput, pectus & brachia elevans exclamavit magna adſtantium admiratione: Væ miſeræ mihi, crus meum amiſi. Audita voce querula ſed rediviva, faſciam ſolvit laxatque, & exinde talium paroxyſmorum expers ſanam jam vitam degit.

HISTO-

Historia XCVIII.

Anatome publica Juvenculæ.

AD perfectam humani corporis cognitionem nemo uno ſaltu facile perveniet. Iteranda erit diligentia & centies reſumenda. Qua mente ego animatus, qui publicam utilitatem valetudini & occupationibus aliis præferre ſoleo, cadaver feminæ juvenculæ à Magiſtratu perbenigno impetratum ante inſtantes Nativitatis ferias publicè in Decembri 1653. anni ad exitum properantis, in uſum Auditorum Spectatorumque diſſecui & demonſtravi. Conſcia fuerat juvencula hæc annorum 16. infantis à patre occiſi, hinc convicta, capite ſilentii pœnas luit. Caput truncatum ter quaterque ſubſultavit à ſpirituum reliquiis in ſano corpore & juvenili. Cadaver ſanum per omnia & elegantiſſimum, pinguedine larga flaveſcente æqualiter per totum abdomen, & thoracem, & artus diſperſa inſtar involucri calidi. In recto muſculo nulla vaſorum mammariorum & Epigaſtricorum unio, quanquam recens eſſet à partu, vixque à puerperio hebdomades ſex effluxiſſent. Arteriæ ſpermaticæ & venæ dextræ à truncis ut & ſiniſtræ. Emulgens vena dextra duplex, ſuperior una loco conſueto major, inferior altera minor. Pelvis ureterum extra renes conſpicua, amplum ſaccum præ ſe ferebat. Capſula atrabilaria dextra, non reni incumbebat inter adipoſam tunicam, ut in

in aliis ſolet, ſed hepati arctiſſimè erat connata, quæ ſine læſione ſeparari neutiquam potuit. In tuba funiculus oblongus candidus humore lento plenus. Teſtes exiles & ſolidi duabus veſiculis donati, ſine humiditate manifeſta, unde minus ſalacem fuiſſe ſit veroſimile. In ſiniſtri tunica exteriore rubra macula velut ex contuſione orta. Uterus contractus, craſſus, ſine linea media diſtinguente. Orificium uteri anguſtum, implicatis quaſi circulis conſtans.

In thorace mammæ capitis magnitudine utrinque propendebant. Glandula unica uniformis, candida, mollis univerſam mammarum molem ſub pinguedine conſtituebat, in qua tubuli lactei pauco lacte diſperſi viſebantur. Vaſorum autem mammariorum exigua veſtigia. Pulmo ſiniſter coſtis accreverat. Pericardium diaphragmatis centro latius adnatum. Reliqua non attinet referre, quæ, aliis communia, hic videbantur.

HISTORIA XCIX.

Mulier poſt mortem pariens.

UXor Nicolai Cereviſiæ coctoris in Noſocomio Hafnienſi extra portam Borealem gravida legitimum geſtationis terminum morte antevertit ſex hebdomadibus. Illa menſe Octobri 1653. defunctâ fœtus ùtero incluſus mortuus credebatur. Hinc ad ſepulturam omnia componuntur,

tur, lavatur cadaver, linteamina ſepulchralia corpori rigido inducuntur & more funerali arctè cadaveri aſſuuntur. Sic ſepulturæ dicatus dies exſpectatur. Poſt horam à morte 48. intumuit abdomen, thoraſque, & ruptæ ferales interulæ corpori emortuo aſſutæ, & lochia copioſius prodire viſa. Attonitæ adſtantes feminæ, aliud agentes cogitanteſque accurrunt, diductiſque cadaveris cruribus ex maternis clauſtris eluctantem vident puerulum maſculum, elegantem omnibuſque numeris perfectum, ſed mortuum, ſecundinas verò in via hærentes. Excipitur puellulus, & cum matre in cœmiterio Eccleſiæ novæ ſuburbanæ ſepelitur. Actam ita eſſe rem maritus defunctæ adhuc ſuperſtes retulit, fidem fecerunt mulieres honeſtiſſimæ præſentes, Noſocomii Præfectus confirmavit, omnes à me diligenter quæſiti & examinati, denique M. Torchillus Tullius Diaconus ad Templum B. Virginis, qui funebrem orationem ſacram habuit, uberius teſtabitur.

Memoriæ poſterorum digna hiſtoria, & oculis lectorum. Mirum profectò vitam embryoni ſpacio duorum dierum totidemque noctium defuncta matre fuiſſe ſuperſtitem. Augent admirationem compacta crura, clauſæ viæ uterinæ, & lintea ſepulchralia cadaver conſtringentia. Cæterum robuſtum fœtum fuiſſe oportet, qui matris vita & actione ceſſante ſolus partum promovere potuerit & terminum conſuetum antever-

tere. Alioquin in puerperis defunctis conſilium *Caroli Stephani* l. 3. de Diſſ. Part. c. 1. ſequendum eſt, ut matre in agone conſtituta, aliqua re inter dentes interpoſita apertum morientis os ſervetur, & obſtetrix nunquam ab oſtio vulvæ manum dimoveat, & incurva ac diducta mulieris femora, quanta poteſt diligentia contineat. Nulla talis cura puerulum noſtrum adjuvit, ſolus & partus & puerperæ & obſtetricis munia implevit, ſed ope omni deſtitutus, fractis viribus, in ipſo partu extinctus fuit. Mulierculæ noſtrates ſuperſtitioſæ, etiam fœtum in utero mortuum defuncta matre neceſſariò ſua ſponte proditurum credunt, afferuntque experientias, quibus nolim fidem adhibere. Hinc cum cadavere puerperæ in arca ferali includunt forficem, acus, ſpongias, aliaque puerperii inſtrumenta, quibus credunt proditurο infanti opus eſſe.

Inſolitus partus ferè exemplo caret. Aliqua ſimilia afferam, ut lucem huic hiſtoriæ fœnerer. *Sphynx* Theologico-Philoſophica c. 17. quendam narrat, cum mortuæ uxori pararet exſequias, exſtinctæ matris ab utero, ſubitò emiſſo claro vagitu ſalvum & incolumen puſionem vidiſſe egredientem. *Io. Matthæus* de uxore Simonis Kreuteri civis Weiſſenburgenſis ſimilia refert. Hanc enim mortuam nonoque menſe gravidam quum adſtantes fœtu non extracto in ſepulchrum intuliſſent, elapſis aliquot horis vagitum ibi exaudivere,

occur-

occurrenteſque ilico aperuerunt, inque eo matrem quidem mortuam adhuc, ſed ad ejus pedes fere devolutam filiolam vivam, optimè valentem, & diu ſuperſtitem. Hiſpani milites, ut ſcribit *Eberus*, Anno 1567. inter Zutphaniam & Daventriam maritum cum uxore prægnante ſuſpenderunt. Uxor quum pependiſſet per horas quatuor, totidemque eſſet mortua, gemellos vivos peperit. Eodem atteſtante, Madriti matrona ex familia D. Franciſci Laſſo poſt tridui agonem mortua buſto inferebatur. Poſt aliquot menſes buſto iterum aperto, cadaver repertum fuit eodem loco, ſed in dextro brachio infans mortuus jacebat. *Salmuth* Cent. 2. Obſ. 36. ter vidit puerperas mortuas enixas eſſe fœtus, & Obſ. 1. ejuſdem Centuriæ interfectam mulierem refert gemellos peperiſſe. Me Leydæ 1638. præſente, gravida quædam ipſam ſe ſuffocatura, in mortis anguſtiis fœtum excluſit.

HISTORIA C.

Homines Petrificati.

PRima nobis naſcendi initia lapides dederunt, ſi fabuloſo credimus ſeculo, qui tanquam oſſa terræ à Deucaleone poſt tergum jacti paulatim animâ caluerunt. Ut repetant ortum, nonnullos in lapidem accepimus converſos. De Lydiæ Metallurgis refert *Ariſtoteles* de Adm. Aud. obſtru-

ᴄto oſtio, intercluſoque ſpiritu ſuffocatis, poſt longi temporis intervallum in lapides mutatos cum vaſis, amphoris & liquore in illis contento fuiſſe extractos. Cui metamorphoſi ſimilem narrat Hiſtoria Bavarica, de qua diſſerunt *Parens* b. m. de Mixt. c.6. *Sennertus*, aliique. Uxori Lothi Sodomis egredienti idem contigiſſe, ſacro credimus Codici. Quod per inſitum ſalem procuraſſe edicti ſui vindicem Jehovam *B. Auguſtinus* divinavit. Idem ſeculo noſtro in Africa prope Tripolin evenit, ubi certo iræ divinæ argumento oppidum ſubitanea transmutatione in ſaxeam duritiem fuit converſum, ex quo puer petrificatus ad Cardinalem *Richelium* transmiſſus fertur. Ego ligni fruſtulum in eadem civitate petrefactum in Muſæo *Io. Fr. Habelæ* ordinis Hieroſolymitani Vice-Cancellarii, cum in Inſula Melita degerem benevolè ab illo exceptus, conſpexi. Vidimus Romæ in Palatio Ludoviſiorum hominem in ſubſtantiam lapideam concretum, cujus argumentum ipſa oſſa præbent & coſtæ ſuam adhuc ſervantes formam. *Panarolus* in Faſc. Arcan. cranium humanum in mari petræ ſoliditatem acquiſiviſſe nuper ſcripſit.

Hæc extra uterum à ſpiritu quocunque lapidifico ſive in terra, ſive aquis, ſive aëre tranſmutata facilè aſſequimur. At in utero fœtum ſolum ſolideſcere, ſalvis aliis viſceribus, omnem fidem ſuperaret, niſi hi oculi vidiſſent, hæ manus palpaſſent,

ſent. De Lithopædio loquor, ſeu Infante petrefacto, quæ Agendici Senonum poſt 28. annorum moram ex utero matris Columbæ Charry fuit exſecta. De hiſtoriæ fide teſtantur *Thuanus* l. 17. Hiſt. *Paræus* l. 25. de Monſtr. c. 11. *Io. Alboſius* & *Simon Provancherius* ambo in ſectione præſentes, *Licetus* l. 2. Monſt. c. 45. *L. Bourgeſia* obſtetrix Reg. Franc. in Obſ. p. 102. quæ vidit exſectam. Data verò induſtria deſcripſit *Alboſius* ſingulari Diatriba, & *Thuanus* l. 17. graviſſimus Hiſtoricus, quem ſolum hic loquentem introducam:

Anno 1582. res incidit quo magis mira, eo minus fidei apud poſteros habitura, niſi certiſſimis veritatis teſtimoniis niteretur; quam quia pro comperto habemus, hoc loco, ne in dubium olim revocetur, amplius aſſeri officii noſtri & inſtituti eſſe duxi. Mulier quædam Agendici Senonum, quæ Celticæ noſtræ eſt metropolis Archiepiſcopali dignitate ornata, Columba Charria nomine, Ludovico Caritati Sartori nupta, quum ad annum 38. valetudine integra perveniſſet, neque adhuc uterum geſtaſſet, certiſſima habuit concepti fœtus indicia, menſtruis purgationibus non jam ut antea ſtatis temporibus erumpentibus, & frequenti uteri motu jam manifeſto, ac tumore lumborum & abdominis paullatim ſuccreſcente, mammiſque lacte turgentibus: Tandem decurſo ſtatæ geſtationis curriculo, graveis puerperii labores, & alvi tormina experiri cœpit, urina ad

aliquot dies ſuppreſſa, quæ poſtea currente veluti alveo magna vi erupit, profuſo illo ichore non tam ex veſicæ meatu, quam ex muliebribus loculis ſcaturiente, & tunica diſrupta una cum ſeroſis recrementis ſanguinis coacti quaſi rhombus emerſit: ex eo mammæ concidere viſæ, & motus infantis aut ignavus, aut nullus, ac labores mulieris tolerabiliores fuere, quæ à ludibrio illius fœturæ totum triennium in lecto decubuit, ſemper de valetudine adverſa, de duritie, de tumore, de torminibus alvi, ac de inutili illo pondere, quod per ſe mobile pro vario geſtantis motu, modo in hanc, modo in illam partem procumbebat, quandiu vixit, conqueſta. Fato poſt vigeſimum octavum geſtationis illius annum functæ diſſecto abdomine, uterus rugoſus apparuit, & verſicolor, tactu durus, ac veluti teſtaceus; ſectoque rurſus eo vix tandem renitente ad novaculæ aciem, portentoſa mole gypſea eductus fœtus benè conformatis membris, ac eodem prorſus quo cæteri poſitu, cor, cerebrum naturalem habitum ſervabant, niſi quod ultra modum induruerant, non tamen ut externæ. Hodie adhuc corpuſculum illud Agendici à prætereuntibus miraculi inſtar viſitur, expers putredinis & teredinis.

Fuſiorem actæ rei hiſtoriam pertexuit *Alboſius*, qui dextram manum ad carpum inadvertenter abſtractam addit, & in alvo matris relictam, præterea

terea dentem inopinanter à quodam contrectante exemptum. Tranſiit deinde mirandus hic fœtus ad Pariſienſem mercatorem primarium Preteségle, curioſum rerum rariorum, apud quem vidit obſtetrix *Bourgeſia*: Hinc ab aurifabro & gemmario *Giliberto Vautron* Venetias adſportatus, ubi eadem facie integrum vidi & contrectavi. Tandem ex Italia 1653. migravit ad Sereniſſimum Regem Danorum DN. FRIDERICUM III. Dominum noſtrum Clementiſſimum, qui iterato mihi ſubjectiſſimo clementer & videndum & accuratius examinandum conceſſit. Ne verò dubitemus eundem fœtum eſſe petrificatum, quem enixa eſt Agendici nominata mulier, in rei certiſſimæ fidem tabulæ & inſtrumenta contractuum de Lithopædio tranſmiſſa fuerunt ad Auguſtum Regem noſtrum, quorum hic ſummam Regio indultu tranſcribam:

Ego infraſcriptus Stephanus Carteron Aurifaber Pariſienſis fidem facio, tranſegiſſe me cum Dn. Gilleberto Voder, de puero petrefacto, quem poſſideo, qui in Senonibus erat, & poſtea viſus in Technicotheca defuncti Dni Preteſeigle inter rariſſima muſæi, quem infantem promitto me traditurum nominato Gilleberto aut cuicunque id dederit negocii, cum atteſtatione ſex hominum fide dignorum in Muſæo ejuſdem Preteſeigle inventa, & plenè ſatisfactum mihi eſſe à laudato Domino pro fœtu iſto, ſicut

ut inter nos convenerat Venetiis 12. Februarii 1628.

Stephanus Carteron.

Ego Julius Cæſar de Filippis fui præſens, ut ſupra.

Nos infra ſignati Cives Pariſienſes teſtamur & fidem omnibus facimus quorum intereſt, quod infans petrificatus, quem nunc poſſidet Maria Charpenteria uxor Stephani Carteron Aurifabri Pariſienſis, &c. ſit idem fœtus quem mulier Senonenſis in Burgundia utero geſtavit per pluſculos annos, ſicut à defuncto Ambroſio Paræo deſcriptus fuit, ſitque idem fœtus petrificatus, quem in Muſæo ſuo defunctus Predeſeigle inter rariſſima ſua ſervaverat. Pariſiis 24. Martii 1628.

N. de Collemont. S. Cancher.

Sacanes Pindamouch. Du Mouff.

Pierre de Couvouſt. FF. e Proulx.

Figuram Lithopædii *Alboſius* Hæduus addidit, ſed contractam & in utero adhuc convolutam. *Paræus* in Oper. Gall. l. 25. de Monſtr. c. 11. majorem dedit propius ad naturam accedentem & extenſam. Ego accuratiſſimām iconem hic ſubſtitui

Pag. 313 313

ſtitui ad Regii fœtus exemplum effictam, quam Auguſto Regi noſtro ſubjectiſſimè acceptam refero. In nonnullis enim immutatus fuit fœtu s & temporis diuturnitate & itinerum varietate. Univerſum corpus juſti fœtus magnitudinem, externaque formâ humanum fœtum accuratè exprimit. Oſſa hinc inde denudata ſolida & dura. Interjectæ carnes velut gypſeæ & induratæ calci ſimiles. Cutis lacera, dura & nigricans, quæ partem abdominis, thoracis & caput hinc inde tegit. Oculorum orbitæ vacuæ eminentibus oſſibus. Maxillæ ſuperioris & inferioris pars dextra ablata, & dentium alveoli vacui, uno ſolo relicto dente. Humeri os dextrum appenſum corpori nudum, manu deficiente. Siniſtrum brachium à corpore ſolutum, digitos manus complicatos exhibet. Pedes leviter diducti, junctis digitis & concretis, relicto tamen illorum veſtigio.

Si indurationis hujus cauſas quæramus, varias inveniemus ſed incertas. Difficile enim dictu, quid in utero materno à putredine conſueta puellulam hanc vindicaverit, & ſaxeam rigiditatem induxerit. Sunt qui ſiccitatem nimiam incuſent, ortam à doloribus geſtationis aſſiduis & ichoris effluxi defectu. Alii frigiditate obriguiſſe ſuſpicantur, quemadmodum teſta in ovis induratur. Calorem plures advocant, quo velut febre hectica colliquata fuerit illa & contabuerit. Nonnulli has cauſas conjungunt cum maſſa craſſa,

 denſa,

denſa, terrenarumque partium ubertate affluente. Propius accedunt illi, qui interna indurationis ſeminaria propugnant, inſitamque vim quandam abditam ab externis cauſis excitatam. Denique à ſpiritu lapidifico omnia hæc alii deducunt, eandem hujus fœtus petrificati eſſe rationem magna veri ſpecie perſuadent, quæ aliorum calculorum, ſcirrhorum & tophorum in variis corporis partibus genitorum. Cui volupe, de cauſis Lithopædii concertantes *Alboſium & Provancherium* Medicos Senonenſes junctim editos, *Licetum* de Monſtris l. 2. c. 52. *Sennertum* l. 4. Prax. p. 2. S. 4. c. 7. alioſque legat. Meum nunc non eſt tantas componere lites. Seriem rerum rariſſimarum pertexo breviter, non cauſas omnium, quas tam ſcimus accuratè quam cœcus colores. Rectè *Plinius* l. 7. c. 1. *Naturæ rerum vis atque majeſtas, in omnibus momentis fide caret.*

F I N I S.

INDEX

INDEX HISTORIARUM.

Numerus prior Centuriam, alter Hiſtoriam notat.

A.

ABſceſſus cerebri. 2.34
Abſceſſus in muſculo piloſus. 1.100
Abſceſſus in Spina. 1.30
Adeps in cavitate Thoracis. 2.15
In Agnellis ſingularia. 2.84
Anaſtomoſis venæ arterioſæ in adulto pervia. 2.46
Anatome Aurigæ ſubitò in curru exſpirantis. 1.45
Anatome febre lenta mortui. 2.19
Anatome Olai *à lingua bubula ſuffocati.* 1.11
Anatome puellæ nuper natæ. 1.14
Anatome ſolennis 1649. 1.5
Anatome ſolennis 1651. *furis.* 1.32
Anatomes publicæ 1652. *obſervationes.* 1.63
Anatome Viri veneno interempti. 2.18
Aneuryſmatis Anatome. 2.9
Angina melancholici. 2.26
Anomalus tumor oblongus in inguine puellæ. 1.6
Arenarum eſus. 1.44
Atheroma pollicis nodoſum. 2.53

B.

BIbo Melitenſis. 1.39
Bilis ductus novus, & Pancreatis tumor. 2.54
Boum Anatome. 2.32
Bubonocele Lethalis. 1.3

C.

CAlculi ex femina. 1.72
Calculi ex naribus & Pulmonibus. 1.33
Calculus magnus feminæ. 1.71
Cancer genarum. 1.26
in Canibus obſervationes variæ. 2.82
Capilli virides. 1.40
Capreæ ſylveſtris Anatome. 2.49
Caprimulgus. 1.9

Car-

Carnea in utero excreſcentia. 1.94
Carnes in macello lucentes. 2.14
Caro cocta colore rubro ſudans. 2.40
Caſeus, placenta, globulus per vomitum rejecta. 2.38
Caſu brachii luxatio restituta. 1.74
ex Caſu mors. 1.48
Caſtorei vis mira. 2.17
Chamæleontis Anatome. 2.62
Chirurgicum inſtrumentum pro uvula abſcindenda. 2.88
Cholericæ Virginis Anatome. 2.81
Chymicorum rotæ periculoſæ. 1.75
à Clyſtere frigido mors. 1.76
Collum uteri concretum. 2.31
Convulſio & Paralyſis febrem ſolvit. 1.93
Cor bifidum. 1.67
Cordis vulnera. 1.77
Cornu in latere ovis. 2.13
Cygni Anatome. 2.79

D.

DEns ferreus. 2.24
Dentes continui. 1.35
Diabetes calculoſi. 1.68
Diarrhæa & dyſenteria Epidemia. 2.65

E.

EMbryonis motus à febre retardatus. 1.96
Empyema in thorace puellæ. 1.60
Epilepſiæ remedia ſingularia. 2.78
Epilepſiam febris ſedat. 2.68
Epilepticorum Anatome. 2.92
Epilepticorum geſtus varii. 2.90
Equus Cornutus. 2.10
Excreſcentia uteri prolapſum mentiens. 2.58

F.

FÆces alvi per vulvam excretæ. 2.63
Febris Tertiana Epidemia. 2.56
Fiſtula deglutita tertio die per alvum excreta. 1.59
Flamma ex ventriculo. 1.70
Fœtus in utero exſiccatus. 1.12
Frater pectori fratris connatus. 1.66
Fruſta carnea ex collo uteri & veſicæ decidua. 2.6
Fungus in pede. 2.5

G.

GAlli ovipari Anatome. 1.99
Gigantum oſſa. 1.98

Glis

Glis à puerpera editus. 1.10
Gonorrhææ virulentæ ſedes. 2.36
Grumoſus ſanguis inſtar hepatis per alvum excretus. 2.70
Guttæ ſanguineæ ex gena manuque menſtruatæ. 1.13

H.

HErmaphroditus. 2.57
Herniarum ſpecies nonnullæ. 2.95
Homines petrificati. 2.100
Homo biceps. 2.55
Homo ex capra genitus. 1.86
Hydrocephalus. 1.28
Hydropicæ Anatome. 1.2
Hydropici & Phtiſici Anatome. 2.37
Hydrops Thoracis. 2.66

I.

INfantes cum Nutricum lacte aſſumpta ſugunt. 2.93
Iuvenculæ Anatome publica. 2.98

L.

LAchrymæ Criticæ Hyſtericarum. 2.97
Lac in ſanguine Puellæ. 1.17
Lac in Virginibus. 1.27
Lacteæ Thoracicæ in Anatome Virili 1652. primum quæſitæ & inventæ. 1.53
Lactearum Thoracicarum in alia Anatome furis 1652. ulterior demonſtratio. 1.54
Lactis ex nimio vagitu defectus. 1.20
Leporis Anatome. 2.86
Linguæ defectus & amplitudo. 2.22
Linguæ in variolis uſus. 1.29
Luxatio coſtarum ſponte ſanata. 1.22
Lymphaticorum Vaſorum inventio prima. 2.48

M.

MAculæ in corpore menſtruatæ. 1.15
Maculæ in pede Epilepticæ. 1.81
Maculæ Lunares in facie Epilepticæ. 2.72
Mandragoræ Mangonia. 2.51
Maniacus ſeipſum ſuſpendens. 2.69
Melancholici turbulentæ imaginationes. 1.85
Melancholicorum figmenta. 1.79
Menſium fluxus ſuppreſſus. 2 87
Menſes ex pedibus fluentes. 1.16
Monſtra varia paſſim obſervata. 2.44

Mer-

Mercurius ex mamma cancroſa ſtillans. 1.7
Mola in utero puellæ ulceroſo. 1.97
Monſtra Porcina. 2.80
Monſtrum humanum Preſtenſe. 1.55
Monſtrum humanum ſine cerebro. 1.83
Monſtrum Velingenſe. 1.56
Monſtrum Yſtadienſe. 1.8
Mulieres cornutæ. 1.78
Mulier poſt mortem pariens. 2.99
Mumîa Danica. 1.62
Muris Norwegici, Lemmender, Anatome. 2.73

N.

NAſus duplex. 1.25
Naturæ in promovendo partu neceßitas. 1.91
Nucleus ex pulmonibus. 2.27

O.

OCuli vulnera. 2.71
Omphalocele rupta cute. 1.73
Onera gravia periculoſa. 2.74
Orbis piſcis Anatome. 2.1
Os in corde Pthiſici diſſecti. 1.50
Os in corde Vrbani VIII. 2.45
Oſſa in diaphragmate & meninge. 2.85
Ovum peperit mulier. 1.4

P.

PAncreas ſuppuratum. 2.39
Partus Cæſareus mirabilis. 2.8
Pes ſponte deciduus. 1.69
Pthiſici Anatome. 2.76
Phtiſis à venis. 2.35
Phtiſis ſine extenuatione corporis. 2.14
Pili Ciliorum multiplices, & occipitis. 2.94
Pili in nonnullis valdè prolixi. 1.43
Pilorum abſciſſorum cum vivente conſenſus. 1.41
Piſcis figura Crucis. 2.33
Porcorum obſervationes raræ. 2.67
Porcus Indicus ſeu Baby Rouſſa. Et porci Americani Anatome. 2.96
Pterygium ſingulare. 1.37
Puerperæ Anatome. 1.92
Pulſus arteriarum Carotidum auditus. 1.18
Purulentus capitis tumor. 1.31

Q.

QVartana Triplex. 1.95

R. Ra-

R.

RAbies Canina. 2.89
Ranula ſub lingua. 1.88
Renum & capſularum Atrabilarium ſtructura rara. 2.77
Roſmari penis vires. 2.43

S.

SAlamandra quomodo ignem perferat. 2.50
Sanguinis & aquæ ex utero fluxus continuus. 2.45
Scroti in Hydrope periculoſa apertio. 2.64
Secundinarum puerperæ Anatome. 1.61
Silex in muſculo bovino. 2.3
Singularia multa in Anatome ſecunda 1651. 1.38
Singultus 4. annorum. 2.4
Sirenis ſeu marini hominis Anatome. 2.11
Spaſmus ex oculi contuſione. 2.75
Spelunca Serpentum braccianorum. 2.47
Splenetici Anatome. 1.80
Steatoma in utero Apoplectica. 2.60
Steatomatis Anatome prope veſicam. 1.23
Sudor Arenularum. 1.34
Suppreſſæ urinæ Anatome. 2.52
Suturæ capitis eminentes. 2.30
in Suturis capitis obſervationes variæ. 1.51

T.

TEſticulus in abdomine latens. 1.36
Thoracis Hydrops ejuſque Anatome. 2.7
Tophi in animalium ventriculis. 2.21
Torpor vagus corporis. 2.83
ſine Trepano Cranii vulnera curata. 2.41
Tridui ſomnus febrem curat. 1.84
Tumor in pede Epileptici. 1.82
Tumor uteri gangrænoſus. 2.28
Turſionis Anatome. 2.25

V.

VAgitus uterinus. 1.1
Vegetabilia ex corpore humano. 2.20
Ventriculi Vulnus. 1.24
Vermes ex Phtiſico. 1.46
Vermiculi Hydropicorum & febrientium. 1.90
Vermiculi in cerebro. 1.64
Vermium vomitus. 1.47
Vir ſine pene & podice. 1.65
Viſcera corporis inverſa. 2.29
Vituli ſceleton ex utero vaccæ. 2.2

Vnicornu Africanum. 2.61
Vomica in Thorace. 2.59
Vomitus cruentus inſtante morte. 1.21
Vomitus miraculoſus rerum variarum. 1.52
Vomitus ſanguinis in prægnantibus. 1.19
Vomitus ſanguinis in ſpleneticis. 1.87
Vomitus Vermium. 2.33
Vrina ex inguine profluens. 1.49
Vrina verminoſa. 1.89
Vteri lethalis ablatio. 2.91

X.

X *Iphiæ Anatome.* 2.16

F I N I S.